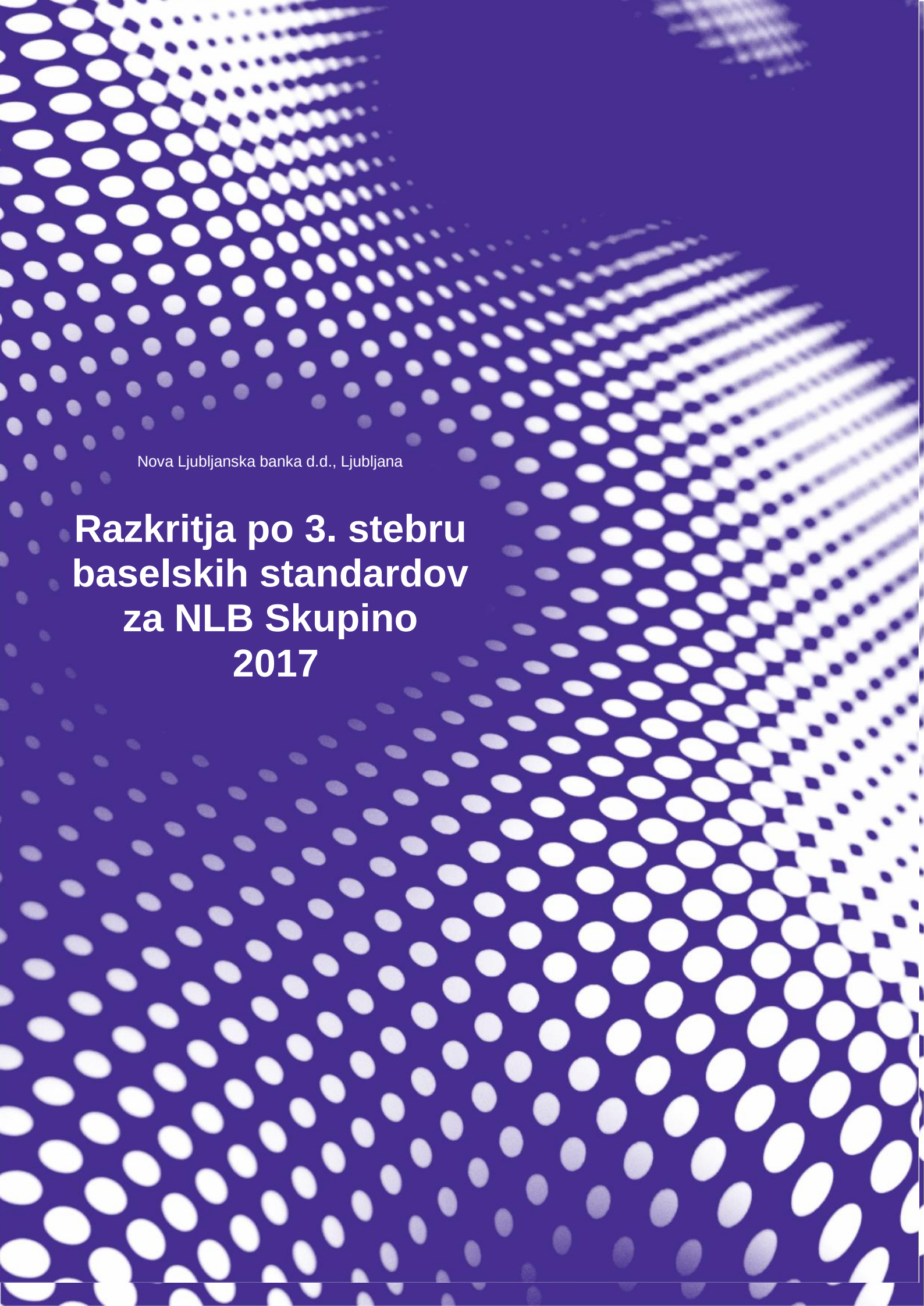

Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana

Razkritja po 3. stebru baselskih standardov za NLB Skupino 2017

Izjava o upravljanju tveganj	6
1. Uvod	8
2. Področje uporabe	9
3. Kapital in kapitalske zahteve	12
3.1. Kapitalska ustreznost	12
3.2. Kapitalske zahteve	14
3.3. Povzetek pristopa ocenjevanja notranjega kapitala potrebnega za tekoče in predvideno poslovanje	15
3.4. Kapitalski instrumenti, vključeni v kapital	16
3.5. Kapitalski blažilniki – proticiklični blažilnik	17
3.6. Podrobni prikaz elementov kapitala	19
3.7. Uskladitev postavk z računovodskimi izkazi	21
4. Cilji in politike upravljanje tveganj	24
4.1. Splošne informacije o ciljih in politikah upravljanja tveganj	24
4.2. Število direktorskih mest, ki jih zasedajo člani upravljalnega organa	34
4.3. Politika zaposlovanja za izbor članov upravljalnega organa ter njihovo dejansko znanje, veščine in izkušnje	34
4.4. Politika glede raznolikosti pri izboru članov upravljalnega organa, splošni in konkretni cilji te politike ter stopnja njihovega doseganja	35
5. Kreditno tveganje in splošne informacije o CRM	36
5.1. Splošne kvalitativne informacije o kreditnem tveganju	36
5.2. Splošne kvantitativne informacije o kreditnem tveganju	39
5.3. Geografska razčlenitev izpostavljenosti	40
5.4. Koncentracija izpostavljenosti glede na gospodarsko panogo ali vrsto nasprotne stranke	41
5.5. Zapadlost izpostavljenosti	42
5.6. Kreditna kakovost izpostavljenosti glede na kategorijo izpostavljenosti in vrsto instrumenta	43
5.7. Nedonosne in restrukturirane izpostavljenosti	45
5.8. Uporaba tehnik blaženja kreditnega tveganja	47
6. Uporaba ocen zunanjih bonitetnih institucij (ECAI)	52
7. Izpostavljenost kreditnemu tveganju nasprotne stranke	54
7.1. Cilji in načela upravljanja kreditnega tveganja nasprotne stranke	54
7.2. Zmanjševanje tveganja - poboti in zavarovanja	55
7.3. Interno razporejanje kapitala in definicija kreditnih limitov za izpostavljenosti CCR	55
7.4. Zavarovanje s premoženjem in ustvarjanje rezerv	55
7.5. Upravljanje tveganja neugodnih gibanj	56
7.6. Vpliv znižanja bonitetnih ocen na zavarovanja	56
8. Neobremenjena sredstva	58
9. Izpostavljenost tržnemu tveganju	61
9.1. Cilji in načela upravljanja tržnega tveganja	61
9.2. Politike za varovanje pred tveganjem in njegovo zmanjševanje	63
10. Izpostavljenost obrestnemu tveganju pri postavkah, ki niso vključene v trgovalno knjigo	65
10.1. Narava tveganja obrestne mere in ključne predpostavke (vključno s predpostavkami o predčasnih odplačilih kreditov in gibanju nezapadlih vlog) ter pogostost merjenja obrestnega tveganja	65

10.2.	Spremembe v donosih, ekonomska vrednost ali drugo ustrezno merilo, ki ga uporablja vodstvo v primeru naglega zvišanja ali znižanja obrestne mere v skladu z metodo vodstva za merjenje obrestnega tveganja, razčlenjeno glede na valuto	65
11.	Lastniški instrumenti, ki niso vključeni v trgovalno knjigo	66
12.	Upravljanje likvidnostnega tveganja – cilji in načela upravljanja tveganj	66
13.	Količnik finančnega vzvoda	73
14.	Operativno tveganje	75
14.1.	Pristop za izračun kapitalskih zahtev za operativno tveganje	75
14.2.	Opis drugih notranjih pristopov in metodologij na področju operativnega tveganja	75
15.	Politika prejemkov	76
15.1.	Informacije o procesu odločanja, ki se uporablja pri določanju politike prejemkov, številu sestankov, ki jih je v poslovnem letu opravil glavni organ za nadzor prejemkov, vključno z, če je to primerno, informacijami o sestavi in pooblastilih komisije za prejemke, zunanjem svetovalcu, katerega storitve so se uporabljale pri določanju politike prejemkov, in vlogo relevantnih zainteresiranih strani	76
15.2.	Informacije o povezavi med plačilom in uspešnostjo	77
15.3.	Najpomembnejše značilnosti zasnove Politike prejemkov za zaposlene, ki opravljajo posebna dela	78
15.4.	Razmerje med fiksnimi in variabilnimi prejemki	81
15.5.	Informacije o merilih uspešnosti, na katerih temelji pravica do delnic, opcij ali variabilnih sestavin prejemkov	82
15.6.	Glavni parametri in utemeljitev za vsako shemo variabilnih sestavin ter druge nedenarne ugodnosti	82
15.7.	Kvantitativne informacije glede prejemkov	83
15.8.	Posamezniki s prejemki v znesku 1 milijon EUR ali več	83
16.	Priloge	83
16.1.	Priloga 1	83
16.2.	Priloga 2	83
16.3.	Priloga 3	83
16.4.	Priloga 4	84
16.5.	Priloga 5	85
16.6.	Priloga 6	85
16.7.	Priloga 7	87

Kratice

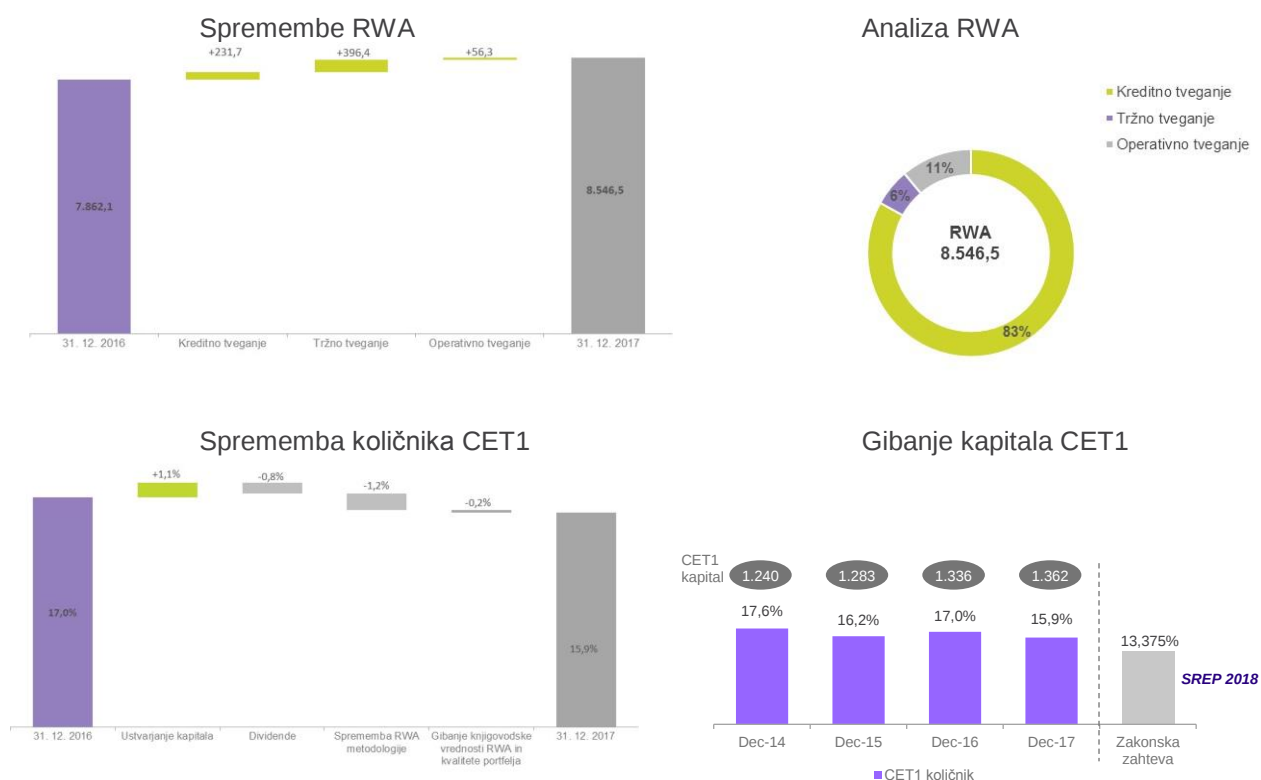
ALCO	Odbor za upravljanje z bilanco (NLB Skupine) ((Group) Asset and Liability Committee)	IRRBB	Obrestno tveganje v bančni knjigi (Interest rate risk in the banking book)
ALM	Upravljanje bilance banke (Asset and Liability Management)	ISDA	Mednarodno združenje za zamenjalne posle in izvedene finančne instrumente (International Swaps and Derivatives Association)
AE	Obremenitev sredstev	IT	Informacijska tehnologija
AT1	Dodatni temeljni kapital (Additional Tier 1 capital)	IVS	Mednarodni standardi vrednotenja (International Valuation Standards)
BCBS	Baselski odbor za bančni nadzor (Basel Committee on Banking Supervision)	JVE	Jugovzhodna Evropa
BPV	Vrednost bazične točke (Basis point value)	KU	Kapitalska ustreznost
CBR	Zahteva po skupnem blažilniku (Combined buffer requirement)	LCR	Količnik likvidnostnega kritja (Liquidity coverage ratio)
CCF	Kreditni konverzijski faktor (Credit conversion factor)	LGD	Izguba ob neplačilu (Loss given default)
CCR	Kreditno tveganje nasprotna stranke (Counterparty credit risk)	LTD	Razmerje med posojili in vlogami (Loan-to-deposit)
CET 1	Navadni lastniški temeljni kapital (Common equity tier 1 capital)	LTI	Razmerje med posojili in prihodki (Loan-to-income)
CIR	Razmerje med stroški in prihodki (Cost Income ratio)	LTV	Razmerje med posojilom in vrednostjo (Loan-to-value)
CNS	Centralna nasprotna stranka	MRSA	Standardiziran pristop za tržna tveganja (Market Risk Standardized Approach)
COSO	Odbor sponzorskih organizacij Treadwayeve komisije (Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission)	MSOV	Mednarodni standardi ocenjevanja vrednosti
CRD	Direktiva o kapitalskih zahtevah (Capital Requirements Directive)	MSP	Mala in srednja podjetja
CRD IV	Direktiva in Uredba o kapitalskih zahtevah (Capital Requirements Directive & Regulation)	MSRP	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
CRM	Upravljanje kreditnega tveganja (Credit Risk Mitigation)	NPE	Delež nedonosnih izpostavljenosti (Non Performing Exposures)
CRR	Uredba o kapitalskih zahtevah (Capital Requirements Regulation)	NSFR	Količnik neto stabilnih virov financiranja (Net Stable Funding Ratio)
CSA	Aneks o kreditni podpori (Credit Support Annex)	NSV	Neto sedanja vrednost (Net Present Value)
CVA	Prilagoditev kreditnega vrednotenja (Credit valuation adjustment)	OCR	Celotna kapitalska zahteva (Overall capital requirement)
CVaR	Pogojno tvegana vrednost (Conditional Value at Risk)	OE	Organizacijska enota
DSPI	Druge sistemsko pomembne institucije	OpRC	Odbor za operativna tveganja (Operational Risk Committee)
DVA	Prilagoditev vrednotenja obveznosti (Debit Valuation Adjustments)	PD	Verjetnost neplačila (Probability of default)
EaR	Občutljivost neto obrestnih prihodkov (Earnings at risk)	P2R	Zahteva po 2. stebri (Pillar 2 Requirement)
EBA	Evropska bančna avtoriteta	RAF	Okvir pripravljenosti za prevzemanje tveganj
ECAI	Zunanje bonitetne institucije (External Credit Assessment Institutions)	RICS	Kraljevi inštitut pooblaščenih ocenjevalcev (Royal Institution of Chartered Surveyors)
ECB	Evropska Centralna Banka	ROE	Donos na kapital (Return on Equity)
EHQLA	Izjemno visokokakovostna likvidna sredstva (Extremely High-quality Liquid Assets)	RP	Plan reševanja (Recovery plan)
EK	Evropska komisija	RWA	Tehtana izpostavljenost tveganjem (Risk-weighted assets)
EMIR	Uredba o infrastrukturi evropskega trga (European Market Infrastructure Regulation)	SA	Standardizirani pristop (Standardized Approach)
ESRB	Evropski odbor za sistemska tveganja (European Systemic Risk Board)	SREP	Proces nadzorniškega pregledovanja in ovednotenja (Supervisory Review and Evaluation Process)
EU	Evropska unija	SSM	Enotni nadzorni mehanizem (Single Supervisory Mechanism)
EVE	Ekonomska vrednost kapitala (Economic Value of Equity)	ST	Stresni test
EVS	Evropski standardi vrednotenja (European Valuation Standards)	T1	Temeljni kapital (Tier 1 capital)
EWS	Sistem zgodnjega opozarjanja (Early Warning System)	T2	Dodatni kapital (Tier 2 capital)
GLTDF	Omejevanje dinamike zniževanja razmerja med krediti in vlogami (Gross Loans to Deposit Flows ratio)	TSCR	Skupna kapitalska zahteva SREP (Total SREP capital requirement)
GSPI	Globalno sistemsko pomembna institucija	UMAR	Urad RS za makroekonomske analize in razvoj
HQLA	Visokokakovostna likvidna sredstva (High-quality liquid assets)	VaR	Tvegana vrednost (Value at risk)
ICAAP	Proces ocenjevanja notranje kapitalske ustreznosti (Internal Capital Adequacy Assessment Process)	ZBan-2	Zakon o bančništvu
ILAAP	Proces ocenjevanja notranje likvidnostne ustreznosti (Internal Liquidity Adequacy Assessment Process)	ZGD	Zakon o gospodarskih družbah
IRB	Pristop notranjih bonitetnih sistemov (Internal ratings-based approach)	ZPPOGD	Zakon o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti

Ključni poudarki

Tabela 1 – Ključni podatki

NLB Skupina	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Razpoložljivi kapital		
Navadni lastniški temeljni kapital (CET 1)	1.362.140	1.336.241
Temeljni kapital	1.362.140	1.336.241
Kapital skupaj	1.362.140	1.336.241
Tveganju prilagojena aktiva		
Skupna izpostavljenost tveganjem (RWA)	8.546.482	7.862.128
Kapitalski količniki		
Količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (%)	15,9%	17,0%
Količnik temeljnega kapitala (%)	15,9%	17,0%
Količnik skupnega kapitala (%)	15,9%	17,0%
Dodatne zahteve za CET1 blažilnike kot % od RWA		
Zahteva za varovalni kapitalski blažilnik	1,25%	0,68%
Zahteva za proticiklični kapitalski blažilnik	0,00%	0,00%
Zahteva za GSPI kapitalski blažilnik	0,00%	0,00%
Skupna zahteva za kapitalske blažilnike	1,25%	0,68%
Razpoložljivi CET1 količnik po doseganju minimalnih kapitalskih zahtev po 1. Stebru	11,4%	12,5%
Količnik finančnega vzvoda		
Mera skupne izpostavljenosti	14.044.985	13.804.603
Količnik finančnega vzvoda (%)	9,7%	9,7%
Količnik likvidnostnega kritja		
Skupaj visokokakovostna likvidna sredstva (HQLA)	2.466.737	2.199.969
Skupaj neto likvidnostni odliči	893.680	663.215
Količnik LCR	276%	332%

Ključni podatki in količniki se odražajo skozi celotna Razkritja iz 3. stebra (odslej Razkritja), njihov povzetek pa je predstavljen v tabeli 1.

Izjava o upravljanju tveganj

(člen 435 (f) CRR)

Uprava in nadzorni svet NLB izdajata strnjeno Izjavo o upravljanju tveganj skladno s 17. členom Sklepa o ureditvi notranjega upravljanja, upravljalnem organu in procesu ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala za banke in hranilnice (Ur. l. RS, št. 73/2015, 49/2016 in 68/2017) ter členom 435(e) in (f) (Cilji in politike upravljanja tveganj) Uredbe EU 575/2013 (datum objave 27. junij 2013) in Smernicami EBA o zahtevah po razkritju (EBA GL/2016/11).

Področje upravljanja tveganj v NLB in Skupini je organizirano v skladu z uveljavljenimi internimi politikami in postopki, ki upoštevajo evropske bančne predpise, predpise Banke Slovenije, trenutne smernice EBA ter dobre bančne prakse na tem področju. Skupina daje velik poudarek in pomen kulturi prevzemanja in upravljanja tveganj ter zavedanju o tveganjih znotraj celotne Skupine.

Funkcija upravljanja tveganj je pomemben del celotnega procesa vodenja in upravljanja Skupine. Okvir upravljanja tveganj v Skupini je opredeljen in organiziran glede na opredeljeni poslovni profil in profil tveganosti Skupine, upošteva dolgoročno naravnost in usmerjenost v prihodnost pri doseganju internih ciljev in izpolnjevanju vseh zunanjih zahtev. Proaktivno upravljanje tveganj in sistem internih kontrol temeljita na usmeritvah strategije za prevzemanje tveganj ('risk strategy'), ki je skladna z opredelitvijo pripravljenosti banke za prevzemanje tveganj ('risk appetite') in poslovno strategijo ter osredotočena na zgodnje prepoznavanje in učinkovito upravljanje tveganj. Vzpostavljen sistem upravljanja in različna orodja za obvladovanje tveganj omogočajo ustrezen nadzor nad profilom tveganosti Skupine. Poleg tega je sistem upravljanja vpet v sprejemanje poslovnih odločitev, tudi preko opredeljenih pristojnosti in odgovornosti ter s tem povezanih postopkov, ter različnih opredeljenih ukrepov za blaženje tveganj, kadar je to potrebno. Skupina stalno nadgrajuje in dopolnjuje obstoječe pristope in procese na vseh področjih upravljanja tveganj.

Skupina načrtuje svoje poslovanje v skladu z opredelitvijo pripravljenosti za prevzemanje tveganj, optimalno porabo kapitala in dobičkonosnostjo na dolgi rok. Poslovna strategija, opredelitev pripravljenosti za prevzemanje tveganj, strategija prevzemanja tveganj in ključne interne politike o tveganjih Skupine, ki jih potrjujeta uprava in nadzorni svet NLB, določajo strateške cilje in smernice glede prevzemanja tveganj, pristope in metodologije ter spremljanje, upravljanje in blaženje vseh vrst tveganj. Ključne strateške smernice glede prevzemanja tveganj so vključene v proces letne revizije poslovnega načrta in proces finančnega načrtovanja. Skupina redno spremlja svoj ciljni profil tveganosti, ki predstavlja ključno orodje v procesu upravljanja oz. blaženja tveganj. Profil tveganosti omogoča podrobno spremljanje in proaktivno upravljanje tveganj. O spremljanju izpostavljenosti znotraj opredeljenih limitov oziroma ciljnih vrednosti ter morebitnih odstopanj se redno poroča pristojnim odborom in/ali upravi banke, Komisiji za tveganja nadzornega sveta in nadzornemu svetu banke.

Skupina je vzpostavila celovit okvir stresnega testiranja in druge sisteme zgodnjega opozarjanja ('Early warning system') na različnih področjih tveganj, in sicer z namenom krepitve obstoječih notranjih kontrol in pravočasnega ukrepanja, kadar je to potrebno. Robusten in enoten okvir stresnega testiranja vključuje vse pomembne vrste tveganj in več relevantnih stresnih scenarijev, upošteva ranljivost poslovnega modela Skupine. Integriran je v opredelitev pripravljenosti za prevzemanje tveganj, ICAAP in ILAAP proces ter Načrt sanacije z namenom zagotavljanja proaktivnega in celostnega upravljanja profila tveganosti Skupine, predvsem z vidika dolgoročnega zagotavljanja ustreznega nivoja kapitalske ustreznosti in zadostne likvidnostne pozicije. Skupina izvaja tudi druge delne ocene tveganj, ki so izvedene na podlagi analize občutljivosti ter relevantnih parametrov stresnega tveganja.

Skupina kot največja slovenska bančna in finančna skupina želi v skladu z Izjavo o opredelitvi za prevzemanje tveganj biti dolgoročno dobičkonosna bančna skupina, ki posluje predvsem s komitenti na strateških trgih. Izjava o pripravljenosti za prevzemanje tveganj Skupine je opredeljena tudi na ravni strateških članic Skupine, ob upoštevanju odobrenih sorazmernih usmeritev. Na podlagi poslovne strategije Skupine so ključna tveganja kreditno tveganje, obrestno tveganje v bančni knjigi, likvidnostno tveganje, operativno tveganje, tržno tveganje in druga nefinančna tveganja. Redna identifikacija tveganj in njihovo ocenjevanje se izvaja v okviru procesa ICAAP s ciljem zagotavljanja celovitega nadzora in proaktivnega upravljanja tveganj.

Upravljanje kreditnega tveganja, ki predstavlja najpomembnejše tveganje v Skupini, se osredotoča na prevzemanje zmernih tveganj – razpršen kreditni portfelj, zagotavljanje ustrezne kakovosti kreditnega portfelja, vzdržen nivo stroška tveganja in zagotavljanje optimalnega donosa glede na prevzeta tveganja.

Toleranca do likvidnostnega tveganja je nizka. Skupina mora stalno zagotavljati ustrezno raven likvidnosti, da lahko zagotavlja tekočo poravnavo svojih kratkoročnih obveznosti, tudi v primeru če bi prišlo do realizacije stresnega scenarija. Z namenom minimizacije tega tveganja Skupina namenja posebno pozornost tudi ustrezni strukturi virov financiranja. Na področju valutnega tveganja Skupina tako zasleduje cilj nizke do zmerne izpostavljenosti. Osnovna usmeritev Skupine pri upravljanju obrestnega tveganja je preprečevanje negativnih dohodkovnih učinkov, ki bi izhajali iz spremenjenih tržnih obrestnih mer, zato je toleranca do tega tveganja razmeroma nizka. Sklepanje poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti v NLB je omejeno predvsem na servisiranje strank in varovanje lastnih odprtih pozicij pred tveganji. Ob prevzemanju operativnih tveganj Skupina sledi usmeritvi, da takšno tveganje ne sme bistveno vplivati na njeno poslovanje, zato je pripravljenost za prevzemanje operativnih tveganj nizka do zmerna. Toleranca do vseh drugih vrst tveganj, kamor sodijo tudi nefinančna tveganja (kot na primer tveganje ugleda, tveganje dobičkonosnosti in druge vrste tveganj), je nizka, z osredotočenostjo na minimiziranje njihovih možnih vplivov na poslovanje Skupine.

Ključni poudarki v sklopu opredelitve pripravljenosti za prevzemanje tveganj v Skupini so:

- Ohranjanje preudarne ravni kapitalske ustreznosti, vključno z vsemi regulativnimi zahtevami in kapitalskimi blažilniki.
- Zagotavljanje visokega (ustrezno preudarnega) nivoja likvidnosti ter ustrezne strukture likvidnostnih rezerv.
- Depoziti strank predstavljajo glavni vir financiranja.
- Zagotavljanje ustrezne kakovosti kreditnega portfelja, vzdržna višina stroškov dodatnih oslabitev in rezervacij, zagotavljanje vzdržne volatilnosti iz naslova kreditnih tveganj in omejen obseg projektnega financiranja.
- Razpršenost tveganj iz naslova izpostavljenosti do bank in držav.
- Omejena izpostavljenost obrestnemu tveganju v bančni knjigi in valutnemu tveganju na konsolidirani ravni (transakcijsko tveganje).
- Zagotavljanje dolgoročno vzdržne dobičkonosnosti.
- Zagotavljanje vzdržne velikosti bank v Skupini.

Vrednosti ključnih kazalnikov glede pripravljenosti za prevzemanje tveganj Skupine ('risk appetite indicators'), ki odražajo povezanost med poslovno strategijo, strategijo prevzemanja tveganj in ciljnim profilom tveganosti, so bile konec leta 2017 naslednje:

- CET 1: 15,9 %,
- strošek tveganja – 62 b. t.,
- delež nedonosnih izpostavljenosti po EBA: 6,7 %,
- LTD: 70,8 %,
- LCR: 276 %,
- količnik neto stabilnih virov financiranja (NSFR): 149 %
- obrestna občutljivost (200 bazičnih točk): 5,7 % kapitala.

Skupina je leto 2017 končala znotraj opredeljenega okvira profila tveganosti, ki se odraža v močnem kapitalskem in likvidnostnem položaju.

Strnjena izjava uprave o tveganjih je objavljena na intranetu NLB, in sicer z namenom, da bi zaposleni banke to dosledno upoštevali pri vsakodnevnem opravljanju nalog in drugih poslovnih aktivnosti, še posebej z vidika prevzemanja tveganj v sklopu sprejemanja poslovnih odločitev.

Ljubljana, 13. april 2018

Nadzorni svet NLB

Primož Karpe
predsednik nadzornega sveta

Uprava NLB

László Pelle
član uprave

Archibald Kremser
član uprave

Andreas Burkhardt
član uprave

Blaž Brodnjak
predsednik uprave

1. Uvod

Namen tega poročila je zagotoviti razkritja skladna z zahtevami globalnega regulatornega okvirja za kapital in likvidnost, ki ga je vzpostavil Baselski odbor za bančni nadzor (BCBS). Na evropski ravni se te izvajajo v skladu z zahtevami za razkritja, kot so določene v delu 8 Uredbe (EU) št. 575/2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja (Uredba o kapitalskih zahtevah ali CRR) in v Direktivi 2013/36/EU o dostopu do dejavnosti kreditnih institucij in bonitetnem nadzoru nad kreditnimi institucijami in investicijskimi podjetji (Direktiva o kapitalskih zahtevah IV ali CRD). Izraz CRD IV v splošnem pomeni tako CRD kakor CRR, ki sta bili objavljeni v Uradnem listu EU 27. junija 2013. CRR velja neposredno v državah članicah EU, medtem ko je bilo za CRD zahtevano, da se uvede preko nacionalnih zakonodaj držav članic EU do 31. decembra 2013. Slovenija je te zahteve CRD implementirala v svojo nacionalno zakonodajo z Zakonom o bančništvu (ZBan-2).

V kontekstu tega dokumenta CRD IV predstavlja paket CRR, CRD ter regulatorne in tehnične standarde. Za CRD IV v splošnem velja, da vsebuje naslednje tri stebre:

- 1. steber vsebuje mehanizme in zahteve, s katerimi finančne institucije izračunajo svoje minimalne kapitalske zahteve za kreditno tveganje, tržno tveganje in operativno tveganje.
- Namen 2. stebra je zagotoviti, da ima vsaka finančna institucija vzpostavljene učinkovite interne procese za ocenjevanje ustreznosti kapitala, ki temelji na natančni oceni tveganj. Nadzorniki imajo nalogo oceniti, kako dobro finančne institucije ocenjujejo svoje potrebe po kapitalski ustreznosti glede na svoja tveganja. Tveganja, ki se ne upoštevajo v 1. stebru, se upoštevajo v tem stebru.
- Namen 3. stebra je dopolniti 1. in 2. steber. Zahteva, da finančne institucije razkrijejo informacije o obsegu uporabe zahtev iz CRD IV, zlasti glede kapitalskih zahtev/tveganju prilagojene aktive (RWA) in virov, izpostavljenosti tveganjem in postopkov ocene tveganja.

Skupina mora izpolnjevati zahteve CRD IV glede razkritij na dan 31. decembra 2017. Za lažje navajanje se v tem poročilu na zahteve sklicujemo kot na '3. steber'. Omenjeni 3. steber vključuje tako kvantitativne kot kvalitativne zahteve glede razkritij. Decembra 2016 je Evropski bančni organ (EBA) objavil končne Smernice o zahtevah po razkritju iz 3. stebra, katerih namen je izboljšati doslednost in primerljivost razkritij institucij. Te smernice veljajo od 31. decembra 2017. Razkritja Skupine so bila pripravljena v skladu z njimi.

Vsa razkritja so pripravljena na konsolidirani osnovi in v tisoč EUR, razen kjer je navedeno drugače.

Vključena področja

V skladu z zahtevami 3. stebra področja, ki jih pokrivajo razkritja Skupine iz 3. stebra, vključujejo kapitalske zahteve in vire Skupine iz CRD IV, kreditno tveganje, kreditno tveganje nasprotne stranke, tržno tveganje, operativno tveganje, likvidnostno tveganje, obremenjena in neobremenjena sredstva, stopnjo finančnega vzvoda in razkritja o nagrajevanju v Skupini.

NLB Skupina za izračun kapitalskih zahtev uporablja naslednje pristope:

- kreditno tveganje – standardizirani pristop,
- tržno tveganje – standardizirani pristop in
- operativno tveganje – pristop osnovnih kazalnikov.

Tako torej razkritja v povezavi z drugimi pristopi, kot so pristop IRB, listinjenje, pristop naprednega merjenja operativnega tveganja, in razkritja, povezana z internimi modeli za izračun kapitalskih zahtev za tržno tveganje, ki jih NLB Skupina ne uporablja, ne veljajo. Razkritja, povezana z vrstami transakcij, v katere NLB Skupina trenutno ni vključena, v tem poročilu niso predstavljena. Vrstice in stolpci v predpisanih predlogah, povezanih s transakcijami, ki ne veljajo za NLB Skupino, so bili izbrisani v skladu s Smernicami EBA.

Pogostost razkrivanja in medij

CRD IV in Smernice EBA zahtevajo, da NLB Skupina razkrije informacije najmanj na letni ravni. Za zagotovitev učinkovite komunikacije o poslovanju in profilu tveganosti NLB Skupine, slednja posebno pozornost namenja morebitni potrebi po pogostejši objavi informacij. Razkritja po 3. stebru bodo letno objavljena na NLB internetni strani www.nlb.si, in bodo sledila objavi letnega poročila NLB Skupine. Prav tako bodo v letu 2018 četrtno objavljena tudi ločeno Razkritja, ki bodo sledila objavi medletnih poročil.

Preverjanje in vir podatkov

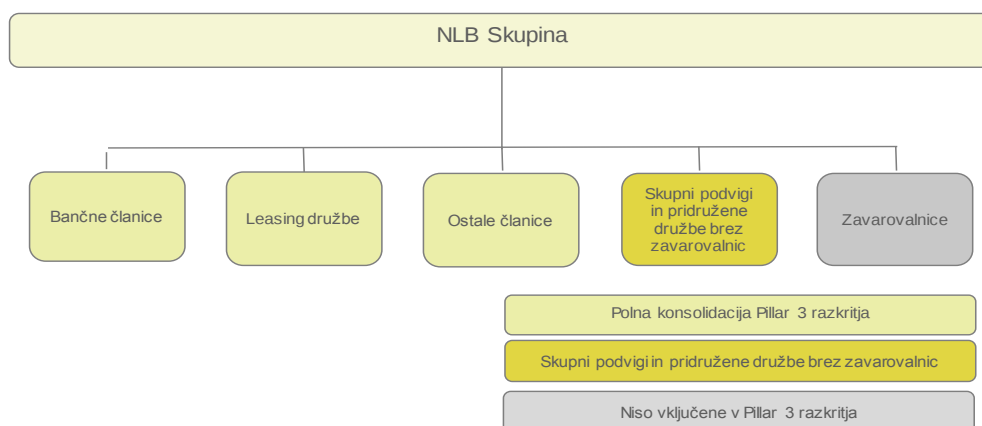
Razkritja gredo skozi strog postopek notranjega nadzora in upravljanja. Potrdila jih je uprava NLB d.d. (v nadaljevanju: NLB), Komisija za revizijo pa se je z njim seznanila. Zunanji revizor je pregledal skladnost razkritij z veljavno zakonodajo, vključno s smernicami EBA. To poročilo ni bilo revidirano.

Nekatere kvantitativne informacije v tem dokumentu temeljijo na finančnih podatkih, ki jih vsebuje Letno poročilo NLB Skupine 2017, druge kvantitativne informacije pa so bile pridobljene iz rednega regulatornega poročanja (Finrep in Corep) in so bile izračunane v skladu z zakonskimi zahtevami. Kvantitativni podatki iz Razkritij torej niso vedno neposredno primerljivi s kvantitativnimi podatki iz Letnega poročila NLB Skupine 2017. Nekaj podrobnosti o ključnih razlikah med računovodskimi in regulatornimi izpostavljenostmi Skupine je prikazanih v tabeli 3 – EU LI1.

2. Področje uporabe

(členi 436 (b), (c) in (d) CRR)

V skladu s kapitalno zakonodajo ima NLB položaj 'matične banke EU' in mora zato podatke razkrivati na konsolidirani osnovi. Konsolidirani računovodski izkazi za namen Razkritij temeljijo na zahtevah CRR (regulatorni obsegi konsolidacije). Povzetek predstavitve NLB Skupine v skladu z regulatornim obsegom konsolidacije je podan v nadaljevanju.

Pomembna podrejena družba NLB Skupine, ki presega 10 % RWA NLB Skupine je NLB Banka a.d., Skopje. Podrobnejše informacije so razkrite v letnem poročilu družbe, ki je objavljeno na spletni strani <http://www.nlb.mk>.

Tabela EU LI1 predstavlja glavne razlike med osnovo za konsolidacijo in knjigovodskimi vrednostmi, kot so poročane v objavljenih računovodskih izkazih v Letnem poročilu NLB Skupine 2017 in v obsegu regulatorne konsolidacije.

Razlike med obsegom konsolidacije za regulatorne namene in za računovodske namene (v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja) NLB Skupine (za vsako družbo posebej) dne 31. decembra 2017 so prikazane v tabeli EU LI3 (razkrite v poglavju Priloga 5). Konsolidacija za računovodske namene obsega vse:

- odvisne družbe (bančne, leasing in druge), ki jih obvladuje NLB ali Skupina,
- pridružene družbe, v katerih ima NLB posredno ali neposredno od 20 % do 50 % glasovalnih pravic, ima pomemben vpliv, vendar jih ne obvladuje, in
- skupaj obvladovane družbe (tj. skupaj obvladovane s strani NLB Skupine na podlagi pogodbe).

V nasprotju z računovodsko konsolidacijo regulatorna konsolidacija vključuje samo (v skladu z definicijami iz člena 4 CRR) kreditne institucije, finančne institucije, družbe za pomožne storitve in družbe za upravljanje. V primeru NLB Skupine to pomeni da regulatorna konsolidacija ne vključuje podjetij, ki poslujejo v zavarovalništvu.

Glede metode konsolidacije ni razlik med računovodsko in regulatorno konsolidacijo dne 31. decembra 2017, saj so družbe iz Skupine Prvi faktor (glej tabelo EU LI3) izključene iz regulatorne konsolidacije (ki bi

sicer v skladu s CRD IV zahtevala sorazmerno metodo konsolidacije) zaradi nepomembnosti v skladu s CRR. Pri računovodski konsolidaciji neto sredstva Skupine Prvi faktor, pripoznana po kapitalski metodi znašajo nič. Več podrobnosti je razkritih v Letnem poročilu NLB Skupine 2017 – pojasnilo 5.12 b (stran 244).

Tabela 2 – EU LI1 – Razlike med obsegom konsolidacije za računovodske namene in obsegom konsolidacije za regulatorne namene ter vzporejanje kategorij iz računovodskih izkazov z regulativnimi kategorijami tveganja NLB Skupine

2017	Knjigovodske vrednosti, kot so navedene v objavljenih računovodskih izkazih	Knjigovodske vrednosti v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene	Knjigovodske vrednosti postavk			
			za katere velja okvir za kreditno tveganje	za katere velja okvir za kreditno tveganje nasprotne stranke	za katere velja okvir za tržna tveganja	za katere ne veljajo kapitalske zahteve ali ki se odbijejo od kapitala
Denar v blagajni, stanje na računih pri centralnih bankah in vpogledne vloge pri bankah	1.256.481	1.256.481	1.256.481	-	-	-
Finančna sredstva, namenjena trgovanju	72.189	72.189	-	12.229	72.189	-
Finančna sredstva, pripoznana po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	5.003	5.003	5.003	-	5.003	-
Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	2.276.493	2.276.493	2.276.493	-	-	-
Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	1.188	1.188	-	1.188	-	-
Kreditni in terjatve						
- dolžniški vrednostni papirji	82.133	82.133	67.090	-	-	15.043
- krediti bankam	510.107	510.107	510.107	-	-	-
- krediti strankam, ki niso banke	6.912.333	6.912.333	6.911.717	-	-	616
- druga finančna sredstva	66.077	66.084	66.084	-	-	-
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti	609.712	609.712	609.712	-	-	-
Spremembe poštene vrednosti skupine varovanih postavk pred obrestnim tveganjem	719	719	-	-	-	719
Nekratkoročna sredstva in skupina za odtujitev v posesti za prodajo	11.631	6.224	6.224	-	-	-
Opredmetena osnovna sredstva	188.355	188.355	188.355	-	-	-
Naložbene nepremičnine	51.838	51.838	51.838	-	-	-
Neopredmetena sredstva	34.974	34.974	-	-	-	34.974
Dolgoročne naložbe v kapital pridruženih družb in skupnih podvigov	43.765	12.359	10.971	-	-	-
Terjatve za davek iz dohodka	2.795	2.795	2.795	-	-	-
Terjatve za odloženi davek	18.603	18.603	18.603	-	-	-
Druge sredstva	93.349	93.349	93.349	-	-	-
Skupaj sredstva	12.237.745	12.200.939	12.074.822	13.417	77.192	51.352
Finančne obveznosti, namenjene trgovanju	9.502	9.502	-	9.502	9.502	-
Finančne obveznosti, pripoznane po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	635	635	-	-	-	-
Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	25.529	25.529	-	25.529	-	-
Finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti						
- depoziti bank in centralnih bank	40.602	40.602	-	-	-	-
- krediti bank in centralnih bank	279.616	279.616	-	-	-	-
- depoziti strank, ki niso banke	9.878.378	9.878.809	-	-	-	-
- krediti strank, ki niso banke	74.286	74.286	-	-	-	-
- izdani vrednostni papirji	-	-	-	-	-	-
- podrejene obveznosti	27.350	27.350	-	-	-	-
- druge finančne obveznosti	111.019	111.019	-	-	-	-
Obveznosti, razvrščene v skupino za odtujitev v posesti za prodajo	440	-	-	-	-	-
Rezervacije	88.639	88.639	-	-	-	-
Obveznosti za davek iz dohodka	2.894	2.894	-	-	-	-
Obveznosti za odloženi davek	1.096	1.096	-	-	-	-
Druge obveznosti	9.596	9.596	-	-	-	-
Skupaj obveznosti	10.549.582	10.549.573	-	35.031	9.502	-
Delniški kapital						
Osnovni kapital	200.000	200.000	-	-	-	-
Kapitalske rezerve	871.378	871.378	-	-	-	-
Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	26.752	16.989	-	-	-	-
Rezerve iz dobička	13.522	13.522	-	-	-	-
Zadržani dobiček	541.901	515.147	-	-	-	-
Kapital manjšinskih lastnikov	34.610	34.330	-	-	-	-
Skupaj kapital	1.688.163	1.651.366	-	-	-	-
Skupaj obveznosti in kapital	12.237.745	12.200.939	-	-	-	-

	Knjigovodske vrednosti, kot so navedene v objavljenih računovodskih izkazih	Knjigovodske vrednosti v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene	Knjigovodske vrednosti postavk			
			za katere velja okvir za kreditno tveganje	za katere velja okvir za kreditno tveganje nasprotne stranke	za katere velja okvir za tržna tveganja	za katere ne veljajo kapitalne zahteve ali ki se odbijejo od kapitala
2016						
Denar v blagajni, stanje na računih pri centralnih bankah in vpogledne vloge pri bankah	1.299.014	1.299.313	1.299.313	-	-	-
Finančna sredstva, namenjena trgovanju	87.699	87.699	-	19.077	87.699	-
Finančna sredstva, pripoznana po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	6.694	6.694	6.694	-	6.694	-
Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	2.072.153	2.068.470	2.068.470	-	-	-
Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	217	217	-	217	-	-
Kreditni in terjatve						
- dolžniški vrednostni papirji	85.315	85.315	67.492	-	-	17.823
- krediti bankam	435.537	434.597	434.597	-	-	-
- krediti strankam, ki niso banke	6.912.067	6.904.216	6.902.783	-	-	1.433
- druga finančna sredstva	61.014	65.656	65.656	-	-	-
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti	611.449	611.449	611.449	-	-	-
Spremembe poštene vrednosti skupine varovanih postavk pred obrestnim tveganjem	678	678	-	-	-	678
Nekratkoročna sredstva in skupina za odtujitev v posesti za prodajo	4.263	4.263	4.263	-	-	-
Opredmetena osnovna sredstva	196.849	196.869	196.869	-	-	-
Naložbene nepremičnine	83.663	84.206	84.206	-	-	-
Neopredmetena sredstva	33.970	33.926	-	-	-	33.926
Dolgoročne naložbe v kapital pridruženih družb in skupnih podvigov	43.248	16.024	14.540	-	-	-
Terjatve za davek iz dohodka	2.888	3.942	3.942	-	-	-
Terjatve za odloženi davek	7.735	7.740	2.719	-	-	5.021
Druge sredstva	94.558	94.438	94.438	-	-	-
Skupaj sredstva	12.039.011	12.005.712	11.857.431	19.294	94.393	58.881
Finančne obveznosti, namenjene trgovanju	18.791	18.791	-	18.791	18.791	-
Finančne obveznosti, pripoznane po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	2.011	2.011	-	-	-	-
Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	29.024	29.024	-	29.024	-	-
Finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti						
- depoziti bank in centralnih bank	42.334	42.334	-	-	-	-
- krediti bank in centralnih bank	371.769	380.732	-	-	-	-
- depoziti strank, ki niso banke	9.437.147	9.436.195	-	-	-	-
- krediti strank, ki niso banke	83.619	83.619	-	-	-	-
- izdani vrednostni papirji	277.726	277.726	-	-	-	-
- podrejene obveznosti	27.145	27.145	-	-	-	-
- druge finančne obveznosti	110.295	110.354	-	-	-	-
Rezervacije	100.914	89.716	-	-	-	-
Obveznosti za davek iz dohodka	3.146	3.117	-	-	-	-
Obveznosti za odloženi davek	727	711	-	-	-	-
Druge obveznosti	8.703	8.764	-	-	-	-
Skupaj obveznosti	10.513.351	10.510.239	-	47.815	18.791	-
Delniški kapital						
Osnovni kapital	200.000	200.000	-	-	-	-
Kapitalske rezerve	871.378	871.378	-	-	-	-
Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	29.969	20.102	-	-	-	-
Rezerve iz dobička	13.522	13.522	-	-	-	-
Zadržani dobiček	380.444	360.329	-	-	-	-
Kapital manjšinskih lastnikov	30.347	30.142	-	-	-	-
Skupaj kapital	1.525.660	1.495.473	-	-	-	-
Skupaj obveznosti in kapital	12.039.011	12.005.712	-	-	-	-

V tabeli 2 (EU LI1) je uskladitev računovodsko konsolidiranih računovodskih izkazov (kot so predstavljeni v Letnem poročilu NLB Skupine 2017 (revidirani računovodski izkazi NLB Skupine v skladu z MSRP)) z regulatorno konsolidiranimi računovodskimi izkazi. Za nekatera sredstva lahko velja več okvirjev RWA. Podrobnosti o postavkah, za katere ne velja kapitalna zahteva ali za katere velja odbitek od kapitala ali pojasnilo razlik na podlagi primerjalnih obdobj, so podane v nadaljevanju.

- Nobena od investicij NLB Skupine v odvisne, pridružene ali skupaj obvladovane družbe ne predstavlja odbitka od kapitala. Skupen znesek investicij, ki bi lahko postale odbitki od kapitala, je relativno nizek in ostaja pod zakonsko določenim pragom.
- Neopredmetena sredstva so v skladu s členom 36(b) CRR odbitek od kapitala.
- Pozitivni zneski, ki izhajajo iz obračunavanja varovanja pred tveganjem, so izključeni iz pozicij, izpostavljenih kreditnemu tveganju.
- V primerjavi z letom 2016 je NLB Skupina leta 2017 spremenila pristop k pripoznavanju terjatev za odloženi davek, in sicer je v prejšnjih obdobjih NLB Skupina pripoznala terjatve za odloženi davek na vse začasne razlike in jih nato znižala do višine, do katere se glede na ocene prihodnjega dobička pričakuje, da bodo v bližnji prihodnosti (tj. v petih letih) uporabljene. Za namen regulatornega kapitala so bila znižanja proporcionalno razporejena na vse terjatve za odloženi davek. Leta 2017 je NLB Skupina pripoznala terjatve za odloženi davek na vse začasne razlike, razen na oslabitve nestrateških kapitalskih naložb, kjer so terjatve za odloženi davek pripoznane v znesku, ki ob upoštevanju drugih

terjatev za odloženi davek dosega višino terjatev za odloženi davek, za katere se pričakuje poraba v naslednjih petih letih. Terjatve za odloženi davek, ki izhajajo iz davčnih izgub, niso pripoznane.

Vse trenutne ali predvidene pomembne praktične ali pravne ovire za takojšnji prenos kapitala ali poravnavo obveznosti med matično družbo in njenimi odvisnimi družbami so razkrite v poglavju 16.6 Priloga 6.

Tabela 3 – EU LI2 – Glavni viri razlik med knjigovodskimi vrednostmi v računovodskih izkazih NLB Skupine in regulativnimi zneski izpostavljenosti

		Postavke, za katere velja,		
		okvir za kreditno tveganje	okvir za kreditno tveganje nasprotne stranke	okvir za tržno tveganje
31. 12. 2017	Skupaj			
1 Knjigovodska vrednost sredstev v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene (v skladu s predlogo EU LI1)	12.165.431	12.074.822	13.417	77.192
2 Knjigovodska vrednost obveznosti v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene (v skladu s predlogo EU LI1)	(44.533)	-	(35.031)	(9.502)
3 Skupni neto znesek v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene	12.155.929	12.074.822	13.417	67.690
4 Zunajbilančni zneski	1.890.531	1.890.531	-	-
5 Razlike iz izvedenih finančnih instrumentov	9.455	-	9.455	-
6 Zneski izpostavljenosti, upoštevani za regulativne namene	14.055.915	13.965.353	22.872	67.690

		Postavke, za katere velja,		
		okvir za kreditno tveganje	okvir za kreditno tveganje nasprotne stranke	okvir za tržno tveganje
31. 12. 2016	Skupaj			
1 Knjigovodska vrednost sredstev v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene (v skladu s predlogo EU LI1)	11.971.118	11.857.431	19.294	94.393
2 Knjigovodska vrednost obveznosti v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene (v skladu s predlogo EU LI1)	(66.606)	-	(47.815)	(18.791)
3 Skupni neto znesek v okviru obsega konsolidacije za regulativne namene	11.952.327	11.857.431	19.294	75.602
4 Zunajbilančni zneski	1.839.771	1.839.771	-	-
5 Razlike iz izvedenih finančnih instrumentov	8.132	-	8.132	-
6 Zneski izpostavljenosti, upoštevani za regulativne namene	13.800.230	13.697.202	27.426	75.602

Tabela 3 – EU LI2 predstavlja knjigovodsko vrednost postavk, za katere velja okvir za kreditno tveganje, kreditno tveganje nasprotne stranke in tržno tveganje (glej tabelo 2 – EU LI1), in druge postavke (potencialne obveznosti iz finančnih in nefinančnih garancij, obveze za podaljšanje posojil in kreditno nadomestitveno vrednost izvedenih finančnih instrumentov) ter prilagoditve vrednotenja izvedenih finančnih instrumentov, ki skupaj predstavljajo celotno izpostavljenost za regulativne namene.

3. Kapital in kapitalske zahteve

3.1. Kapitalska ustreznost

Evropska bančna kapitalska zakonodaja (CRD IV) temelji na smernicah Basel III. Zakonodaja predpisuje izpolnjevanje treh količnikov kapitalske ustreznosti, ki izražajo različno kakovost kapitala:

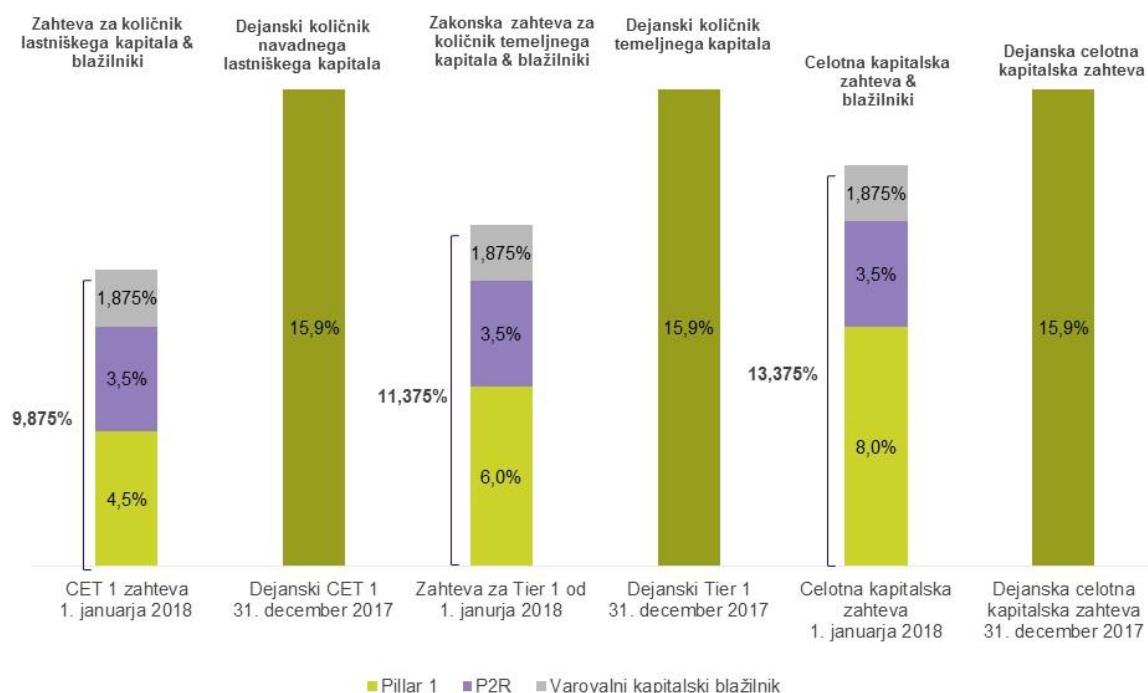
- količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (razmerje med navadnim (CET1) kapitalom in tehtano izpostavljenostjo tveganjem (RWA)), ki mora znašati vsaj 4,5 %;
- količnik temeljnega kapitala (razmerje med temeljnim kapitalom in RWA), ki mora znašati vsaj 6 %;
- količnik skupnega kapitala (razmerje med celotnim kapitalom in RWA), ki mora znašati vsaj 8 %.

Poleg navedenih količnikov, ki tvorijo zahtevo 1. stebra, mora banka izpolnjevati tudi druge zahteve in priporočila, ki jih posamezni banki lahko predpiše nadzorna institucija ali pa so predpisane že z zakonodajo:

- zahteva 2. stebra (SREP zahteva): banki lastna obvezna zahteva, določena s strani nadzorne institucije v okviru SREP procesa (skupaj z zahtevami iz 1. stebra predstavlja skupno kapitalsko zahtevo SREP – TSCR ('Total SREP Capital Requirement'));
- veljavna zahteva po skupnem blažilniku (CBR – 'Combined Buffer Requirement'): sistem kapitalskih blažilnikov, ki se jih doda nad zahtevo TSCR – neizpolnjevanje CBR ni kršitev kapitalskih zahtev, temveč sproži omejitve v razdelitvi dividend in drugih izplačil iz kapitala. Nekateri blažilniki so zakonsko predpisani za vse banke, nekateri pa so specifični za posamezno banko in so jih predpisale nadzorne institucije (CBR in TSCR skupaj tvorita celotno kapitalsko zahtevo – OCR – 'Overall Capital Requirement');
- priporočilo o kapitalskih smernicah v okviru 2. stebra ('Pillar 2 Guidance'): banki lastno kapitalsko priporočilo nad zahtevo OCR, ki ga določi nadzorna institucija skozi proces SREP. Kot priporočilo ni

obvezno, neizpolnjevanje ne vpliva na razdelitev dividend ali druga izplačila iz dobička, vendar lahko vodi v okrepljen nadzor in naložitev ukrepov za povrnitev ustrezne ravni kapitala.

Tabela 4 – Kapitalske zahteve in blažilniki

Od 1. januarja 2017 dalje mora NLB na konsolidirani osnovi dosegati celotno kapitalno zahtevo (OCR) v višini 12,75 % ter naslednje kapitalske zahteve:

- količnik navadnega lastniškega kapitala v višini 9,25 %,
- 10,75% količnik temeljnega kapitala v višini 10,75 %,
- količnik skupnega kapitala v višini 12,75 %.

Vsi kapitalni količniki že zajemajo 3,5-odstotno zahtevo 2. stebra (zahteva SREP) in kapitalni varovalni blažilnik v višini 1,25 %. Kot določata CRD IV in ZBan-2, varovalni blažilnik enakomerno narašča in bo dosegel polno vrednost 2,5 % v letu 2019, poleg tega pa Banka Slovenije zahteva od NLB še doseganje kapitalnega blažilnika za DSPI v višini 1 % na konsolidirani ravni od leta 2019 dalje.

V letu 2018 mora NLB dosegati OCR v višini 13,375 % na konsolidirani ravni. Povečanje zahteve v primerjavi z letom 2017 je posledica predpisane rasti kapitalnega varovalnega blažilnika.

Tabela 5 – Kapitalska ustreznost NLB Skupine

	31.12.2017	31.12.2016
Vplačani kapitalski instrumenti	200.000	200.000
Vplačani presežek kapitala	871.378	871.378
Zadržani dobiček - iz preteklih let	296.773	246.656
Priznani dobiček ali izguba tekočega leta	29.280	49.890
Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	(11.450)	(6.053)
Druge rezerve	13.522	13.522
Manjšinski deleži	-	-
Bonitetni filtri - zaradi zahteve po preudarnem vrednotenju (AVA)	(2.389)	(2.213)
(-) Dobro ime	(3.529)	(3.529)
(-) Druga neopredmetena sredstva	(31.445)	(30.397)
(-) Odložene terjatve za davek, ki se nanašajo na prihodnji dobiček in ne izhajajo iz začasnih razlik, zmanjšane za povezane	-	(3.013)
NAVADNI LASTNIŠKI TEMELJNI KAPITAL (CET1)	1.362.140	1.336.241
Dodatni temeljni kapital (AT1)	-	-
TEMELJNI KAPITAL (T1)	1.362.140	1.336.241
Dodatni kapital (T2)	-	-
KAPITAL SKUPAJ	1.362.140	1.336.241
Izpostavljenost kreditnemu tveganju	7.096.413	6.864.737
Izpostavljenost tržnemu tveganju	499.726	104.175
Izpostavljenost tveganju prilagoditve kreditnega vrednotenja	850	463
Izpostavljenost operativnemu tveganju	949.493	892.753
SKUPNA IZPOSTAVLJENOST TVEGANJEM (RWA)	8.546.482	7.862.128
Količnik navadnega lastniškega temeljnega kapitala (CET1 količnik)	15,9 %	17,0 %
Količnik temeljnega kapitala (Tier 1 količnik)	15,9 %	17,0 %
Količnik skupnega kapitala	15,9 %	17,0 %

Kapitalska ustreznost NLB Skupine ob koncu leta 2017 ostaja visoka, na stopnji, ki pokriva vse trenutne in napovedane kapitalske zahteve, vključno z zahtevami glede kapitalskih količnikov in preostalimi trenutno znanimi zahtevami, ter priporočila v okviru 2. stebra ('Pillar 2 Guidance'). Je v okviru začetnih mej pripravljenosti za prevzemanje tveganj in nad povprečjem EU, ki ga je objavila EBA.

Kapital NLB Skupine je v letu 2017 sestavljen zgolj iz sestavin najkakovostnejšega kapitala CET1 (brez podrejenih instrumentov, ki bi se vključevali v nižje kategorije kapitala), zaradi česar so tudi vsi trije kapitalski količniki enaki.

Konec leta 2017 znašajo količniki kapitalske ustreznosti za NLB Skupino 15,9 % (ali 1,1 odstotne točke manj kakor konec 2016). Znižanje kapitalske ustreznosti NLB Skupine izhaja iz povišanja tehtane izpostavljenosti tveganjem (RWA). Razlaga dejavnikov spremembe RWA v letu 2017 je podana v poglavju 3.2 Kapitalske zahteve v tabeli 6 – EU OV1 - Pregled zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti.

Marca 2018 je NLB prejela pismo ECB, da namerava ECB sprejeti sklep o omejitvi delitve dobička NLB delničarjem in da od NLB zahteva izredni kapitalski načrt. Podrobnosti so razkrite v Letnem poročilu NLB Skupine 2017, pojasnilo 22 (stran 177) in pojasnilo 9 (stran 342). Dne 5. aprila 2018 je NLB prejela končno odločitev ECB.

3.2. Kapitalske zahteve (člen 438 (c), (e) in (f) in člen 445 CRR)

NLB Skupina na konsolidirani ravni uporablja naslednje pristope pri izračunu kapitalskih zahtev po prvem stebri:

- kreditno tveganje – standardiziran pristop,
- tržno tveganje – standardiziran pristop in
- operativno tveganje – enostavni pristop.

Pri izračunu kapitalskih količnikov je tveganje izraženo kot tveganju prilagojena izpostavljenost ali kapitalska zahteva. Kapitalska zahteva za posamezno tveganje znaša 8 % skupne izpostavljenosti posameznemu tveganju.

Tabela 6 prikazuje sestavo kapitalskih zahtev NLB Skupine konec leta 2017 in 2016.

Tabela 6 – EU OV1 – Pregled zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti NLB Skupine

		31. 12. 2017		31. 12. 2016	
		Tveganju prilagojene izpostavljenosti	Minimalne kapitalne zahteve - 8% RWA	Tveganju prilagojene izpostavljenosti	Minimalne kapitalne zahteve - 8% RWA
1	Kreditno tveganje (brez kreditnega tveganja nasprotne stranke)	6.993.567	559.485	6.794.482	543.559
2	od tega standardizirani pristop	6.993.567	559.485	6.794.482	543.559
6	Kreditno tveganje nasprotne stranke (CCR)	20.983	1.679	23.233	1.859
7	od tega vrednotenje po tržnih cenah	20.133	1.611	22.770	1.822
12	od tega prilagoditev kreditnega vrednotenja (CVA)	850	68	463	37
13	Tveganje poravnave	-	-	-	-
19	Tržno tveganje	499.726	39.978	104.175	8.334
20	od tega standardizirani pristop	499.726	39.978	104.175	8.334
22	Velike izpostavljenosti	-	-	-	-
23	Operativno tveganje	949.493	75.959	892.753	71.420
24	od tega enostavni pristop	949.493	75.959	892.753	71.420
27	Zneski, nižji od pragov za odbitek (po dodelitvi uteži tveganja 250 %)	82.713	6.617	47.485	3.799
29	Skupaj	8.546.482	683.719	7.862.128	628.970

RWA za kreditna tveganja se je v letu 2017 povečala za 231,7 mio EUR predvsem na segmentu bančništva na drobno kot posledica rasti potrošniških in stanovanjskih posojil. Povečanje RWA za tržna tveganja za 395,9 mio EUR izhaja zlasti iz zahtevanega popravka obravnave valutnih pozicij na konsolidirani ravni in obravnave kapitalskih naložb v ne-evrskih podrejenih bankah s strani regulatorja. Zahtevan popravek se nanaša na strukturne pozicije, ki izhajajo iz poslovanja ne-evrskih podrejenih bank NLB Skupine. Te pozicije so dolge, ne-trgovalne in namensko vzpostavljene. Na konsolidirani ravni so tečajne razlike, ki izhajajo iz naložb v tuje odvisne družbe, pripoznane v kapitalu in ne vplivajo na poslovni izid NLB Skupine. Z odprtimi strukturnimi pozicijami NLB Skupina ohranja kapitalne količnike neobčutljive na gibanje valutnih tečajev. Banka si bo prizadevala delno ali popolnoma izključiti te pozicije iz odprtih valutnih pozicij (s pridobitvijo odobritve regulatorja), kar predstavlja možnost za delno izničenje tega vpliva na zmanjšanje kapitalne ustreznosti na konsolidiranem in posamičnem nivoju. Povečanje RWA za operativna tveganja (+56,7 mio EUR) izhaja iz višjega triletnega povprečja prihodkov, ki predstavlja osnovo za izračun.

3.3. Povzetek pristopa ocenjevanja notranjega kapitala potrebnega za tekoče in predvideno poslovanje (člen 438 (a) CRR)

Proces ocenjevanja notranje kapitalne ustreznosti (ICAAP) in proces ocenjevanja notranje likvidnostne ustreznosti (ILAAP) NLB Skupine izpolnjujeta zahteve CRR, priporočila ECB in EBA ter sledita dobrim bančnim praksam. Poleg tega bančne članice, ki poslujejo v drugih JVE državah, spoštujejo svoje lokalne zakonske zahteve.

Glavni namen izvajanja ICAAP in ILAAP procesa je zagotavljanje:

- ustreznega prepoznavanja in merjenja tveganj,
- ustrezne višine kapitala, strukture financiranja ter zadostne višine likvidnostnih rezerv Skupine v povezavi s pripravljenostjo za prevzemanje tveganj ('risk appetite'),
- zagotavljanje odzivnega in robustnega procesa upravljanja tveganj (z organizacijskega in metodološkega vidika), ki vključuje tudi bodoče pričakovane trende in usmeritve.

Ključne aktivnosti za zagotavljanje ustrezne višine kapitala in zadostne likvidnosti, ki vključujejo tudi bodoče pričakovane trende in usmeritve, vključujejo:

- proces strateškega načrtovanja, kjer so strateški poslovni cilji usklajeni z opredelitvijo nagnjenosti za prevzemanje tveganj ('risk appetite');
- stalno nadziranje doseganja predpisanega 'risk apetita' v sklopu spremljanja profila tveganosti;
- zagotavljanje zadostnega ekonomskega kapitala, likvidnostnih rezerv in financiranja v normalnih in oteženih pogojih (opredeljeno v enotnem okviru testiranja za namene ICAAP, ILAAP, Recovery plana in ocenjevanja tveganj).

Proces ICAAP v NLB Skupini je vpet v proces sprejemanja poslovnih odločitev na strateški in operativni ravni ter v proces dolgoročnega načrtovanja. Ob aktivni vlogi uprave in nadzornega sveta NLB d.d. predstavlja eno od ključnih komponent proaktivnega upravljanja delovanja Skupine z namenom zagotavljanja dolgoročno stabilnega poslovanja. NLB Skupina skladno s smernicami EBA stalno nadgrajuje vzpostavljen proces ICAAP.

NLB Skupina načrtuje preudarno prevzemanje tveganj in zagotavljanje dolgoročno optimalno dobičkonosnega poslovanja glede na prevzeta tveganja ob hkratnem izpolnjevanju vseh regulatornih zahtev. Krovna strategija poslovanja, usmeritve glede prevzemanja tveganj ('risk appetite' in 'risk strategy') ter ključne interne politike NLB Skupine, ki jih potrjujeta uprava in nadzorni svet, opredeljujejo strateške cilje in usmeritve prevzemanja tveganj, pristope in metodologije spremljanja, merjenja in upravljanja vseh vrst tveganj.

Prepoznavanje in ocena tveganj v sklopu procesa ICAAP se izvajata na podlagi internih metodologij. Te upoštevajo kompleksnost strukture poslovanja Skupine s težnjo nadgrajevanja v smeri zahtevnejših naprednih pristopov merjenja tveganj. V procesu ICAAP se izvaja najmanj redno četrtletno spremljanje in poročanje na ravni uprave in nadzornega sveta NLB; opredeljen je tudi nabor korektivnih ukrepov za obvladovanje in blaženje tveganj.

Interno ocenjevanje kapitalskih potreb NLB Skupine poteka v naslednjih korakih:

- identifikacija vseh tveganj, opredelitev materialno pomembnih tveganj ter njihove obravnave v sklopu procesa ICAAP,
- izbira pristopa za izračun regulatornih kapitalskih zahtev (1. steber),
- opredelitev interne metodologije za identifikacijo, merjenje in izračun kapitalskih zahtev za tveganja, ki niso pokrita v okviru 1. stebra (2. steber – osnovni scenarij ICAAP),
- uporaba izbranih stresnih scenarijev (neugodni scenarij ICAAP) znotraj vzpostavljenega okvirja stresnih testiranj,
- proaktivno upravljanje tveganj znotraj okvirja limitov ICAAP z vidika doseganja strateških ciljev in uporaba meril blaženja, kadar so potrebna.

V sklopu regulatornih tveganj (1. steber), kamor spadajo kreditna, operativna in tržna tveganja, NLB Skupina uporablja standardizirani pristop za kreditna in tržna tveganja, medtem ko se izračun kapitalске zahteve za operativna tveganja izvaja po pristopu osnovnih kazalnikov. Za izračun kapitalskih zahtev za NLB d.d. na posamični osnovi se uporabljajo isti pristopi, razen za izračun kapitalске zahteve za operativna tveganja, kjer se uporablja standardizirani pristop.

Pri pripravi interne ocene kapitalskih potreb NLB Skupine se identificirajo dodatna tveganja, ki niso vključena v izračun po regulatornem pristopu (1. steber), vendar lahko pomembno vplivajo na njeno poslovanje. V sklop dodatnih kreditnih tveganj spada tveganje koncentracije – do posamičnih komitentov oziroma skupin povezanih oseb v okviru dejavnosti in tveganje koncentracije zavarovanj. NLB Skupina izračunava kapitalsko zahtevo za nefinančna tveganja (kamor se uvrščajo kapitalsko tveganje, tveganje dobičkonosnosti, strateško tveganje, tveganje iz naslova dezinvestiranja in tveganje ugleda), če oceni, da je posamezno tveganje ključno za NLB Skupino. Poleg tega so v sklop neregulatornih tveganj zajeti tudi učinki stresnih scenarijev za kreditno (poslabšanje bonitetne strukture, zmanjšanje tržnih vrednosti nepremičnin), valutno, likvidnostno in obrestno tveganje v bančni knjigi, tveganje iz naslova kreditnih pribitkov ter tržna tveganja iz vrednostnih papirjev.

Celovito izvajanje procesov ICAAP in ILAAP v NLB Skupini je opredeljeno v internem dokumentu upoštevaje smernice EBA, "Smernice o pridobivanju informacij o procesu ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala (ICAAP) in procesu ocenjevanja ustrezne notranje likvidnosti (ILAAP) za namene nadzorniškega pregledovanja in ovrednotenja (SREP)". Bančne članice, ki delujejo v drugih državah JVE imajo vzpostavljene lastne postopke ICAAP, upoštevaje enotne usmeritve na ravni Skupine, ki vključujejo posebnosti njihovih zakonskih zahtev, strateških poslovnih smernic, smernic glede tveganja in makroekonomskega okolja.

3.4. Kapitalski instrumenti, vključeni v kapital (člen 437 (1)(b) in (c) CRR)

Kapital NLB Skupine je bil v letu 2017 sestavljen zgolj iz navadnega lastniškega temeljnega kapitala, edini instrument v navadnem lastniškem temeljnem kapitalu pa so navadne delnice matične družbe NLB d.d.

NLB Skupina v letu 2017 ni imela izdanih kapitalskih instrumentov, ki bi izpolnjevali pogoje za vključitev v dodatni temeljni kapital ali dodatni kapital. Dve subsidiarni banki v NLB Skupini imata podrejene instrumente, ki jih sami uporabljata kot sestavino kapitala, vendar zaradi neprimerljive zakonodaje ti instrumenti ne izpolnjujejo pogojev za vključitev v kapital NLB Skupine. Podrejene obveznosti NLB Skupine so razkrite v Letnem poročilu NLB Skupine 2017- pojasnilo 5.16. d Podrejene obveznosti (stran 252).

Tabela 7 – Glavne značilnosti navadnih delnic NLB d.d.

1	Izdajatelj	NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana
2	Edinstvena oznaka (koda CUSIP, koda ISIN ali Bloomberg oznaka)	SI0021117344
3	Zakonodaja, ki ureja instrument	Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1), Zakon o bančništvu (ZBan-2), Uredba (EU) št. 575/2013 (CRR), Zakon o trgu finančnih instrumentov (ZTFI) in Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih (ZNVP-1)
Regulativna obravnava		
4	Pravila iz uredbe o kapitalskih zahtevah v prehodnem obdobju	navadni lastniški temeljni kapital
5	Pravila iz uredbe o kapitalskih zahtevah po prehodnem obdobju	navadni lastniški temeljni kapital
6	Sprejemljivi na posamični/ (sub)konsolidirani podlagi/ na posamični in na subkonsolidirani podlagi	na posamični in na konsolidirani podlagi
7	Vrsta instrumenta (vrste določi posamezna jurisdikcija)	navadna delnica
8	Znesek, pripoznan v regulativnem kapitalu (valuta v mio, na zadnji datum poročanja)	vplačan kapital in vplačan presežek: 1.071.378
9	Nominalni znesek instrumenta	N/A - kosovne delnice (20.000.000 delnic)
9a	Cena izdaje	77,55 EUR
9b	Cena odkupa	N/A
10	Računovodska razvrstitev	lastniški kapital
11	Prvotni datum izdaje	18.12.2013
12	Stalni ali z določenim rokom zapadlosti	stalni
13	Prvotni datum zapadlosti	ni zapadlosti
14	Odpoklic izdajatelja na podlagi predhodne nadzorniške odobritve	N/A
15	Poljubni datum odpoklica, pogojni datumi odpoklica in odkupni znesek	N/A
16	Naknadni datumi odpoklica, če so potrebni	N/A
Kuponske obrestne mere/dividende		
17	Fiksna ali spremenljiva dividenda/kuponska obrestna mera	N/A
18	Kuponska obrestna mera in vsak z njo povezan indeks	N/A
19	Obstoj možnosti neizplačila donosov	N/A
20a	Popolna diskrecijska pravica, delna diskrecijska pravica ali obvezni (glede na časovno razporeditev)	popolna diskrecijska pravica
20b	Popolna diskrecijska pravica, delna diskrecijska pravica ali obvezni (glede na znesek)	popolna diskrecijska pravica
21	Možnost povečanja ali druge spodbude za odkup	N/A
22	Nekumulativni ali kumulativni	N/A
23	Konvertibilni ali nekonvertibilni	N/A
24	Če so konvertibilni, kateri so sprožilni dogodki konverzije	N/A
25	Če so konvertibilni, ali so v celoti ali delno	N/A
26	Če so konvertibilni, kakšna je stopnje konverzije	N/A
27	Če so konvertibilni, ali je konverzija obvezna ali izbima	N/A
28	Če so konvertibilni, navedite vrsto dokumenta, v katerega se konvertirajo	N/A
29	Če so konvertibilni, navedite izdajatelja instrumenta, v katerega se konvertirajo	N/A
30	Značilnosti odpisa	N/A
31	V primeru odpisa, kateri so sprožilni dogodki	N/A
32	V primeru odpisa, ali se odpišejo v celoti ali delno	N/A
33	V primeru odpisa, ali je stalen ali začasen	N/A
34	V primeru začasnega odpisa, opis mehanizma za zvišanje vrednosti	N/A
35	Položaj v hierarhiji podrejenosti pri likvidaciji (navedite vrsto instrumenta, ki je tik pred zadevnim instrumentom)	prvi instrument za pokrivanje izgube, podrejen vsem ostalim instrumentom
36	Neskladne preoblikovane značilnosti	Ne
37	Če neskladne značilnosti ostajajo, jih navedite	N/A

N/A – vprašanje ni pomembno za ta instrument

Navadne delnice so v celoti vključene v navadni lastniški temeljni kapital NLB Skupine kot edini vir. Delnice izpolnjujejo vse pogoje za vključitev v kapital, kot so navedeni v skladu z ustreznimi določili CRR.

3.5. Kapitalski blažilniki – proticiklični blažilnik (člen 440 CRR)

Banka Slovenije je s 1. januarjem 2016 uvedla makrobonitetni ukrep – proticiklični kapitalski blažilnik, ki je namenjen zaščiti bančnega sektorja pred izgubami, ki bi jih lahko povzročila ciklična tveganja v gospodarstvu. Namen proticikličnega kapitalskega blažilnika je zagotoviti, da ima banka v obdobjih rasti posojil zadostno kapitalsko osnovo, ki jo lahko porabi v stresnih obdobjih oziroma manj ugodnih pogojev za kreditiranje in tako za absorpcijo izgub. Kadar je opredeljena stopnja blažilnika višja od 0 % ali kadar se zviša že uveljavljena stopnja, se začne nova stopnja blažilnika (razen v izjemnih primerih) uporabljati 12 mesecev po objavi. Vrednost blažilnika se lahko giblje med 0 % in 2,5 % zneska skupne izpostavljenosti tveganjem (izjemoma tudi višje) in je odvisna od višine tveganj v sistemu.

Vrednost blažilnika za izpostavljenosti v Sloveniji na dan 31. decembra 2017 znaša 0 % in ostaja enaka, kot je bila določena 1. januarja 2016. Pri opredelitvi višine blažilnika je Banka Slovenije upoštevala metodologijo BCBS, ESRB ter oceno stanja kreditnega cikla v Sloveniji. Za izpostavljenosti v drugih državah Evropskega gospodarskega prostora se uporabijo stopnje blažilnika, kot so navedene na spletni strani ESRB in ki se četrtletno osvežujejo, medtem ko se za kreditne izpostavljenosti držav, ki niso navedene na tej strani niti jih ni določila Banka Slovenije niti pristojni organ posameznih držav, uporabi

stopnja blažilnika 0 %. Večinoma so stopnje proticikličnega blažilnika postavljene v višini 0 %, razen v primeru Švedske in Norveške, ki sta imeli na dan 31. decembra 2017 določeno stopnjo proticikličnega blažilnika 2,0 %, ter Češke in Slovaške z 0,5%.

Obveznost razkrivanja podatkov o geografski razporeditvi kreditnih izpostavljenosti, ustreznih za izračun proticikličnega kapitalskega blažilnika, kapitalskih zahtev ter stopenj posamezni banki lastnega proticikličnega kapitalskega blažilnika, je četrtletna oziroma morajo biti podatki javno objavljeni vsaj enkrat na leto, in sicer glede na datum objave računovodskih izkazov; obveznost velja od 1. januarja 2016 dalje.

Izračun posamezni banki lastnega proticikličnega blažilnika se izvede na posamični in konsolidirani ravni. Banka določi geografsko razporeditev izpostavljenosti, ki so predmet izračuna kapitalskih zahtev za kreditno tveganje po standardiziranem pristopu, in posebno tveganje ali tveganje neplačila ter migracije za izpostavljenosti iz trgovalne knjige. Če izpostavljenosti banke dosegajo manj kot 2 % njenih skupnih tveganju prilagojenih izpostavljenosti, se lahko te izpostavljenosti prikažejo na geografski lokaciji banke in dodatno obrazložijo.

Stopnja posamezni banki lastnega proticikličnega kapitalskega blažilnika je sestavljena iz tehtanega povprečja stopenj proticikličnega blažilnika, ki se uporabljajo v državah, v katerih so ustrezne kreditne izpostavljenosti te institucije.

Tabela 8 – Znesek banki lastnega proticikličnega kapitalskega količnika

31. 12. 2017	NLB Skupina	NLB
Znesek skupne izpostavljenosti tveganjem	415.869	267.649
Stopnja posamezni instituciji lastnega proticikličnega blažilnika	0,00%	0,00%
Zahteva za posamezni instituciji lasten proticiklični blažilnik	-	-

Tabela 9 – Geografska razporeditev kreditnih izpostavljenosti, ustreznih za izračun proticikličnega kapitalskega blažilnika NLB Skupine

31. 12. 2017	Splošne kreditne izpostavljenosti	Kapitalske zahteve		Uteži kapitalске zahteve	Stopnja proticikličnega kapitalskega blažilnika
	Vrednost izpostavljenosti za standardizirani pristop (SA)	Od tega: splošne kreditne izpostavljenosti	Skupaj		
Razčlenitev po državah					
Slovenija	3.927.225	237.654	237.654	0,57	-
Makedonija	824.249	53.361	53.361	0,13	-
Bosna in Hercegovina	652.053	41.927	41.927	0,10	-
Kosovo	393.036	25.405	25.405	0,06	-
Črna gora	316.129	22.538	22.538	0,05	-
Srbija	324.545	20.680	20.680	0,05	-
Hrvaška	55.439	5.005	5.005	0,01	-
Združeno kraljestvo VB	53.774	4.293	4.293	0,01	0,5
Združene države Amerike	28.264	2.258	2.258	0,01	-
Nemčija	10.896	866	866	0,00	-
Nizozemska	8.584	668	668	0,00	-
Francija	4.224	332	332	0,00	-
Belgija	2.570	205	205	0,00	-
Češka republika	1.476	144	144	0,00	0,5
Švica	1.961	143	143	0,00	-
Avstrija	1.703	119	119	0,00	-
Norveška	1.122	68	68	0,00	2,0
Luksemburg	1.118	66	66	0,00	-
Bolgarija	321	36	36	0,00	-
Slovaška	427	34	34	0,00	0,5
Ciper	599	28	28	0,00	-
Združeni arabski emirati	245	13	13	0,00	-
Italija	153	10	10	0,00	-
Latvija	129	8	8	0,00	-
Drugo	132	8	8	0	2
Skupaj	6.610.374	415.869	415.869	1,00	-

Tabela 10 – Geografska razporeditev kreditnih izpostavljenosti, ustreznih za izračun proticikličnega kapitalskega blažilnika NLB

31. 12. 2017	Splošne kreditne izpostavljenosti	Kapitalske zahteve			
	Vrednost izpostavljenosti za standardizirani (SA)pristop	Od tega: Kreditna izpostavljenost	Skupaj	Uteži kapitalne zahteve	Stopnja proticikličnega kapitalskega blažilnika
Razčlenitev po državah					
Slovenija	3.939.506	240.303	240.303	0,90	0
Srbija	65.923	5.830	5.830	0,02	0
Hrvaška	45.362	4.400	4.400	0,02	0
Črna gora	45.293	4.387	4.387	0,02	0
Združeno kraljestvo VB	53.758	4.292	4.292	0,02	0,5
Švica	39.249	3.126	3.126	0,01	0
Združene države Amerike	22.099	1.765	1.765	0,01	0
Nemčija	10.153	802	802	0	0
Bosna in Hercegovina	8.440	709	709	0	0
Nizozemska	8.571	667	667	0	0
Makedonija	3.109	378	378	0	0
Francija	4.224	332	332	0	0
Češka republika	1.474	143	143	0	0,5
Avstrija	1.663	117	117	0	0
Kosovo	1.809	110	110	0	0
Norveška	1.122	68	68	0	2,0
Luksemburg	1.118	66	66	0	0
Bolgarija	315	36	36	0	0
Slovaška	427	34	34	0	0,5
Belgija	297	23	23	0	0
Ciper	496	23	23	0	0
Združeni arabski emirati	243	13	13	0	0
Italija	149	10	10	0	0
Latvija	129	8	8	0	0
Drugo	97	4	4	0	2
Skupaj	4.255.026	267.646	267.646	1,00	

3.6. Podrobni prikaz elementov kapitala (člen 437 (d) in (e), ter 492(3) CRR)

V spodnji tabeli so podrobno prikazani elementi izračuna kapitala NLB Skupine ob koncu leta 2017 in 2016 v obliki, kot jo predpisuje Izvedbeni tehnični standard EBA, objavljen kot Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1423/2013 z dne 20. decembra 2014 (priloga VI – prikaz postavk v prehodnem obdobju). Skrajšan vsebinski prikaz elementov, ki so relevantni za NLB Skupino, je objavljen v poglavju 3.1 Kapitalna ustreznost.

V skladu z uredbo drugi stolpec tabele 11 (Zneski, za katere se uporablja obravnava pred uredbo, ali preostali znesek, določen v skladu z CRR) vključuje zneske, ki so zaradi določb prehodnega obdobja začasno izključeni iz izračuna kapitalne ustreznosti (preostali zneski). Če bi določbe veljale v celoti, to je brez določb prehodnega obdobja, bi se v izračun vključil znesek iz prvega stolpca (Zneski na datum razkritja (prehodne določbe, tako kot veljajo na ta dan)), povečan za razliko v drugem stolpcu.

NLB Skupina nima kapitalskih instrumentov (izdanih pred uvedbo CRR), ki ne izpolnjujejo več pogojev za vključitev in bi se zanje v prehodnem obdobju uporabljala obravnava pred uredbo.

Tabela 11 – Razkritja o kapitalu v prehodnem obdobju za NLB Skupino

		31. 12. 2017		31. 12. 2016	
		Zneski na datum razkritja (prehodne določbe, tako kot veljajo na ta dan)	Zneski, za katere se uporablja obravnava pred CRR, ali preostali znesek določen v skladu z CRR	Zneski na datum razkritja (prehodne določbe, tako kot veljajo na ta dan)	Zneski, za katere se uporablja obravnava pred CRR, ali preostali znesek določen v skladu z CRR
Navadni lastniški temeljni kapital: instrumenti in rezerve					
1	Kapitalski instrumenti in z njimi povezan presežek kapitala od tega: navadne delnice	1.071.378	-	1.071.378	-
2	Zadržani dobiček	1.071.378	-	1.071.378	-
3	Akumulirani drugi vseobsegajoči donosi in druge rezerve	296.773	-	246.656	-
3a	Rezervacije za splošna bančna tveganja	30.511	28.439	33.624	26.155
5	Manjšinski deleži (dovoljeni znesek v konsolidiranem navadnem lastniškem temeljnem kapitalu)	-	-	-	-
5a	Neodvisno pregledan dobiček med letom, zmanjšan za kakršnekoli predvidljive obremenitve ali dividende	29.280	-	49.890	-
6	Navadni lastniški temeljni kapital pred regulatornimi prilagoditvami	1.427.942	28.439	1.401.548	26.155
Navadni lastniški temeljni kapital: regulatorne prilagoditve					
7	Dodatne prilagoditve vrednosti (negativni znesek)	(2.389)	-	(2.213)	-
8	Neopredmetena sredstva (zmanjšana za povezane obveznosti za davek)	(34.974)	(6.995)	(33.926)	(13.570)
10	Odložene terjatve za davek, ki se nanašajo na prihodnji dobiček, razen tistih, ki izhajajo iz začasnih razlik (zmanjšane za povezane obveznosti za davek, če so izpolnjeni pogoji iz člena 38(3)) (negativni znesek)	-	-	(5.021)	(2.008)
26	Regulatorne prilagoditve za navadni lastniški temeljni kapital v zvezi z zneski, za katere se uporablja obravnava pred uredbo o kapitalskih zahtevah	-	-	-	-
26a	Regulatorne prilagoditve, povezane z nerealiziranimi dobički in izgubami iz členov 467 in 468	(28.439)	-	(26.155)	-
	od tega: filter za nerealizirano izgubo - izpostavljenost do centralne ravni držav	126	-	717	-
	od tega: filter za nerealizirano izgubo - ostale izpostavljenosti	4.325	-	9.788	-
	od tega: filter za nerealiziran dobiček - izpostavljenost do centralne ravni držav	(31.302)	-	(30.190)	-
	od tega: filter za nerealiziran dobiček - ostale izpostavljenosti	(1.588)	-	(6.470)	-
26b	Znesek, ki se odbije od navadnega lastniškega temeljnega kapitala ali ki se temu kapitalu prišteje, ob upoštevanju dodatnih filtrov in odbitkov, zahtevanih pred uredbo o kapitalskih zahtevah	6.995	-	15.578	-
	od tega: neopredmetena dolgoročna sredstva (vključno z dobrim imenom)	6.995	-	13.570	-
	od tega: odložene terjatve za davek, ki se ne nanašajo na prihodnji dobiček in ki ne izhajajo iz začasnih razlik	-	-	2.008	-
27	Kvalificirani odbitki dodatnega temeljnega kapitala, ki presegajo dodatni temeljni kapital institucije (negativni znesek)	(6.995)	-	(13.570)	-
28	Skupne regulatorne prilagoditve navadnega lastniškega temeljnega kapitala	(65.802)	(6.995)	(65.307)	(15.578)
29	Navadni lastniški temeljni kapital	1.362.140	21.444	1.336.241	10.577
Dodatni temeljni kapital: regulatorne prilagoditve					
41	Regulatorne prilagoditve za dodatni temeljni kapital v zvezi z zneski, za katere se uporablja obravnava pred uredbo o kapitalskih zahtevah in prehodne obravnave ter za katere velja postopna odprava v skladu z Uredbo EU št. 575/2013 (tj. preostali zneski v skladu z uredbo o kapitalskih zahtevah)	-	-	-	-
41a	Preostali zneski, odbiti od dodatnega temeljnega kapitala, ob upoštevanju odbitka od navadnega lastniškega temeljnega kapitala v prehodnem obdobju v skladu s členom 472 Uredbe EU št. 575/2013	6.995	6.995	13.570	13.570
	od tega: neopredmetena sredstva	6.995	6.995	13.570	13.570
41b	Preostali zneski, odbiti od dodatnega temeljnega kapitala, ob upoštevanju odbitka od dodatnega kapitala v prehodnem obdobju v skladu s členom 475 Uredbe EU št. 575/2013	-	-	-	-
41c	Znesek, ki se odbije od dodatnega temeljnega kapitala ali ki se temu kapitalu prišteje, ob upoštevanju dodatnih filtrov in odbitkov, zahtevanih pred uredbo o kapitalskih zahtevah	-	-	-	-
42	Kvalificirani odbitki dodatnega kapitala, ki presegajo dodatni kapital institucije (negativni znesek)	(6.995)	-	(13.570)	-
43	Skupne regulatorne prilagoditve dodatnega temeljnega kapitala	-	6.995	-	13.570
44	Dodatni temeljni kapital pred regulatornimi prilagoditvami	-	6.995	-	13.570
45	Temeljni kapital	1.362.140	28.439	1.336.241	24.147
58	Dodatni kapital	-	-	-	-
59	Skupni kapital	1.362.140	28.439	1.336.241	24.147
59a	Tveganju prilagojena sredstva v zvezi z zneski, za katere se uporablja obravnava pred uredbo o kapitalskih zahtevah in prehodne obravnave ter za katere velja postopna odprava v skladu z Uredbo EU št. 575/2013 (tj. preostali zneski v skladu z uredbo o kapitalskih zahtevah)	-	-	-	-
	Postavke, ki se ne odbijejo od postavk dodatnega kapitala (preostali zneski v skladu z Uredbo EU št. 575/2013) (postavke, ki jih je treba podrobno opredeliti, npr. posredni deleži v lastnih instrumentih dodatnega kapitala, posredni deleži nepomembnih naložb v kapitalu drugih subjektov finančnega sektorja, neposredni deleži pomembnih naložb v kapitalu drugih subjektov finančnega sektorja itd.)	-	-	-	-
60	Skupna tveganju prilagojena sredstva	8.546.482	(33.085)	7.862.128	(21.002)
Kapitalski količniki in blažilniki					
61	Navadni lastniški temeljni kapital (kot odstotni delež zneska skupne izpostavljenosti tveganju)	15,9%	-	17,0%	-
62	Temeljni kapital (kot odstotni delež zneska skupne izpostavljenosti)	15,9%	-	17,0%	-
63	Skupni kapital (kot odstotni delež zneska skupne izpostavljenosti)	15,9%	-	17,0%	-
64	Zahteva po posamezni instituciji lastnem blažilniku (zahteva po navadnem lastniškem temeljnem kapitalu v skladu s členom 92(1)(a), skupaj z zahtevami po varovalnih kapitalskih blažilnikih in proticikličnih blažilnikih, blažilnikom sistemskih tveganj in blažilnikom za sistemsko pomembne institucije (blažilnik za DSPI ali GSPI), ki so izraženi kot odstotni delež zneska izpostavljenosti tveganju)	5,8%	-	5,1%	-
65	od tega: zahteva po varovalnem kapitalskem blažilniku	1,3%	-	0,6%	-
66	od tega: zahteva po proticikličnem blažilniku	0,0%	-	0,0%	-
67	od tega: zahteva po blažilniku sistemskih tveganj	0,0%	-	0,0%	-
67a	od tega: blažilnik za globalne sistemsko pomembne institucije (GSPI) ali druge sistemsko pomembne institucije (DSP)	N/A	-	N/A	-
68	Navadni lastniški temeljni kapital, ki lahko izpolnjuje zahteve po blažilnikih (kot odstotni delež zneska skupne izpostavljenosti)	7,9%	-	9,0%	-

Zneski pod pragi za odbitke					
72	Neposredni in posredni deleži kapitala subjektov finančnega sektorja, kadar institucija v teh subjektih nima pomembne naložbe (znesek pod pragom 10 %, zmanjšan za sprejemljive kratke pozicije)	1.692	-	2.138	-
73	Neposredni in posredni deleži institucije v instrumentih navadnega lastniškega temeljnega kapitala subjektov finančnega sektorja, kadar ima institucija v teh subjektih pomembno naložbo (znesek pod pragom 10 %, zmanjšan za sprejemljive kratke pozicije)	14.482	-	16.236	-
75	Odložene terjatve za davek, ki izhajajo iz začasnih razlik (znesek pod pragom 10 %, zmanjšan za povezane obveznosti za davek, če so izp. pogoji iz čl. 38(3))	18.603	-	2.719	-
Veljavne omejitve za vključitev določb v dodatni kapital					
76	Popravki zaradi kreditnega tveganja, vključeni v dodatni kapital, v zvezi z izpostavljenostmi, za katere se uporablja standardiziran pristop (pred uporabo zgornje meje)	-	-	-	-
77	Zgornja meja za vključitev popravkov zaradi kreditnega tveganja v dodatni kapital na podlagi standardiziranega pristopa	N/A	N/A	N/A	N/A
78	Popravki zaradi kreditnega tveganja, vključeni v dodatni kapital, v zvezi z izpostavljenostmi, za katere se uporablja pristop na osnovi notranjih bonitetnih ocen (pred uporabo zgornje meje)	-	-	-	-
79	Zgornja meja za vključitev popravkov zaradi kreditnega tveganja v dodatni kapital na podlagi pristopa na osnovi notranjih bonitetnih ocen	N/A	N/A	N/A	N/A
Kapitalski instrumenti, za katere se uporabljajo ureditve postopne odprave (veljavni le med 1.1.2014 in 1.1.2022)					
80	Trenutna zgornja meja za instrumente navadnega lastniškega temeljnega kapitala, za katere se uporabljajo ureditve postopne odprave	N/A	N/A	N/A	N/A
81	Znesek, izključen iz navadnega lastniškega temeljnega kapitala zaradi zgornje meje (preseganje zgornje meje po odkupih in zapadlosti)	-	-	-	-
82	Trenutna zgornja meja za instrumente dodatnega temeljnega kapitala, za katere se uporabljajo ureditve postopne odprave	N/A	N/A	N/A	N/A
83	Znesek, izključen iz dodatnega temeljnega kapitala zaradi zgornje meje (preseganje zgornje meje po odkupih in zapadlosti)	-	-	-	-
84	Trenutna zgornja meja za instrumente dodatnega kapitala, za katere se uporabljajo ureditve postopne odprave	N/A	N/A	N/A	N/A
85	Znesek, izključen iz dodatnega kapitala zaradi zgornje meje (preseganje zgornje meje po odkupih in zapadlosti)	-	-	-	-

N/A – ni relevantno

3.7. Uskladitev postavk z računovodskimi izkazi (členi 437 (a) in (f) ter 447(e) CRR)

Osnovo za izračun kapitala in kapitalskih količnikov predstavljajo izkazi NLB Skupine, izdelani ob upoštevanju regulatorne konsolidacije. Kapital NLB Skupine je v osnovi sestavljen iz elementov kapitala bilance stanja (ne vseh elementov in ne v celoti), dodatno pa ga zmanjšujejo odbitne postavke in bonitetni filtri.

V spodnji tabeli je prikazano, v kolikšnem obsegu se posamezne postavke bilance stanja vključujejo v izračun kapitala in kapitalske ustreznosti. Poleg zneskov, ki so bili dejansko vključeni v kapital po izračunu za konec leta (drugi stolpec – Vključeno v izračun kapitala za namen KU), so prikazani tudi zneski teh postavk v polnem obsegu, torej takšni, kot bi bili upoštevani v izračunu kapitalske ustreznosti, če ne bi bilo olajšav iz prehodnega obdobja (tretji stolpec – Polna vključitev (brez upoštevanja prehodnih določb)).

Kapital, kot ga dejansko upoštevamo v izračunu kapitalske ustreznosti za konec leta 2017, je zaradi postopnega uvajanja nekaterih določb za 28.439 tisoč EUR nižji kot bi bil, če bi bile vse zahteve že polno uveljavljene. Razlika izhaja iz akumuliranega vseobsegajočega donosa kot rezultat nerealiziranih dobičkov, večinoma povezanih z izpostavljenostmi do centralne ravni držav.

Tabela 12 – Vzporeditev postavk v bilanci stanja (izkazu finančnega položaja) in kapitala za namen kapitalske ustreznosti NLB Skupine

	31.12.2017			31.12.2016		
	Bonitetna konsolidacija	Vključeno v izračun kapitala za namen KU	Polna vključitev (brez upoštevanja prehodnih določb)	Bonitetna konsolidacija	Vključeno v izračun kapitala za namen KU	Polna vključitev (brez upoštevanja prehodnih določb)
Denar v blagajni, stanje na računih pri centralnih bankah in vpogledne vloge v bankah	1.256.481	-	-	1.299.313	-	-
Finančna sredstva, namenjena trgovanju	72.189	(72)	(72)	87.699	(88)	(88)
Finančna sredstva, pripoznana po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	5.003	(5)	(5)	6.694	(7)	(7)
Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	2.276.493	(2.276)	(2.276)	2.068.470	(2.068)	(2.068)
Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	1.188	-	-	217	-	-
Kreditni in terjatve	7.570.657	-	-	7.489.784	-	-
Finančna sredstva v posesti do zapadlosti	609.712	-	-	611.449	-	-
Spremembe poštene vrednosti skupine postavk, varovanih pred obretnim tveganjem	719	-	-	678	-	-
Nekratkoročna sredstva v posesti za prodajo	6.224	-	-	4.263	-	-
Opredmetena osnovna sredstva	188.355	-	-	196.869	-	-
Naložbene nepremičnine	51.838	-	-	84.206	-	-
Neopredmetena sredstva	34.974	(34.974)	(34.974)	33.926	(33.926)	(33.926)
<i>Dobro ime</i>	3.529	(3.529)	(3.529)	3.529	(3.529)	(3.529)
<i>Druga neopredmetena sredstva</i>	31.445	(31.445)	(31.445)	30.397	(30.397)	(30.397)
Dolgoročne naložbe v kapital pridruženih družb in skupnih podvigov	12.359	-	-	16.024	-	-
Terjatve za davek iz dohodka	2.795	-	-	3.942	-	-
Terjatve za odloženi davek	18.603	-	-	7.740	(3.013)	(5.021)
<i>ki niso odvisne od bodoče profitabilnosti</i>	-	-	-	-	-	-
<i>ki so odvisne od bodoče profit. in ne izhajajo iz zač. razlik</i>	-	-	-	5.021	(3.013)	(5.021)
<i>ki so odvisne od bodoče profit. in izhajajo iz začasnih razlik</i>	18.603	-	-	2.719	-	-
Druga sredstva	93.349	-	-	94.438	-	-
Skupaj sredstva	12.200.939	-	-	12.005.712	-	-
Finančne obveznosti, namenjene trgovanju	9.502	(10)	(10)	18.791	(19)	(19)
Finančne obveznosti, pripoznane po poštenu vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	635	(1)	(1)	2.011	(2)	(2)
Izvedeni finančni instrumenti, namenjeni varovanju	25.529	(25)	(25)	29.024	(29)	(29)
Finančne obveznosti, merjene po odplačni vrednosti	10.411.682	-	-	10.358.105	-	-
Rezervacije	88.639	-	-	89.716	-	-
Obveznosti za davek iz dohodka	2.894	-	-	3.117	-	-
Obveznosti za odloženi davek	1.096	-	-	711	-	-
Druge obveznosti	9.596	-	-	8.764	-	-
Skupaj obveznosti	10.549.573	-	-	10.510.239	-	-
Osnovni kapital	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Kapitalske rezerve	871.378	871.378	871.378	871.378	871.378	871.378
Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	16.989	(11.450)	16.989	20.102	(6.053)	20.102
<i>Iz naslova dožniških vrednostnih papirjev izpostavljenosti RZP do centralne ravni države - pozitivni popravki</i>	33.695	1.914	33.695	32.063	1.124	32.063
<i>izpostavljenosti RZP do centralne ravni države - pozitivni popravki</i>	31.302	-	31.302	30.190	-	30.190
<i>izpostavljenosti RZP do centralne ravni države - negativni popravki</i>	(629)	(503)	(629)	(1.793)	(1.076)	(1.793)
<i>ostale izpostavljenosti</i>	3.022	2.417	3.022	3.666	2.200	3.666
<i>Iz naslova lastniških vrednostnih papirjev</i>	3.735	2.988	3.735	11.017	6.610	11.017
<i>Iz naslova varovanja kapitalskih naložb v tujini</i>	754	603	754	754	452	754
<i>Iz naslova tečajnih razlik</i>	(16.826)	(13.461)	(16.826)	(20.115)	(12.069)	(20.115)
<i>Iz naslova aktuarskih pokojninskih načrtov</i>	(4.369)	(3.495)	(4.369)	(3.617)	(2.170)	(3.617)
Rezerve iz dobička	13.522	13.522	13.522	13.522	13.522	13.522
Zadržani dobiček	515.147	326.053	326.053	360.329	296.546	296.546
<i>Zadržani dobiček - iz preteklih let</i>	296.773	296.773	296.773	246.656	246.656	246.656
<i>Zadržani dobiček - rezultat tekočega leta</i>	218.374	29.280	29.280	113.673	49.890	49.890
Lastni deleži	-	-	-	-	-	-
Kapital manjšinskih lastnikov	34.330	-	-	30.142	-	-
Skupaj kapital	1.651.366	-	-	1.495.473	-	-
Skupaj obveznosti in kapital	12.200.939	-	-	12.005.712	-	-
Seštevek postavk iz bilance stanja		1.362.140	1.390.579		1.336.241	1.360.388
Kapital		1.362.140	1.390.579		1.336.241	1.360.388

Tabela 13 – Prikaz razlik med računovodskim kapitalom in kapitalom za izračun kapitalske ustreznosti NLB Skupine

	Kapital - Konsolidacija za bonitetne namene	Izplačilo dividend	Izločitev kapitala manjšinskih lastnikov, ker ne ustreza zahtevam CRR	Izločitev 100% nerealiziranih dobičkov iz izpostavljenos ti do centralne ravni države (v prehodnem obdobju)	Izločitev 20% nerealiziranih izgub iz izpostavljenos ti do centralne ravni države (v prehodnem obdobju)	Izločitev 20% nerealiziranih izgub in dobičkov za ostale izpostavljenos ti (v prehodnem obdobju)	Bonitetni filtri in odbitne postavke od kapitala	Kapital za izračun kapitalske ustreznosti	Postavka v izračunu kapitala za KU
31. 12. 2017									
Osnovni kapital	200.000	-	-	-	-	-	-	200.000	Vplačani kapitalski instrumenti
Kapitalske rezerve	871.378	-	-	-	-	-	-	871.378	Vplačani presežek kapitala
Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	16.989	-	-	(31.302)	126	2.737	-	(11.450)	Akumulirani drugi vseobsegajoči donos
Rezerve iz dobička	13.522	-	-	-	-	-	-	13.522	Druge rezerve
Zadržani dobiček - brez rezultata tekočega leta	296.773	-	-	-	-	-	-	296.773	Zadržani dobiček - iz preteklih let
Zadržani dobiček - rezultat tekočega leta	218.374	(189.094)	-	-	-	-	-	29.280	Priznan dobiček ali izguba tekočega leta
Kapital manjšinskih lastnikov	34.330	-	(34.330)	-	-	-	-	-	- Kapital manjšinskih lastnikov
							(2.389)	(2.389)	Bonitetni filtri - zaradi zahteve po
							(3.529)	(3.529)	Odbitna postavka - dobro ime (36.b člen)
							(31.445)	(31.445)	Odbitna postavka - druga neopredmetena sredstva (36.b člen)
									Navadni lastniški temeljni
Kapital skupaj	1.651.366	(189.094)	(34.330)	(31.302)	126	2.737	(37.363)	1.362.140	kapital (CET1)
									- Dodatni temeljni kapital (AT1)
								1.362.140	Temeljni kapital
									- Dodatni kapital (T2)
								1.362.140	Kapital skupaj

	Kapital - Konsolidacija za bonitetne namene	Izplačilo dividend	Izločitev kapitala manjšinskih lastnikov, ker ne ustreza zahtevam CRR	Izločitev 100% nerealiziranih dobičkov iz izpostavljenos ti do centralne ravni države (v prehodnem obdobju)	Izločitev 40% nerealiziranih izgub iz izpostavljenos ti do centralne ravni države (v prehodnem obdobju)	Izločitev 40% nerealiziranih izgub in dobičkov za ostale izpostavljenos ti (v prehodnem obdobju)	Bonitetni filtri in odbitne postavke od kapitala	Kapital za izračun kapitalske ustreznosti	Postavka v izračunu kapitala za KU
31. 12. 2016									
Osnovni kapital	200.000	-	-	-	-	-	-	200.000	Vplačani kapitalski instrumenti
Kapitalske rezerve	871.378	-	-	-	-	-	-	871.378	Vplačani presežek kapitala
Akumulirani drugi vseobsegajoči donos	20.102	-	-	(30.190)	717	3.318	-	(6.053)	Akumulirani drugi vseobsegajoči donos
Rezerve iz dobička	13.522	-	-	-	-	-	-	13.522	Druge rezerve
brez rezultata tekočega leta	246.656	-	-	-	-	-	-	246.656	Zadržani dobiček - iz preteklih let
Zadržani dobiček - rezultat tekočega leta	113.673	(63.783)	-	-	-	-	-	49.890	Priznan dobiček ali izguba tekočega leta
Kapital manjšinskih lastnikov	30.142	-	(30.142)	-	-	-	-	-	- Kapital manjšinskih lastnikov
									Bonitetni filtri - zaradi zahteve po preudarnem vrednotenju (AVA) (34.
							(2.213)	(2.213)	člen)
							(3.529)	(3.529)	Odbitna postavka - dobro ime (36.b člen)
									Odbitna postavka - druga
							(30.397)	(30.397)	neopredmetena sredstva (36.b člen)
									Odbitna postavka - odložene terjatve za davek, ki se nanašajo na prihodnji dobiček in ne izhajajo iz začasnih razlik, zmanjšane za povezane obveznosti za davek (36.c
							(3.013)	(3.013)	člen)
									Navadni lastniški temeljni
Kapital skupaj	1.495.473	(63.783)	(30.142)	(30.190)	717	3.318	(39.152)	1.336.241	kapital (CET1)
									- Dodatni temeljni kapital (AT1)
								1.336.241	Temeljni kapital
									- Dodatni kapital (T2)
								1.336.241	Kapital skupaj

V letu 2017 se je skupni računovodski kapital povečal na 1.651 mio EUR na dan 31. decembra 2017, predvsem zaradi zadržanih dobičkov iz preteklih let (predvsem gre za rezultat NLB Skupine leta 2016, zmanjšan za izplačane dividende v letu 2017) in čistega dobička NLB Skupine za tekoče leto, zmanjšanega za predvideno izplačilo dividend, kar se prav tako kaže v povečanju regulatornega kapitala.

4. Cilji in politike upravljanje tveganj

4.1. Splošne informacije o ciljih in politikah upravljanja tveganj

(členi 435 (1) (a), (b), (c), (d), (e) in (f) ter 435(2) (e) CRR)

Strategije in politike upravljanja tveganj

NLB Skupina je največja bančna in finančna skupina v Sloveniji s strateško usmeritvijo na izbrane trge JVE, in sicer Bosne in Hercegovine, Srbije, Črne gore, Makedonije in Kosova. Skupina je sestavljena iz NLB, ki predstavlja matično družbo v Sloveniji, šestih odvisnih bančnih članic v JVE, več družb za pomožne storitve (upravljanje sredstev, zavarovanja, upravljanje nepremičnin itn.) in manjšega števila nestrateških odvisnih podjetij, ki so v postopku nadzorovanega zaprtja. Skupina ima vodilni položaj na izbranih trgih JVE in ima velik potencial rasti, usmerja pa se večinoma v kreditiranje podjetij in prebivalstva. Poleg tega ima zelo velik obseg prejetih depozitov, pri čemer je pomembno tudi izvajanje storitev upravljanja sredstev. Strategija Skupine predvideva izboljšanje komercialne usmeritve Skupine, obvladovanje ustrezne ravni stroškov in napredek na področju digitalizacije. Le-to naj bi po pričakovanjih izboljšalo poslovanje Skupine, povečalo prihodke, zmanjšalo stroške in izboljšalo obete rasti.

NLB Skupina daje velik poudarek in pomen kulturi prevzemanja in upravljanja tveganj ter zavedanju o tveganjih znotraj celotne Skupine. NLB Skupina je zavezana k nadaljnjemu razvoju kulture, ki temelji na osredotočenosti na stranke, zavedanju o tveganjih, integriteti, učinkoviti organizaciji in družbeni odgovornosti. NLB Skupina čuti veliko odgovornost zaradi zaupanja svojih komitentov, zaposlenih, delničarjev in družbe, v kateri deluje. Sektor upravljanja tveganj v NLB Skupini je organiziran v skladu z uveljavljenimi internimi politikami in postopki, ki upoštevajo evropske bančne predpise, predpise Banke Slovenije, trenutne smernice EBA ter ustrezne dobre bančne prakse. Vsi strateški dokumenti in politike tveganj se revidirajo vsaj na letni osnovi.

V skladu s svojim poslovnim modelom in strategijo NLB Skupina načrtuje preudaren profil tveganosti, optimalno porabo kapitala in dobičkonosno poslovanje na dolgi rok, ob upoštevanju prevzetih tveganj. Okvir upravljanja tveganj v NLB Skupini je opredeljen in organiziran glede na poslovni profil in profil tveganosti skupine ter vključuje bodoče pričakovane trende in usmeritve, z namenom doseganja internih ciljev in izpolnjevanja vseh zunanjih zahtev. Okvir upravljanja tveganj v NLB Skupini podpira poslovno odločanje na strateški in operativni ravni, celovit nadzor in proaktivno upravljanje tveganj, vključuje pa naslednje:

- izjavo o pripravljenosti za prevzemanje tveganj ('Risk appetite') ter strateške usmeritve prevzemanja in upravljanja tveganj,
- letni pregled strateških ciljev, postopek finančnega načrtovanja in načrtovanja kapitala,
- proces ICAAP in proces ILAAP,
- dejavnosti v skladu z načrtom sanacije ('Recovery plan') in načrtom reševanja ('Resolution plan'),
- druge načine internega testiranja izjemnih situacij in celovite analize tveganj.

Pripravljenost za prevzemanje tveganj ('Risk appetite')

Izjava o pripravljenosti za prevzemanje tveganj v NLB Skupini predstavlja strateško izjavo, ki opredeljuje najvišjo raven tveganja, ki jo je NLB Skupina pripravljena prevzeti ali se ji izogniti na podlagi svoje sposobnosti obvladovanja tveganj, da bi dosegla postavljene strateške poslovne cilje. Pripravljenost za prevzemanje tveganj je opredeljena s pomočjo kvalitativnih izjav in kvantitativnih ukrepov. Kvalitativne izjave opredeljujejo ključna načela glede upravljanja tveganj, medtem ko kvantitativni kazalniki zagotavljajo dolgoročne usmeritve nadzora in upravljanja tveganj z vidika kapitala, likvidnosti in optimizacije dobičkonosnosti glede na prevzeta tveganja. Pripravljenost za prevzemanje tveganj odraža obstoječo kulturo, načela, cilje in ukrepe NLB Skupine, povezane z upravljanjem tveganj.

V skladu z Izjavo o pripravljenosti za prevzemanje tveganj želi biti NLB Skupina kot največja slovenska bančna in finančna skupina dolgoročno dobičkonosna bančna skupina, ki posluje predvsem s komitenti na svojih opredeljenih strateških trgih. Izjava o pripravljenosti za prevzemanje tveganj Skupine je opredeljena tudi na ravni strateških bančnih članic Skupine ob upoštevanju odobrenih sorazmernih usmeritev. V skladu s poslovno strategijo Skupine so ključna tveganja kreditno tveganje, obrestno tveganje v bančni knjigi, likvidnostno tveganje, operativno tveganje, tržno tveganje in druga nefinančna tveganja. Redno prepoznavanje tveganj in njihovo ocenjevanje se izvaja v okviru procesa ICAAP s ciljem zagotavljanja celovitega nadzora in proaktivnega upravljanja tveganj.

Upravljanje kreditnega tveganja, ki predstavlja najpomembnejše tveganje v NLB Skupini, se osredotoča na prevzemanje zmernih tveganj – razpršen kreditni portfelj, zagotavljanje ustrezne kakovosti kreditnega

portfelja, vzdržni nivo stroška dodatnih rezervacij ('Cost of risk') in zagotavljanje optimalnega donosa glede na prevzeta tveganja. Toleranca do likvidnostnega tveganja je nizka. Skupina mora stalno zagotavljati ustrezno raven likvidnosti, da lahko zagotavlja tekočo poravnavo svojih kratkoročnih obveznosti, tudi v primeru, če bi prišlo do realizacije stresnega scenarija. Poleg tega z namenom minimizacije tega tveganja Skupina namenja posebno pozornost tudi ustrezni strukturi virov financiranja. Na področju valutnega tveganja Skupina tako zasleduje cilj nizke do zmerne izpostavljenosti. Osnovna usmeritev NLB Skupine pri upravljanju obrestnega tveganja je preprečevanje negativnih dohodkovnih učinkov, ki bi izhajali iz spremenjenih tržnih obrestnih mer, zato je toleranca do tega tveganja razmeroma nizka. Sklepanje poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti v NLB je omejeno predvsem na servisiranje strank in varovanje lastnih odprtih pozicij pred tveganji. Ob prevzemanju operativnih tveganj Skupina sledi usmeritvi, da takšno tveganje ne sme bistveno vplivati na njeno poslovanje, zato je pripravljenost za prevzemanje operativnih tveganj nizka do zmerne. Toleranca do vseh drugih vrst tveganj, kamor sodijo tudi nefinančna tveganja (kot na primer tveganje ugleda, tveganje za dobičkonosnost in druge vrste tveganj), je nizka, z osredotočenostjo na minimiziranje njihovih možnih vplivov na poslovanje Skupine.

Ključni poudarki v sklopu opredelitve pripravljenosti za prevzemanje tveganj v NLB Skupini so:

- Ohranjanje preudarne ravni kapitalske ustreznosti, vključno z vsemi regulativnimi zahtevami in kapitalskimi blažilniki.
- Zagotavljanje visoke (ustrezno preudarne) ravni likvidnosti ter ustrezne strukture likvidnostnih rezerv.
- Depoziti strank predstavljajo glavni vir financiranja.
- Zagotavljanje ustrezne kakovosti kreditnega portfelja, vzdržne višine stroškov dodatnih oslabitev in rezervacij, zagotavljanje vzdržne volatilnosti iz naslova kreditnih tveganj in omejen obseg projektnega financiranja.
- Razpršenost tveganj iz naslova izpostavljenosti do bank in držav.
- Omejena izpostavljenost obrestnemu tveganju v bančni knjigi in valutnemu tveganju na konsolidirani ravni (transakcijsko tveganje).
- Zagotavljanje dolgoročno vzdržne dobičkonosnosti.
- Zagotavljanje vzdržne velikosti bank v Skupini.

Vrednosti najpomembnejših kazalnikov pripravljenosti za prevzemanje tveganj NLB Skupine konec leta 2017, ki so odražali medsebojno povezanost med strateškimi poslovnimi cilji, strategijo glede tveganj in ciljnim profilom pripravljenosti za prevzemanje tveganj, so bili:

- CET 1: 15,9 %,
- strošek tveganja – 62 b. t.,
- delež nedonosnih izpostavljenosti po EBA: 6,7 %,
- LTD: 70,8 %,
- LCR: 276 %,
- količnik neto stabilnih virov financiranja (NSFR): 149 %,
- obrestna občutljivost (200 bazičnih točk): 5,7 % kapitala.

NLB Skupina je leto 2017 končala znotraj opredeljenega okvira profila tveganosti, ki se odraža v stabilnim kapitalskem in likvidnostnem položaju.

Poleg tega je NLB Skupina vzpostavila limite in ciljne vrednosti v okviru profila tveganosti na podlagi pripravljenosti za prevzemanje tveganj in strategije prevzemanja tveganj s ciljem podpreti izpolnjevanja srednje in dolgoročno naravnih strateških ciljev na področju tveganj. Takšno upravljanje tveganj zagotavlja celovit pregled odločitev o tveganjih ter splošnega izvajanja strategije tveganj. Ukrepi za zmanjševanje tveganj se izvajajo v okviru rednega postopka upravljanja tveganj, pri čemer je cilj zagotoviti, da kazalniki tveganj ostanejo v okviru ciljnega profila.

Upravljanje tveganj, varovanje pred tveganji in zmanjševanje tveganj

Poglavitni cilj na področju upravljanja tveganj v NLB Skupini je proaktivno upravljanje, merjenje in spremljanje tveganj v Skupini. Dobro in celostno razumevanje upravljanja tveganj je prisotno znotraj celotne organizacije, z osredotočenostjo na zgodnje odkrivanje tveganj, učinkovito upravljanje tveganj in njihovo blaženje, s ciljem zagotoviti preudarno in gospodarno porabo kapitala. Glavne usmeritve prevzemanja in obvladovanja tveganj NLB Skupine so opredeljene v Izjavi o pripravljenosti za prevzemanje tveganj in Strategiji prevzemanja in upravljanja tveganj, kjer so upoštevani poslovni model NLB Skupine in bodoče strateške usmeritve. Te usmeritve se redno pregledujejo in nadgrajujejo. Strategija NLB Skupine, Usmeritve glede pripravljenosti za prevzemanje tveganj, Strategija prevzemanja in upravljanja tveganj ter ključne interne politike NLB Skupine – ki jih odobrita uprava in nadzorni svet – opredeljujejo strateške cilje,

usmeritve pripravljenosti za prevzemanje tveganj, pristope in metodologije za spremljanje, merjenje in upravljanje vseh vrst tveganj z namenom doseganja interno opredeljenih ciljev in izpolnjevanja vseh zunanjih zahtev. Poleg tega so glavne strateške smernice glede prevzemanja in upravljanja tveganj vključene v pregled letnega poslovnega planiranja in proces finančnega načrtovanja

NLB redno spremlja svoj ciljni profil pripravljenosti za prevzemanje tveganj, tako na ravni skupine kot posamični osnovi, kar predstavlja ključni element v postopku blaženja tveganj. Profil tveganosti na strateški in operativni ravni omogoča podrobno spremljanje in proaktivno upravljanje izpostavljenosti kreditnemu, tržnemu, obrestnemu, likvidnostnemu in operativnemu tveganju, medtem ko se nefinančna in druga tveganja upravljajo znotraj procesa ICAAP. Uporaba limitov profila tveganosti in morebitnih odstopanj od limitov in ciljnih vrednosti se redno poroča ustreznim odborom in/ali upravi banke. Celovito poročilo o tveganjih je predmet četrtletne obravnave na ravni uprave, Komisije za tveganja nadzornega sveta in nadzornega sveta banke. Bančne članice NLB Skupine so sprejele podoben pristop na področju spremljanja svojih ciljnih profilov tveganosti. Vzpostavljen sistem upravljanja in različna orodja za upravljanje tveganj omogočajo ustrezen nadzor nad profilom tveganosti Skupine. Poleg tega proaktivno podpirajo sprejemanje poslovnih odločitev in upravljanje Skupine prek vzpostavljenega sistema pooblastil in odgovornosti ter uporabe različnih ukrepov za blažitev tveganj, kadar je to potrebno. NLB Skupina je vzpostavila tudi sisteme zgodnjega opozarjanja na različnih področjih tveganj, in sicer z namenom krepitev obstoječih notranjih kontrol in pravočasnega ukrepanja, kadar je to potrebno.

Z namenom zagotavljanja učinkovitega procesa blaženja tveganj NLB Skupina uporablja enotne standarde glede prejetih zavarovanj za posojila prebivalstvu in podjetjem s ciljem učinkovitega zmanjševanja kreditnih tveganj in gospodarne uporabe kapitala. NLB Skupina uporablja pri odobranju ali podaljševanju kreditov ali druge kreditne izpostavljenosti načelo, ki temelji na zagotavljanju ustreznega denarnega toka, upošteva kreditno sposobnost komitenta. Prejeta zavarovanja predstavljajo sekundarni vir poplačila, na področju projektnega financiranja pa je vzpostavljen postopek skrbnega spremljanja s strani različnih strokovnjakov v ključnih fazah projekta, in sicer glede izpolnjevanja zahtevanih pogojev in meril pred odobritvijo črpanja sredstev. Status projektnega financiranja se redno poroča ustreznim odborom.

NLB Skupina ima vzpostavljen sistem za spremljanje in poročanje prejetih zavarovanj po poštenu (tržni) vrednosti v skladu z Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti (MSOV). Politika upravljanja zavarovanj dodatno opredeljuje zahteve glede unovčljivosti zavarovanj ter opredeljuje seznam sprejemljivih in ustreznih vrst zavarovanj. Ustreznost različnih vrst zavarovanj, glede na vrsto in količnik, je dodatno opredeljena v internih smernicah kreditiranja in temelji na merilih preudarnega kreditiranja. Struktura kreditnega portfelja struktura portfelja in zavarovanj, vključno s koncentracijo tveganj, ter druge pomembne analize so predmet rednega poročanja ustreznim odborom. V segmentu prebivalstva je poseben poudarek na spremljanju izpolnjevanja smernic, opredeljenih s strani regulatorja ('Macro-prudential guidelines LTV, LTI'). Skupina je sprejela tudi smernice glede deviznega kreditiranja po vseh trgih JVE, kjer poslujejo članice Skupine, saj se tam tržni pristopi in prakse poslovnih bank razlikujejo glede na njihove poslovne strategije.

Skupina opravlja glavnino poslovnih dejavnosti v valuti evro, odvisne bančne članice pa v svojih domačih valutah in delno tudi v evro valuti; evro je poročevalska valuta NLB Skupine. Neto odprta devizna pozicija iz naslova izvajanja transakcij NLB Skupine je relativno nizka in se proaktivno obvladuje na dnevni ravni. Dobičkonosnost NLB Skupine v veliki meri temelji na višini realiziranih neto obrestnih prihodkov. Zaradi tega razloga je stabiliziranje neto obrestnih prihodkov eden od ključnih ciljev Skupine v sklopu upravljanja obrestnega tveganja, pri čemer Skupine spremlja svojo obrestno občutljivost z vidika prihodkov in ekonomske vrednosti. Vse članice Skupine proaktivno upravljajo svoje obrestne pozicije v skladu z relativno konzervativno obrestno politiko in limiti. Na področju varovanja tržnih tveganj, predvsem obrestnega in valutnega tveganja, NLB Skupina v skladu s pripravljenostjo za prevzemanje tveganj sledi načelu nevtralizacije vpliva teh tveganj ('Natural hedge') ali varovanja z uporabo izvedenih finančnih instrumentov v skladu z računovodskimi načeli obračunavanja varovanja pred tveganjem ('Hedge accounting principles').

NLB Skupina je opredelila podrobne standarde upravljanja likvidnostnega tveganja, kjer se regulatorni in interno opredeljeni ukrepi, pristopi in učinki stresnega testiranja ves čas spremljajo, nadzirajo, upravljajo in nadgrajujejo v skladu z najnovejšimi bančnimi praksami. Poleg tega so vse bančne članice sprejele Načrt upravljanja likvidnosti v zaostrenih razmerah ('Liquidity Contingency Plan'), ki se osredotoča na opredelitev možnih ukrepov za premostitev morebitnih začasnih in/ali dolgoročnih likvidnostnih motenj.

Stresni testi

NLB Skupina izvaja zunanje stresne teste, ki jih opredeljujeta EBA in ECB. Zadnji celovit stresni test ECB je bil izveden v letu 2016, Skupina pa bo sodelovala v že napovedanem stresnem testu v letu 2018. V letu 2017 je bila Skupina vključena v stresni test ECB, ki je bil osredotočen na analizo občutljivosti in različne elemente obrestnega tveganja v bančni knjigi. To se je odrazilo v ugodni prilagoditvi smernic v okviru 2. stebra ('Pillar 2 Guidance'), ki je del splošnih zahtev SREP.

NLB Skupina je vzpostavila celovit okvir internega stresnega testiranja in druge sisteme zgodnjega opozarjanja na različnih področjih tveganj, in sicer z namenom krepitev obstoječih notranjih kontrol in pravočasnega ukrepanja, kadar je to potrebno. Trden in enoten okvir stresnega testiranja vključuje vse pomembne vrste tveganj (z zajemom vseh pomembnih izpostavljenosti na nivoju Skupine) in več zadevnih stresnih scenarijev v skladu z občutljivostmi, ki izvirajo iz poslovnega modela Skupine. Takšen okvir stresnega testiranja zagotavlja dodatno robustnost okvira za upravljanje tveganj, saj se osredotoča na proaktivno upravljanje ter ustrezen nadzor tudi v stresnih okoliščinah. Okvir stresnega testiranja je integriran v pripravo opredelitve pripravljenosti za prevzemanje tveganj, proces ICAAP in ILAAP ter Načrt sanacije, s čemer je zagotovljeno proaktivno celostno upravljanje profila tveganosti Skupine, in sicer z vidika dolgoročnega zagotavljanja ustreznega kapitalskega in likvidnostnega položaja. Druga delna ocenjevanja tveganj so vključena v analize občutljivosti na podlagi ustreznih parametrov stresnega testiranja.

Kompleksna metodologija internih stresnih testov temelji na predpostavki zaostrenih in hkrati verjetnih stresnih scenarijev. NLB Skupina izvaja t.i. pristop 'od spodaj navzgor' ('bottom-up') z uporabo interno razvitih modelov in analiz občutljivosti, ki se navezujejo na proces prepoznavanja pomembnih tveganj Skupine. Na splošno se izvajajo tri vrste stresnih scenarijev – sistemski (nastop krize v realnem gospodarstvu), idiosinkratični in kombinirani stresni scenariji. Za nekatere kategorije tveganj se uporabljajo tudi povratni ('reverse') stresni testi, kjer se stresni test začne z opredelitvijo vnaprej določenega izida, nato pa se preverijo stresni scenariji in okoliščine, ki bi lahko povzročili tak stresni učinek.

Stresni modeli vključujejo scenarije v skladu z napovedmi ECB in UMAR ter drugimi lastnimi predpostavkami. Pri takšnem pristopu se zahteva visoka raven razdrobljenosti podatkov, uporabljajo se razpoložljivi objavljeni podatki, ki so večinoma povezani z ustreznimi dejavniki tveganja za vsako izbrano kategorijo tveganj. V večini scenarijev se uporablja metodološka predpostavka o 'statični bilanci stanja', kar pomeni, da se predpostavljata nespremenjena bilanca stanja in stabilen poslovni model skozi celotno obdobje stresnega testiranja. Jakost scenarija predstavlja stopnjo poslabšanja (od izhodiščnega do neugodnega scenarija), ki je opredeljen na podlagi temeljnih makroekonomskih in drugih finančnih spremenljivk, vključujoč katerekoli druge predpostavke, povezane s scenarijem. Večja jakost stresnega scenarija se na splošno odraža v večjem vplivu na kazalnike poslovanja, kapitalске ustreznosti in likvidnosti Skupine.

Spodnja tabela prikazuje vrste tveganj, področja ustreznih postopkov stresnega testiranja in odgovorno raven odločanja, kjer so predstavljeni rezultati stresnega testiranja.

Kategorija tveganj	Tip stres testa	Odločevalni organ	Frekvenca
Kreditno tveganje: stres test (scenarij: gospodarska kriza in šibko poslovno okolje za banke)	ICAAP, RP, ECB/EBA	ALCO, Nadzorni svet	Četrletno
Kreditno tveganje: individualna koncentracija	ICAAP, RP	ALCO, Nadzorni svet	Četrletno
Kreditno tveganje: Koncentracija industrije	ICAAP, RP	ALCO, Nadzorni svet	Četrletno
Kreditno tveganje: posojanje valut	ICAAP, ECB/EBA	ALCO, Nadzorni svet	Četrletno
Operativno tveganje	ICAAP, RP, ECB/EBA, drugi interni ST,	ALCO, Nadzorni svet, OpRC	Letno (po potrebi večkrat)
Tržno tveganje: valutno	ICAAP, ILAAP, RP, ECB/EBA, drugi interni ST	ALCO, Nadzorni svet	Mesečno/Četrletno
Druga tržna tveganja	ILAAP, ICAAP	ALCO, Nadzorni svet	Četrletno
Obrestno tveganje v bančni knjigi	ICAAP, ILAAP, RP, ECB/EBA, drugi interni ST	ALCO, Nadzorni svet	Mesečno/Četrletno
Tveganje spremembe kreditnega razmaka/tveganje vrednotenja	ICAAP, ILAAP, RP, ECB/EBA, drugi interni ST	ALCO, Nadzorni svet	Mesečno/Četrletno
Likvidnostno tveganje: celotna likvidnostna pozicija	ICAAP, ILAAP, RP, drugi interni ST	ALCO, Nadzorni svet	Mesečno
Likvidnostno tveganje/ dnevna likvidnost	ILAAP, drugi interni ST	ALCO	Mesečno
Likvidnostno tveganje: stabilnost depozitov na vpogled	ILAAP, drugi interni ST	ALCO	Mesečno

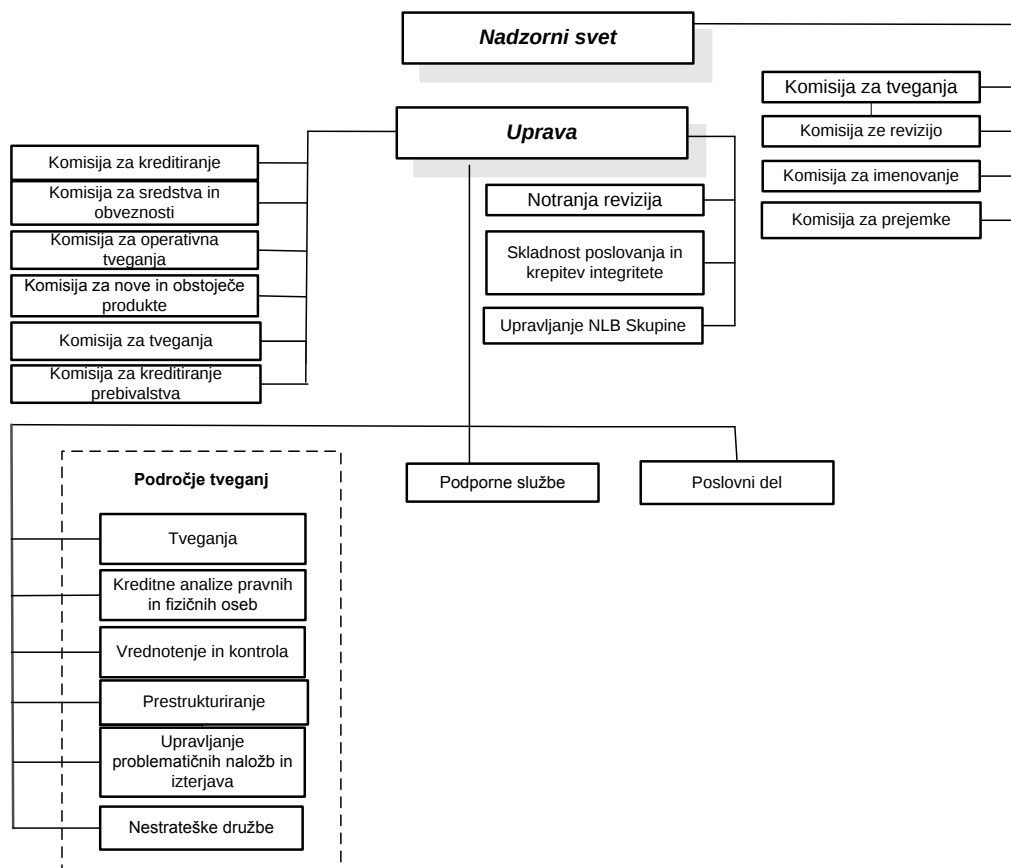
* RP=Plan reševanja, ST=Stresni test

Najkompleksnejši vidik stresnega testiranja predstavlja Načrt reševanja NLB Skupine ('Recovery plan'), ki vključuje kazalnike tveganj (umerjene tako, da se pravočasno zaznajo začetek možnega nastopa stresnih okoliščin), različne zelo zaostrene razmere/ekstremne stresne scenarije in možnosti njihovega reševanja. Ukrepi oz. mere v sklopu reševanja ('Recovery options') so opredeljeni posebej za izredne stresne okoliščine na področju zagotavljanja kapitalske ustreznosti ali likvidnosti z namenom zagotavljanja ponovne vzpostavitve normalnega poslovanja Skupine. Povratni stresni testi se uporabljajo za opredelitev največjega obsega ukrepov, ki jih skupina lahko uporabi za potrebe reševanja. Proces ICAAP vključuje tudi prepoznavo tveganj in alokacijo kapitala za pokrivanje morebitnih tveganj v osnovnem in neugodnem (stresnem) scenariju, ILAAP pa vključuje celosten proces upravljanja likvidnosti in stresnih testov na področju upravljanja likvidnosti. Metodološki pristop v vseh teh primerih (ICAAP, ILAAP in Recovery plan) je podoben, uporablja pa se različne stopnje oz. jakost potencialnih šokov (skrajen, neugoden, osnovni in povratni; 'extreme, adverse, baseline and reverse').

Zgoraj opisani okvir stresnega testiranja je celostno integriran v okvir upravljanja tveganj NLB Skupine preko rednega celovitega poročanja o tveganjih, spremljanja in upravljanja tveganj na najvišji ravni odločanja, vključno z upravo, Komisijo za tveganja nadzornega sveta in nadzornim svetom banke.

Struktura in organizacija upravljanja tveganj

Organizacijska struktura upravljanja tveganj v NLB

Naloge in odgovornosti sektorjev Tveganja, Skladnosti poslovanja in krepitev integritete ter Notranja revizija so določene v skladu z opredelitvami iz ZBan-2, po katerih so vse takšne funkcije neodvisne in imajo neposreden dostop do nadzornega sveta NLB. Več ravni vodenja zagotavlja celosten sistem na področju upravljanja tveganj. Odgovornosti organov, ki upravljajo tveganja, so opisane v nadaljevanju.

Uprava in njena delovna telesa

Uprava NLB vodi, predstavlja in zastopa banko samostojno in na lastno odgovornost, za kar ima vsa pooblastila skladno z zakonom in statutom banke.

Z namenom zagotavljanja ustreznega in učinkovitega vodenja poslovanja je uprava oblikovala sistem ustreznega upravljanja tveganj, notranje revizije in korporativnega upravljanja. Uprava NLB je delovno telo NLB, ki vodi poslovni proces banke in sprejema ključne vodstvene odločitve. Dodatna delovna telesa uprave, ki razpravljajo in odločajo o zadevah, povezanih s tveganji, so:

- Kreditni odbor, katerega naloga je sprejemati odločitve o bonitetnem razvrščanju, določati limite izpostavljenosti in odobravati naložbe na področju v komercialnega bančništva (pravne osebe) v skladu s Pravilnikom o pooblastilih in podpisovanju, vključno z materialno pomembnimi komitenti v NLB Skupini.
- Odbor za upravljanje z bilanco (NLB Skupine) (ALCO), katerega naloga je analizirati postavke, spremembe in trende v bilanci stanja ter oblikovati odločitve za zagotavljanje strukture bilance v skladu s poslovno politiko banke. Njegova širša vloga vključuje nadzorovanje običajnega bančnega poslovanja ter spremljanje, ali so cilji postavljeni in doseženi.
- Odbor za operativna tveganja, katerega naloga je spremljanje, usmerjanje in izvajanje nadzora nad izpostavljenostjo operativnemu tveganju ter drugim tveganjem, povezanih z upravljanjem operativnega tveganja (npr. IT in fizična varnost, incidenti, tveganje povezano z izvajanjem projektov, notranje kontrole itn.) v NLB in NLB Skupini.
- Odbor za nove in obstoječe produkte, katerega naloga je ocenjevanje in zmanjševanje tveganj pri uvedbi novih produktov in ob predlogih večjih sprememb v obstoječih produktih.

- Odbor za tveganja, katerega vloga je razpravljati, nadzorovati, redno spremljati aktualna tveganja in tveganja v povezavi s sprejemanjem poslovnih odločitev, ter zaključke posredovati v odločanje upravi.
- Kreditni odbor za fizične osebe, katerega naloga je sprejemati odločitve o kreditnih naložbah in drugih investicijah do fizičnih oseb, kjer pogoji odstopajo od redne ponudbe ter presegajo pooblastila direktorjev v poslovni mreži (poslovanje s prebivalstvom), ki jih je opredelila uprava.

Nadzorni svet in njegova delovna telesa

Nadzorni svet NLB je sestavljen iz članov, ki jih imenuje in odpokliče skupščina banke. Njegova naloga je spremljati in nadzorovati upravljanje NLB in njenega poslovanja. Nadzorni svet ima naslednje štiri delovne odbore:

- Komisija za tveganja spremlja in pripravlja predloge sklepov za nadzorni svet, ki zadevajo vsa aktualna tveganja, pomembna za poslovanje NLB. Svetuje pri opredelitvi obstoječe in prihodnje pripravljenosti banke za prevzemanje tveganj ('risk appetite') in strategije prevzemanja upravljanja tveganj ('risk strategy') ter izvaja dodatni nadzor nad višjim vodstvom glede izvajanja strategije prevzemanja upravljanja tveganj. Informacija o vzpostavitvi Komisije za tveganja ter število sej Komisije za tveganja je navedena v poglavju 16.1 Priloga 1.
- Komisija za revizijo spremlja in pripravlja predloge sklepov za nadzorni svet s področja finančnega poročanja, notranjih kontrol in obvladovanja tveganj, notranje revizije, skladnosti poslovanja in zunanje revizije ter nadzira izvedbo regulativnih zahtev oziroma ukrepov.
- Komisija za imenovanja pripravlja predloge sklepov za nadzorni svet na področjih imenovanja in razreševanja članov uprave, priporoči skupščini NLB kandidate za člane nadzornega sveta, priporoči nadzornemu svetu razrešitev članov uprave in nadzornega sveta, pripravi vsebino individualnih pogodb predsednika in članov uprave, oceni uspešnost delovanja uprave in nadzornega sveta ter oceni znanje, veščine in izkušnje posameznih članov uprave in nadzornega sveta kot celote. Komisija predlaga spremembe politike uprave glede izbire in imenovanja primernih kandidatov za člane višjega vodstva NLB.
- Komisija za prejemke izvaja strokovne in neodvisne ocene politik in praks prejemkov ter na tej podlagi oblikovanje pobud za ukrepe v zvezi z izboljšanjem upravljanja tveganj NLB, kapitala in likvidnosti banke, pripravlja predloge odločitev za nadzorni svet v zvezi s prejemki ter nadzoruje prejemke višjega vodstva, ki opravljajo funkcije upravljanja tveganj in zagotavljanja skladnosti poslovanja.

Vloga upravljanja tveganj v NLB Skupini

Skupina je celovito vgradila okvir upravljanja tveganj v svoje postopke odločanja, nadzora in blaženja tveganj z namenom proaktivne podpore pri sprejemanju relevantnih poslovnih odločitev. Področje upravljanja tveganj v NLB Skupini je pristojno za vodenje, spremljanje in upravljanje tveganj v NLB, ki je matična družba v Sloveniji, obenem pa je tudi kompetenčni center za šest odvisnih bančnih članic Skupine. Nadalje je NLB odgovorna za več družb, ki opravljajo pomožne storitve, ter nekaj nestrateških odvisnih družb, ki so v postopku nadzorovanega zaprtja.

Na splošno sta organizacija in razmejitev pristojnosti področja upravljanja tveganj NLB Skupine zasnovani tako, da preprečujeta nastanek potencialnega nasprotja interesov ter zagotavljata pregleden in dokumentiran proces sprejemanja odločitev ob ustreznem pretoku informacij navzgor in navzdol. Upravljanje tveganj v NLB Skupini je centralizirano v okviru poslovnega področja za upravljanje tveganj (Business line Risk management). Poslovno področje za upravljanje tveganj je specializirano in zajema več strokovnih področij, za katere so v NLB odgovorni sektorji Tveganja, Kreditne analize pravnih in fizičnih oseb ter Vrednotenje in kontrola, ter poroča Odboru za upravljanje z bilanco in Komisiji za tveganja nadzornega sveta. Poslovno področje za upravljanje tveganj je pristojno za oblikovanje politik upravljanja tveganj NLB Skupine in nadzor nad njihovim izvajanjem, nadziranje usklajevanja teh politik v NLB Skupini, spremljanje izpostavljenosti NLB Skupine tveganjem ter pripravo zunanjih in notranjih poročil. "Standardi upravljanja tveganj v NLB Skupini" predstavljajo usmeritve, ki so osnova za vzpostavitev in organizacijo upravljanja tveganj ter sorodne aktivnosti v članicah NLB Skupine. Na podlagi teh usmeritev in standardov glede upravljanja kreditnih, tržnih, likvidnostnih, operativnih in ostalih nefinančnih tveganj se prilagajajo politike poslovanja, organizacijske strukture, delovni postopki in sistemi poročanja članic NLB Skupine. NLB predpisuje metodologije in postopke ter upravlja in nadzoruje NLB Skupino v skladu z zakonodajo EU in slovensko zakonodajo. Obenem morajo članice NLB Skupine izpolnjevati tudi zahteve, ki so določene v lokalni zakonodaji.

Vse članice NLB Skupine, ki so vključene v računovodske izkaze NLB Skupine, o izpostavljenosti tveganjem poročajo pristojnim organizacijskim enotam (v nadaljevanju: OE) v okviru poslovnega področja

za upravljanje tveganj. Te OE nato poročajo vse ustrezne informacije o tveganjih Odboru za upravljanje z bilanco ter Komisiji za tveganja nadzornega sveta, ki skupaj z upravo in nadzornim svetom sprejme ustrezne ukrepe.

Bonitetno razvrščanje materialno pomembnih komitentov NLB Skupine in priprava naložbenega mnenja o prevzemanju tveganj se izvajata centralizirano, prek Kreditnega odbora NLB. Postopek poteka po načelu soodločanja, pri čemer kreditni odbor zadevne članice Skupine najprej odobri odločitev, nato poda mnenje še Kreditni odbor NLB. Kreditni odbor NLB sprejema sklepe na podlagi vse razpoložljive dokumentacije, vključno z bonitetnim mnenjem, ki ni zavezujoče in ga pripravi sektor Kreditne analize pravnih in fizičnih oseb v NLB. Enako načelo in proces se uporabljata tudi za kreditne izpostavljenosti do materialno pomembnih komitentov NLB Skupine.

Upravljanje tveganj v članicah NLB Skupine

Za upravljanje tveganj, ki jih prevzemajo članice NLB Skupine v okviru opredeljene strategije poslovanja, je v prvi vrsti odgovorno vodstvo vsake članice NLB Skupine. Vodstvo članice NLB Skupine v skladu z določenimi limiti, cilji in drugimi usmeritvami na ravni NLB Skupine zasleduje strateške cilje NLB Skupine, dosega načrtovane poslovne rezultate NLB Skupine ter spremlja in obvladuje tveganja. V ta namen morajo članice NLB Skupine sprejeti ustrezne politike upravljanja tveganj, h katerim da soglasje nadzorni svet zadevne članice. Nadzorni svet članice NLB Skupine spremlja tudi uresničevanje politik za upravljanje tveganj članice in ocenjuje učinkovitost njihove implementacije.

Pri članicah NLB Skupine spremljanje tveganj poteka centralizirano, v okviru samostojne OE. Centralizirano spremljanje tveganj je namenjeno vzpostavitvi standardiziranih in sistemsko urejenih pristopov upravljanja tveganj ter s tem celovitemu pogledu na dogajanja v izkazu finančnega položaja Skupine in posamezne članice. Skladno s politikami upravljanja tveganj v NLB Skupini je spremljanje tveganj v vseh članicah NLB Skupine organizirano tako, da je zagotovljena ločitev spremljanja tveganj od upravljanja tveganj in poslovne funkcije, kar je pomembno zaradi objektivnosti, ki je potrebna pri presojanju poslovnih odločitev. Organizacijska enota za upravljanje tveganj je odgovorna neposredno upravi oziroma njenim odborom (kreditnemu odboru, odboru za upravljanje z bilanco in odboru za operativna tveganja), ta pa nadzornemu organu (komisiji za tveganja kot delovnemu telesu Nadzornega sveta ali upravnemu odboru).

Sistemi merjenja in poročanja tveganj

NLB je kot sistemska banka vključena v nadzor enotnega nadzornega mehanizma (SSM), ki ga nadzoruje skupna nadzorniška skupina Evropske centralne banke in Banke Slovenije. Vse članice NLB Skupine delujejo skladno z ECB regulativo, odvisne družbe NLB Skupine, ki poslujejo zunaj Slovenije, pa delujejo tudi skladno s pravili, ki jih določajo lokalni regulatorji. Sistem merjenja ter načela upravljanja tveganj NLB Skupine predstavljajo ključni del politik upravljanja tveganj. Te so za potrebe nadzora na konsolidirani ravni usklajene z vsemi regulatornimi akti in zahtevami Banke Slovenije in Evropske centralne banke, upoštevaje določila direktive (CRD), uredbe (CRR) ter smernic EBA. NLB Skupina na področju kapitalne ustreznosti uporablja standardiziran pristop za kreditna in tržna tveganja ter enostavni pristop (poenostavljen pristop z manj razdrobljenosti podatkov) za operativna tveganja, z izjemo NLB, ki uporablja standardiziran pristop.

Ocenjevanje in upravljanje tveganj v NLB Skupini se izvaja na poenoten način, upošteva tudi specifične trgovalne, na katerih poslujejo posamezne članice Skupine v skladu s Standardi upravljanja tveganj v NLB Skupini. Za potrebe merjenja izpostavljenosti kreditnim, tržnim, obrestnim, operativnim in nefinančnim tveganjem v NLB Skupini se poleg regulatornih uporabljajo tudi notranje metodologije in pristopi, ki omogočajo podrobnejše spremljanje in upravljanje tveganj. Te metodologije so usklajene z baselskimi smernicami in smernicami EBA ter splošno uveljavljenimi metodološkimi pristopi v bančni praksi.

Poročanje o tveganjih v NLB Skupini poteka skladno z internimi usmeritvami, ki glede vsebine in pogostosti poročanja poleg internih zahtev upoštevajo zahteve ECB in Banke Slovenije. Na ravni posamezne članice NLB Skupine se upoštevajo tudi zahteve lokalnih predpisov. Poročanje poteka v obliki standardiziranih poročil, ki jih omogočajo smiselne politike upravljanja tveganj z metodologijami za merjenje in upravljanje izpostavljenosti tveganjem, ustrezno vzpostavljene baze podatkov ter avtomatizacijo priprave poročil, kar zagotavlja tudi njihovo kakovost in zmanjšuje možnosti napak.

Izjava Uprave glede upravljanja tveganj v NLB Skupini je dodana v poglavju 16.4 Priloga 4. Izjava je del Izjave o kapitalni ustreznosti NLB Skupine na dan 31. december 2017, ki jo je potrdila uprava banke.

Okvir notranjih kontrol

Koncept "treh obrambnih linij" predstavlja pomemben element v sklopu opredelitve funkcije upravljanja tveganj in njegove organizacije v NLB Skupini. Znotraj tega okvira poslovni del in področje tveganj prevzemata polno odgovornost glede prevzetih tveganj. Notranja revizija dodatno preverja ključna tveganja v poslovanju ter zagotavlja neodvisen in celovit nadzor sistema notranjih kontrol. Poleg spremljanja izpolnjevanja zakonskih predpisov in regulativnih zahtev funkcija skladnosti poslovanja skrbi tudi za zagotavljanje ustreznih etičnih načel in integritete znotraj celotne Skupine.

Tri obrambne linije so torej:

- prva linija so poslovni deli, ki predlagajo poslovne odločitve v okviru opredeljenih internih politik in pooblastil ter posledično prevzamejo odgovornost za prevzeta tveganja;
- drugo linijo predstavlja upravljanje tveganj ter s tem povezana funkcija, ki opredeljuje pravila glede pripravljenosti za prevzemanje tveganj, strategije prevzemanja in upravljanja tveganj, spremljanja tveganj in upravljanja tveganj na eni strani ter analizira tveganja, ki jih predlaga poslovni del, in o njih soodloča, s čimer prevzame odgovornost za analizo in prevzeta tveganja (v okviru naložbenega mnenja, odločitev o prestrukturiranju in izterjavi slabih naložb). Poleg tega Tveganja v vlogi funkcije upravljanja tveganj opravljajo dodatne neodvisne kontrole glede sprejetih odločitev v zvezi z upravljanjem tveganj in njihove skladnosti s cilji strategije prevzemanja in upravljanja tveganj, z namenom preprečevanja morebitnih navzkrižij interesov. Tveganja so kot funkcija neposredno odgovorna upravi in imajo neposreden dostop do nadzornega sveta;
- funkcija skladnosti poslovanja prav tako predstavlja drugo linijo, medtem ko tretjo obrambno linijo predstavlja funkcija notranje revizije. Notranja revizija spremlja proces odločanja na vseh področjih NLB Skupine, pregleduje ključna tveganja, ki jim je banka izpostavljena, svetuje poslovodstvu in posledično pogloblja razumevanje poslovanja banke. Notranja revizija podaja neodvisna in nepristranska zagotovila glede upravljanja ključnih tveganj, upravljanja Skupine in delovanja notranjih kontrol. Funkcija skladnosti poslovanja se osredotoča na sistematično spremljanje zakonodajnega in regulativnega okolja, vključno z ocenjevanjem njegovih vplivov na poslovanje Skupine. Funkcija skladnosti poslovanja se poleg regulativnih zadev ukvarja tudi z etiko in integriteto v organizaciji. Velik poudarek je na preventivi, in sicer preprečevanju škodljivega ravnanja in incidentov v Skupini. Za zagotavljanje ustreznih standardov v NLB Skupini sta organizirani funkciji notranje revizije in skladnosti poslovanja v skladu s Politiko upravljanja in nadzora NLB Skupine. Za članice NLB Skupine so opredeljeni standardi in zahteve, ki zagotavljajo usklajenost pristopov na področju upravljanja tveganja skladnosti poslovanja, kakor tudi vzpostavitev ustreznih politik in postopkov ter standardov na področju notranje revizije. Funkciji notranje revizije in skladnosti poslovanja v NLB Skupini o tem poročata pristojnim strokovnim službam in upravljavskim organom ter imata neposreden dostop do nadzornega sveta.

Funkcija upravljanja tveganj, ki je specializirana v okviru Tveganj, pokriva vidik celostnega upravljanja tveganj. Njena naloga je posvečati posebno pozornost celovitemu upravljanju tveganj in pregledu nad vsemi tveganji s ciljem dodatne nadgradnje upravljanja in blaženja tveganj celotni Skupini. Ključni cilji se nanašajo na:

- zagotavljanje strateške in dolgoročno naravnane perspektive glede prevzemanja tveganj ter obravnavanje le-teh na višjih organizacijskih ravneh v Skupini (pripravljenost za prevzemanje tveganj, strategija prevzemanja in upravljanja tveganj, ICAAP in ILAAP, Načrt reševanja, okvir stresnega testiranja);
- krepitev kulture prevzemanja in upravljanja tveganj v banki v sodelovanju z drugimi OE ter
- spodbujanje implementacije standardov upravljanja tveganj ter zagotavljanje njihove skladnosti s strateškimi usmeritvami glede prevzemanja tveganj.

NLB Skupina skuša prek Notranje revizije zagotoviti ustrezno spremljanje ključnih tveganj, ki lahko ogrozijo uresničevanje njene strategije in ciljev, s tem povezane sisteme kontrol in procese korporativnega upravljanja. S podajanjem zagotovil in svetovanjem ter poglobljenim razumevanjem delovanja Notranje revizije prispeva h krepitvi in zaščiti vrednosti NLB Skupine. Primeri dobre prakse in mednarodne usmeritve Odbora sponzorskih organizacij Treadwayeve komisije (COSO) so merila, ki jih uporablja Notranja revizija za izpolnjevanje vseh ciljev kontrol in upravljanja tveganj.

Notranja revizija predstavlja svetovalno orodje za sistematično in strokovno ocenjevanje uspešnosti postopkov NLB Skupine na področju upravljanja tveganj, sistema kontrol in korporativnega upravljanja NLB Skupine. V skladu z metodologijo, ki temelji na oceni tveganj, Notranja revizija pripravi letni načrt revizijskih pregledov, ki ga odobrita uprava in nadzorni svet. Na tej podlagi Notranja revizija zagotavlja nepristranski vodnik za upravo in nadzorni svet glede področij v NLB in NLB Skupini, na katerih obstajajo največja

tveganja, ter posledično pomaga zagotavljati, da se taka tveganja ustrezno upravljajo. Notranja revizija izvaja tudi "revizijske preglede na ravni Skupine", v katerih sodelujejo notranji revizorji iz članic NLB Skupine, z namenom podajanja zagotovil na ravni NLB Skupine, kakor tudi zagotavljanje dodatnega strokovnega znanja in pomoči. Poleg tega je bil opravljen pregled kakovosti dela služb notranje revizije v vseh šestih bančnih članicah NLB Skupine.

Notranja revizija namenja znatno pozornost preverjanju, ali so bila revizijska priporočila ustrezno izvršena oz. implementirana, zagotavljanju usposabljanja, svetovanju vodstvu ter spodbujanju zagotavljanja visoko kakovostnega in strokovnega delovanja funkcije notranje revizije. Notranja revizija uvaja enotna pravila delovanja kot del funkcije notranje revizije in nadzoruje skladnost izvajanja le-teh znotraj celotne Skupine. Notranja revizija in druge službe notranje revizije v NLB Skupini delujejo v skladu z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju, ZBan-2 oz. drugimi zadevnimi zakoni, ki urejajo delovanje članice, Kodeksom poklicne etike notranjih revizorjev in Kodeksom načel notranjega revidiranja.

Skladnost poslovanja in krepitev integritete opravlja funkcijo skladnosti poslovanja v zvezi z naslednjimi glavnimi področji: (a) preventiva in razvoj, vključno z regulativno skladnostjo, usklajevanjem politik in praks znotraj NLB Skupine, etiko in integriteto; (b) nadzor in notranje preiskave, vključno z varovanjem in varstvom informacij in osebnih podatkov, in (c) protokoli za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma. V tesnem sodelovanju z različnimi organizacijskimi enotami Skladnost poslovanja in krepitev integritete pomaga tudi pri ocenjevanju in upravljanju tveganj skladnosti poslovanja na različnih segmentih poslovanja NLB Skupine. Glavne dejavnosti Skladnosti poslovanja in krepitev integritete so naslednje:

- izvajanje preverjanj skladnosti poslovanja na različnih področjih, ki jih pokrivajo pregledi na področju skladnosti, odkrivanje pomanjkljivosti v zvezi s tem, predlogi ukrepov za zmanjševanje tveganj in spremljanje izboljšav;
- upravljanje sistema za poročanje sumov škodljivih ravnanj (vodenje sistema za poročanje o kršitvah z uporabo različnih poti) in izvajanje internih preiskav o prijavljenih primerih;
- svetovanje glede zadev, povezanih s skladnostjo poslovanja, in redne analize trendov v zvezi s skladnostjo poslovanja ali opaženih problemov in šibkih točk v NLB Skupini;
- opredelitev in ocena tveganj, povezanih s skladnostjo poslovanja in integriteto, v procesu razvoja (novih) produktov in storitev;
- komuniciranje, usposabljanje, organizacija izobraževanj in delavnic ter namenskih anket v zvezi s skladnostjo poslovanja za zaposlene;
- nadzor sistema vodenja regulativne skladnosti (spremljanje, poročanje in sprejemanje sprememb, potrebnih v pravnem okolju NLB);
- centralizirano vodenje in spremljanje vse komunikacije z regulatorji ter spremljanje statusa izvedbe priporočil in ukrepov regulatorja ter
- vodenje poslovnega področja skladnosti poslovanja in krepitev integritete za zagotavljanje enotnih standardov v celotni NLB Skupini, z večjimi zahtevami za strateške članice.

Regulativno tveganje predstavlja eno od največjih tveganj skladnosti poslovanja, zato je NLB Skupina vzpostavila sistem vodenja regulativne skladnosti za obvladovanje oziroma upravljanje sprememb v pravnem okolju. Ta sistem centralizirano vodi funkcija skladnosti poslovanja, izvedbeni procesi pa so decentralizirani. To pomeni, da organizacijske enote, odgovorne za določena področja, na katere vplivajo spremembe določenih predpisov, pripravijo akcijske načrte in izvajajo postopke prilagajanja, s čimer je zagotovljena skladnost poslovanja NLB Skupine. Skladnost poslovanja in krepitev integritete nadzira učinke relevantnih regulativnih sprememb in status njihove implementacije. Zaradi drugih tveganj skladnosti poslovanja in integritete, značilnih za regijo JV Evrope, kjer posluje NLB Skupina, so vzpostavljene posebne politike in postopki za ugotavljanje in upravljanje drugih vrst tveganj skladnosti poslovanja in integritete v NLB Skupini, v katerih so določene večje zahteve za strateške članice.

Kot del pristopa k standardom za ravnanje v NLB Skupini in krepitev kulture prevzemanja in upravljanja tveganj v NLB in NLB Skupini je vzpostavljen enoten Kodeks ravnanja NLB Skupine, ki prepoveduje kakršnokoli kršenje internih aktov (vključno s postopki in politikami v zvezi s tveganjem). V NLB Skupini so vzpostavljene posebne poti za poročanje z namenom, da se poroča o vseh sumih kršitev ali prekoračitvah. Njihova obravnava zagotavlja preprečitev škode, prepovedanih ali škodljivih praks v članicah NLB Skupine.

V letu 2017 ni bilo sprememb na ključnih vodstvenih položajih v okviru sektorjev Tveganja, Skladnost poslovanja in krepitev integritete ter Notranja revizija v NLB, ki so v skladu z Zakonom o bančništvu (ZBan-2) neodvisne funkcije in imajo neposreden dostop do nadzornega sveta NLB, niti spremembe niso predvidene.

4.2. Število direktorskih mest, ki jih zasedajo člani upravljalnega organa (člen 435 (2)(a) CRR)

Direktor	Število direktorskih mest	Zunanje direktorske funkcije v skladu s členoma 91(3) in 91(4) Direktive 2013/36/EU
Blaž Brodnjak	6	Predsednik Združenja bank Slovenije
Andreas Burkhardt	4	Nič
Archibald Kremser	4	Nič
Laszlo Pelle	1	Nič

Podrobnosti o položajih, ki jih zasedajo člani upravljalnega organa so razkrite v Letnem poročilu NLB Skupine 2017, v poglavju Korporativno upravljanje (stran 124).

4.3. Politika zaposlovanja za izbor članov upravljalnega organa ter njihovo dejansko znanje, veščine in izkušnje (člen 435 (2)(b) CRR)

Na podlagi določil ZBan-2, nadzorni svet postavlja okvirje, ki omogočajo sestavo Uprave banke na način, da kot celota razpolaga z ustreznim znanjem, veščinami in izkušnjami, potrebnimi za poglobljeno razumevanje dejavnosti banke in tveganj, ki jim je izpostavljena. S politiko se postavljajo strokovna merila izbora ter strokovno vodeni postopki selekcije kandidatov, ki bodo nadzornemu svetu omogočili utemeljitev njihovega izbora in izvajanje dolžne skrbnosti v skladu z najvišjimi etičnimi standardi in skrbnostjo glede kadrovanja. S tem je zagotovljeno, da je uprava banke sestavljena iz posameznikov z različnimi znanji in izkušnjami in ima kot celota uravnotežen skupek veščin, znanj in izkušenj glede na velikost, kompleksnost in profil tveganosti banke. Strokovno vodeni postopki niso le v interesu banke, ampak so tudi v interesu izbranih kandidatov, saj odvrčajo morebitne dvome o njihovi strokovnosti in referencah ter ustreznosti njihovega izbora.

Upravljanje članic NLB Skupine

Poleg vseh zakonsko in statutarno predpisanih pogojev morajo kandidati za članstvo v upravi imeti primerne izkušnje, veščine, znanja in kompetence, vključno z osebno integriteto in zmožnostjo posvečanja zadostnega časa opravljanju funkcije člana uprave glede na morebitne druge kandidatove zunajbančne aktivnosti. S tem je omogočeno, da člani uprav opravljajo svoje delo vestno, odgovorno in učinkovito, s tem pa opredeljujejo in določajo vrednote banke ter strategijo njenega poslovanja na način, da je ta dolgoročno uspešna in skladna z najboljšimi interesi banke ter z etičnimi standardi upravljanja. Kandidati za članstvo v upravi morajo izkazati sposobnost konstruktivno-kritičnega sodelovanja pri obravnavi najpomembnejših zadev banke z namenom nepretrganega zasledovanja najboljšega interesa banke ter s tem sposobnost aktivnega vključevanja v poslovanje banke in upravljanje tveganj banke. Kandidat za člana uprave banke mora banki in njenemu delovanju podrediti svoje osebne interese, posamične interese tretjih oseb in tudi interese, ki bi lahko izvirali iz kandidatovih preteklih funkcij oziroma drugih aktivnosti ter ekonomskih, strokovnih ali zasebnih povezav s tretjimi osebami (vključno s člani uprave ali nadzornega sveta banke) in bi lahko vplivali nanj pri morebitnem sprejemanju odločitev v korist banke.

V primeru kakršnihkoli okoliščin, ki bi lahko vodile v nasprotja interesov in posledično ogrozile sprejemanje neodvisnih odločitev v najboljšem interesu banke, mora kandidat te razkriti v izbirnem postopku in sprejeti odgovornost, da bo pravočasno sprejel vse ukrepe za odpravo nasprotja interesov. Pri izboru kandidatov za članstvo v Upravi banke se sledi priporočilu, da bi bila v Upravi ustrezno zastopana oba spola.

Pri izboru kandidatov za članstvo v upravi, je treba težiti k temu, da ima uprava kot enovit organ oziroma kot celota vsa ustrezna znanja, veščine in izkušnje, da uspešno vodi banko. Člani Uprave se morajo ob izpolnjevanju pogojev za člana uprave s svojimi različnimi znanji in izkušnjami dopolnjevati, da delujejo v skladu s cilji, strategijami in politikami banke v njenem najboljšem interesu.

Upravo sestavljajo štirje člani, in sicer: predsednik uprave, ki je pristojen tudi za področje poslovanja z velikimi podjetji, bančništvo na drobno in privatno bančništvo, član uprave pristojen za področje tveganj, član uprave pristojen za finančno področje banke ter član uprave pristojen za področje operativnega poslovanja, kamor poleg področja IT in nabave spadajo tudi zaledni deli banke.

Glede na širok obseg znanj, izkušenj iz mednarodnega okolja in uspešno opravljenih projektov ima uprava kot celota vsa ustrezna znanja, veščine in izkušnje, da uspešno vodi banko, zato se spremembe v skupni sestavi uprave ne predvidevajo.

4.4. Politika glede raznolikosti pri izboru članov upravljalnega organa, splošni in konkretni cilji te politike ter stopnja njihovega doseganja (člen 435 (2) (c) CRR)

Banka je politiko zagotavljanja raznolikosti nadzornega sveta sprejela 8. avgusta 2016 in jo objavila na svojih spletnih straneh. V letu 2017 je ni spreminjala ali dopolnjevala.

NLB na podlagi določbe 34. člena ZBan-2 s politiko zagotavljanja raznolikosti nadzornega sveta (v nadaljevanju: politika raznolikosti) postavlja okvirje, ki omogočajo in spodbujajo takšno sestavo Nadzornega sveta, da ima ta kot celota ustrezno znanje, veščine in izkušnje, ki so potrebni za poglobljeno razumevanje dejavnosti in tveganj, ki jim je banka izpostavljena, ter uresničevanje zastavljenih ciljev njene strategije. Politika raznolikosti je usmerjena v izbor članov nadzornega sveta, ki v prvi vrsti izpolnjujejo najvišje etične in strokovne standarde ter izkazujejo najvišjo stopnjo skrbnosti, hkrati pa vsi skupaj tvorijo po raznolikosti najustreznejši kolektiv. Nadzorni svet naj bo ob upoštevanju politike raznolikosti sestavljen iz posameznikov z različnimi znanji in izkušnjami, da bodo ta znanja in izkušnje sestavljali uravnoteženo celoto, ki je potrebna glede na velikost, kompleksnost in profil tveganosti banke. Raznolika sestava nadzornega sveta je s politiko raznolikosti prepoznana kot ena ključnih poslovnih prednosti banke. Član nadzornega sveta je lahko le oseba, ki izpolnjuje pogoje za člana nadzornega sveta banke po ZBan-2 in drugih podlagah, zajetih v politiki raznolikosti.

Poleg navedenega morajo člani nadzornega sveta imeti primerne izkušnje, veščine, znanja in kompetence, vključno z osebno integriteto in zmožnostjo posvečanja zadostnega časa opravljanju funkcije člana nadzornega sveta, ne glede na njihove morebitne druge zunajbančne aktivnosti. Vse naštetu mora članom nadzornega sveta banke omogočati, da posle banke nadzorujejo vestno, odgovorno in učinkovito. S tem skupaj z upravo opredeljujejo in določajo vrednote in strategijo njenega poslovanja na način, da je ta dolgoročno uspešna ter skladna z interesi in splošnimi etičnimi standardi upravljanja bank. Člani v nadzornem svetu morajo izkazati sposobnost konstruktivnega in kritičnega sodelovanja pri obravnavi najpomembnejših zadev banke z namenom zasledovanja najboljšega interesa in sposobnost aktivnega vključevanja v nadzor nad vodenjem poslov.

Član nadzornega sveta mora banki in njenemu ustroju podrediti vse svoje osebne interese kakor tudi interese tretjih oseb in interese, ki bi lahko izvirali iz njegovih preteklih funkcij ali drugih aktivnosti v smislu ekonomskih, strokovnih ali zasebnih povezav s tretjimi osebami (vključno s člani uprave ali nadzornega sveta), ki bi nanj lahko vplivali pri sprejemanju odločitev pri nadzoru banke. Pri sestavi nadzornega sveta banke se sledi cilju, da bi bila v njem ustrezno zastopana oba spola.

Nadzorni svet enkrat na leto oceni svojo sestavo, poslovanje, morebitna nasprotja interesov posameznih članov in delovanje posameznih članov ter nadzornega sveta kot celote kakor tudi učinkovitost in uspešnost sodelovanja z upravo. Če nadzorni svet banke ugotovi, da:

- je število članov nadzornega sveta neustrezno,
- bi bilo nujno, da se članstvo v nadzornem svetu številčno dopolni,
- člani v nadzornem svetu niso več usposobljeni za opravljanje te funkcije, ker ne izpolnjujejo predpisanih pogojev,
- zaradi neprimernosti posameznega ali več članov nadzornega sveta glede na dolžnosti posameznih članov v trenutni sestavi ni zagotovljena ustrezna raznolikost kvalifikacij, znanja in izkušenj za nadzor banke,

o tem obvesti Slovenski državni holding (SDH) kot zastopnika interesov Republike Slovenije – delničarke banke, da Skupščina banke izvoli nove člane.

Nadzorni svet sestavlja osem članov, od tega dve ženski, in kot celota oziroma kolektivni organ izpolnjuje cilj politike o zastopanosti obeh spolov. Zagotovljena je tudi ustrezna raznolikost znanj, izkušenj in veščin na naslednjih področjih: strategija in razvoj, privatizacija, finance, finančne naložbe, investicijsko bančništvo, računovodstvo in revizija, stroka – korporativno bančništvo, obvladovanje in upravljanje tveganj, stroka – bančništvo na drobno, korporativno bančništvo, bančno in splošno pravo, HRM – upravljanje kadrov, razvoj in nagrajevanje.

5. Kreditno tveganje in splošne informacije o CRM

5.1. Splošne kvalitativne informacije o kreditnem tveganju (člen 435 (1)(a), (b), (c) in (d) CRR)

Poleg informacij iz poglavja 4.1 (Splošne informacije o ciljih in politikah upravljanja tveganj) so spodaj navedene posebnosti v zvezi s kreditnim tveganjem.

Strategije in politike upravljanja kreditnega tveganja

Glede na strateške poslovne dejavnosti bo NLB Skupina še naprej stalno osredotočena na stranke z namenom izboljšati učinkovitost prodaje ter okrepiti razvoj tržnih poti in novih rešitev za stranke. Na slovenskem trgu se Skupina osredotoča na zagotavljanje ustreznih rešitev za segmente poslovanja s prebivalstvom, srednje velikimi in malimi podjetji, v segmentu poslovanja z velikimi podjetji pa namerava okrepiti sodelovanje z izbranimi podjetji (z različnimi vrstami kreditiranja oz. investicijskimi instrumenti). Poleg tega bo NLB Skupina prek mednarodne službe v vseh bančnih članicah zagotovila poenoten pristop k strankam in jim ponudila storitve bolj strukturirano in enotno po vsej regiji. Ne glede na to je Skupina usmerjena v ustrezno razpršenost kreditnega portfelja in pokritost z zavarovanji, da bi se izognila visoki stopnji koncentracije. NLB Skupina pazljivo spremlja posojilni portfelj in novo odobrena posojila z različnih vidikov, vključno z njihovo migracijo in stopnjo neplačil.

V zadnjih letih se je NLB Skupina osredotočila na aktivno upravljanje slabih posojil in izkoristila pozitivni zagon makroekonomskega okrevanja za izboljšanje kakovosti portfelja. Kot del strategije upravljanja slabih posojil je bil njihov delež zmanjšan z 19,3 % leta 2015 na 13,8 % leta 2016 in 9,2 % konec leta 2017. Cilj strategije zmanjševanja slabih posojil je zmanjšati obstoječa slaba posojila z različnimi ukrepi, hkrati pa konservativna kreditna politika omogoča zelo nizko raven nastajanja slabih posojil iz naslova novih poslov.

Pripravljenost za prevzemanje kreditnega tveganja

Za ohranjanje srednjeročne in dolgoročne vzdržnosti poslovanja si NLB Skupina prizadeva, da bi ohranila ustrezno kakovost kreditnega portfelja in povečala dobičkonosnost na podlagi boljšega razmerja med donosom in prevzetimi tveganji. Ob ohranjanju uravnoteženega splošnega profila tveganja bo NLB spodbujala razvoj mikro in malih podjetij z namenom podpiranja njihovega razvoja, ki bo vodil v razmah gospodarstev na ciljnih trgih. NLB Skupina posveča veliko pozornost spremljanju tveganja koncentracije (najvišja koncentracija, panoga, skupina povezanih oseb) za preprečitev izpostavljenosti prevelikemu tveganju. Podrobnejše smernice glede kakovosti kreditnega portfelja in njegove koncentracije so določene v Strategiji prevzemanja in upravljanja tveganj v NLB skupini in v Profilu tveganja NLB Skupine, v skladu s katerima se ciljne vrednosti in omejitve redno pregledujejo, in sicer vsaj četrtletno.

Upravljanje in blaženje kreditnega tveganja

NLB Skupina je pri svojem poslovanju izpostavljena kreditnemu tveganju oz. tveganju nastanka izgube zaradi neizpolnitve obveznosti dolžnika do NLB Skupine. Zato proaktivno in celovito spremlja in ocenjuje zgoraj navedeno tveganje. V tem procesu NLB Skupina upošteva MSRP, predpise Banke Slovenije in smernice EBA. To področje podrobno urejajo notranje metodologije in postopki, določeni v notranjih aktih.

NLB z rednimi pregledi poslovnih praks in kreditnih portfeljev članic NLB Skupine zagotavlja, da upravljanje kreditnega tveganja v teh subjektih deluje v skladu s standardi upravljanja tveganj NLB Skupine, da se zagotovijo smiselno poenoteni postopki na konsolidirani ravni.

NLB Skupina upravlja kreditno tveganje na dveh ravneh:

- Na ravni posamezne stranke ali skupine strank se v raznih fazah odnosa s stranko upoštevajo ustrezni postopki, in sicer pred sklenitvijo pogodbe, med njo in po njej. Pred sklenitvijo pogodbe se oceni uspešnost stranke, finančno stanje in preteklo sodelovanje z NLB. NLB Skupina uporablja politiko kreditiranja, ki temelji na denarnem toku, upošteva sposobnost komitentov, da te kredite odplačajo. Pomembno je tudi zagotoviti kakovostno zavarovanje, ki pa ne vpliva na bonitetno oceno stranke. Temu sledijo različne oblike spremljanja stranke, zlasti ocena njene sposobnosti ustvarjanja zadostnega denarnega toka za redno odplačevanje in izpolnjevanje drugih pogodbenih obveznosti. Kar zadeva ugotavljanje tveganj, je pomembno redno spremljanje komitentov v okviru sistema zgodnjega opozarjanja (EWS). Za celovito objektivno oceno poslovanja komitenta so bili oblikovani tudi interni točkovačni modeli za posamezne segmente komitentov.
- Kakovost kreditnega portfelja, vključno z bilančnimi in zunajbilančnimi izpostavljenostmi, se aktivno spremlja in analizira na ravni celotnega portfelja NLB Skupine in NLB. Redno se izvajajo celovite analize segmentacije komitentov (glede na vrsto in velikost komitentov), bonitetne strukture, zamud

oziroma obsega nedonosnih, zapadlih in restrukturiranih posojil, pokritosti z oslavitvami in rezervacijami, prejetih zavarovanj, koncentracij, ki izhajajo iz skupine povezanih komitentov in koncentracij v panogi, valutne izpostavljenosti ter drugih kazalnikov tveganosti kreditnega portfelja. Veliko pozornosti se namenja rednemu spremljanju novih poslov, analizi "vintage" in drugim spremembam ali trendom s poudarkom na zgodnjem odkrivanju povečanih tveganj in njihove optimizacije glede na dobičkonosnost. NLB Skupina skrbi za ustrezno razpršenost portfelja, da bi tako zmanjševala specifične komponente kreditnega tveganja (to je tveganje, ki izhaja iz poslovanja s posameznim komitentom, panog, pozicij v finančnih instrumentih ali drugih posebnih dogodkov). Vedno večji je tudi poudarek na stresnih testih, ki napovedujejo vpliv neugodnih makroekonomskih gibanj portfelja na obseg dodatno potrebnih oslavitvev in rezervacij ter kapitalsko ustreznost v sklopu 2. stebra. Izračun kapitalne zahteve za kreditna tveganja NLB Skupine v sklopu 1. stebra se izvaja po standardiziranem pristopu, v sklopu 2. stebra pa se ocenjuje pribitek zaradi kreditnega tveganja in tveganje koncentracije. Z vidika, ki je usmerjen v prihodnost, se upoštevajo tudi rezultati stresnih testiranj v okviru lastne ocene zahtev 2. stebra.

Skupina stalno razvija širok nabor naprednih pristopov, ki so podprti z matematičnimi in statističnimi modeli na področju ocene kreditnih tveganj skladno z najboljšimi bančnimi praksami, za nadaljnjo nadgradnjo obstoječih orodij za upravljanje tveganj. Skupina je za upravljanje izpostavljenosti z večjim tveganjem uvedla več ukrepov, vključno s sistemom zgodnjega opozarjanja in odborom za spremljanje posojil. V preteklosti vzpostavljeni pristopi k prestrukturiranju so osredotočeni na zgodnje odkrivanje strank z morebitnimi finančnimi težavami in njihovo proaktivno reševanje. Ti pristopi vključujejo sistematično uporabo standardiziranih orodij za pravočasno prestrukturiranje izpostavljenosti. Poleg tega Skupina aktivno pristopa k upravljanju nedonosnih izpostavljenosti z izvajanjem strategije zmanjševanja slabih posojil, v okviru katere so načrtovani različni alternativni ukrepi za zmanjševanje deleža slabih posojil v Skupini. Uprava in nadzorni svet redno spremljata uresničevanje strategije zmanjševanja slabih posojil, vključno z izvajanjem ukrepov zniževanja, ki so potrebni za izpolnitev internih ciljev.

Struktura in organizacija funkcije upravljanja kreditnega tveganja in kontrole

Funkcija upravljanja kreditnih tveganj je v NLB organizirana v okviru področja tveganj (CRO), ki ga vodi član uprave, odgovoren za tveganja. Funkcijo upravljanja kreditnega tveganja opravlja sektor Tveganja. Funkcionalno in organizacijsko so Tveganja ločena od drugih funkcij, kjer se sprejemajo poslovne odločitve in pri katerih lahko prihaja do nasprotja interesov s funkcijo upravljanja tveganj. Vodja funkcije upravljanja tveganj ima neposreden dostop do uprave NLB, hkrati pa tudi neoviran in neodvisen dostop do nadzornega sveta.

Funkcija upravljanja tveganj je organizirana tako, da vodja te funkcije prejme informacije (in jih mora prejeti) od direktorjev drugih OE v NLB in članicah NLB Skupine (predvsem direktorjev na področju tveganj) o vseh pomembnih tveganjih in okoliščinah, ki vplivajo ali bi lahko vplivale na konkreten razvoj tveganj in profil tveganosti v NLB in NLB Skupini. Vodja funkcije upravljanja tveganj tako zagotavlja, da se odkrijejo vsa pomembna tveganja v NLB in NLB Skupini in da se o njih poroča. V članicah NLB Skupine je funkcija upravljanja tveganj organizirana v skladu z lokalno zakonodajo in smernicami Skupine, kot je opredeljeno v Standardih upravljanja tveganj v NLB Skupini. Smernice glede upravljanja tveganj zagotavljajo članicam NLB Skupine glavna načela, s katerimi morajo uskladiti svoje poslovne politike, organizacijo, delovne postopke in sistem poročanja.

Kreditni proces

Splošna načela kreditiranja nefinančnih komitentov v NLB Skupini so:

- NLB Skupina financira samo komitente, ki jih pozna (Know Your Client) in jim zaupa, ter samo tiste, ki ravnajo v skladu z etičnimi in moralnimi vrednotami, opravljajo zakonito dejavnost in pregledno razkrivajo svoje poslovanje;
- NLB Skupina financira samo komitente z zadostnim obsegom pričakovanega prostega denarnega toka kot primarnega vira poplačila. Poleg tega odobravanje naložb ne temelji samo na računovodskih izkazih komitenta, temveč se opravi celovita analiza tudi ob upoštevanju posebnosti panoge, v kateri komitent posluje, zmožnosti prihodnjega ustvarjanja denarnega toka, referenc in kompetenc lastnikov in posloводства ter kritične presoje prihodnjih finančnih načrtov;
- prejeta zavarovanja ne more vplivati na oceno kreditne sposobnosti komitenta. Sprejeta zavarovanja predstavljata sekundarni vir poplačila kot orodje za blažitev tveganja;
- V primeru prestrukturiranja NLB Skupina uporablja predvsem merila in ukrepe v zvezi s prestrukturiranjem za optimalno rešitev finančnih težav komitenta. Pred prestrukturiranjem se izvede podrobna analiza s testiranjem sposobnosti komitenta za doseg vzdržne finančne zadolženosti v srednjeročnem obdobju in pripravljenosti za sodelovanje v procesu prestrukturiranja. Za komitente

na področju poslovanja s pravnimi osebami se testirajo različne ekonomske možnosti, izbire pa se možnost, ki najbolj poveča NSV za banko.

Podrobnejša načela in pravila so opredeljena v Usmeritvah kreditiranja NLB Skupine ter merilih in postopkih.

Bonitetno razvrščanje materialno pomembnih komitentov NLB Skupine in oblikovanje mnenja o prevzemanju tveganj se izvajata centralizirano, prek Kreditnega odbora NLB. Postopek poteka po načelu soodločanja, pri čemer kreditni odbor zadevne članice Skupine najprej odobri odločitev, nato poda mnenje še Kreditni odbor NLB. Kreditni odbor NLB sprejema sklepe na podlagi vse razpoložljive dokumentacije, vključno z bonitetnim mnenjem, ki ni zavezujoče in ga pripravi sektor za analizo kreditne sposobnosti v NLB (Kreditne analize pravnih in fizičnih oseb). Enako načelo in proces se uporabljata tudi za kreditne izpostavljenosti do materialno pomembnih komitentov NLB Skupine.

Kot del procesa kreditiranja funkcija vrednotenja in kontrole zagotavlja, da se izpolnijo vse pogodbene zaveze, preden se sredstva dejansko prenesejo, vključno z minimalnimi predpogoji v zvezi z zavarovanjem. Banka z upoštevanjem strogih postopkov pred izplačilom kredita zagotavlja, da so vzpostavljeni ukrepi za blaženje kreditnega tveganja v primeru težav pri odplačevanju.

Prestrukturiranje in izterjava

Bančne članice NLB Skupine imajo vzpostavljen sistem zgodnjega opozarjanja (EWS) za odkrivanje povečanega kreditnega tveganja in s tem sistematično prepoznavanje komitentov s povečanim kreditnim tveganjem za njihovo uvrstitev na opazovani seznam za začetek procesa prestrukturiranja. Za take komitente se pripravi načrt aktivnosti, katerega uresničevanje se redno spremlja z namenom izvajanja ukrepov za izboljšanje finančnega položaja komitenta.

Če se finančno stanje komitentov znatno poslabša, sta potrebna posebna pozornost in obravnava. V skladu z zadevnimi metodologijami, ki urejajo področje prestrukturiranja in pravne izterjave, se komitenti prenesejo iz poslovnega dela v posebne in ločene enote za upravljanje nedonosnih naložb (Prestrukturiranje ali Upravljanje problematičnih naložb in izterjava), prodajne enote pa se osredotočajo samo na zdravi del kreditnega portfelja.

V segmentu prestrukturiranja NLB Skupina izvaja različne ukrepe za zagotovitev finančnega in poslovnega prestrukturiranja komitentov za proaktivno preprečevanje, da bi postali nedonosni komitenti, po drugi strani pa izvaja različne ukrepe prestrukturiranja pri že nedonosnih komitentih, če je poslovni model komitenta ocenjen za dolgoročno vzdržnega. Glavna pozornost je namenjena hitremu in aktivnemu pristopu, da bi lahko začeli reševati finančne težave komitenta v zgodnji fazi.

Komitenti, primerni za postopke prestrukturiranja, se identificirajo prek sistema zgodnjega opozarjanja na podlagi posameznih kazalnikov (merila glede visokega tveganja). Komitenti, katerih poslovni model ni ocenjen kot dolgoročno vzdržen, ne izpolnjujejo meril za prestrukturiranje in se prenesejo na enoto Upravljanje problematičnih naložb in izterjava. Odločitve o prestrukturiranju ali izterjavi (unovčenju) temeljijo na analizi (ocena dolgoročne vzdržnosti poslovanja), ki je opredeljena v zadevnih metodologijah Skupine za prestrukturiranje in upravljanje problematičnih naložb. Minimalne aktivnosti članic NLB Skupine so določene v Standardih – Prestrukturiranje in upravljanje problematičnih naložb v članicah NLB Skupine.

Vse odločitve o prestrukturiranju transakcij morajo zato biti dokumentirane ter morajo vključevati primerjavo predlagane rešitve z drugimi možnostmi (scenariji), ki utemeljuje, zakaj lahko NLB Skupina z izbrano rešitvijo zagotovi najvišjo neto sedanjo vrednost (najmanjšo možno izgubo). V skladu s smernicami EBA terjatve oz. komitenti obdržijo status nedonosne naložbe vsaj 12 mesecev po tem, ko komitent začne redno izpolnjevati svoje obveznosti, ki izhajajo iz prestrukturiranih terjatev.

V okviru upravljanja nedonosnih izpostavljenosti NLB Skupina uporablja tudi široko paleto možnih ukrepov izterjave. Glavna naloga na področju upravljanja problematičnih naložb je optimalna izterjava neplačanih terjatev prek sodnih in izvensodnih postopkov oz. s sprožitvijo pravnega postopka, kar zahteva tudi stalno strokovno in etično komunikacijo s tretjimi osebami. Še en pristop k reševanju slabih posojil je unovčenje zavarovanja. Na tem področju je banka vzpostavila skupino specialistov za upravljanje nepremičnin, da bi omogočila optimalno izterjavo. Poleg tega se izvaja posamezna ali paketna prodaja terjatev, nazadnje pa se neplačani del posojila odpiše v skladu s smernicami Banke Slovenije. Cilj Skupine je doseči največjo možno vrednost odplačil in s tem čim bolj zmanjšati izgube v obstoječem portfelju slabih posojil.

Strategija upravljanja in zmanjševanja slabih posojil v NLB Skupini opisuje vse zgoraj navedene ukrepe za upravljanje in zmanjševanje slabih posojil ter določa pričakovane rezultate posameznih ukrepov in srednjeročne cilje glede zmanjševanja slabih posojil. Cilji, opredeljeni v strategiji zmanjševanja slabih posojil in letnem finančnem načrtu, se redno spremljajo in revidirajo vsaj enkrat letno.

Ocena notranjih kontrol v funkciji upravljanja kreditnega tveganja

Leta 2017 je Notranja revizija opravila več pregledov na področju upravljanja in blaženja kreditnega tveganja. Kot vodilne prednosti so prepoznali povečano avtomatizacijo kreditnega procesa v segmentih poslovanja s prebivalstvom ter malimi ter srednje velikimi podjetji. Poleg tega je bila v revizijski pregledih ugotovljena povečana dejavnost pri razvoju točkovnih modelov, izboljšane metodologije bonitetnega ocenjevanja in izboljšano upravljanje zavarovanj kreditov. Notranja revizija vidi strategijo zmanjševanja slabih posojil, redno spremljanje slabih posojil in doseganje srednjeročnih ciljev tudi kot pomembno prednost procesa upravljanja kreditnega tveganja.

Notranja revizija je odkrila tudi nekatere slabosti, kjer je mogoče proces upravljanja kreditnega tveganja izboljšati. Spreminjajoče in zelo kompleksno regulativno okolje je bilo prepoznano kot ena največjih nevarnosti za obstoječi sistem. Poleg tega je bila ugotovljena pomanjkljiva IT podpora kreditnemu procesu, ki ovira avtomatizacijo kreditnega procesa in njegove kakovosti. Zaznane so bile nekatere pomanjkljivosti glede obširnosti notranjih navodil. Aktivnosti za odpravo pomanjkljivosti so že v teku. Notranja revizija zaznava težave tudi v velikih regulativnih pričakovanjih glede zmanjšanja slabih posojil in kompleksnem poročanju regulatorju. Vse ugotovljene pomanjkljivosti v procesu upravljanja tveganj morajo obravnavati in upravljati ustrezne OE.

5.2. Splošne kvantitativne informacije o kreditnem tveganju (členi 442 (c), 444(e) ter 453(f) in (g) CRR)

Tabela 14 – EU CRB-B – Skupni in povprečni neto znesek izpostavljenosti NLB Skupine

	2017		2016	
	Neto vrednost izpostavljenosti ob koncu obdobja	Povprečne neto izpostavljenosti v obdobju	Neto vrednost izpostavljenosti ob koncu obdobja	Povprečne neto izpostavljenosti v obdobju
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	3.061.676	2.954.752	2.907.773	2.732.987
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	110.016	113.289	117.800	125.227
Subjekti javnega sektorja	88.563	90.520	128.420	114.200
Multilateralne razvojne banke	69.399	58.259	41.318	41.458
Mednarodne organizacije	-	-	-	24.691
Institucije	1.318.979	1.329.830	1.333.779	1.265.941
Podjetja	3.186.049	3.210.014	3.375.387	3.495.926
Od tega: MSP	1.088.190	1.116.165	1.234.526	1.319.185
Izpostavljenosti na drobno	4.201.708	4.066.568	3.852.314	3.737.900
Od tega: MSP	871.456	830.386	757.551	741.743
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	710.275	675.602	593.010	598.574
Od tega: MSP	114.004	105.404	81.040	86.125
Nedonosne izpostavljenosti	347.546	408.048	541.761	624.638
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	90.762	87.076	6.709	7.978
Krite obveznice	89.191	65.188	50.418	51.519
Kolektivni naložbeni podjemi	45.662	45.383	44.570	44.587
Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	26.660	27.095	49.547	49.906
Druge izpostavljenosti	618.869	639.849	654.396	643.112
Skupaj standardizirani pristop	13.965.353	13.771.474	13.697.202	13.558.644
Skupaj	13.965.353	13.771.474	13.697.202	13.558.644

Najvišja neto izpostavljenost je dosežena v segmentih poslovanja s prebivalstvom, pravnimi osebami ter enotami centralne ravni države in centralnimi bankami. Največja rast neto izpostavljenosti v primerjavi z 31. decembrom 2016 je bila zabeležena v segmentu poslovanja s prebivalstvom zaradi povečanega kreditiranja na vseh strateških trgih v NLB Skupini in v segmentu poslovanja z enotami centralne ravni države. Največji padec je zabeležen v segmentu nedonosnih izpostavljenosti zaradi ambiciozne strategije zmanjševanja slabih posojil.

5.3. Geografska razčlenitev izpostavljenosti (člen 442 (d) CRR)

Tabela 15 – EU CRB-C – Geografska razčlenitev izpostavljenosti NLB Skupine

31. 12. 2017	Slovenija	Makedonija	Bosna in Hercegovina	Kosovo	Črna Gora	Srbija	Druge države	Skupaj
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	1.347.553	257.132	299.785	131.854	139.026	97.168	789.158	3.061.676
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	74.134	4.519	25.954	-	5.381	26	2	110.016
Subjekti javnega sektorja	18.208	22.345	28.717	171	2.486	3.326	13.310	88.563
Multilateralne razvojne banke	-	-	-	-	-	-	69.399	69.399
Institucije	23.214	10.286	8.006	1.226	26	6.091	1.270.130	1.318.979
Podjetja	2.252.234	311.987	225.952	175.197	37.640	56.767	126.273	3.186.049
Izpostavljenosti na drobno	2.348.100	626.896	495.537	272.792	221.872	231.967	4.544	4.201.708
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	709.255	-	-	-	-	-	1.020	710.275
Nedonosne izpostavljenosti	204.730	12.022	16.569	3.159	61.039	38.621	11.407	347.546
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	26.386	7.034	11.165	10.637	12.737	3.755	19.047	90.762
Krite obveznice	-	-	-	-	-	-	89.191	89.191
Kolektivni naložbeni podjemi	45.662	-	-	-	-	-	-	45.662
Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	16.380	2.679	69	-	10	-	7.522	26.660
Druge izpostavljenosti	290.475	85.824	64.296	28.751	65.554	55.922	28.046	618.869
Skupaj standardizirani pristop	7.356.329	1.340.724	1.176.049	623.786	545.771	493.644	2.429.049	13.965.353
Skupaj	7.356.329	1.340.724	1.176.049	623.786	545.771	493.644	2.429.049	13.965.353

31. 12. 2016	Slovenija	Makedonija	Bosna in Hercegovina	Kosovo	Črna Gora	Srbija	Druge države	Skupaj
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	1.472.913	238.003	278.921	107.895	137.876	83.179	588.987	2.907.773
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	73.911	5.664	31.543	-	6.621	8	52	117.800
Subjekti javnega sektorja	68.008	21.619	30.523	1.264	353	1.234	5.419	128.420
Multilateralne razvojne banke	-	-	-	-	-	-	41.318	41.318
Institucije	58.422	10.732	6.033	817	22	6.011	1.251.743	1.333.779
Podjetja	2.500.370	305.444	203.637	170.211	50.750	45.018	99.957	3.375.387
Izpostavljenosti na drobno	2.233.464	573.485	454.099	230.151	196.986	160.163	3.965	3.852.314
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	590.089	-	-	-	-	-	2.921	593.010
Nedonosne izpostavljenosti	285.597	11.015	43.219	1.083	86.424	59.395	55.027	541.761
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	3.282	3.014	21	-	374	4	14	6.709
Krite obveznice	-	-	-	-	-	-	50.418	50.418
Kolektivni naložbeni podjemi	44.570	-	-	-	-	-	-	44.570
Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	39.625	2.660	349	-	10	-	6.904	49.547
Druge izpostavljenosti	301.842	86.590	63.846	31.244	87.547	55.922	27.406	654.396
Skupaj standardizirani pristop	7.672.094	1.258.225	1.112.191	542.665	566.963	410.934	2.134.130	13.697.202
Skupaj	7.672.094	1.258.225	1.112.191	542.665	566.963	410.934	2.134.130	13.697.202

Tabela prikazuje neto izpostavljenosti po državah. Prag pomembnosti je bil določen tako, da so vključene vse države, v katerih ima NLB Skupina bančne članice. V tej tabeli predstavljajo izpostavljenost do "Drugih držav" tiste države, ki so pod pragom 3,5 %, od katerih Nemčija 3,3 %, preostale države pa manj kot 2 %. Neto izpostavljenost konec leta 2017 v Sloveniji predstavlja 53 % celotnega zneska, sledijo ji Makedonija (10 %), Bosna in Hercegovina (8 %) ter Kosovo, Črna gora in Srbija (4 %). Druge države večinoma vključujejo različne države članice EU, v katerih je večina izpostavljenosti v segmentu poslovanja z enotami centralne ravni države in institucijami za namene upravljanja likvidnosti.

V primerjavi s koncem leta 2016 se je neto izpostavljenost v Sloveniji zmanjšala večinoma v segmentu poslovanja s pravnimi osebami, poslovanja z javnim sektorjem (vključno z enotami centralne ravni države in centralnimi bankami) in pri nedonosni izpostavljenosti, izpostavljenost prebivalstvu (vključno z izpostavljenostmi, zavarovanimi s hipotekami na nepremičnine) pa je narasla. NLB kot matična banka je ohranila vodilni položaj v segmentu poslovanja s prebivalstvom v Sloveniji s tržnim deležem v višini 23,4 %. Na drugih trgih NLB Skupine so se neto izpostavljenosti povečale večinoma zaradi večje kreditne dejavnosti v segmentih poslovanja s prebivalstvom in enotami centralne ravni države ali centralnimi bankami.

5.4. Koncentracija izpostavljenosti glede na gospodarsko panogo ali vrsto nasprotne stranke (člen 442 (e) CRR)

Tabela 16 – EU CRB-D – Koncentracija izpostavljenosti po gospodarskih panogah ali vrstah nasprotne stranke

	Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	Rudarstvo	Predelo- valne dejavnosti	Oskrba z električno energijo, plinom in paro	Oskrba z vodo	Gradbeništvo	Trgovina na drobno in debelo	Promet in skladiščenje	Gostinstvo	Informa- cijske in komuni- kacijske dejavnosti	Poslovanje z nepremič- ninami	Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	Izobraže- vanje	Zdravstvo in socialno varstvo	Kulturne, razvedrilne in rekrea- cijske dejavnosti	Druge dejavnosti	Skupaj
31. 12. 2017																			
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	-	-	97	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.061.579	3.061.676
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	25	-	14	109.973	0	-	-	0	110.016
Subjekti javnega sektorja	176	-	4.589	4.352	2.414	47	31	4.765	2.279	4.474	4	1.575	40	30.543	8.496	993	2.095	21.691	88.563
Multilateralne razvojne banke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69.399	69.399
Institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.318.979	1.318.979
Podjetja	28.441	13.354	806.230	186.685	31.195	213.555	542.454	622.008	39.747	190.645	48.647	110.004	170.040	-	3.838	12.625	25.488	141.095	3.186.049
Izpostavljenosti na drobno	64.895	3.450	171.902	6.921	5.608	98.591	260.113	84.511	24.400	16.375	12.081	37.763	27.783	612	2.584	11.349	7.677	3.365.093	4.201.708
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	1.191	58	72.658	48	4.376	4.777	34.512	20.380	11.499	3.048	4.444	18.101	3.818	391	530	1.809	1.156	527.480	710.275
Nedonosne izpostavljenosti	4.609	2.698	27.827	8.077	906	52.676	111.319	10.711	26.764	4.848	32.336	8.933	1.584	39	59	3.973	3.291	46.896	347.546
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	36	0	246	7.791	3	55.910	880	344	214	111	19.527	5.200	7	-	10	35	2	444	90.762
Krite obveznice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	89.191	89.191
Kolektivni naložbeni podjemi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	45.662	45.662
Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	-	10	28	-	-	-	480	3.056	6.847	-	-	-	-	-	-	-	16.239	26.660
Druge izpostavljenosti	68	-	27.132	17	110	5.132	472	352	20	692	38.296	433	40	6	40	-	72	545.984	618.869
Skupaj standardizirani pristop	99.416	19.561	1.110.691	213.918	44.612	430.688	949.781	743.551	107.979	227.043	155.360	182.009	203.327	141.564	15.557	30.783	39.780	9.249.730	13.965.353
Skupaj	99.416	19.561	1.110.691	213.918	44.612	430.688	949.781	743.551	107.979	227.043	155.360	182.009	203.327	141.564	15.557	30.783	39.780	9.249.730	13.965.353

	Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	Rudarstvo	Predelo- valne dejavnosti	Oskrba z električno energijo, plinom in paro	Oskrba z vodo	Gradbeništvo	Trgovina na drobno in debelo	Promet in skladiščenje	Gostinstvo	Informa- cijske in komuni- kacijske dejavnosti	Poslovanje z nepremič- ninami	Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	Izobraže- vanje	Zdravstvo in socialno varstvo	Kulturne, razvedrilne in rekrea- cijske dejavnosti	Druge dejavnosti	Skupaj
31. 12. 2016																			
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	-	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	-	-	-	-	-	2.907.759	2.907.773
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	-	1	-	-	-	-	3	-	-	40	117.755	-	0	0	0	117.800
Subjekti javnega sektorja	534	-	4.400	6.199	3.287	7	27	6.043	30	2.684	4	1.149	10	29.549	10.228	1.881	2.194	60.194	128.420
Multilateralne razvojne banke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41.318	41.318
Institucije	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.333.779	1.333.779
Podjetja	21.312	29.514	740.109	211.373	23.174	195.888	523.429	642.725	35.013	192.744	52.007	156.963	385.766	-	3.140	13.086	30.590	118.553	3.375.387
Izpostavljenosti na drobno	35.154	2.894	159.319	7.296	5.632	83.050	230.952	72.247	17.900	14.450	12.481	35.615	25.581	899	2.400	9.063	7.842	3.129.540	3.852.314
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	1.306	806	45.352	60	4.341	6.706	28.783	19.017	9.095	4.952	3.012	10.543	1.026	564	770	1.937	223	454.516	593.010
Nedonosne izpostavljenosti	7.500	4.368	62.882	9.451	1.465	104.614	166.005	15.572	32.745	2.400	51.338	23.135	2.330	649	89	3.085	3.713	50.420	541.761
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	171	0	577	9	4	340	2.174	214	189	489	6	1.838	11	0	11	7	3	665	6.709
Krite obveznice	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50.418	50.418
Kolektivni naložbeni podjemi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44.570	44.570
Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	-	75	225	-	-	20.534	283	3.330	8.727	-	-	-	-	-	-	-	16.373	49.547
Druge izpostavljenosti	-	-	32.551	17	0	6	1.746	475	16	1.019	63.896	594	47	58	34	-	97	553.840	654.396
Skupaj standardizirani pristop	65.976	37.582	1.045.266	234.629	37.904	390.610	973.652	756.577	98.334	227.467	182.743	229.836	414.813	149.474	16.672	29.058	44.663	8.761.946	13.697.202
Skupaj	65.976	37.582	1.045.266	234.629	37.904	390.610	973.652	756.577	98.334	227.467	182.743	229.836	414.813	149.474	16.672	29.058	44.663	8.761.946	13.697.202

Prevladujoče panoge na koncu leta 2017 so bile predelovalne dejavnosti in trgovina na debelo in drobno. Druge storitve vključujejo segmente, ki jih ni mogoče pripisati gospodarstvu, na primer enote centralne ravni države, institucije in izpostavljenosti na drobno. Zaradi novega financiranja je bila največja rast neto izpostavljenosti zabeležena v segmentu predelovalnih dejavnosti in gradbeništva, največji padec pa v segmentu drugih raznovrstnih poslovnih dejavnosti zaradi odplačevanja kreditov.

5.5. Zapadlost izpostavljenosti (člen 442 (f) CRR)

Tabela 17 – EU CRB-E – Zapadlost izpostavljenosti NLB Skupine

31. 12. 2017	Neto vrednost izpostavljenosti				
	Na vpogled	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	798.757	583.392	898.744	779.252	3.060.144
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	156	26.234	82.805	109.195
Subjekti javnega sektorja	-	12.150	17.685	44.973	74.807
Multilateralne razvojne banke	-	6.512	30.048	32.839	69.399
Institucije	188.025	808.797	234.527	34.237	1.265.587
Podjetja	36.460	821.502	1.043.622	336.567	2.238.151
Izpostavljenosti na drobno	-	1.114.953	1.505.384	790.520	3.410.857
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	-	146.658	161.593	388.883	697.134
Nedonosne izpostavljenosti	-	74.092	149.019	73.889	297.000
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	-	29.822	27.880	11.990	69.692
Krite obveznice	-	1.552	31.993	55.646	89.191
Kolektivni naložbeni podjemi	-	36	-	45.626	45.662
Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	6.684	-	21.364	28.048
Druge izpostavljenosti	269.697	15.658	63.031	271.571	619.957
Skupaj standardizirani pristop	1.292.939	3.621.963	4.189.759	2.970.161	12.074.822
Skupaj	1.292.939	3.621.963	4.189.759	2.970.161	12.074.822

Na koncu leta 2017 je imelo 34,6 % neto bilančnih izpostavljenosti preostalo zapadlost od enega do pet let, sledili pa sta kategorija do enega leta s 30 % in kategorija nad pet let s 24,7 %. V zadnjem letu je bila največja rast ugotovljena pri kategoriji nad pet let, največji padec pa pri kategoriji do enega leta.

31. 12. 2016	Neto vrednost izpostavljenosti				
	Na vpogled	Do 1 leta	Od 1 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	776.649	666.532	910.559	560.133	2.913.873
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	656	23.037	92.917	116.610
Subjekti javnega sektorja	-	54.331	22.050	42.214	118.595
Multilateralne razvojne banke	-	3.822	26.258	11.238	41.318
Institucije	262.028	747.903	236.936	52.398	1.299.266
Podjetja	19.655	999.759	1.099.696	292.463	2.411.572
Izpostavljenosti na drobno	-	1.079.789	1.297.257	744.524	3.121.571
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	-	131.444	127.652	320.669	579.765
Nedonosne izpostavljenosti	-	158.457	153.576	138.074	450.107
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	-	2.082	3.385	366	5.834
Krite obveznice	-	21.639	28.779	-	50.418
Kolektivni naložbeni podjemi	-	-	-	44.570	44.570
Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	5.129	-	44.418	49.547
Druge izpostavljenosti	260.611	21.207	67.387	305.179	654.384
Skupaj standardizirani pristop	1.318.943	3.892.752	3.996.572	2.649.163	11.857.430
Skupaj	1.318.943	3.892.752	3.996.572	2.649.163	11.857.430

5.6. Kreditna kakovost izpostavljenosti glede na kategorijo izpostavljenosti in vrsto instrumenta (člen 442 (g) in (h) CRR)

Tabela 18 – EU CR1-A – Kreditna kakovost izpostavljenosti po kategorijah izpostavljenosti in instrumentih NLB Skupine

31. 12. 2017	Bruto knjigovodske vrednosti		Posebni popravek zaradi kreditnega tveganja	Splošni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani odpisi	Oblikovani popravi zaradi kreditnega tveganja v obdobju	Neto vrednosti
	nedonosnih izpostavljenosti	donosnih izpostavljenosti					
16 Enote centralne ravni držav ali centralne banke	-	3.061.690	-	14	130	12	3.061.676
17 Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	113.326	-	3.310	-	(5.965)	110.016
18 Subjekti javnega sektorja	-	92.265	-	3.702	1	(2.220)	88.563
19 Multilateralne razvojne banke	-	69.399	-	-	-	-	69.399
21 Institucije	-	1.319.943	-	964	1	(360)	1.318.979
22 Podjetja	-	3.251.092	-	65.044	40	(6.296)	3.186.049
23 Od tega: MSP	-	1.116.840	-	28.650	-	(12.449)	1.088.190
24 Izpostavljenosti na drobno	-	4.254.231	-	52.523	186	(22.484)	4.201.708
25 Od tega: MSP	-	893.598	-	22.142	177	(9.960)	871.456
26 Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	-	716.083	-	5.808	-	(2.745)	710.275
27 Od tega: MSP	-	116.806	-	2.802	-	(1.302)	114.004
28 Nedonosne izpostavljenosti	850.290	-	502.744	-	231.878	(3.088)	347.546
29 Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	89.120	69.075	64.353	3.081	27.702	(324)	90.762
30 Krite obveznice	-	89.191	-	-	-	-	89.191
32 Kolektivni naložbeni podjemi	-	45.662	-	1	-	-	45.662
33 Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	3.602	23.058	-	-	-	-	26.660
34 Druge izpostavljenosti	5.993	615.501	50	2.576	612	-	618.869
35 Skupaj standardizirani pristop	949.005	13.720.516	567.147	137.020	260.551	(43.470)	13.965.353
36 Skupaj	949.005	13.720.516	567.147	137.020	260.551	(43.470)	13.965.353
37 Od tega: posojila	854.832	8.286.217	533.180	133.201	260.551	(40.001)	8.474.669
38 Od tega: dolžniški vrednostni papirji	798	2.900.286	798	73	-	(10)	2.900.213
39 Od tega: zunajbilančne izpostavljenosti	83.715	1.843.731	33.170	3.746	-	(3.459)	1.890.531

31. 12. 2016	Bruto knjigovodske vrednosti		Posebni popravek zaradi kreditnega tveganja	Splošni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani odpisi	Oblikovani popravi zaradi kreditnega tveganja v obdobju	Neto vrednosti
	nedonosnih izpostavljenosti	donosnih izpostavljenosti					
16 Enote centralne ravni držav ali centralne banke	-	2.907.905	-	132	11	(3)	2.907.773
17 Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	126.957	-	9.158	-	(1.793)	117.800
18 Subjekti javnega sektorja	-	134.276	-	5.855	-	(719)	128.420
19 Multilateralne razvojne banke	-	41.318	-	-	-	-	41.318
21 Institucije	-	1.334.516	-	737	21	14	1.333.779
22 Podjetja	-	3.453.647	-	78.260	19	(13.677)	3.375.387
23 Od tega: MSP	-	1.269.884	-	35.358	-	(7.268)	1.234.526
24 Izpostavljenosti na drobno	-	3.905.429	-	53.115	154	(10.414)	3.852.314
25 Od tega: MSP	-	781.360	-	23.809	132	(4.472)	757.551
26 Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	-	598.932	-	5.922	-	(1.969)	593.010
27 Od tega: MSP	-	83.709	-	2.668	-	(479)	81.040
28 Nedonosne izpostavljenosti	1.443.527	-	901.767	-	460.441	62.168	541.761
29 Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	-	7.129	-	420	15	-	6.709
30 Krite obveznice	-	50.418	-	-	-	-	50.418
32 Kolektivni naložbeni podjemi	-	44.570	-	-	-	-	44.570
33 Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	3.738	45.809	-	-	147	-	49.547
34 Druge izpostavljenosti	6.776	652.805	2.644	2.542	2.365	-	654.396
35 Skupaj standardizirani pristop	1.454.042	13.303.712	904.411	156.142	463.173	33.608	13.697.202
36 Skupaj	1.454.042	13.303.712	904.411	156.142	463.173	33.608	13.697.202
37 Od tega: posojila	1.316.370	8.142.392	864.163	152.870	463.173	43.957	8.441.729
38 Od tega: dolžniški vrednostni papirji	798	2.674.609	798	83	-	83	2.674.526
39 Od tega: zunajbilančne izpostavljenosti	130.870	1.751.232	39.217	3.114	-	(10.432)	1.839.771

Leta 2017 se je bruto izpostavljenost zmanjšala za 505 mio EUR, predvsem na račun znatnega zmanjšanja v segmentu nedonosne izpostavljenosti (za 593 mio EUR). Povečanje v segmentu postavk, povezanih z zelo visokim tveganjem, je posledica nove interpretacije segmenta, na podlagi nadzorniškega pregleda ECB. Zmanjšanje bruto nedonosnih izpostavljenosti je bilo delno nadomeščeno z dodatno odobrenimi izpostavljenostmi, zlasti v segmentu poslovanja s prebivalstvom. Zmanjšanje nedonosnih izpostavljenosti je bilo doseženo predvsem z ukrepi upravljanja z njimi. Obseg posebnega popravka zaradi kreditnega tveganja se je zmanjšal za 337 mio EUR, večinoma zaradi zmanjšanja nedonosnih izpostavljenosti.

Tabela 19 – EU CR1-B – Kreditna kakovost izpostavljenosti po gospodarskih panogah ali vrstah nasprotnе stranke za NLB Skupino

	Bruto knjigovodske vrednosti		Posebni popravek zaradi kreditnega tveganja	Splošni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani odpisi	Oblikovani popravki zaradi kreditnega tveganja v obdobju	Neto vrednosti
	nedonosnih izpostavljenosti	donosnih izpostavljenosti					
31. 12. 2017							
Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	11.273	97.619	6.596	2.880	801	(579)	99.416
Rudarstvo	4.361	17.281	1.663	418	1	(4.475)	19.561
Predelovalne dejavnosti	83.166	1.111.907	55.208	29.174	55.451	(20.131)	1.110.691
Oskrba z električno energijo, plinom in paro	12.534	209.960	4.429	4.147	1.336	(2.692)	213.918
Oskrba z vodo	1.233	44.381	217	785	2.157	313	44.612
Gradbeništvo	162.089	370.532	92.724	9.209	50.648	2.947	430.688
Trgovina na drobno in debelo	305.606	865.027	194.047	26.805	71.781	5.327	949.781
Promet in skladiščenje	36.144	736.394	24.952	4.035	2.440	(3.416)	743.551
Gostinstvo	34.737	81.096	4.917	2.937	7.419	(3.064)	107.980
Informacijske in komunikacijske dejavnosti	7.833	226.906	2.907	4.788	197	(1.009)	227.043
Poslovanje z nepremičninami	100.012	112.414	54.473	2.593	7.682	167	155.360
Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	34.563	176.734	25.628	3.659	8.389	(4.083)	182.009
Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	4.885	203.187	3.270	1.475	11.956	(4.928)	203.327
Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	2.384	145.769	2.345	4.244	376	(6.311)	141.564
Izobraževanje	456	15.986	398	488	7	175	15.557
Zdravstvo in socialno varstvo	6.643	27.839	2.671	1.028	2.212	2.832	30.783
Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	8.169	38.448	4.870	1.967	45	(657)	39.780
Druge dejavnosti	132.914	9.239.037	85.832	36.388	37.655	(3.885)	9.249.730
Skupaj	949.005	13.720.516	567.147	137.020	260.552	(43.470)	13.965.353

	Bruto knjigovodske vrednosti		Posebni popravek zaradi kreditnega tveganja	Splošni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani odpisi	Oblikovani popravki zaradi kreditnega tveganja v obdobju	Neto vrednosti
	neplačanih izpostavljenosti	plačanih izpostavljenosti					
31. 12. 2016							
Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	19.242	60.895	11.743	2.418	3.201	(4.297)	65.976
Rudarstvo	9.164	35.369	4.796	2.155	228	(524)	37.582
Predelovalne dejavnosti	230.322	1.010.234	166.683	28.607	102.471	(6.736)	1.045.266
Oskrba z električno energijo, plinom in paro	17.401	230.466	7.926	5.312	14.479	(950)	234.629
Oskrba z vodo	9.226	37.258	7.761	819	1.620	2.150	37.904
Gradbeništvo	233.843	293.684	129.228	7.687	61.864	7.286	390.610
Trgovina na drobno in debelo	437.303	835.587	269.859	29.379	98.537	19.652	973.652
Promet in skladiščenje	47.985	745.133	31.666	4.876	8.020	(133)	756.577
Gostinstvo	51.222	66.274	15.146	4.016	21.584	1.926	98.334
Informacijske in komunikacijske dejavnosti	5.919	231.092	3.519	6.025	10.774	2.605	227.467
Poslovanje z nepremičninami	134.366	134.809	83.028	3.403	28.061	7.102	182.743
Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	62.837	210.705	39.469	4.237	17.168	(2.343)	229.836
Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	9.805	415.150	7.443	2.699	10.115	2.646	414.813
Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti	3.126	158.945	2.477	10.120	163	(2.203)	149.474
Izobraževanje	528	16.897	439	314	910	454	16.672
Zdravstvo in socialno varstvo	6.715	27.293	3.630	1.320	169	(1.123)	29.058
Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	8.906	43.148	5.168	2.223	2.058	795	44.663
Druge dejavnosti	166.131	8.750.775	114.428	40.532	81.752	7.302	8.761.946
Skupaj	1.454.042	13.303.712	904.411	156.142	463.174	33.608	13.697.202

Predelovalne dejavnosti ter trgovina na drobno in debelo ostajata najmočnejši panogi na koncu leta 2017. Vsaka predstavlja približno 8 % celotne bruto izpostavljenosti, čeprav je bilo leta 2017 v obeh doseženo največje zmanjšanje nedonosnih izpostavljenosti. Donosne izpostavljenosti so se najbolj povečale v trgovini na drobno in debelo ter gradbeništvu. Druge storitve predstavljajo vse segmente komitentov, ki se ne štejejo za nefinančne družbe (vključno z enotami centralne ravni države, fizičnimi osebami in institucijami).

Tabela 20 – EU CR1-C – Kreditna kakovost izpostavljenosti po geografskih območjih za NLB Skupino

	Bruto knjigovodske vrednosti		Posebni popravek zaradi kreditnega tveganja	Splošni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani odpisi	Oblikovani popravki zaradi kreditnega tveganja v obdobju	Neto vrednosti
	nedonosnih izpostavljenosti	donosnih izpostavljenosti					
31. 12. 2017							
Slovenija	402.555	7.199.546	194.806	50.966	27.964	(6.646)	7.356.329
Makedonija	56.421	1.368.554	44.171	40.080	8.981	(3.977)	1.340.724
Bosna in Hercegovina	94.580	1.178.566	76.849	20.248	87.111	(26.156)	1.176.049
Kosovo	16.741	635.799	13.551	15.203	2.763	1.971	623.786
Črna Gora	162.312	482.279	93.190	5.630	21.583	1.816	545.771
Srbija	101.859	456.831	60.924	4.122	25.112	10	493.644
Druge države	114.537	2.398.940	83.656	772	87.037	(10.488)	2.429.049
Skupaj	949.005	13.720.516	567.147	137.020	260.552	(43.470)	13.965.353

	Bruto knjigovodske vrednosti		Posebni popravek zaradi kreditnega tveganja	Splošni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani odpisi	Oblikovani popravki zaradi kreditnega tveganja v obdobju	Neto vrednosti
	nedonosnih izpostavljenosti	donosnih izpostavljenosti					
31. 12. 2016							
Slovenija	520.180	7.441.345	233.165	56.267	221.433	13.058	7.672.094
Makedonija	64.169	1.290.996	52.536	44.403	36.421	4.770	1.258.225
Bosna in Hercegovina	226.349	1.098.863	182.345	30.676	10.733	7.474	1.112.191
Kosovo	17.132	554.667	16.018	13.117	2	3.078	542.665
Črna Gora	200.030	486.166	113.600	5.632	27.063	4.166	566.963
Srbija	170.139	354.350	109.124	4.431	61.209	2.249	410.934
Druge države	256.043	2.077.325	197.622	1.615	106.313	(1.186)	2.134.130
Skupaj	1.454.042	13.303.712	904.411	156.142	463.174	33.608	13.697.202

Slovenija je največji trg NLB Skupine z 52-odstotno bruto izpostavljenostjo na koncu leta 2017. Sledijo Makedonija (10 %), Bosna in Hercegovina (9 %) in druge države, v katerih ima Skupina bančne članice. Kljub temu rast bruto izpostavljenosti v državah, v katerih imajo sedež odvisne banke, presega rast v Sloveniji, kjer sta se leta 2017 zmanjšali tako nedonosna kot donosna bruto izpostavljenost. Rast donosnih izpostavljenosti je bila največja v "drugih državah", vendar to vključuje tudi izpostavljenosti enotam centralne ravni države in institucijam v okviru upravljanja likvidnosti.

Tabela 21 – EU CR1-D – Staranje zapadlih izpostavljenosti za NLB Skupino

	Bruto knjigovodske vrednosti					
	Do 30 dni	Od 30 do 60 dni	Od 60 do 90 dni	Od 90 do 180 dni	Od 180 dni do 1 leta	Nad 1 leto
31. 12. 2017						
Posojila	673.913	67.103	31.682	23.409	38.188	433.883
Dolžniški vred. papirji	-	-	-	-	-	-
Skupni znesek izpostavljenosti	673.913	67.103	31.682	23.409	38.188	433.883

	Bruto knjigovodske vrednosti					
	Do 30 dni	Od 30 do 60 dni	Od 60 do 90 dni	Od 90 do 180 dni	Od 180 dni do 1 leta	Nad 1 leto
31. 12. 2016						
Posojila	740.830	69.576	39.418	19.314	83.815	670.007
Dolžniški vred. papirji	-	-	-	-	-	-
Skupni znesek izpostavljenosti	740.830	69.576	39.418	19.314	83.815	670.007

Vrednost izpostavljenosti v zamudi se je leta 2017 zmanjšala za 355 mio EUR (ali 22 %), kar gre pripisati zmanjšanju nedonosnih izpostavljenosti. Na koncu leta 2017 zapadle izpostavljenosti predstavljajo 8,6 % skupne bruto izpostavljenosti.

5.7. Nedonosne in restrukturirane izpostavljenosti (člen 442 (a), (b) in (i) CRR)

Banka uporablja enotno opredelitev zapadlih in nedonosnih izpostavljenosti, ki je v skladu s členom 178 CRR. Neplačniki imajo bonitetno oceno D, DF ali E glede na interni sistem bonitetnega ocenjevanja banke ter vključujejo komitente, ki zamujajo več kot 90 dni pri plačilu pomembnih zneskov, in komitente, za katere je ocenjeno, da dolga verjetno ne bodo plačali. Fizične osebe dobijo bonitetno oceno na ravni naložbe, vendar se lahko ocena poslabša na podlagi ocen drugih naložb istega komitenta.

Banka ima objektivno metodologijo bonitetnega ocenjevanja, pri kateri se vse nedonosne izpostavljenosti uvrstijo v razred D, DF ali E. Na tej podlagi se izvede ocenjevanje (individualnih ali skupinskih) oslabitev in rezervacij.

Banka pripravi individualne oslabitve za vse nedonosne izpostavljenosti, ki presegajo prag materialnosti, za komitente z nižjimi izpostavljenostmi pa se oblikujejo skupinske oslabitve in rezervacije. Te temeljijo na 100 % verjetnosti neplačila (PD) in izgubi ob neplačilu (LGD) – kazalnikih, ki se uporabljajo na podlagi razpoložljivega zavarovanja in pričakovanih poplačil iz drugih virov.

Restrukturirano posojilo (ali restrukturirano finančno sredstvo) je finančno sredstvo, za katerega je bilo uvedeno restrukturiranje. Najpogostejši ukrepi restrukturiranja v NLB Skupini so med drugim:

- podaljšanje ali moratorij na plačilo terjatve,
- nižja obrestna mera in/ali stroški,

- nižji znesek terjatev, izhajajoč iz pogodbeno dogovorjenega odpusta dolga in lastniškega prestrukturiranja,
- konverzija dolga v lastniški delež,
- prevzem drugih sredstev (vključno z unovčenjem zavarovanj) za delno ali celotno poplačilo.

Tabela 22 – EU CR1-E – Nedonosne in restrukturirane izpostavljenosti za NLB Skupino

	Bruto knjigovodska vrednost donosnih in nedonosnih izpostavljenosti							Akumulirane oslabitve in rezervacije ter negativni popravki poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja				Prejeta zavarovanja s premoženjem in finančna jamstva	
	od tega donosne, toda zapadle od 31 do 90 dni	od tega donosne restrukturirane	od tega nedonosne			od tega restrukturirane	pri donosnih izpostavljenostih	od tega restrukturirane	pri nedonosnih izpostavljenostih	od tega restrukturirane	pri nedonosnih izpostavljenostih	od tega restrukturirane izpostavljenosti	
31. 12. 2017				od tega neplačane	od tega oslabiljene								
Dolžniški vrednostni papirji	2.916.127	-	-	798	798	798	-	73	-	798	-	-	
Kreditni in druga finančna sredstva	9.141.690	79.671	78.129	855.447	885.447	885.447	534.202	133.201	9.204	533.180	323.263	279.886	194.741
Zunajbilančne izpostavljenosti	1.927.446	5.663	1.128	83.715	83.715	83.715	9.510	3.746	-	33.170	-	13.059	3.421
	Bruto knjigovodska vrednost donosnih in nedonosnih izpostavljenosti							Akumulirane oslabitve in rezervacije ter negativni popravki poštene vrednosti zaradi kreditnega tveganja				Prejeta zavarovanja s premoženjem in finančna jamstva	
	od tega donosne, toda zapadle od 31 do 90 dni	od tega donosne restrukturirane	od tega nedonosne			od tega restrukturirane	pri donosnih izpostavljenostih	od tega restrukturirane	pri nedonosnih izpostavljenostih	od tega restrukturirane	pri nedonosnih izpostavljenostih	od tega restrukturirane izpostavljenosti	
31. 12. 2016				od tega neplačane	od tega oslabiljene								
Dolžniški vrednostni papirji	2.693.229	-	-	798	798	798	-	83	-	798	-	-	-
Kreditni in druga finančna sredstva	9.460.204	54.448	114.896	1.317.802	1.317.802	1.317.802	836.638	152.870	16.398	864.163	520.699	394.819	279.935
Zunajbilančne izpostavljenosti	1.882.102	3.889	1.151	130.240	130.240	130.240	22.485	3.114	-	39.217	-	31.160	15.399

Tabela 23 – EU CR2-A – Spremembe stanja posebnih in splošnih popravkov zaradi kreditnega tveganja za NLB Skupino

	31. 12. 2017		31. 12. 2016	
	Akumulirani posebni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani splošni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani posebni popravek zaradi kreditnega tveganja	Akumulirani splošni popravek zaradi kreditnega tveganja
1 Začetno stanje	(864.961)	(152.953)	(1.246.117)	(174.141)
2 Povečanja zaradi zneskov, namenjenih za ocenjene kreditne izgube v zadnjem obdobju	(74.065)	(84.429)	(253.316)	(170.943)
3 Zmanjšanja zaradi zneskov, razveljavljenih za ocenjene kreditne izgube, v zadnjem obdobju	75.163	123.342	209.396	170.820
4 Znesek odpisov, ki zmanjšujejo akumulirane popravke zaradi kreditnega tveganja	256.622	3.930	460.730	2.444
5 Prenosi med popravki zaradi kreditnega tveganja	(21.005)	21.005	(30.835)	30.835
8 Druge prilagoditve	94.268	(44.169)	(4.819)	(11.968)
9 Končno stanje	(533.978)	(133.274)	(864.961)	(152.953)
10 Plačila predhodno že odpisanih zneskov, pripoznanih neposredno v izkazu poslovnega izida	19.621	-	17.581	-
11 Posebni popravki zaradi kreditnega tveganja, pripoznani neposredno v izkazu poslovnega izida	-	-	-	-

Leta 2017 je NLB Skupina sprostila neto oslabitve zaradi uspešnih izterjav, reševanja slabih terjatev in izboljšanja kakovosti strukture kreditnega portfelja. Pozitivni trendi v gospodarskem okolju in s tem povezano manjše število prehodov rednih plačnikov med neplačnike v letih 2016 in 2015 so prispevali k znižanju stopenj verjetnosti neplačil ter posledično k nižjim skupinskim oslabitvam, predvsem na segmentu korporativnega bančništva. Učinek sproščanja oslabitev na segmentu pravnih oseb na ravni Skupine je znašal približno 21 mio EUR. Na drugi strani so bile v letu 2016 oblikovane dodatne oslabitve, povezane s prodajo nedonosnega portfelja v višini 25,8 mio EUR, ki so se odrazile v povečanju oslabitev za kreditna tveganja. V skladu s tem se je neto strošek tveganja zmanjšal z 38 na -62 bazičnih točk.

Tabela 24 – EU CR2-B – Spremembe stanja nedonosnih in oslavljenih kreditov ter dolžniških vrednostnih papirjev za NLB Skupino

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
	Bruto knjigovodske vrednosti nedonosnih izpostavljenosti	Bruto knjigovodske vrednosti nedonosnih izpostavljenosti
Začetno stanje	1.317.167	1.850.816
Kreditni in dolžniški vrednostni papirji, ki so od zadnjega poročevalskega obdobja v položaju neplačila ali oslavljeni	60.566	133.495
Zapustiti položaj neplačila	(63.849)	(75.605)
Odpisani zneski	(260.552)	(463.174)
Druge spremembe	(197.702)	(128.364)
Končno stanje	855.630	1.317.167

Leta 2017 so bile na podlagi strategije za zmanjšanje slabih posojil nedonosne izpostavljenosti znatno zmanjšane, in sicer za 462 mio EUR ali 35 % izhodiščnega obsega nedonosnih izpostavljenosti. Ukrepi, ki so privedli do tega, so bili poplačila, prodaja portfelja, prodaja posameznih naložb, unovčevanje zavarovanj in odpisi (dokončni odpisi in odpisi v zunajbilančne evidence na podlagi predpisov Banke Slovenije). Novonastale nedonosne terjatve so posledica običajnih gibanj portfelja in ob koncu leta 2017 predstavljajo 7 % portfelja.

5.8. Uporaba tehnik blaženja kreditnega tveganja (člen 453 (b), (c), (e), (f) in (g) CRR)

Politika na področju zavarovanj

NLB Skupina uporablja enoten nabor standardov za zavarovanja kreditov fizičnih in pravnih oseb, kot so jih razvile članice v okviru projekta usklajevanja zavarovanj. Krovni dokument, ki ureja zavarovanja kreditov v NLB Skupini, je Politika zavarovanja naložb v NLB Skupini in NLB. Politiko so sprejeli uprava NLB in nadzorni organi posameznih članic za druge članice NLB Skupine. Politika vsebuje osnovne smernice, ki jih morajo upoštevati zaposleni v banki pri podpisovanju, vrednotenju in spremljanju zavarovanj ter poročanju o njih za zmanjšanje kreditnega tveganja.

NLB Skupina prednostno sprejema zavarovanja, ki izpolnjujejo zahteve Basla II, s čimer želimo doseči tako izboljšano upravljanje kreditnega tveganja kot tudi racionalnejšo porabo kapitala. V skladu z Baslom II sprejemamo in spremljamo zavarovanja z zastavo depozitov, jamstvom države, garancijami bank, dolžniškimi vrednostnimi papirji, izdanimi pri enotah centralne ravni držav in centralnih bankah, in dolžniškimi vrednostnimi papirji bank ter zastavo nepremičnin (za priznanje učinkov na kapital mora biti lokacija nepremičnine v Evropskem gospodarskem prostoru).

Za zavarovanje naložb na področju pravnih oseb in zasebnikov se sprejemajo tudi druge oblike zavarovanj (na primer zastava premičnin, zastava kapitalskega deleža, zavarovanje z zastavo/odstopom terjatev), če se oceni, da bi lahko, če bi bilo potrebno, kot sredstvo sekundarnega poplačila ustvarila denarni tok. V primeru manjše verjetnosti, da bo tako zavarovanje ustvarilo denarni tok, se uporabi konservativni pristop, kar pomeni, da se lahko tako zavarovanje sprejme, vendar je za namene poročanja njegova vrednost nič.

Procesi za vrednotenje zavarovanja s premoženjem

NLB Skupina je v skladu z zakonodajo vzpostavila sistem za spremljanje zavarovanj po poštenu (tržni) vrednosti in poročanje o njih.

Tržno vrednost zastavljenih nepremičnin in premičnin pridobimo iz cenitvenih poročil cenilcev z ustreznimi licencami ali, pri zavarovanju naložb manjših vrednosti, iz kupoprodajnih pogodb, ki ne smejo biti starejše od enega leta. V NLB in članicah NLB Skupine se poročila zunanjih cenilcev kontrolirajo. Kontrole izvajajo notranji cenilci. Predmet kontrole so vsebina, vrednost, obseg in oblika poročila, njegova skladnost z mednarodnimi standardi vrednotenja in ocenjena vrednost. Če so ugotovljena odstopanja, se oceni potreben popravek vrednosti zunanje ocene (v %) in popravi vrednost zunanje ocene. Popravek vrednosti je lahko samo negativen in se lahko uporabi samo v omejenem obsegu. Za namene poslovnih odločitev ter izračun potrebnih oslabitev in rezervacij se uporabijo dodatni odbitki ('hair-cuts') od potencialno prilagojene tržne vrednosti glede na vrsto zavarovanja. Pri zavarovanju z nepremičninami znašajo ti odbitki med 30 in 70 %, odvisno od vrste in lokacije nepremičnine, pri premičninah pa znašajo med 50 in 100 %, odvisno od vrste premičnine.

Za finančne instrumente, ki kotirajo na borzi se tržno vrednost določi na podlagi kotacije na organiziranem trgu – borzi. Za finančne instrumente, ki pa ne kotirajo na borzi (tovrstna zavarovanja se uporabljajo izjemoma in v majhnem obsegu na področju odobravanja naložb pravnim osebam in zasebnikom), pa se določi poštena vrednost v skladu z interno metodologijo.

NLB ima oblikovan referenčni seznam cenilcev z ustreznimi licencami. Vse cenitve morajo biti opravljene za namen zavarovanega posojanja in v skladu z Mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti. Cenitve na področju kreditiranja fizičnih oseb banka praviloma naroča pri cenilcih, s katerimi ima sklenjeno pogodbo za izdelavo ocen vrednosti nepremičnin. Cenitve na področju odobravanja naložb pravnim osebam in zasebnikom praviloma predložijo komitenti. Če komitent predloži cenitev, ki je ni izdelal cenilec z referenčnega seznama banke, jo preveri strokovna služba banke, ki ima zaposlene ocenjevalce z ustreznimi licencami (sodni cenilci gradbene stroke z licencami ministrstva za pravosodje ter pooblaščenici ocenjevalci vrednosti nepremičnin z licencami Slovenskega inštituta za revizijo). V pristojnosti omenjene strokovne službe je tudi pregledovanje cenitev nepremičnin, ki se uporabijo za zavarovanje naložb večjih vrednosti.

V preostalih članicah NLB Skupine vrednotenje izvajajo pri njih zaposleni cenilci in zunanji cenilci z ustreznimi licencami. NLB Skupina ima oblikovan poseben referenčni seznam cenilcev za izvajanje cenitev nepremičnin z lokacijo zunaj Slovenije. Cenitve se izvajajo v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti (IVS (MSOV), EVS in RICS). Pri večjih kreditih mora cenitev nepremičnin pregledati notranji cenilec z licenco, ki pozna lokalni nepremičninski trg. Če cenitev ni skladna z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti ali če je popravek vrednosti večji od določene meje, se cenitev zavrne kot neustrezena.

Pri zagotavljanju zavarovanja NLB Skupina upošteva notranje akte, ki opredeljujejo minimalno stopnjo zavarovanja oz. zastavne količnike. NLB Skupina si prizadeva za pridobitev zavarovanja v višji vrednosti, kot je zadevna izpostavljenost (glede na bonitetno oceno kreditjemalca, ročnost kredita itd.) za zmanjšanje negativnih posledic morebitnega velikega nihanja tržnih cen premoženja, ki se da v zavarovanje. V primeru zmanjšanja vrednosti zavarovanja in/ali poslabšanja bonitete dolžnika se po potrebi in skladno s pogodbenimi določili skuša pridobiti dodatno zavarovanje. Pri zavarovanju z zastavo nepremičnin, premičnin in finančnih instrumentov velja usmeritev, da mora biti zastavna pravica banke vpisana z najboljšim vrstnim redom. Izjemoma, v primeru dovolj velike vrednosti zastavljene nepremičnine, je lahko zastavna pravica vpisana z drugačnim vrstnim redom.

NLB Skupina spremlja vrednost zavarovanja v odplačilni dobi naložb v skladu z obveznimi obdobji in internimi navodili NLB Skupine. Tako na primer vrednost zavarovanj z zastavo nepremičnin spremljamo letno, bodisi z izdelavo individualnih cenitev bodisi z uporabo interne metodologije za izdelavo lastne ocene vrednosti nepremičnin (velja za Slovenijo, Srbijo, Črno goro ter Bosno in Hercegovino), ki temelji na javnih podatkih oziroma indeksih vrednosti nepremičnin, ki jih objavljajo pristojne državne ustanove (v Sloveniji je to Geodetska uprava Republike Slovenije). Vrednost zastavljenih nepremičnin se spremlja enkrat letno (v NLB avtomatsko, z linearno amortizacijo za preostanek življenjske dobe).

Glavne vrste zavarovanj, ki jih sprejema banka

NLB Skupina za zavarovanje posojil sprejema različne oblike stvarnih in osebnih kreditnih zavarovanj.

S stvarnimi kreditnimi zavarovanji pridobimo v primeru neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti s strani dolžnika (kreditjemalca) pravico prodati določeno premoženje zaradi poplčila svoje terjatve, pravico obdržati določeno nedenarno premoženje ali denarne zneske ter pravico zmanjšati oziroma pobotati znesek izpostavljenosti za znesek terjatve nasprotne stranke do banke.

NLB Skupina sprejema naslednje vrste stvarnih kreditnih zavarovanj:

- zavarovanje s premoženjem:
 - zavarovanje s poslovnimi in stanovanjskimi nepremičninami: zemljišča, stavbe in posamezni deli stavb v večnadstropnih stanovanjskih ali poslovnih stavbah, na primer zemljišča v območju, predvidenem za gradnjo, stanovanja, stanovanjske stavbe, garaže in počitniške hiše, poslovni prostori, proizvodni objekti, pisarne, lokali, hoteli, podružnice in skladišča, gozdovi, parkirišča ... Objekti so lahko dokončani ali v gradnji. Prednost imajo nepremičnine, kjer je zastavna pravica banke vpisana na prvem mestu in je nepremičnina že v lasti dolžnika in/ali zastavitelja. Za nepremičnino mora obstajati trg in mora biti unovčljiva v razumnem času;

- zavarovanje s premožnim premoženjem: prednost imajo vrste premožnega premoženja, ki se bodo v primeru izvršbe zelo verjetno prodale, prejeta sredstva pa se porabijo za poplačilo zavarovanih terjatev (njihova tržna vrednost mora biti ocenjena z veliko zanesljivostjo). Med ustrezne vrste premožnin banka vključuje motorna vozila, kmetijsko mehanizacijo, gradbeno mehanizacijo, proizvodne linije in serijsko proizvedene stroje ter nekatere stroje, izdelane po meri;
- zavarovanje z zastavo finančnega premoženja (bančne vloge ali denarju podobni instrumenti, dolžniški vrednostni papirji različnih izdajateljev, enote investicijskih skladov, lastniški vrednostni papirji ali zamenljive obveznice):
 - zavarovanje z denarnimi terjatvami; bančne vloge in prihranki pri banki so ustrezni tako v domači kot tudi v tuji valuti;
 - dolžniški vrednostni papirji: delnice in obveznice, ki so po oceni banke primerne za zavarovanje naložb in se z njimi trguje na organiziranem trgu (prodajljivi vrednostni papirji višje kakovosti slovenskih in tujih izdajateljev). Na področju pravnih oseb banka pogojno sprejema neprodajljive vrednostne papirje, pod ustreznimi pogoji;
 - zastava investicijskih kuponov vzajemnih skladov, ki jih upravljajo družbe za upravljanje (prioritetno podjetje NLB Skladi, družba za upravljanje premoženja d.o.o.) in so po oceni banke primerni za zavarovanje naložb;
- zastava kapitalskega deleža: neprodajljivi kapitalski deleži s kreditno oceno vsaj B so ustrezni;
- zastava ali prenos terjatev kot zavarovanje: denarne terjatve morajo imeti daljšo ročnost, kot je ročnost naložbe, ne smejo biti zapadle in ne smejo biti plačane;
- druge oblike stvarnih zavarovanj posojil (police življenjskega zavarovanja, zastavljene banki itn.): banka sprejema produkte NLB Vite, življenjske zavarovalnice d.d. Ljubljana - zastava police naložbenega življenjskega zavarovanja in police življenjskega zavarovanja z zajamčenim donosom, ki vključuje varčevanje, poleg zavarovanja.

Osebnostno kreditno zavarovanje je vrsta zmanjševanja kreditnega tveganja, kjer se tretja oseba zaveže, da bo plačala dolgovani znesek v primeru neizpolnitve osnovnega dolžnika (kreditojemalca).

NLB Skupina sprejema naslednja osebna kreditna zavarovanja:

- solidarna poročstva komitentov s področja prebivalstva in podjetij: za zavarovanje posojil posameznikom so ustrezni poroki zaposleni ali upokojeanci. Ti pa ne smejo biti v postopku osebnega stečaja. Odgovarjajo za poplačilo dolžnikovih obveznosti za posojila z dobo odplačevanja, ki ni daljša od 60 mesecev. Za zavarovanje naložb pravnih oseb so primerni poroki pravne osebe, posamezniki ali zasebniki;
- garancije bank;
- jamstva države (na primer Republike Slovenije);
- garancije nacionalnih ali regionalnih razvojnih agencij, s katerimi ima banka pogodbo o sprejemanju garancij (npr. Slovenski podjetniški sklad);
- zavarovanje pri pogodbeni zavarovalnici (s plačilom zavarovalne premije).

Zelo pogosto je tudi zavarovanje naložb s kombinacijo različnih oblik zavarovanja.

Splošna priporočila glede zavarovanosti naložb so opredeljena z internimi navodili in vključujejo v nadaljevanju navedene elemente. Odločitev o vrsti zavarovanja in pokritosti naložbe z zavarovanjem je odvisna od analize podatkov o dolžniku (bonitete in kreditne sposobnosti dolžnika) in ročnosti naložbe. Razlikuje se glede na to, ali je naložba odobrena fizični ali pravni osebi. Komitenti s področja pravnih oseb (podjetja in samostojni podjetniki) morajo predložiti menice s pisnimi meničnimi izjavami. V NLB je na področju zavarovanj naložb z nepremičninami v okviru postopka sklepanja zavarovanj vzpostavljena spletna povezava z Geodetsko upravo Republike Slovenije, ki omogoča neposredno in takojšnje preverjanje obstoja nepremičnine.

NLB Skupina teži k temu, da bi zagotovila najboljše zavarovanje za dolgoročne naložbe, največkrat z zastavo nepremičnin. Tako je zastava nepremičnin najpogostejša oblika zavarovanja naložb pravnih in fizičnih oseb. Pri posojilih pravnim osebam temu sledijo državna jamstva in garancije podjetij. Pri posojilih fizičnim pravnim osebam temu sledijo zavarovalnice in poroki.

Koncentracija, ki nastane zaradi ukrepov za upravljanje kreditnega tveganja (CRM) in lahko prepreči veljavnost instrumentov za CRM

Zavarovanja, primerna za CRR, ki omogočajo zmanjšanje skupne izpostavljenosti tveganjem (RWA) za zneske kreditnih tveganj do 808 mio EUR in predstavljajo 7,1 % neto izpostavljenosti pred CCR in CRM. Prevladujoče vrste zavarovanj, ki se uporabljajo za upravljanje kreditnih tveganj, so državna jamstva in pologi gotovine. Banka ne uporablja izvedenih finančnih instrumentov za upravljanje kapitalskih zahtev. Nizek obseg primernih zavarovanj kaže na nizko stopnjo koncentracije z vidika CRM.

Tabela 25 – EU CR3 – Tehnike CRM – pregled za NLB Skupino

	Nezavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Zavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Izpostavljenosti, zavarovane s premoženjem	Izpostavljenosti, zavarovane s finančnimi jamstvi	Izpostavljenosti, zavarovane s kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti
31. 12. 2017					
Skupni znesek kreditov	7.748.685	725.983	700.613	643.827	-
Skupni dolžniški vrednostni papirji	2.776.733	123.480	123.480	123.480	-
Skupni znesek izpostavljenosti	10.525.418	849.463	824.093	767.307	-
Od tega neplačane	8.929	29.079	614	225	-
	Nezavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Zavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Izpostavljenosti, zavarovane s premoženjem	Izpostavljenosti, zavarovane s finančnimi jamstvi	Izpostavljenosti, zavarovane s kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti
31. 12. 2016					
Skupni znesek kreditov	7.625.081	816.648	799.365	741.690	-
Skupni dolžniški vrednostni papirji	2.531.204	143.322	143.322	143.322	-
Skupni znesek izpostavljenosti	10.156.285	959.970	942.687	885.012	-
Od tega neplačane	18.140	31.613	2.502	361	-

Ob koncu leta 2017 zavarovani del portfelja predstavlja 7,1% skupnega portfelja. Vendar pa je treba upoštevati, da je tako nizek delež posledica pravil, ki se v standardiziranem pristopu uporabljajo za primerna zavarovanja. Vrednosti zavarovanih izpostavljenosti so se v letu 2017 zmanjšale zaradi poplačila izpostavljenosti z državnimi jamstvi.

Tabela 26 – Tehnike CRM – pregled glede na kategorijo izpostavljenosti za NLB Skupino

	Nezavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Zavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Izpostavljenosti, zavarovane s premoženjem	Izpostavljenosti, zavarovane s finančnimi jamstvi
31. 12. 2017				
Kategorije izpostavljenosti				
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	3.037.756	-	-	-
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	109.193	-	-	-
Subjekti javnega sektorja	67.236	7.401	7.398	7.398
Multilateralne razvojne banke	69.399	-	-	-
Mednarodne organizacije	-	-	-	-
Institucije	1.220.730	40.681	40.681	40.681
Podjetja	1.499.155	740.065	726.582	716.423
Izpostavljenosti na drobno	3.358.948	50.910	44.619	334
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	697.134	-	-	-
Nedonosne izpostavljenosti	296.133	749	614	225
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	60.025	9.656	4.198	2.246
Krite obveznice	89.191	-	-	-
Izpostavljenosti do institucij in podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	-	-	-	-
Kolektivni naložbeni podjemi	1.147	-	-	-
Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	-	-	-
Druge izpostavljenosti	19.371	1	1	-
Skupaj	10.525.418	849.463	824.093	767.307

31. 12. 2016	Nezavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Zavarovane izpostavljenosti – knjigovodska vrednost	Izpostavljenosti, zavarovane s premoženjem	Izpostavljenosti, zavarovane s finančnimi jamstvi
Kategorije izpostavljenosti				
Enote centralne ravni držav ali centralne banke	2.899.121	-	-	-
Enote regionalne ali lokalne ravni držav	116.608	-	-	-
Subjekti javnega sektorja	59.246	59.301	59.300	59.296
Multilateralne razvojne banke	41.318	-	-	-
Mednarodne organizacije	-	-	-	-
Institucije	1.234.887	60.035	60.030	60.030
Podjetja	1.632.056	785.594	773.485	765.189
Izpostavljenosti na drobno	3.068.871	52.108	47.071	136
Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	579.765	-	-	-
Nedonosne izpostavljenosti	447.406	2.633	2.502	361
Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	5.530	299	299	-
Krite obveznice	50.418	-	-	-
Izpostavljenosti do institucij in podjetij s kratkoročno bonitetno oceno	-	-	-	-
Kolektivni naložbeni podjemi	-	-	-	-
Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	-	-	-
Druge izpostavljenosti	21.059	-	-	-
Skupaj	10.156.285	959.970	942.687	885.012

Tabela 27 – EU CR4 – Standardizirani pristop – izpostavljenost kreditnemu tveganju in učinki CRM za NLB Skupino

31.12.2017	Izpostavljenosti pred CCF in CRM		Izpostavljenosti po CCF in CRM		RWA in gostota RWA	
Kategorije izpostavljenosti	Bilančni znesek	Zunajbilančni znesek	Bilančni znesek	Zunajbilančni znesek	Bilančni znesek	Gostota RWA
1 Enote centralne ravni držav ali centralne banke	3.060.144	1.532	3.884.233	12.788	1.031.854	26%
2 Enote regionalne ali lokalne ravni držav	109.195	821	109.195	175	50.094	46%
3 Subjekti javnega sektorja	74.807	13.756	67.410	3.496	54.043	76%
4 Multilateralne razvojne banke	69.399	-	69.399	-	-	-
6 Institucije	1.265.587	53.392	1.224.909	14.310	523.027	42%
7 Podjetja	2.240.628	945.421	1.514.045	273.243	1.743.491	98%
8 Izpostavljenosti na drobno	3.410.857	790.851	3.366.237	175.452	2.538.590	72%
9 Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	697.134	13.142	697.134	4.186	264.396	38%
10 Nedonosne izpostavljenosti	297.001	50.545	296.386	11.820	365.169	118%
11 Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	69.692	21.070	65.494	5.780	106.911	150%
12 Krite obveznice	89.191	-	89.191	-	12.260	14%
14 Kolektivni naložbeni podjemi	45.662	-	45.662	-	6.489	14%
15 Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	26.660	-	26.660	-	48.383	181%
16 Druge izpostavljenosti	618.867	2	618.868	0	351.706	57%
17 Skupaj	12.074.822	1.890.531	12.074.822	501.250	7.096.414	56%

31.12.2016	Izpostavljenosti pred CCF in CRM		Izpostavljenosti po CCF in CRM		RWA in gostota RWA	
Kategorije izpostavljenosti	Bilančni znesek	Zunajbilančni znesek	Bilančni znesek	Zunajbilančni znesek	Bilančni znesek	Gostota RWA
1 Enote centralne ravni držav ali centralne banke	2.906.237	1.536	3.848.922	18.171	864.356	22%
2 Enote regionalne ali lokalne ravni držav	116.610	1.190	116.610	238	58.175	50%
3 Subjekti javnega sektorja	118.595	9.825	59.296	3.870	54.385	86%
4 Multilateralne razvojne banke	41.318	-	41.318	-	-	-
5 Mednarodne organizacije	-	-	-	-	-	-
6 Institucije	1.299.266	34.513	1.239.238	12.374	540.002	43%
7 Podjetja	2.419.208	956.178	1.645.723	306.174	1.745.284	89%
8 Izpostavljenosti na drobno	3.121.571	730.743	3.074.499	169.148	2.328.861	72%
9 Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	579.765	13.245	579.765	4.371	214.583	37%
10 Nedonosne izpostavljenosti	450.108	91.653	447.606	23.073	566.336	120%
11 Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	5.834	875	5.535	506	9.060	150%
12 Krite obveznice	50.418	-	50.418	-	7.416	15%
14 Kolektivni naložbeni podjemi	44.570	-	44.570	-	5.794	13%
15 Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	49.547	-	49.547	-	75.829	153%
16 Druge izpostavljenosti	654.384	12	654.384	2	394.655	60%
17 Skupaj	11.857.431	1.839.771	11.857.431	537.928	6.864.736	55%

Tabela kaže izpostavljenosti pred CRM in CCF, izpostavljenost po CCF in CRM in RWA za vse segmente strank. V letu 2017 je segment prebivalstva zaznal povečanje obeh vrst izpostavljenosti, kar je v skladu z ugotovitvami v drugih tabelah razkritij. Zadnji stolpec kaže gostoto RWA ali povprečno utež tveganja za vsak segment komitentov. Ta povprečna utež se je povečala s 55,4 % v letu 2016 na 56,4 % v letu 2017, pri čemer je bil glavni razlog prenos izpostavljenosti v segment z visokim tveganjem (na podlagi novega tolmačenja segmenta, ki ga spodbudil nadzorniški pregled ECB).

6. Uporaba ocen zunanjih bonitetnih institucij (ECAI)

(člen 444 (a), (b), (c) in (d) CRR)

Pri izračunu kreditnih zahtev za kreditno tveganje uporablja NLB Skupina standardiziran pristop, kot je določen v CRR. Sam izračun kapitalskih zahtev upošteva tudi učinek kreditnih zavarovanj kot sekundarnega vira poplačila. NLB Skupina uporablja enostavno metodo izračuna za zavarovanja. V skladu s to metodologijo se kapitalske zahteve izračunavajo v odvisnosti od segmenta komitentov, njihove kreditne kvalitete (če je ECAI imenovan za segment in če je zunanja kreditna ocena na voljo) in kakovosti zavarovanj, ki morajo biti ustrezno ocenjena in hkrati dosegati predpisane minimalne zahteve.

Za potrebe izračuna kapitalske zahteve za kreditno tveganje NLB Skupine je bila imenovana bonitetna institucija Fitch Ratings, ki je bila ocenjena kot primerna zunanja bonitetna institucija ob tem, da je EBA določila pravila vzporeditve bonitet s stopnjami kreditne kvalitete. Bonitetne ocene te agencije uporabljamo za kategorijo izpostavljenosti:

- do centralne države in centralne banke ter
- do institucij, vključno z izpostavljenostjo do institucij s kratkoročno bonitetno oceno.

Uteži za vsako kategorijo izpostavljenosti so določene v skladu z CRR.

Pri kategorijah izpostavljenosti, za katere je bila imenovana bonitetna institucija, dodelitev uteži temelji na boniteti finančnega instrumenta. Če omenjena boniteta ni na razpolago, se uporabi večja od uteži, ki ustreza dolgoročni boniteti dolžnika, drugih finančnih instrumentov istega dolžnika oziroma boniteti države.

Za kategorije izpostavljenosti, za katere bonitetna institucija ni bila imenovana, se utež tveganja dodeljuje skladno s predpisano zakonodajo, kar pomeni, da se dodeli glede na boniteto dolžnikove države oziroma glede na specifična pravila za posamezno kategorijo izpostavljenosti.

Tabela 28 – EU CR5 – Standardizirani pristop za NLB Skupino

31. 12. 2017	Utež tveganja																Skupaj	Od tega neocenjeno
	0%	2%	4%	10%	20%	35%	50%	70%	75%	100%	150%	250%	370%	1250%	Drugo	Odbito		
1 Enote centralne ravni držav ali centralne banke	2.782.364	-	-	-	101.015	-	59.621	-	-	935.418	-	18.603	-	-	-	-	3.897.021	3.897.021
2 Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	-	74.095	-	-	-	-	35.275	-	-	-	-	-	-	109.370	109.370
3 Subjekti javnega sektorja	13.639	-	-	-	252	-	6.044	-	-	50.971	-	-	-	-	-	-	70.906	70.906
4 Multilateralne razvojne banke	69.399	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69.399	69.399
6 Institucije	-	-	-	-	361.930	-	853.297	-	-	23.993	-	-	-	-	-	-	1.239.219	326.258
7 Podjetja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.787.287	-	-	-	-	-	-	1.787.287	1.787.287
8 Izpostavljenosti na drobno	-	-	-	-	-	-	-	-	3.541.689	-	-	-	-	-	-	-	3.541.689	3.541.689
9 Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	-	-	-	-	-	531.446	169.874	-	-	-	-	-	-	-	-	-	701.320	701.320
10 Nedonosne izpostavljenosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	194.280	113.926	-	-	-	-	-	308.206	308.206
11 Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	71.274	-	-	-	-	-	71.274	71.274
12 Krite obveznice	-	-	-	55.778	33.413	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	89.191	19.734
14 Kolektivni naložbeni podjemi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.147	-	-	-	-	44.514	-	45.662	45.662
15 Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12.178	-	14.482	-	-	-	-	26.660	26.660
16 Druge izpostavljenosti	256.594	-	-	-	13.211	-	-	-	-	349.063	-	-	-	-	-	-	618.869	604.800
17 Skupaj	3.121.996	-	-	55.778	583.916	531.446	1.088.835	-	3.541.689	3.389.613	185.200	33.085	-	-	44.514	-	12.576.073	11.579.586

31. 12. 2016	Utež tveganja																Skupaj	Od tega neocenjeno
	0%	2%	4%	10%	20%	35%	50%	70%	75%	100%	150%	250%	370%	1250%	Drugo	Odbito		
1 Enote centralne ravni držav ali centralne banke	2.961.824	-	-	-	54.042	-	3.219	-	-	845.289	-	2.719	-	-	-	-	3.867.093	3.867.093
2 Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	-	73.342	-	-	-	-	43.506	-	-	-	-	-	-	116.848	116.848
3 Subjekti javnega sektorja	5.717	-	-	-	85	-	5.990	-	-	51.373	-	-	-	-	-	-	63.166	63.166
4 Multilateralne razvojne banke	41.318	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41.318	41.318
6 Institucije	-	-	-	-	331.021	-	893.588	-	-	27.004	-	-	-	-	-	-	1.251.612	167.298
7 Podjetja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.951.898	-	-	-	-	-	-	1.951.898	1.951.898
8 Izpostavljenosti na drobno	-	-	-	-	-	-	-	-	3.243.648	-	-	-	-	-	-	-	3.243.648	3.243.648
9 Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	-	-	-	-	-	455.901	128.235	-	-	-	-	-	-	-	-	-	584.136	584.136
10 Nedonosne izpostavljenosti	-	-	-	-	-	-	-	-	-	279.366	191.313	-	-	-	-	-	470.679	470.679
11 Postavke, povezane z zelo visokim tveganjem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6.040	-	-	-	-	-	6.040	6.040
12 Krite obveznice	-	-	-	26.671	23.747	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50.418	-
14 Kolektivni naložbeni podjemi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44.570	-	44.570	44.570
15 Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29.534	3.738	16.275	-	-	-	-	49.547	49.547
16 Druge izpostavljenosti	255.771	-	-	-	4.951	-	-	-	-	393.664	-	-	-	-	-	-	654.386	539.273
17 Skupaj	3.264.631	-	-	26.671	487.187	455.901	1.031.032	-	3.243.648	3.621.635	201.091	18.994	-	-	44.570	-	12.395.359	11.145.513

Izpostavljenosti po CRM in CCR v vsakem konkretnem razredu uteži tveganj so porazdeljene na podlagi pravil standardiziranega pristopa. Pri tem 0 % utež prevlada v segmentu centralne ravni držav, 20 % in 50 % za institucije (odvisno od ocen zunanjih bonitetnih institucij in preostale ročnosti izpostavljenosti), 35 % za izpostavljenosti, zavarovane z nepremičninami, in 75 % v segmentu prebivalstva, medtem ko se 100 % uporablja za vse ostale segmente. Utež 150 % se uporablja samo za izpostavljenosti z visokim tveganjem in za tiste nedonosne izpostavljenosti, pri katerih pokritost z rezervacijami ne presega 20 %. V letu 2017 je bilo največje povečanje opazno pri uteži 75 %, in sicer zaradi povečanja izpostavljenosti v segmentu prebivalstva, medtem ko je največje zmanjšanje opazno pri uteži 100 %, predvsem v segmentu podjetij.

7. Izpostavljenost kreditnemu tveganju nasprotne stranke

7.1. Cilji in načela upravljanja kreditnega tveganja nasprotne stranke (člen 435 (1) (a), (b), (c) in (d) CRR)

Upravljanje kreditnega tveganja nasprotne stranke

Kreditno tveganje nasprotne stranke (CCR) nastane, če NLB Skupina sklepa posle z izvedenimi instrumenti z nasprotno stranko za instrumente, s katerimi se trguje na borzi (standardizirani terminski posli) in izven organiziranega trga (nestandardizirane terminske pogodbe, zamenjave, s katerimi se trguje izven borze) ali zaradi transakcij z dolgim rokom poravnave (kar pomeni, da je datum izpolnitve pogodbe kasnejši, kot je dobra praksa teh pogodb). Namen vstopa v izvedene finančne instrumente je podpora podjetjem in finančnim ustanovam pri njihovem upravljanju finančnih izpostavljenosti. To tveganje upravljajo sektorji Investicijskega bančništva in skrbniških storitev, Finančnih trgov ter Vrednotenja in kontrole. Finančni trgi uporabljajo izvedene finančne instrumente tudi za zaščito denarnih tokov in poštenih vrednosti finančnih sredstev in obveznosti NLB Skupine.

CCR je opredeljeno kot tveganje, da lahko nasprotna stranka v transakciji postane neplačnik (stečaj) pred končno poravnavo transakcije. CCR je poseben primer splošnega kreditnega tveganja in ustvarja bilateralno tveganje izgub, zato je tržna vrednost transakcije lahko pozitivna ali negativna do katerekoli nasprotne stranke v transakciji. Tržna vrednost je negotova in se lahko s časom spreminja z gibanjem ključnih tržnih dejavnikov. Izpostavljenost CCR se ocenjuje glede na učinek stresnega obdobja in praks upravljanja zavarovanj.

Limiti za izpostavljenosti nasprotnim strankam so določeni v rednem kreditnem procesu. Sektor Vrednotenje in kontrola identificira, meri, poroča in spremlja kreditno tveganje nasprotne stranke NLB Skupine. Tveganje se meri dnevno in mesečno poroča Odboru za upravljanje z bilanco.

CCR za izvedene instrumente, s katerimi se trguje izven organiziranega trga, je vsota ustreznih stroškov nadomestitve (pozitivna tržna vrednost) in potencialnih stroškov nadomestitve, ki izhajajo iz morebitnih prihodnjih sprememb tržnih vrednosti (valutni tečaji, obrestne mere itn.) Za spremljanje tega tveganja se uporablja namenska informacijska rešitev, ki nam omogoča spremljanje CCR v realnem času, na ravni posameznih poslov, kot tudi na ravni Skupine, po posameznih nasprotnih strankah ali skupinah nasprotnih strank. Limite je treba preveriti pred dogovorom in potrditvijo kakršne koli transakcije.

NLB Skupina je pri izvajanju poravnav sklenjenih finančnih poslov izpostavljena poravnalnemu tveganju, torej tveganju, da ena izmed strank na dogovorjeni dan poravnave posla ne bo (mogla) izpolnila(t) svojih obveznosti iz sklenjenega posla skladno z dogovorjenimi pogoji, potem ko je nasprotna stranka že izpolnila svoj del obveznosti. Stopnja pripravljenosti do prevzemanja poravnalnega tveganja je zelo nizka. NLB Skupina je sprejela interna pravila in sistem za izvrševanje poravnav, pa tudi sistem kontrolnih mehanizmov za upravljanje poravnalnega tveganja. Za določanje regulatorne kapitalske zahteve za poravnalno tveganje se uporablja standardiziran pristop.

Organizacija

Kreditna tveganja iz izvedenih finančnih instrumentov so v celoti integrirana v sistem upravljanja kreditnih tveganj. Tveganje CCR dnevno meri in spremlja neodvisna enota za upravljanje tveganj, Vrednotenje in kontrola. Sektor Tveganj je odgovoren za izračun potreb po lastnih sredstvih za CCR tveganje v skladu s standardiziranim pristopom.

Merjenje tveganj in obvladovanje CCR

NLB Skupina spremlja in obvladuje CCR tveganje na ravni posla in na ravni komitentov. Tržna vrednost transakcij z izvedenimi finančnimi instrumenti niha v obdobju do zapadlosti, zato je treba pri merjenju kreditne izpostavljenosti do izvedenih finančnih instrumentov upoštevati negotovosti prihodnjih tržnih razmer.

Za izračun regulatornega kapitala za kreditno tveganje nasprotne stranke NLB Skupina uporablja standardizirani pristop (SA) za izvedene finančne instrumente. NLB Skupina trenutno uporablja metodo tekoče izpostavljenosti, v skladu s CRD IV.

Prilagoditev kreditnega vrednotenja (CVA) in prilagoditev vrednotenja obveznosti (DVA)

Kreditno tveganje nasprotne stranke v izvedenih finančnih instrumentih vpliva na poslovni izid banke prek prilagoditev vrednotenja kreditov/obveznosti (CVA/DVA), ki odražajo kreditno tveganje povezano s pozicijami izvedenih finančnih instrumentov. Te prilagoditve so odvisne od bonitetne ocene ali/in kreditnih pribitkov določenega komitenta. NLB Skupina uporablja standardizirani pristop za izračun regulatorne kapitalske zahteve za CVA. Kjer obstaja zavarovanje, se to upošteva pri izračunu CVA/DVA. Izračun se izvaja mesečno. DVA se ne pripoznava v izkazu poslovnega izida, temveč se izračuna samo za interne potrebe.

7.2. Zmanjševanje tveganja - poboti in zavarovanja (člen 439 (b) CRR)

NLB Skupina zmanjšuje CCR tveganje iz izvedenih finančnih instrumentov z uporabo sporazumov o pobotih, na primer globalne Krovne pogodbe za izvedene finančne instrumente ISDA, globalne Krovne pogodbe o repo dogovorih (GMRA) in slovenske krovne pogodbe. Skupaj s temi sporazumi so sprejeti sporazumi o zavarovanjih (npr. Dodatek k pogodbi ISDA) z namenom občutnega zmanjšanja kreditnega tveganja, ki izhaja iz poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti. NLB Skupina poleg tega poravnava ustrezne terminske posle preko klirinške hiše.

Za vsako ustrezno nasprotno stranko se izračunajo pozivi k dnevnu kritju. Usklajevanje portfelja je dogovorjeno v skladu z Uredbo o infrastrukturi evropskega trga (EMIR).

7.3. Interno razporejanje kapitala in definicija kreditnih limitov za izpostavljenosti CCR (člen 439 (a) CRR)

Izpostavljenost NLB Skupine do CCR tveganja je nizka, zato je NLB Skupina namenila kapital za izpostavljenosti CCR v 1. stebru, medtem ko v okviru ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala (2. steber) nima nobenega dodatnega kapitala za ta namen. Poleg tega pa je postavljena vrsta internih kreditnih limitov za izpostavljenost CCR, ki so skladni z internimi politikami in metodologijami.

NLB Skupina ima sprejeta navodila za določanje limitov za izvedene finančne instrumente. Obstaja vrsta smernic, ki se uporabljajo pri sklepanju poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti s komitenti. Vsak komitent mora imeti določen limit, vse posle pa je treba sklepati z uporabo pogodbe. Samo standardni obrestni in valutni izvedeni finančni instrumenti so lahko predmet predloga in/ali odobritve. Limit se obravnava kot sporazum, sprejet v skladu s kreditnim procesom. Samo komitenti z boniteto bonitetne skupine A in B in komitenti, ovrednoteni kot bonitetni razred CCC, so primerni za nove limite. Za odobritev novih limitov morajo biti izpolnjeni naslednji ključni pogoji: primarni posel mora imeti vzdržen denarni tok, komitent mora biti sposoben pokriti izpostavljenost iz izvedenih finančnih instrumentov in potencialne negativne učinke ter namen izvedenega finančnega instrumenta je varovanje donosa iz osnovne dejavnosti.

NLB Skupina je uvedla pomembno orodje za upravljanje tveganj, tj. sistem zgodnjega opozarjanja za izpostavljenosti do bančnih skupin, držav in mednarodnih korporacij. Slednje izpostavljenosti so omejene z apetitom tveganja ter se jih redno spremlja in o njih poroča višjemu vodstvu in nadzornemu svetu.

7.4. Zavarovanje s premoženjem in ustvarjanje rezerv (člen 439 (b) CRR)

Okvirne pogodbe, podpisane z ustreznimi nasprotnimi strankami, zagotavljajo zmožnost sprejemanja zavarovanj za namen zmanjšanja CCR. Kot je omenjeno v prejšnjih poglavjih, NLB Skupina dnevno izračunava neto pozitivno tržno vrednost za izpostavljenost do posamezne nasprotne stranke in temu ustrezno se prilagaja zavarovanje. Za veliko večino okvirnih pogodb je samo gotovina primerno zavarovanje. Kjer so možne druge oblike zavarovanj, se uporablja odbitke glede na bonitetno oceno takšnega zavarovanja skupaj z dnevi do zapadlosti. Če so vrednostni papirji primerna oblika zavarovanja, so dovoljene samo najboljše ocenjene obveznice. Zaradi tega NLB Skupina upošteva samo najboljše ocenjena zavarovanja in zato ne oblikuje dodatnih rezerv za zmanjšanje tveganja CCR.

7.5. Upravljanje tveganja neugodnih gibanj (člen 439 (c) CRR)

V skladu s sprejetimi tehnikami za blaženje tveganj (sprotno spremljanje, okvirne pogodbe, pogodbe o zavarovanjih, dnevni procesi poziva h kritju, izračun CVA/DVA ...) NLB Skupina izpostavljenosti iz tveganja neugodnih gibanj ne vidi kot pomembnih.

7.6. Vpliv znižanja bonitetnih ocen na zavarovanja (člen 439 (d), (e) in (f) CRR)

Okvirne pogodbe, ki pokrivajo posle z izvedenimi finančnimi instrumenti, običajno nimajo določb, ki bi odražale morebitna dodatna zavarovanja zaradi sprememb bonitetne ocene NLB Skupine. Zato vplivi znižanja bonitetne ocene na zavarovanja niso pomembni.

Tabela 29 – EU CCR1 – Analiza izpostavljenosti CCR glede na pristop za NLB Skupino

	a	b	c	f	g
	Nominalni znesek	Nadomestitveni stroški / tekoča tržna vrednost	Potencialna prihodnja kreditna izpostavljenost	Vrednost izpostavljenosti po CRM	Tveganju prilagojene izpostavljenosti
31. 12. 2017					
1 Tekoča izpostavljenost	-	12.229	10.641	22.872	20.133
11 Skupaj	-	-	-	-	20.133

	a	b	c	f	g
	Nominalni znesek	Nadomestitveni stroški / tekoča tržna vrednost	Potencialna prihodnja kreditna izpostavljenost	Vrednost izpostavljenosti po CRM	Tveganju prilagojene izpostavljenosti
31. 12. 2016					
1 Tekoča izpostavljenost	-	19.077	8.349	27.426	22.770
11 Skupaj	-	-	-	-	22.770

Tabela 30 – EU CCR2 – Kapitalska zahteva CVA za NLB Skupino

	31. 12. 2017		31. 12. 2016	
	Vrednost izpostavljenosti	Tveganju prilagojene izpostavljenosti	Vrednost izpostavljenosti	Tveganju prilagojene izpostavljenosti
4 Vsi portfelji, ki so predmet standardizirane metode	2.607	850	2.529	463
EU4 Na osnovi metode originalne izpostavljenosti	-	-	-	-
5 Kapitalska zahteva CVA skupaj	2.607	850	2.529	463

Tabela 31 – EU CCR8 – Izpostavljenost centralnim nasprotnim strankam za NLB Skupino

	31. 12. 2017		31. 12. 2016	
	Vrednost izpostavljenosti po CRM	Tveganju prilagojene izpostavljenosti	Vrednost izpostavljenosti po CRM	Tveganju prilagojene izpostavljenosti
1 Izpostavljenosti KCNS (skupno)	-	14.059	-	3.482
Izpostavljenosti za posle pri KCNS (brez začetnega kritja in prispevkov v jamstveni sklad); od katerih				
2	14.059	14.059	3.482	3.482
3 (i) Izvedeni finančni instrumenti na prostem trgu	14.059	14.059	3.482	3.482
7 Ločeno začetno kritje	21.691	-	5.318	-
11 Izpostavljenosti ne-KCNS (skupno)	-	-	-	-
20 Nefinancirani prispevki za jamstveni sklad	-	-	-	-

Tabela 32 – EU CCR3 – Standardizirani pristop – izpostavljenosti CCR glede na regulativni portfelj in tveganje za NLB Skupino

31. 12. 2017		Utež tveganja											Skupaj	Od tega neocenjeno
Kategorije izpostavljenosti		0%	2%	4%	10%	20%	50%	70%	75%	100%	150%	Drugo		
1	Enote centralne ravni držav ali centralne banke	2.782.364	-	-	-	101.015	59.621	-	-	935.470	8	17.912	3.896.390	3.896.390
2	Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	-	74.095	-	-	-	35.296	11	-	109.402	109.402
3	Subjekti javnega sektorja	13.639	-	-	-	252	6.044	-	-	57.675	3	2.514	80.128	80.128
4	Multilateralne razvojne banke	69.399	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69.399	69.399
6	Institucije	-	-	-	55.778	395.342	853.297	-	-	23.993	65	214	1.328.689	346.271
7	Podjetja	-	-	-	-	-	65.559	-	-	1.134.209	62.152	3.409	1.265.330	1.265.330
8	Izpostavljenosti na drobno	-	-	-	-	-	104.315	-	3.541.689	859.938	122.954	584.995	5.213.891	5.213.891
10	Druge izpostavljenosti	256.594	-	-	-	13.211	-	-	-	343.033	7	-	612.845	598.776
11	Skupaj	3.121.996	-	-	55.778	583.916	1.088.835	-	3.541.689	3.389.613	185.200	609.045	12.576.073	11.579.586

31. 12. 2016		Utež tveganja											Skupaj	Od tega neocenjeno
Kategorije izpostavljenosti		0%	2%	4%	10%	20%	50%	70%	75%	100%	150%	Drugo		
1	Enote centralne ravni držav ali centralne banke	2.961.824	-	-	-	54.042	3.219	-	-	845.289	9	46.764	3.911.147	3.911.147
2	Enote regionalne ali lokalne ravni držav	-	-	-	-	73.342	-	-	-	44.113	20	-	117.475	117.475
3	Subjekti javnega sektorja	5.717	-	-	-	85	5.990	-	-	59.191	16	2.465	73.464	73.464
4	Multilateralne razvojne banke	41.318	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	41.318	41.318
6	Institucije	-	-	-	26.671	354.768	893.588	-	-	27.004	454	183	1.302.666	167.934
7	Podjetja	-	-	-	-	-	53.658	-	-	1.182.827	73.869	3.409	1.313.763	1.313.763
8	Izpostavljenosti na drobno	-	-	-	-	-	74.577	-	3.243.648	1.076.290	126.723	466.644	4.987.881	4.987.881
10	Druge izpostavljenosti	255.771	-	-	-	4.951	-	-	-	386.921	-	-	647.643	532.529
11	Skupaj	3.264.631	-	-	26.671	487.187	1.031.032	-	3.243.648	3.621.634	201.091	519.465	12.395.358	11.145.513

Vrednosti izpostavljenosti so razdeljene po predpisanih segmentih in utežeh za tveganja, ki veljajo na podlagi tveganosti izpostavljenosti v skladu s standardiziranim pristopom. Pri tem 0 % utež prevlada v segmentu centralne ravni držav, 20 % in 50 % za institucije (odvisno od ocen zunanjih bonitetnih institucij in preostale ročnosti izpostavljenosti) in 75 % v segmentu prebivalstva, medtem ko se 100 % uporablja za vse ostale segmente. Utež 150 % se uporablja za stranke iz segmentov prebivalstva in podjetij, ki predstavljajo izpostavljenosti z visokim tveganjem in za tiste nedonosne izpostavljenosti, pri katerih pokritost z rezervacijami ne presega 20 %. V letu 2017 je bilo največje povečanje opazno pri uteži 75 %, in sicer zaradi povečanja izpostavljenosti v segmentu prebivalstva, medtem ko je največje zmanjšanje opazno pri uteži 100 %, predvsem v segmentu podjetij.

Tabela 33 – EU CCR5-A – Vpliv pobota in zavarovanja s premoženjem na vrednosti izpostavljenosti za NLB Skupino

	Bruto pozitivna poštena vrednost ali neto knjigovodska vrednost	Prihodki iz pobota	Pobotana tekoča kreditna izpostavljenost	Zavarovanje s premoženjem	Neto kreditna izpostavljenost
31. 12. 2017					
1 Izvedeni finančni instrumenti	13.703	3.976	9.717	1.516	8.201
4 Skupaj	13.703	3.976	9.717	1.516	8.201

	Bruto pozitivna poštena vrednost ali neto knjigovodska vrednost	Prihodki iz pobota	Pobotana tekoča kreditna izpostavljenost	Zavarovanje s premoženjem	Neto kreditna izpostavljenost
31. 12. 2016					
1 Izvedeni finančni instrumenti	19.211	5.211	14.000	300	13.700
4 Skupaj	19.211	5.211	14.000	300	13.700

Tabela 34 – EU CCR5-B – Sestava zavarovanja s premoženjem za izpostavljenosti kreditnega tveganja nasprotni stranke za NLB Skupino

Zavarovanje s premoženjem, uporabljeno v poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti				
	Poštena vrednost prejetega zavarovanja s premoženjem		Poštena vrednost predloženega zavarovanja s premoženjem	
	Ločeno	Neločeno	Ločeno	Neločeno
31. 12. 2017				
Denar	1.516	-	52.905	-
Skupaj	1.516	-	52.905	-

Zavarovanje s premoženjem, uporabljeno v poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti				
	Poštena vrednost prejetega zavarovanja s premoženjem		Poštena vrednost predloženega zavarovanja s premoženjem	
	Ločeno	Neločeno	Ločeno	Neločeno
31. 12. 2016				
Denar	300	-	36.686	-
Skupaj	300	-	36.686	-

8. Neobremenjena sredstva (člen 443 CRR)

Splošne informacije o obremenitvi sredstev

Obremenitev sredstev predstavlja pomemben vidik upravljanja likvidnostnega tveganja. Skupina redno spremlja in poroča o obremenjenosti sredstev. Povečanje obsega obremenjenih sredstev prispeva k višjemu likvidnostnemu tveganju in tveganju financiranja, ker ima institucija z obremenjenimi sredstvi manj razpoložljivih sredstev za zastavo, ki se uporabljajo kot likvidnostna rezerva za nepričakovane potrebe po likvidnih sredstvih (npr. odobrene kreditne linije, pozivi h kritju za izvedene finančne instrumente).

Skupina mora zagotoviti, da ima v vsakem trenutku dovolj visokokakovostnih likvidnih sredstev, tako da lahko zadosti vsem potrebam po likvidnosti. Možne operacije za obremenitev sredstev:

- zastava vrednostnih papirjev,
- repo transakcije prek medbančnega financiranja ali financiranja ECB,
- trgovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti (pogodbe CSA),
- izdaja kritih obveznic,
- financiranje na kapitalskih in medbančnih trgih.

Mesečna poročila o obremenjenosti sredstev za Skupino sektor Finančni trgi posreduje Odboru za upravljanje z bilanco (za vsako bančno članico in na konsolidirani ravni), sektor Tveganj (Tržna in likvidnostna tveganja) pa četrtletno poroča Banki Slovenije na posamični in konsolidirani ravni.

V Skupini se vsa sredstva, ki so zastavljena, poroča kot obremenjena sredstva. V zvezi s preglednim načinom poročanja Skupina nima primera dajanja zastave, ki ne bi bila vključena v poročanje o obremenitvi

sredstev (AE). Prav tako ni nobene razlike med regulatornim obsegom konsolidacije in likvidnostnimi zahtevami na konsolidirani osnovi po MSRP.

Na strukturni ravni je cilj upravljanja likvidnosti, da se doseže takšno strukturo bilance Skupine, ki bo zagotavljala dolgoročno stabilnost in likvidnost Skupine na podlagi meril dolgoročne uskladitve ročnosti, oblik in koncentracije virov financiranja.

V skladu s politiko za upravljanje likvidnostnega tveganja neobremenjena sredstva predstavljajo likvidnostni blažilnik, ki vključuje denarna sredstva, plasmaje na denarnem trgu, visoko kakovostne dolžniške vrednostne papirje in ECB primerna posojila.

Skupina ima primerno količino neobremenjenih visokokakovostnih likvidnih sredstev (HQLA), ki jih je mogoče enostavno in takoj pretvoriti v gotovino. Skupina lahko uporablja to zalogo kot vir možnih sredstev, ki so na voljo za zapolnitev vrzeli financiranja med gotovinskimi prilivi in odlivi kadarkoli v 30-dnevnem stresnem obdobju. V skladu z Baslom III Skupina vsak mesec dokazuje, da je količnik LCR - HQLA deljeno s skupnimi neto gotovinskimi odlivi, vedno večji kot 100 % (276 % konec decembra 2017), kar kaže, da Skupina ne potrebuje dodatne likvidnosti, da bi vzdržala gotovinske odlive v "scenariju občutnega stresa", v 30-dnevnem obdobju. S tega stališča tudi ni potrebe po tem, da bi imeli večji obseg obremenjenih sredstev. Vendar pa se vsa sredstva, ki so bila zastavljena, obravnava in poroča kot obremenjena, večina od njih izhaja v glavnem iz matične banke.

Skupina ima močno likvidnostno pozicijo, vsi interni kazalniki likvidnosti in likvidnostne rezerve so visoki in precej nad zahtevanimi standardi, kar pomeni, da Skupina obremenjuje sredstva samo zaradi regulatornih zahtev, na primer sistema jamstva za vloge in sklada za reševanje.

Na dan 31. decembra 2017 sta imeli Skupina in NLB velik delež neobremenjenih sredstev. Na ravni Skupine so obremenjena sredstva znašala 122,1 mio EUR. Na posamični ravni so obremenjena sredstva znašala 116,6 mio EUR.

Obremenjena sredstva sestavljajo dolžniški vrednostni papirji, od katerih: izdani s strani sektorja držav (63,3 mio EUR na ravni Skupine in 62,6 mio EUR na solo ravni) in dani depoziti (58,8 mio EUR na ravni Skupine in 54 mio EUR na solo ravni). Članice Skupine se financirajo same in imajo močno likvidnostno pozicijo, zato ima NLB večino obremenjenih sredstev v Skupini.

Vrednost obremenjenih sredstev je navedena v valuti EUR, ki je najznačilnejša valuta v Skupini. Drugih valut, ki bi bile pomembne za poročanje AE, ni.

Izračun obremenjenosti sredstev temelji na srednjih vrednostih (mediani), ki so bile v zadnjih 12 mesecih računane četrtletno in nato določene z interpolacijo (uporabljeno pri prikazu v tabelah od 35 do 39).

Tabela 35 – Obremenjena in neobremenjena sredstva za NLB Skupino

	Knjigovodska vrednost obremenjenih sredstev		Poštena vrednost obremenjenih sredstev		Knjigovodska vrednost neobremenjenih sredstev		Poštena vrednost neobremenjenih sredstev	
		od tega hipotetično upravičena EHQLA in HQLA		od tega hipotetično upravičena EHQLA in HQLA		od tega EHQLA in HQLA		od tega EHQLA in HQLA
31. 12. 2017								
Sredstva	130.593	81.440	-	-	11.882.668	2.790.387	-	-
Lastniški instrumenti	-	-	-	-	67.595	-	-	-
Dolžniški vrednostni papirji	82.551	81.440	89.457	88.293	2.699.660	2.008.040	2.745.337	2.052.425
od tega: ki jih izda sektor država	74.214	73.327	80.989	80.025	1.839.693	1.387.497	1.884.552	1.440.230
od tega: ki jih izdajo finančne družbe	8.105	8.092	8.272	8.258	698.673	550.689	699.415	551.434
od tega: ki jih izdajo nefinančne družbe	-	-	-	-	97.821	94.662	92.144	88.738
Druga sredstva	48.975	-	-	-	9.105.204	783.954	-	-

Tabela 36 – Prejeto zavarovanje s premoženjem za NLB Skupino

	Poštena vrednost obremenjenega prejetega zavarovanja s premoženjem ali obremenjenih izdanih lastnih dolžniških vrednostnih papirjev	Neobremenjena sredstva	
		od tega hipotetično upravičena EHQLA in HQLA	od tega EHQLA in HQLA
31. 12. 2017			
Zavarovanje s premoženjem			
Kreditni na odpoklic	-	-	7.719.007
Lastniški instrumenti	-	-	184.659
Kreditni in druga finančna sredstva, razen kreditov na odpoklic	-	-	123.100
Drugo prejeto zavarovanje s premoženjem	-	-	7.409.502
Izdani lastni dolžniški vrednostni papirji, razen lastnih kritih obveznic ali vrednostnih papirjev s premoženjskim kritjem	-	-	-
Izdane lastne krite obveznice in izdani vrednostni papirji s premoženjskim kritjem, ki še niso bili zastavljeni	-	-	-
SKUPAJ SREDSTVA, PREJETO ZAVAROVANJE S PREMOŽENJEM IN IZDANI LASTNI DOLŽNIŠKI VREDNOSTNI	130.593	74.175	

Tabela 37 – Obremenjena in neobremenjena sredstva za NLB

	Knjigovodska vrednost obremenjenih sredstev		Poštena vrednost obremenjenih sredstev		Knjigovodska vrednost neobremenjenih sredstev		Poštena vrednost neobremenjenih sredstev	
	od tega hipotetično upravičena EHOLA in HOLA		od tega hipotetično upravičena EHOLA in HOLA		od tega EHQLA in HQLA		od tega EHQLA in HQLA	
31. 12. 2017								
Sredstva	125.720	81.440	-	-	8.642.269	2.790.387	-	-
Lastniški instrumenti	-	-	-	-	57.499	-	-	-
Dolžniški vrednostni papirji	82.551	81.440	89.457	88.293	2.225.771	2.008.040	2.271.842	2.052.425
od tega: ki jih izda sektor država	74.214	73.327	80.989	80.025	1.448.457	1.387.497	1.493.314	1.440.230
od tega: ki jih izdajo finančne družbe	8.105	8.092	8.272	8.258	698.096	550.689	698.838	551.434
od tega: ki jih izdajo nefinančne družbe	-	-	-	-	97.821	94.662	92.144	88.738
Druga sredstva	40.597	-	-	-	6.341.191	783.954	-	-

Tabela 38 – Prejeto zavarovanje s premoženjem za NLB

	Poštena vrednost obremenjenega prejetega zavarovanja s premoženjem ali obremenjenih izdanih lastnih dolžniških vrednostnih papirjev	Neobremenjena sredstva	
		od tega hipotetično upravičena EHQLA in HQLA	od tega EHQLA in HQLA
31. 12. 2017			
Zavarovanje s premoženjem			
Kreditni na odpoklic	-	-	4.013.015
Lastniški instrumenti	-	-	171.692
Kreditni in druga finančna sredstva, razen kreditov na odpoklic	-	-	37.431
Drugo prejeto zavarovanje s premoženjem	-	-	3.801.123
Izdani lastni dolžniški vrednostni papirji, razen lastnih kritih obveznic ali vrednostnih papirjev s premoženjskim kritjem	-	-	-
Izdane lastne krite obveznice in izdani vrednostni papirji s premoženjskim kritjem, ki še niso bili zastavljeni	-	-	-
SKUPAJ SREDSTVA, PREJETO ZAVAROVANJE S PREMOŽENJEM IN IZDANI LASTNI DOLŽNIŠKI VREDNOSTNI PAPIRJI	125.720	74.175	

Tabela 39 – Viri obremenitve za NLB Skupino in NLB

	Ujemajoče obveznosti, pogojne obveznosti ali posojeni vrednostni papirji	Obremenjena sredstva, prejeto zavarovanje s premoženjem in izdani lastni dolžniški vrednostni papirji, razen kritih obveznic in vrednostnih papirjev s premoženjskim kritjem	
31. 12. 2017			
Knjigovodska vrednost izbranih finančnih obveznosti	5.158.148		125.720

9. Izpostavljenost tržnemu tveganju

(člen 445 CRR)

Tržno tveganje je tveganje, da bi na prihodke banke in/ali na ekonomsko vrednost negativno vplivale spremembe tržnih cen in parametri, ki vplivajo na bilančne in zunajbilančne postavke (na primer spremembe valutnih tečajev, nihanja obrestnih mer, kreditni pribitki, cene delnic, implicitne nestanovitnosti in tržna likvidnost). Tržna tveganja izhajajo predvsem iz osnovnih dejavnosti banke - bančne knjige in likvidnostnega portfelja, ki je potreben za podporo tem dejavnostim.

Tabela 40 – EU MR1 – Tržno tveganje v okviru standardiziranega pristopa za NLB Skupino

		31. 12. 2017		31. 12. 2016	
		Tveganju prilagojene izpostavljenosti	Kapitalske zahteve	Tveganju prilagojene izpostavljenosti	Kapitalske zahteve
Dokončni produkti					
1	Obrestno tveganje (splošno in posebno)	5.638	451	27.975	2.238
3	Valutno tveganje	494.088	39.527	76.200	6.096
4	Tveganje spremembe cen blaga				
9	Skupaj	499.726	39.978	104.175	8.334

V letu 2017 se je RWA za pozicijsko tveganje zmanjšalo za 22 mio EUR zaradi prodaje in zapadlosti dolžniških vrednostnih papirjev, RWA za valutno tveganje pa se je povečalo za 418 mio EUR zaradi prilagojene metodologije za izračun valutnih pozicij, ki vključujejo vse ne-evrske kapitalske naložbe v odvisnih družbah NLB Skupine.

9.1. Cilji in načela upravljanja tržnega tveganja

(člen 435 (1)(a), (b), (c) in (d) CRR)

Cilji in usmeritve upravljanja tveganj

Ključni cilji upravljanja tržnih tveganj NLB Skupine kot neodvisne funkcije tveganj so:

- redno prepoznavanje, vrednotenje in ocenjevanje vseh pomembnih tržnih tveganj;
- spremljanje, upravljanje, obvladovanje in usmerjanje tržnih tveganj;
- opredeljevanje limitov za trgovanje v skladu z Okvirom pripravljenosti za prevzemanje tveganj (RAF) Skupine, Strategijo tveganj NLB Skupine in poslovno strategijo z namenom uskladitve upravljanja ciljev od zgoraj navzdol s poslovnimi pobudami od spodaj navzgor;
- zagotoviti, da poslovna področja NLB Skupine ne izpostavljajo banke nesprejemljivim izgubam izven pripravljenosti za prevzemanje tveganj (apetita tveganj) in prispevati k stabilnosti prihodkov s pomočjo neodvisnega prepoznavanja, ocenjevanja in razumevanja tržnega tveganja;
- stalno razvijanje in nadgrajevanje modelov in metodologij tržnih tveganj, vključno s stresnimi testi in sistemi zgodnjega opozarjanja.

Cilj upravljanja tržnega tveganja je ustrezno merjenje vseh vrst tržnih tveganj s pomočjo celotnega nabora mer tveganj, ki odražajo ekonomske in regulatorne zahteve. Za doseganje tega cilja upravljanje tržnih tveganj tesno sodeluje s poslovnimi področji ter drugimi kontrolnimi in podpornimi skupinami.

Strategija NLB Skupine je zagotoviti stroškovno učinkovito financiranje iz več razpršenih virov s poudarkom na zagotavljanju dolgoročne stabilne depozitne baze, ki ne sme biti izpostavljena previsokemu tveganju refinanciranja, in dajanje posojil z zagotavljanjem optimalne donosnosti glede na prevzeta tveganja. Iz tega izhajata valutno tveganje in tveganje strukturnega obrestnega tveganja, in sicer zaradi neusklajenosti sredstev in obveznosti banke v smislu valutne strukture, profila zapadlosti in značilnosti obrestnih mer.

Portfelj vrednostnih papirjev, ki ga ima banka za namene likvidnosti, je izpostavljen obrestnemu tveganju in tveganju kreditnih pribitkov, na primer zaradi potencialnega zmanjšanja tržne vrednosti zaradi zaznane spremembe v kreditni kakovosti izdajateljev vrednostnih papirjev v portfelju.

NLB kot matična banka je edina članica NLB Skupine, ki ima trgovalno knjigo v skladu s CRR. Banka vzdržuje majhen trgovalni portfelj za upravljanje pozicij z namenom doseganja dodatnih prihodkov ter spremljanja gibanj na globalnih trgih. Toleranca banke do obrestnega tveganja in tveganja kreditnih pribitkov v trgovalnem portfelju je nizka.

Struktura in organizacija

Sektor Finančnih trgov (Trgovanje, zakladniški posli in upravljanje z bilanco) ter Investicijsko bančništvo in skrbniške storitve skupaj s sektorjema Tveganj in Vrednotenja in kontrole upravljajo tržno tveganje v NLB Skupini. Sektor Investicijsko bančništvo in skrbniške storitve je odgovorno za servisiranje strank, Finančni trgi so odgovorni za aktivnosti kratkoročnega in dolgoročnega financiranja in za naložbe za lasten račun NLB Skupine, za upravljanje z bilanco, za likvidnost portfelja, portfelj zavarovanj in druge bančne aktivnosti. Ta poslovna področja so odgovorna za upravljanje tveganj (predvsem prek limitov) v okviru, ki ga določi uprava in nadzoruje Odbor za upravljanje z bilanco.

Upravljanje tržnih tveganj v NLB Skupini deluje v skladu s konceptom treh obrambnih linij, ki je opisan v poglavju 4.1 (Splošne informacije o ciljih in politikah upravljanja tveganj).

Za učinkovito upravljanje tržnih tveganj NLB Skupine organizacijska struktura omogoča jasno razlikovanje med metodami tržnih tveganj in modeli tveganj, vrednotenji in poročanjem. Tržna tveganja so organizirana v naslednjih enotah:

- Tveganje, ki je odgovorno za opredelitev pravil o pripravljenosti za prevzemanje tveganj, globalnih standardov in politik ter za skladnost poročanja o finančnih tveganjih ter usklajevanje po vsej Skupini, kot tudi za razvoj ICAAP/ILAAP.
- Oddelek za tržna in likvidnostna tveganja v sektorju Tveganj, ki je odgovoren za upravljanje in preverjanje tržnih in likvidnostnih tveganj Skupine, parametriranje internega sistema limitov VaR, izračun kapitalske zahteve za pozicijo trgovalne knjige, izboljšave in razvoj metodologij, pa tudi za interne in regulatorne stresne teste ter poročanje višjemu vodstvu in zunanje poročanje za regulatorne namene.
- Kontrola in vrednotenje, ki je odgovorno za spremljanje trgovalnih aktivnosti in njihove skladnosti, oblikovanje limitov največje dovoljene izgube ('stop-loss'), kontroliranje kreditnih izpostavljenosti do nasprotnih strank in vrednotenje finančnih instrumentov ter izračunavanje dobička in izgube.

Glavna odgovornost sektorja Tveganj je nadzor in kontrola tržnega tveganja Skupine z oblikovanjem strategij, politik in predlaganje ustreznih limitov in predpisov o tveganjih. Sektor upravlja usklajevanje operacij v zvezi s tržnimi tveganji v hčerinskih bankah v skladu s standardi upravljanja s tveganji v NLB Skupini in spodbuja kulturo tveganja po celotni skupini. Poleg tega oblikuje in spreminja metodologije in okvir merjenja tržnega tveganja v Skupini ter upošteva priporočila regulatorjev in najboljše prakse na področju tržnega tveganja. Sektor zagotavlja skladnost upravljanja tržnega tveganja z ustreznimi zakoni in predpisi.

Obstoječa organizacijska struktura zagotavlja funkcionalno zmožnost upravljanja, usklajevanja in spremljanja aktivnosti tržnih tveganj na ravni integriranega portfelja s specializiranimi upravljavci tveganj, in s tem prispeva k uskladitvi procesov upravljanja z najboljšimi mednarodnimi praksami.

Sektor Tveganja zagotavljajo neodvisen nadzor nad vsemi pomembnimi tržnimi tveganji, pri tem pa podpira Odbor za tveganja, Odbor za upravljanje z bilanco in Finančne trge z merjenjem tveganj, analizami, dnevnim spremljanjem in poročanjem.

Merjenje in obvladovanje tveganj

Uprava NLB postavlja strateške cilje o izpostavljenosti do tržnih tveganj, ki so usklajeni s pripravljenostjo za prevzemanje tveganj in namenjeni ustvarjanju vrednosti za delničarje in zagotavljanju zahtevane ustrezne ravni kapitala za tržna tveganja. Za tržna tveganja sta odgovorna dva organa, in sicer Odbor za upravljanje z bilanco ter Komisija za tveganja.

Odbor za upravljanje z bilanco spremlja in obravnava profil tveganosti in področje upravljanja bilance NLB Skupine. Dodatno spremlja in analizira razvoj dogodkov na globalnih trgih, spremembe in trende, povezane s profilom tveganj, strukturo bilance in finančnimi izkazi NLB Skupine, ter oblikuje sklepe in usmeritve za doseganje ciljne strukture bilance.

Glavni cilji komisije so definiranje in spremljanje izvajanja politik NLB Skupine v povezavi z upravljanjem tveganj in bilanco, opredeljevanje metodologij in limitov za obrestno tveganje v bančni knjigi, likvidnostno tveganje, valutno tveganje, določanje transernih cen, načrt financiranja ter načrt financiranja v izrednih razmerah. Odbor za upravljanje z bilanco obravnava tudi dobičkonosnost portfeljev vrednostnih papirjev in drugih aktivnosti na področju zakladništva in investicijskega bančništva. Poleg tega odbor zagotavlja usklajevanje praks in metodologij NLB odvisnih družb z dobro prakso NLB Skupine na zadevnem področju

in si prizadeva optimizirati upravljanje likvidnosti in kapitala v skladu s poslovno strategijo Skupine in pripravljenostjo za prevzemanje tveganj Skupine.

Komisija za tveganja je odgovorna za svetovanje o splošnem in prihodnjem prevzemanju tveganj in v zvezi s strategijo tveganj, podporo nadzorni funkciji v najvišjem vodstvu, povezani z izvajanjem strategije tveganj, preverjanjem prejemkov in spodbud, če so povezane s tveganji, kapitalom in likvidnostjo, ter preverjanje, ali je določanje cene produkta usklajeno s poslovnim modelom in strategijo tveganj banke.

Najpomembnejša prepoznana tržna tveganja s področja trgovanja so obrestno tveganje (skupaj z bazičnim tveganjem), tveganje kreditnih pribitkov in valutno tveganje. Tržno tveganje, ki izhaja iz trgovanja, se upravlja in spremlja dnevno, v okviru obvladovanja tržnega tveganja s področja trgovanja, ki vključuje izvedene finančne instrumente in trgovalno knjigo obveznic. Uporablja se struktura preudarnih limitov in kontrol. Tržno tveganje se vodi z ločenimi politikami in metodologijami, na primer politiko tržnih tveganj trgovalne knjige, politiko IRRBB in politiko valutnega tveganja.

Nad vsemi elementi v procesu merjenja in spremljanja tržnega tveganja se izvaja ustrezen nadzor, vključno z zbiranjem in posredovanjem podatkov o pozicijah, tržnih dejavnikih, ključnih predpostavkah, izračunom višine tveganja in poročanjem o izpostavljenosti tveganju z ustrezno delitvijo pravic in odgovornosti.

V povezavi z okvirom tržnega tveganja se poroča o več medsebojno dopolnjujočih se ključnih merah tveganj z namenom merjenja in spremljanja poslov:

- modeli tržnega tveganja za določanje limitov: tvegana vrednost (VaR), pogojna tvegana vrednost (CVaR) in metode BPV za trgovalno knjigo;
- stresni testi: stresno testiranje portfelja in scenariji stresnih dogodkov;
- druge tržne mere: občutljivosti.

NLB Skupina meri vpliv večjih izkrivljenosti na trgu na pošteno vrednost portfelja s stresnimi testi. Uporabljeni scenariji upoštevajo zgodovinske tržne podatke in hipotetične, a verjetne spremembe parametrov. Analize scenarijev se izvaja za obrestno mero, valute, kreditne pribitke in ceno delnic. Z dnevnim testiranjem za nazaj se prepozna in analizira možno prekoračitev tveganja vrednosti.

Za upravljanje tržnega tveganja so določeni interni limiti, ki ustrezajo profilu tveganj NLB Skupine in s tem preprečujejo, da bi tržno tveganje preseglo našo sposobnost prenašanja izgub na podlagi naše finančne moči, ki jo predstavlja kapital. Pripravljenost za prevzemanje tržnih tveganj je nizka.

Velikost tržnega tveganja v trgovalni knjigi je omejena z VaR, ki lahko nastane zaradi zapiranja ustreznih pozicij. Banka poskuša z modelom VaR približati spremembe vrednosti banke, ki bi jih utrpela ob spremembi temeljnih dejavnikov tveganja. VaR določa verjetnost, da bodo izgube večje od vnaprej določenega praga. Banka ocenjuje VaR z variančno-kovariančno metodo. Mera VaR se izračunava dnevno z upoštevanjem 10-dnevnega obdobja pri 99 % stopnji zaupanja.

Limiti za pozicije bančne knjige temeljijo na merah občutljivosti obrestnih mer z uporabo pristopa BPV. Ta predpostavlja vzporedni premik krivulje za 200 bazičnih točk in občutljivost neto obrestnih prihodkov za 50 bazičnih točk.

9.2. Politike za varovanje pred tveganjem in njegovo zmanjševanje (člen 435 (1) (d) CRR)

NLB Skupina ločeno prepozna, meri, spremlja in obvladuje tržna tveganja za bančno in trgovalno knjigo. Varovanje pozicij pred tveganji je razdeljeno na ti dve knjigi.

Pri varovanju pred obrestnim tveganjem v bančni knjigi v večini primerov NLB Skupina uporablja načela obračunavanja varovanja pred tveganjem. V okviru tega procesa NLB Skupina redno mesečno meri učinkovitost teh varovanj. Varovanje v bančni knjigi je dobro dokumentirano, v njej je podan opis razlogov za varovanje, opis vseh varovanih tveganj, varovane postavke in izvedeni finančni instrumenti, metoda obračunavanja varovanja pred tveganjem (varovanje po poštenu vrednosti ali po denarnih tokovih), metoda za merjenje učinkovitosti varovanja in kako so rezultati varovanj prepoznani v naših računovodskih izkazih. Postavke v trgovalni knjigi so neposredno prepoznane v izkazu poslovnega izida. NLB Skupina ima BPV, VaR in limite za preprečitev maksimalne izgube ('stop-loss' limiti), odprte pozicije pa se upravlja znotraj teh limitov.

Upravljanje podatkov in poročanje

Sektor Vrednotenja in kontrole zagotavlja in ohranja kakovost podatkov v trgovalnem sistemu za tržne podatke v trgovalni knjigi in uporablja orodja za preverjanje točnosti rezultatov poročil. Zaledna služba zagotavlja in vzdržuje vnos podatkov in kakovost v sistemih poročanja za tržne podatke v bančni knjigi. Sektor Tveganja je odgovoren za opredelitev strukture poročanja in metodologije izračunavanja. Banka uporablja centraliziran sistem za zagotavljanje tržnih podatkov.

Sektor Tveganja interno in eksterno poročajo pravočasne, točne in pomembne podatke o tržnih tveganjih. Obstaja tesno usklajevanje s trgovanjem in spremljavo poslovanja z namenom ocenjevanja tržnega tveganja na integralni ravni. Ta celosten pregled je ključen za informiranje vodstva, ki obravnava in stremi k usklajenosti med portfelji in integrirani pripravljenosti za prevzemanje tveganj.

Ustrezen sistem internega poročanja, ki odraža izpostavljenost Skupine tržnim tveganjem, sestavljajo:

- dnevno merjenje in preverjanje limitov tržnega tveganja v trgovalni knjigi (VaR, občutljivost, limit preprečevanja maksimalnih izgub in poročanje vodstvu o ekonomskem rezultatu),
- tedenska poročila o obrestnem tveganju bančne knjige,
- celostna mesečna in četrletna poročila, ki vključujejo poročila o tveganjih in rezultate stresnih testov, ki se poročajo Odboru za upravljanje z bilanco in nadzornem svetu ter kapitalske zahteve za tržna tveganja v trgovalni knjigi ter za obrestno tveganje v bančni knjigi,
- stresni testi.

Zunanje poročanje je naslednje:

- kapitalske zahteve na podlagi standardiziranega pristopa,
- četrletno poročilo regulatorjem.

Kapitalske zahteve za tržna tveganja

Sektor Tveganja spremlja izpostavljenosti ter obravnava tveganja in koncentracijo določenih izpostavljenosti z uporabo določenega standardiziranega pristopa za tržna tveganja (MRSA). MRSA se uporablja za določanje regulatorne kapitalske zahteve za tržna tveganja trgovalne knjige, kot je določena v CRD.

Pri standardiziranem pristopu za tržno tveganje za pozicijsko tveganje, ki vključuje obrestno tveganje in izvedene finančne instrumente, je minimalna kapitalska zahteva izražena v obliki dveh ločeno izračunanih zahtev. Kapitalska zahteva za posebno tveganje je modelirana kot zaščita proti negativnim gibanjem cen posameznega vrednostnega papirja zaradi dejavnikov, povezanih s posameznim izdajateljem. Kapitalska zahteva za splošno tržno tveganje je namenjena merjenju tveganja izgube, ki izhaja iz sprememb na trgu. V primeru valutnega tveganja metode vključujejo merjenje izpostavljenosti v posamični valutni poziciji in merjenje tveganja, ki vključuje dolge in kratke pozicije v različnih valutah. Za kapitalske zahteve iz splošnega pozicijskega tveganja v NLB Skupini se uporablja pristop, ki temelji na zapadlosti. Tveganje lastniških instrumentov ni relevantno za NLB Skupino.

Sektor Tveganja vsako četrletje oceni in izračuna dodatne potrebe po sredstvih v okviru 2. stebra za tržno tveganje v trgovalni knjigi (ICAAP). Te so izračunane za pozicijsko tveganje dolžniških vrednostnih papirjev in delnic. Namen ICAAP je določitev kapitalske ustreznosti banke ob upoštevanju trenutnih tveganj ter prihodnjih tveganj, ki izvirajo iz rasti, novih trgov in širitve portfelja produktov.

Skladnost s členom 104 CRR glede vključitve v trgovalno knjigo

Skladnost s členom 104 CRR zagotavljajo ustrezne politike in se jo redno pregleduje. Opredelitev trgovalne knjige je vključena v politiko ločitve trgovalne in bančne knjige.

Trgovalna knjiga

Trgovalna knjiga vsebuje pozicije v finančnih instrumentih, ki so namenjene trgovanju ali varovanju drugih postavk trgovalne knjige. Ločitev trgovanja na bančno in trgovalno knjigo je na podlagi vsebine. Tveganje, da se bo vrednost finančnega instrumenta s časom spreminjala, opredeljujejo naslednji standardni dejavniki tržnega tveganja: kreditni pribitki, tveganje lastniških instrumentov, obrestno tveganje, valutno tveganje.

Bančna knjiga

Glavna tržna tveganja v bančni knjigi so:

- tveganje kreditnega pribitka,
- tveganje obrestne mere,

- valutno tveganje.

Natančneje povedano, različni in dopolnjujoči se vidiki vključujejo:

- model ekonomske vrednosti (EVE).
- model tveganja neto prihodkov (EaR).

Skladnost s členom 105 CRR glede preišljenega vrednotenja

Vse trgvalne pozicije se vrednoti v skladu s preudarnim vrednotenjem, ki je določeno v členu 105 CRR. Vrednotenje se izvaja na podlagi realnega časa, pa tudi s postopki ob koncu dneva. Redno se obvešča tudi višje vodstvo. Vsi postopki so standardizirani in dobro dokumentirani. Preudarno vrednotenje je določeno v metodologiji vrednotenja finančnih instrumentov in drugih internih operativnih navodilih. Prilagoditve vrednotenja se opravijo, kadar je primerno (npr. nizko likvidna sredstva). Dnevno se izvaja različne vrste kontrol, s čimer se zagotovi, da so podatki, zbrani v realnem času za namene vrednotenja, ustrezni.

10. Izpostavljenost obrestnemu tveganju pri postavkah, ki niso vključene v trgvalno knjigo (člen 448 CRR)

10.1. Narava tveganja obrestne mere in ključne predpostavke (vključno s predpostavkami o predčasnih odplačilih kreditov in gibanju nezapadlih vlog) ter pogostost merjenja obrestnega tveganja

Obrestno tveganje v bančni knjigi se meri in spremlja v okviru Politike upravljanja obrestnega tveganja, ki določa skladne metodologije, modele, sisteme limitov in kontrole. Skupina redno meri izpostavljenost obrestnemu tveganju v bančni knjigi skladno z raznimi standardiziranimi in dodatnimi scenariji sprememb stopnje in oblike krivulje donosa obrestne mere, poleg tega pa uporablja tudi pristop modeliranja denarnih tokov za postavke z negotovo zapadlostjo in vedenjske opcije. Slednji je bil posodobljen leta 2017 v skladu z novimi baselskimi standardi ob prenovi metodologije za razporejanje depozitov brez zapadlosti in ob uvedbi metodologije za obravnavo postavk vedenjskih opcij.

Upravljanje izpostavljenosti NLB Skupine obrestnemu tveganju je decentralizirano. Vsaka članica je odgovorna za svojo politiko glede obrestnega tveganja, ki vključuje tudi sistem limitov in je v skladu z lokalnimi regulativnimi zahtevami kot tudi smernicami in standardi banke. NLB tedensko spremlja izpostavljenost obrestnemu tveganju, medtem ko spremlja izpostavljenost posameznih članic NLB Skupine temu tveganju mesečno v skladu s Standardi upravljanja tveganj v NLB Skupini.

Izpostavljenost obrestnemu tveganju izhaja predvsem iz postavk v bančni knjigi, zlasti v sedanjem okolju nizkih obrestnih mer, kjer Skupina beleži večji obseg posojil s fiksno obrestno mero in dolgoročnih vrednostnih papirjev v bančni knjigi na strani aktive ter preoblikovanje vezanih depozitov v depozite na vpogled na strani pasive.

10.2. Spremembe v donosih, ekonomska vrednost ali drugo ustrezno merilo, ki ga uporablja vodstvo v primeru naglega zvišanja ali znižanja obrestne mere v skladu z metodo vodstva za merjenje obrestnega tveganja, razčlenjeno glede na valuto

Obrestno tveganje je tveganje za kapital in donos Skupine zaradi sprememb tržnih obrestnih mer. Upravljanje obrestnega tveganja v Skupini vključuje vsa bilančna in zunajbilančna sredstva in obveznosti, občutljive na spremembo obrestne mere, ki so razvrščena v trgvalno in bančno knjigo glede na regulativne standarde. Upoštevajo se postavke v vseh pomembnih valutah (EUR, USD, CHF in drugih). Upravljanje obrestnega tveganja v Skupini se izvaja v skladu s konzervativno strategijo za tveganja in temelji na splošnih baselskih standardih in smernicah EBA.

Skupina upravlja izpostavljenost obrestnemu tveganju z dvema glavnima ukrepoma:

- občutljivost ekonomske vrednosti – z uporabo metode BPV, s katero meri spremembo vrednosti portfelja v primeru sprememb obrestnih mer v skladu s scenarijem,
- občutljivost neto obrestnega prihodka – z uporabo metode EaR, s katero meri spremembo obrestne mere za prihodnje neto obrestne prihodke v obdobju enega leta pod predpostavko, da se obseg in sestava bilance ne spreminjata.

Skupina upravlja pozicije obrestne mere in stabilizira svojo obrestno maržo z uporabo ustrezne politike za določanje cen in politike za določanje transfernih cen. Pomemben del upravljanja obrestnega tveganja je

tudi portfelj vrednostnih papirjev v bančni knjigi, katerega glavni namen je vzdrževanje ustreznih likvidnostnih rezerv, obenem pa prispeva k stabilnosti obrestne marže, zato je v model upravljanja obrestnega tveganja Skupine vključeno tveganje vrednotenja. Skupina upravlja tveganje tudi z uporabo klasičnih ('plain vanilla') izvedenih finančnih instrumentov (obrestne zamenjave, obrestne zamenjave na referenčno obrestno mero prek noči, medvalutne zamenjave in terminske pogodbe), od katerih se večina obravnava skladno z obračunavanjem varovanja pred tveganjem.

11. Lastniški instrumenti, ki niso vključeni v trgovalno knjigo

(člen 447 CRR)

Lastniški instrumenti Skupine, ki niso vključeni v trgovalno knjigo, so sestavljeni predvsem iz sredstev, razpoložljivih za prodajo, od katerih glavino predstavlja sklad za reševanje, ki ga financira in nadzoruje Banka Slovenije v skladu z Zakonom o organu in skladu za reševanje bank (ZOSRB).

Tabela 41 – Lastniški instrumenti, ki niso vključeni v trgovalno knjigo

		31. 12. 2017	31. 12. 2016
1	Naložbe v kapital pridruženih družb in skupnih podvigov	12.359	16.024
2	Nekratkoročna sredstva v posesti za prodajo	2.123	-
3	Naložbe v kapital - razpoložljive za prodajo	53.184	73.620
3a	od tega: Sklad za reševanje bank	44.514	44.570
4	Skupaj	67.666	89.644

Računovodska obravnava in vrednotenje

Bilančna vrednost izpostavljenosti NLB Skupine lastniškimi vrednostnim papirjem, razpoložljivim za prodajo, znaša 53.184 tisoč EUR (2016: 73.620 tisoč EUR), od česar vrednostni papirji, ki kotirajo na delujočem trgu, znašajo 3.598 tisoč EUR (2016: 24.312 tisoč EUR).

Ob začetnem pripoznanju se finančna sredstva izkažejo po poštenu vrednosti, povečani za stroške posla za vsa finančna sredstva, ki se ne merijo po poštenu vrednosti prek poslovnega izida. Ob naknadnem merjenju se kapitalske naložbe merijo po poštenu vrednosti. Poštena vrednost finančnih instrumentov, s katerimi se trguje na delujočih trgih, temelji na ceni, ki bi bila dosežena s prodajo sredstev brez stroškov posla. Če delujočega trga ni, se poštena vrednost instrumentov oceni z uporabo tehnik diskontiranih denarnih tokov ali modelov določanja cen.

V konsolidiranih računovodskih izkazih se naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige obračunavajo z uporabo kapitalske metode. NLB je zaradi pričakovane prodaje odvisno podjetje NLB Nov Penziski Fond, Skopje razvrstila v skupino sredstev za odtujitev, razpoložljivih za prodajo. Marca 2018 je NLB Skupina prodala odvisno podjetje NLB Nov Penziski Fond, Skopje in s tem iztržila 12 mio EUR na ravni NLB Skupine in 9 mio EUR na ravni NLB.

S prodajo lastniških vrednostnih papirjev, razpoložljivih za prodajo, je NLB Skupina ustvarila neto dobiček v višini 9.964 tisoč EUR (2016: 13.478 tisoč EUR). Nerealizirani dobički in izgube iz lastniških vrednostnih papirjev v višini 3.735 tisoč EUR (2016: 11.017 tisoč EUR) so bili v celoti pripoznani v CET1 leta 2017.

12. Upravljanje likvidnostnega tveganja – cilji in načela upravljanja tveganj

(člen 435 (1) CRR)

Okvir upravljanja likvidnostnega tveganja

Likvidnostno tveganje velja za eno od najpomembnejših tveganj, zato se upravlja zelo premišljeno. Upravljanje likvidnostnega tveganja Skupine je opredeljeno kot zmožnost doseganja denarnih tokov in izpolnjevanja obveznosti, ne da bi Skupina utrpela morebitne izgube, ki niso v skladu s pripravljenostjo za prevzemanje tveganj. Ustrezna likvidnost je odvisna od sposobnosti Skupine, da učinkovito ustvari pričakovane in nepričakovane denarne tokove ter izpolni potrebe po zavarovanjih brez negativnega vpliva na tekoče poslovanje in finančni položaj Skupine. Glavna vloga upravljanja likvidnostnega tveganja je oceniti potrebe po sredstvih za izpolnjevanje obveznosti in zagotavljanje razpoložljivosti denarnih sredstev ali zavarovanj za pravočasno izpolnjevanje teh potreb z usklajevanjem različnih virov sredstev, ki so Skupini na voljo v normalnih in izrednih pogojih.

Likvidnostno tveganje Skupine je povezano s tveganjem financiranja likvidnosti (na strani obveznosti) in tveganjem tržne likvidnosti (likvidnostnih rezerv na strani sredstev). Na strani obveznosti lahko likvidnostno tveganje povzroči izgubo, če Skupina ni zmožna poravnati vseh obveznosti ali če banka ne more zagotoviti dovolj sredstev za poravnavo svojih obveznosti in je zato prisiljena pridobiti potrebna sredstva po ceni, ki je

znatno višja od običajne. Na strani sredstev je likvidnostno tveganje povezano s tržno vrednostjo likvidnostnih rezerv in nastane v primeru znatnega zmanjšanja tržne vrednosti posameznega finančnega instrumenta ter lahko povzroči nezadostne likvidnostne rezerve za pokritje likvidnostnih potreb banke.

Strategije in procesi upravljanja likvidnostnega tveganja

Skupina je vzpostavila trden okvir upravljanja likvidnostnega tveganja, ki je omogočil zanesljiv proces za kratkoročno in dolgoročno prepoznavanje, merjenje, spremljanje in nadzorovanje likvidnostnega tveganja. Skupina je opredelila pripravljenost za prevzemanje likvidnostnega tveganja in nizko toleranco do tveganja. To je v skladu s poslovno strategijo Skupine ter z najpomembnejšimi strateškimi poslovnimi in finančnimi cilji ter cilji glede tveganj.

Skupina je opredelila ključne dejavnike tveganja, določila okvir limitnega sistema, razvila točkovni model za izračun stopnje likvidnostnega tveganja, pripravila stresne scenarije za testiranje odpornosti na stres in vzpostavila načrt financiranja v izrednih razmerah ter določila ustrezno raven likvidnostnega blažilnika. Skupina ima aktivne strategije in jasno opredeljeno merljivo toleranco za upravljanje likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja, ki je bila oblikovana na podlagi Politike upravljanja likvidnostnega tveganja.

Poleg tega Skupina opredeljuje toleranco do likvidnostnega tveganja z več kazalniki, na primer LCR, NSFR in LTD. Skladno s tem se pri vsakodnevnem poslovanju Skupine in dejavnostih finančnega načrtovanja upošteva ustrezna sposobnost za prevzemanje tveganj.

Cilj Skupine je, da v vsakem trenutku izpolnjuje regulatorne zahteve glede likvidnosti. V tem smislu se Skupina osredotoča na preseganje kratkoročnih likvidnostnih motenj (LCR) in preseganje stabilnega profila financiranja v zvezi s sestavo sredstev in zunajbilančnih aktivnosti (NSFR).

LCR je zasnovan z namenom zagotoviti, da imajo finančne ustanove na voljo potrebna sredstva za premostitev kratkoročnih likvidnostnih motenj. Skupina mora imeti določeno količino visoko likvidnih sredstev, na primer gotovine ali obveznic, ki je enaka ali večja kot postavka potencialnega odliva v obdobju 30 dni. V skladu z baselskim predpisom je od leta 2018 predpisan 100 % LCR.

NSFR zahteva, da banke ohranjajo stabilen profil financiranja v zvezi s sestavo sredstev in zunajbilančnih aktivnosti. Vzdržna struktura financiranja je namenjena za zmanjšanje verjetnosti, da bodo motnje v rednih virih financiranja ogrozile likvidnostni položaj Skupine na način, ki bi povečal tveganje za njen propad in potencialno vodil v obsežnejši sistemski stres.

Poleg tega je NLB Skupina vzpostavila proces ILAAP za zagotovitev trdnega upravljanja likvidnostnega tveganja in celovitega ocenjevanja ustrezne notranje likvidnosti na individualni in konsolidirani ravni. Strateške smernice Skupine glede likvidnostnega tveganja so usklajene s pripravljenostjo za prevzemanje tveganj in strategijo prevzemanja in upravljanja tveganj, podrobneje pa so opredeljene v politiki vzdrževanja notranje likvidnosti. Na operativni ravni je opisano, kako se upravljanje likvidnosti v Skupini izvaja, podpira in nadzoruje.

Podrobnejša pravila, limiti, smernice in pristojnosti v zvezi z upravljanjem tveganj so opredeljeni v internih usmeritvah, politikah in pravilnikih na ravni Skupine (na primer Standardi upravljanja tveganj v NLB Skupini) oz. na ravni vsake posamezne članice skupine.

Zaradi lokalnih specifik (makroekonomske razmere, zahteve lokalne regulative) so v nekaterih sklopih opredeljene podrobnejše usmeritve za bančne članice Skupine. Ne glede na to morajo vse članice Skupine upoštevati enotne ključne usmeritve glede tveganj na ravni Skupine, ki jih je oblikovala matična banka NLB.

Kar zadeva prevzemanje in upravljanje likvidnostnega tveganja, ima Skupina vzpostavljena pravila in določen sistem odgovornosti v naslednjih dokumentih:

- Opredelitev profila tveganja in pripravljenosti za prevzemanje tveganj na ravni NLB Skupine,
- Proces ILAAP v NLB Skupini,
- Politika upravljanja likvidnostnega tveganja NLB s prilogami,
- Standardi upravljanja tveganj v NLB Skupini in Smernice za upravljanje likvidnostnega tveganja v NLB Skupini,
- Metodologija izvajanja procesa ICAAP v NLB Skupini na področju likvidnostnega tveganja,
- Delovna navodila in sezname delovnih postopkov na področju upravljanja likvidnosti banke,
- Poslovnik o delu Odbora za upravljanje z bilanco NLB Skupine,

- Politika o upravljanju bilance NLB Skupine,
- Sistem transfernih cen - priročnik.

Struktura in organizacija funkcije upravljanja likvidnostnega tveganja

Upravljanje likvidnosti je vzpostavljeno na način, ki omogoča zanesljiv proces za prepoznavanje, merjenje, spremljanje in nadzorovanje likvidnostnega tveganja. Zagotavljanje ustreznega obsega likvidnosti in upravljanje likvidnostnih rezerv v Skupini se izvaja decentralizirano, skladno z zahtevami lokalne regulative ter veljavnimi internimi smernicami in politikami znotraj Skupine.

Uprava mora opredeliti pripravljenost Skupine za prevzemanje tveganj (profil tveganja Skupine) kot okvir za določitev metode upravljanja likvidnostnega tveganja v Skupini. Odgovorna je tudi za sprejemanje odločitev s področja upravljanja likvidnosti, običajno prek članstva v Odboru za upravljanje z bilanco in sodelovanja pri njegovem delu. Uprava je zadolžena tudi za vzpostavitev ustreznih postopkov za merjenje, upravljanje, nadzorovanje in poročanje na področju upravljanja likvidnostnega tveganja.

Za upravljanje likvidnostnega tveganja Skupine sta odgovorna dva odbora: Odbor za upravljanje z bilanco in Odbor za tveganja. Odbor za upravljanje z bilanco sprejema odločitve o upravljanju likvidnostnega tveganja in podaja smernice, opredeljuje merila glede sestave in prihodkov za zagotavljanje ustreznega obsega likvidnih naložb, vzpostavlja mehanizme notranje kontrole na področju upravljanja likvidnostnega tveganja in analizira ugotovitve revizijskih služb na tem področju ter odobrava in pregleduje politike upravljanja likvidnostnega tveganja ter načrt financiranja v izrednih razmerah in skrbi za njegovo izvajanje v primeru aktivacije.

V NLB Skupini se likvidnostno tveganje upravlja v več sektorjih, in sicer:

- **Enota za tržna in likvidnostna tveganja v okviru sektorja Tveganja** je odgovorna za opredelitev pripravljenosti za prevzemanje tveganj in sposobnosti prevzemanja tveganj ter okvirja za upravljanje likvidnostnega tveganja z oblikovanjem politik, metodologij in limitov na individualni in konsolidirani ravni. Sektor Tveganja neodvisno nadzoruje in meri likvidnostno tveganje ter o njem neodvisno poroča višjemu vodstvu, nadzornemu svetu in regulatorjem. Sektor Tveganja pripravlja ILAAP z drugimi ustreznimi sektorji, izvaja sklop likvidnostnih stresnih testov, pripravlja statične likvidnostne vrzeli in Minimalne standarde likvidnosti NLB Skupine ter dodeljuje izvajanje metodologij v bančnih članicah itn.
- **Enota za upravljanje bilance banke (ALM) v okviru sektorja Finančni trgi** je odgovorna za sprejemanje odločitev o upravljanju likvidnosti v skladu s politikami in limiti. Enota ALM je zadolžena za interne transferne cene in dolgoročno zadolževanje na kapitalskih trgih. Pripravlja dinamične projekcije likvidnosti in več simulacij, skrbi za racionalno rabo sekundarnih likvidnostnih rezerv Skupine in redno poroča Odboru za upravljanje z bilanco.
- **Enota za trgovanje in zakladniške posle v okviru sektorja Finančni trgi** je odgovorna za upravljanje portfelja dolžniških vrednostnih papirjev, zagotavljanje likvidnosti znotraj enega dne, izvedenih finančnih instrumentov za potrebe likvidnosti v določeni valuti, plasiranje presežne likvidnosti na medbančni trg ter pripravo likvidnosti Skupine na podlagi načrta transakcij in drugo.

Obseg in narava poročanja o likvidnostnem tveganju in sistemih merjenja

Skupina ima opredeljenih in upravlja več vrst likvidnostnega tveganja, na primer tržno likvidnostno tveganje, operativno in strukturno likvidnostno tveganje, tveganje likvidnosti znotraj enega dne, stresno likvidnostno tveganje, tveganje koncentracije sredstev in valutno likvidnostno tveganje.

Skupina je uvedla različna orodja za merjenje likvidnostnega tveganja v obliki ročnih struktur, stresnih testov, stabilnosti vpoglednih depozitov, likvidnostnih projekcij prihodnjih denarnih tokov, točkvalnih modelov in drugih zadevnih kazalnikov. Interni metodološki pristopi omogočajo spremljanje likvidnosti na operativni (vključno z likvidnostjo znotraj enega dne) in strukturni ravni, vključno z opredelitvijo kriznega načrta oz. upravljanja likvidnosti v izjemnih okoliščinah. Upravljanje likvidnostnega tveganja se stalno pregleduje in likvidnostno stanje se redno ocenjuje.

Skupina meri in upravlja svojo likvidnost v treh stopnjah: trenutna izpostavljenost in upoštevanje zakonodaje, v prihodnost usmerjeno in stresno testiranje ter izjemne okoliščine. Skupna ocena likvidnostne pozicije Skupine (vključno z vsemi tremi stopnjami) se ocenjuje v procesu ILAAP.

Sektor Tveganja mesečno izračunava večji sklop internih likvidnostnih količnikov na individualni ravni za NLB in o njih poroča Odboru za upravljanje z bilanco. Za vsak likvidnostni količnik se določijo limiti in opozorilne stopnje, ločeno za strateške (bančne) in nestrateške članice ter na konsolidirani ravni. Znotraj

matične banke NLB sektor Tveganja določa interne likvidnostne količnike, limite in opozorilne stopnje za druge bančne članice. Interni likvidnostni količniki drugih članic Skupine se spremljajo mesečno in četrtletno poročajo Odboru za upravljanje z bilanco, vključno z rezultati na konsolidirani ravni. Poročila o upravljanju likvidnostnega tveganja se redno posredujejo višjemu vodstvu, Odboru za upravljanje z bilanco, nadzornemu svetu in regulatorjem.

Sektor Tveganja poroča o likvidnostnem tveganju v naslednjih oblikah:

- mesečna poročila Odboru za upravljanje z bilanco (izračuni internih likvidnostnih količnikov in spremljanje rezultatov drugih članic Skupine, rezultati modela točkovanja, rezultati likvidnostnih rezerv, likvidnostne vrzeli, stresna stabilnost vpoglednih depozitov, rezultati rednih stresnih testov likvidnosti in stresnih testov likvidnosti znotraj enega dne),
- mesečna poročila centralni banki (LCR, merila ALM),
- četrtletna poročila Odboru za upravljanje z bilanco in nadzornemu svetu,
- četrtletna poročila centralni banki (obremenitev sredstev, kazalnik GLTDF – razmerje med krediti in vlogami, količnik NSFR, likvidnostna lestvica).

Politike za varovanje pred likvidnostnim tveganjem in njegovo zmanjševanje ter strategije in procesi za spremljanje stalne učinkovitosti varovanj pred tveganji in zmanjševanj tveganj

Skupina zmanjšuje likvidnostno tveganje na več načinov, na primer z načrtovanjem likvidnostnih potreb za različna obdobja, vzdrževanjem ustreznih likvidnostnih rezerv, spremljanjem kazalnikov zgodnjega opozarjanja, izvajanjem stresnih testov in posodabljanjem načrta financiranja v izrednih razmerah za nujne primere.

Sektor Tveganja mesečno izvaja likvidnostne stresne teste in povratne stresne teste. Skupina izvaja stresne teste v skladu s tremi vrstami scenarijev (tržen, idiosinkratičen in kombiniran) in za pet stopenj intenzivnosti.

Na podlagi stresnih testov se določi minimalni in optimalni obseg neobremenjenih likvidnostnih rezerv, ki jih mora imeti vsaka bančna članica za kritje morebitnih nepričakovanih odlivov. Določeni so naslednji limiti:

- minimalne likvidnostne rezerve so enake odlivom po hudem stresnem scenariju, ki bi trajal dva meseca,
- optimalne likvidnostne rezerve so enake odlivom po hudem stresnem scenariju, ki bi trajal tri mesece.

Pri načrtovanju denarnih tokov mora Skupina upoštevati več mogočih razmer, scenarijev, ki imajo različne vplive na likvidnost banke. Prvo projekcijo denarnih tokov je treba pripraviti v tako imenovanih normalnih ali obstoječih razmerah, v katerih Skupina posluje in izpolnjuje dnevne zahteve po likvidnih sredstvih (osnovni scenarij, predpostavke se uporabljajo glede na proračun). Druga projekcija denarnih tokov se pripravi na podlagi prve, osnovne projekcije, ob upoštevanju poslabšanja obstoječih razmer, predvideva se zmanjšanje prilivov in povečanje odlivov iz poslovanja Skupine ter slabše pridobivanje sredstev in negativni učinki kreditne kakovosti dolžniških vrednostnih papirjev, ki predstavljajo največji del likvidnostnih rezerv – tako imenovani zmerni scenarij. Poleg tega Skupina pripravlja pesimistični scenarij ob upoštevanju dodatnega poslabšanja likvidnostnih razmer banke in prihodnjih denarnih tokov.

Dinamične projekcije likvidnosti se pripravljajo mesečno oz. pogosteje, če je to potrebno. Statične likvidnostne vrzeli pripravlja enota za tržna in likvidnostna tveganja znotraj sektorja Tveganja. Dinamične projekcije likvidnosti pripravlja enota za upravljanje bilance banke znotraj sektorja Finančni trgi, in sicer v projekcije denarnih tokov vključuje tudi realne predpostavke in informacije o novih poslih iz poslovnih načrtov ter znane poslovne dogodke. Enota za upravljanje bilance banke predstavi dinamične projekcije likvidnosti Odboru za upravljanje z bilanco, ta pa na podlagi predstavljenih rezultatov sprejme potrebne odločitve za uspešno upravljanje likvidnosti banke v prihodnosti.

Skupina je razvila metodologijo za stresno testiranje likvidnosti znotraj enega dne, da bi opredelila minimalne likvidnostne rezerve, ki so potrebne za likvidnost znotraj enega dne.

Načrt financiranja v izrednih razmerah je namenjen vzpostavitvi smernic za upravljanje likvidnosti v stresnih okoliščinah. Njegov cilj je pravočasna identifikacija morebitnih težav, priprava predlogov in iskanje rešitev za izvajanje aktivnosti v stresnih okoliščinah. Načrt financiranja v izrednih razmerah se pripravi samostojno, upošteva le likvidnostne težave NLB. Vsaka bančna članica Skupine ima svoj dokument, ki opisuje morebitne vire financiranja ter vloge in odgovornosti enot in nosilcev odločanja v stresnih okoliščinah.

V sistemu zgodnjega opozarjanja so bili limiti opozarjanja opredeljeni za vsako bančno članico Skupine. Glavni cilj limita opozarjanja je preprečiti preseganje limita v prihodnosti in zagotoviti zgodnjo aktivacijo opozorila, ko se članica približuje limitu. Če banka ali bančna članica preseže limit, bi to povzročilo višjo likvidnostno oceno te banke, ki je v tesno povezana z aktivacijo načrta financiranja v izrednih razmerah. Če se načrt financiranja v izrednih razmerah aktivira, so v njem opredeljene podrobne aktivnosti, ki bi banki ali drugi članici omogočile, da povrne svojo likvidnostno pozicijo. Poleg tega je bil na ravni Skupine oblikovan Plan reševanja, ki opredeljuje podrobne možnosti reševanja in bi Skupini omogočil, da premaga šok ob zmanjšanju likvidnih sredstev in ponovno vzpostavi normalno poslovanje.

Skupina vzdržuje ustrezno raven likvidnostnih rezerv v obliki denarnih sredstev in drugih visoko likvidnih in neobremenjenih sredstev, ki so razpoložljiva v razmeroma kratkem času. Likvidnostne rezerve omogočajo poravnavanje zapadlih obveznosti v predhodno določenem kratkem obdobju stresnih likvidnostnih razmer. Neobremenjena sredstva predstavljajo likvidnostni blažilnik, ki vključuje denarna sredstva, plasmaje na denarnem trgu, visoko kakovostne dolžniške vrednostne papirje in posojila, primerna po merilih ECB. Konec decembra 2017 so neobremenjene likvidnostne rezerve Skupine predstavljale 41,09 % skupnih sredstev (konec leta 2016: 39,82 %).

Izjava uprave o ustreznosti ureditev upravljanja likvidnostnega tveganja in izjava o likvidnostnem tveganju, ki jo je odobrila uprava v povezavi s poslovno strategijo, sta podani v Priloga 2 in Priloga 3.

Količnik likvidnostnega kritja

Količnik likvidnostnega kritja (LCR) se nanaša na visoko likvidna sredstva (HQLA), ki jih sestavljajo denarna sredstva ali sredstva, ki se jih lahko pretvori v denar brez izgube vrednosti na zasebnih trgih, zaradi izpolnjevanja likvidnostnih potreb po likvidnostnem stresnem scenariju za 30 koledarskih dni. LCR je namenjen zaščiti Skupine pred odlivi s povečanjem zaupanja kreditojemalcev, tako da bi se bolj zanašala na kapital kot na dolg. LCR lahko tudi pomaga zmanjšati neusklajenost zapadlosti s podaljšanjem ročnosti obveznosti in skrajšanjem ročnosti sredstev. Minimalni količnik likvidnostnega kritja je 100 %.

Koncentracija virov financiranja in likvidnosti

V skladu z Izjavo Skupine o pripravljenosti za prevzemanje tveganj je toleranca do likvidnostnega tveganja nizka. Zato je cilj strategije financiranja zagotoviti dolgoročno zadostno, stabilno in raznoliko bazo virov financiranja ter skladnost z zadevnimi regulativnimi okviri.

Strategija financiranja v NLB je vzpostavljena tako, da omogoča diverzifikacijo, zmanjšuje tveganje koncentracije in omejuje uporabo kratkoročnega financiranja na debelo ali drugih nestabilnih virov. Skupina redno izvaja stresne teste in pripravlja projekcije likvidnosti po različnih scenarijih s ciljem učinkovitega upravljanja likvidnostnega tveganja in tveganja financiranja. S tem pristopom lahko Skupina zgodaj odkrije vse morebitne likvidnostne potrebe in potrebe po financiranju.

V skladu s poslovnim modelom so osnovni viri financiranja Skupine depoziti nebančnega sektorja. Baza depozitov Skupine je zelo stabilna in raznolika. Ker so nebančni depoziti zelo pomembni za financiranje Skupine, je izjemno pomembna omejitev visoke koncentracije. Zelena diverzifikacija se doseže z uporabo različnih instrumentov, uporabljajo pa se tudi limiti za posamezne vrste nasprotnih strank. Odvisnost od financiranja na debelo je majhna. Skupina upošteva koncentracijo virov financiranja in s tem skrbi za dobro diverzifikacijo financiranja in preprečevanje neželenih učinkov koncentracije. Za depozite nebančnega sektorja kot glavne vire financiranja Skupine je določen limit, ki preprečuje previsoko koncentracijo deponentov.

Limit je določen tudi za druge članice Skupine in opredeljen v Standardih upravljanja tveganj v NLB Skupini, katerim morajo članice prilagoditi vrednosti limitov v svojih politikah in jih upoštevati. O vseh odstopanjih od limitov je treba poročati matični banki in jih utemeljiti. O strukturi financiranja se mesečno seznanja Odbor za upravljanje z bilanco.

Merila ALM se pripravijo interno za posamezno članico in na ravni Skupine. Kar zadeva ponudnike financiranja, se produkti in sredstva sekundarne likvidnosti spremljajo mesečno in poročajo centralni banki.

Na ravni Skupine je na 30 največjih nasprotnih strank konec leta 2017 odpadlo 2,89 % skupnih obveznosti, večinoma do prebivalstva, medtem ko je v NLB ta odstotek znašal 3,64 %.

Izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov in potencialni pozivi k zavarovanju

Skupina sklepa posle z izvedenimi finančnimi instrumenti, da bi podprla pravne osebe in finančne ustanove pri upravljanju finančnih izpostavljenosti (poslovanja) ter z namenom upravljanja tveganj Skupine, na primer obrestnega tveganja in deviznega tveganja.

NLB Skupina zmanjšuje CCR tveganje iz izvedenih finančnih instrumentov z uporabo sporazumov o pobotih, na primer globalne krovne pogodbe za izvedene finančne instrumente ISDA, globalne krovne pogodbe o repo dogovorih (GMRA) in slovenske krovne pogodbe. Skupaj s temi sporazumi so sprejeti sporazumi o zavarovanjih (npr. Dodatek k pogodbi ISDA) z namenom občutnega zmanjšanja kreditnega tveganja, ki izhaja iz poslov z izvedenimi finančnimi instrumenti. Izvajajo se tudi klirinške transakcije prek klirinške hiše za ustrezne transakcije z izvedenimi finančnimi instrumenti. Za vsako ustrezno nasprotno stranko se izračunajo pozivi k dnevnu kritju. Usklajevanje portfelja je dogovorjeno v skladu z Uredbo o infrastrukturi evropskega trga (EMIR). NLB dnevno izračunava neto pozitivno tržno vrednost za izpostavljenost do posamezne nasprotne stranke in temu ustrezno se prilagaja zavarovanje. Z vidika LCR je izpostavljenost CCR iz naslova izvedenih finančnih instrumentov majhna in ne beležijo se znatni odlivi.

Valutna neusklajenost v LCR

Matična banka NLB aktivno upravlja izpostavljenosti iz likvidnostnega tveganja in potrebe po financiranju znotraj poslovnih subjektov, poslovnih področij in valut ter med njimi, upošteva pravne, regulativne in operativne omejitve prenosljivosti likvidnosti. Posebne lastnosti in likvidnostna tveganja pozicij v tuji valuti se upoštevajo zlasti pri pripravi načrta denarnih tokov po posameznih valutah.

V Skupini ni valutne neusklajenosti v LCR. Kazalnik LCR je dosežen v vseh valutah, ker ima Skupina dovolj likvidnostnih rezerv v vseh valutah, v katerih lahko pride do odlivov. Najpomembnejša valuta Skupine je evro. Skupina pa LCR poroča tudi v drugi pomembni valuti, namreč makedonskem denarju (MKD). V zadnjem četrtletju leta 2017 so skupne obveznosti v MKD predstavljale 5,85 % skupnih obveznosti Skupine, zato se MKD šteje za pomembno valuto.

Opis stopnje centralizacije upravljanja likvidnosti in interakcija med enotami Skupine

Vse strateške članice Skupine (bančne članice) se financirajo same. Financiranje znotraj Skupine se zagotavlja samo nestrateškim članicam, ki so v postopku prodaje. Upravljanje likvidnostnega tveganja je decentralizirano in pod strogim nadzorom NLB kot matične banke. Vse članice Skupine poročajo NLB dnevno in mesečno.

Druge postavke v izračunu LCR, ki niso zajete v tabeli razkritij LCR

Skupina je osredotočena na aktivnosti poslovanja s prebivalstvom, zato sestava bilance ne vsebuje nobenih kompleksnih produktov. V izračunu LCR ni nobenih drugih postavk, ki niso zajete v tabeli razkritij LCR.

Likvidnost banke je trdna, obseg neobremenjenih likvidnostnih rezerv pa visok. Sektor Tveganja je mnenja, da je likvidnostna pozicija trdna in bo ostala na visoki ravni, kar se odraža tudi v načrtovanju likvidnosti in napovedih denarnih tokov.

Tabela 42 – LIQ1 – Predloga za razkritje LCR in za kvantitativne informacije o LCR, ki dopolnjuje člen 435 (1)(f) CRR za NLB Skupino

Četrtoletje, ki se konča na		Skupaj netehtana vrednost (povprečje)				Skupaj tehtana vrednost (povprečje)			
		31. 12. 2017	30. 9. 2017	30. 6. 2017	31. 3. 2017	31. 12. 2017	30. 9. 2017	30. 6. 2017	31. 3. 2017
Število podatkovnih točk, uporabljenih za izračun povprečnih vrednosti		12	12	12	12	12	12	12	12
Viskokokakovostna likvidna sredstva									
1	Skupaj viskokokakovostna likvidna sredstva(HQLA)	-	-	-	-	2.322.374	2.318.111	2.380.347	2.344.910
Likvidnostni odlivi									
2	Vloge na drobno (vloge fizičnih oseb ali MSP), od tega:	6.381.155	6.120.144	5.965.424	5.844.199	464.845	444.888	432.626	422.729
3	Stabilne vloge	4.243.212	4.108.308	4.082.870	4.100.265	212.161	205.415	204.143	205.013
4	manj stabilne vloge	2.137.943	2.011.836	1.882.554	1.743.935	252.684	239.473	228.483	217.716
5	Nezavarovano grosistično financiranje	1.251.102	1.200.457	1.182.720	1.137.388	643.035	604.544	588.065	547.864
7	Vloge za neoperativne namene (vse nasprotne stranke)	1.227.596	1.176.951	1.159.214	1.137.388	619.529	581.038	564.559	547.864
8	Nezavarovani dolg	23.506	23.506	23.506	-	23.506	23.506	23.506	-
10	Dodatne zahteve	1.100.042	1.103.184	1.129.226	1.164.867	91.889	97.451	109.968	128.039
11	Odlivi, povezani z izpostavljenostjo v izvedenih finančnih instrumentih in drugimi zahtevami po zavarovanju s premoženjem	9.931	15.060	20.753	27.710	9.931	15.060	20.753	27.710
13	Okvirni krediti in okvirni likvidnostni krediti	1.090.111	1.088.125	1.108.472	1.137.158	81.957	82.392	89.214	100.329
14	Druge pogodbene obveznosti financiranja	31.058	36.072	41.787	44.044	19.671	24.124	20.525	10.716
15	Druge pogojne obveznosti financiranja	728.820	740.663	764.726	797.175	60.591	61.646	61.337	61.047
16	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI ODLIVI					1.280.030	1.232.652	1.212.520	1.170.395
Likvidnostni prilivi									
18	Prilivi iz izpostavljenosti, ki so v celoti izvršljive	627.599	591.103	595.044	622.438	473.566	448.849	459.373	490.532
19	Drugi likvidnostni prilivi	23.940	25.638	26.508	24.986	23.940	25.638	26.508	24.986
EU-19b	(Presežek prilivov od povezane specializirane kreditne institucije)	-	-	-	-	-	-	-	-
20	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI PRILIVI	651.539	616.741	621.552	647.424	497.506	474.486	485.881	515.518
EU-20c	Prilivi, za katere se uporablja višja zgornja meja v višini 75 %	651.539	616.741	621.552	647.424	497.506	474.486	485.881	485.881
						SKUPAJ PRILAGOJENA VREDNOST			
21	LIKVIDNOSTNI BLAŽILNIK	-	-	-	-	2.322.374	2.318.111	2.380.347	2.344.910
22	SKUPAJ NETO LIKVIDNOSTNI ODLIVI	-	-	-	-	782.524	758.166	726.639	654.877
23	KOLIČNIK LIKVIDNOSTNEGA KRITJA (v %)	-	-	-	-	301%	311%	337%	361%

Tabela 43 – LIQ1 – Predloga za razkritje LCR in za kvantitativne informacije o LCR, ki dopolnjuje člen 435 (1)(f) CRR za NLB

Četrtoletje, ki se konča na		Skupaj netehtana vrednost (povprečje)				Skupaj tehtana vrednost (povprečje)			
		31. 12. 2017	30. 9. 2017	30. 6. 2017	31. 3. 2017	31. 12. 2017	30. 9. 2017	30. 6. 2017	31. 3. 2017
Število podatkovnih točk, uporabljenih za izračun povprečnih vrednosti		12	12	12	12	12	12	12	12
Viskokokakovostna likvidna sredstva									
1	Skupaj viskokokakovostna likvidna sredstva(HQLA)	-	-	-	-	2.169.728	2.171.685	2.231.134	2.192.072
Likvidnostni odlivi									
2	Vloge na drobno (Vloge fizičnih oseb ali MSP), od tega:	4.822.513	4.672.791	4.540.997	4.417.215	326.904	317.711	304.847	290.674
3	Stabilne vloge	3.704.656	3.605.657	3.558.665	3.533.256	185.233	180.283	177.933	176.663
4	manj stabilne vloge	1.117.857	1.067.134	982.333	883.959	141.671	137.428	126.914	114.011
5	Nezavarovano grosistično financiranje	967.834	929.631	871.668	775.452	539.409	507.311	474.501	415.139
7	Vloge za neoperativne namene (vse nasprotne stranke)	944.328	906.125	848.162	775.452	515.903	483.805	450.995	415.139
8	Nezavarovani dolg	23.506	23.506	23.506	-	23.506	23.506	23.506	-
10	Dodatne zahteve	884.836	896.243	926.822	962.512	89.087	95.847	106.829	122.119
11	Odlivi, povezani z izpostavljenostjo v izvedenih finančnih instrumentih in drugimi zahtevami po zavarovanju s premoženjem	9.931	15.060	20.672	27.503	9.931	15.060	20.672	27.503
13	Okvirni krediti in okvirni likvidnostni krediti	874.904	881.184	906.150	935.008	79.155	80.787	86.157	94.616
14	Druge pogodbene obveznosti financiranja	28.549	29.321	33.985	33.987	17.160	17.373	14.284	5.380
15	Druge pogojne obveznosti financiranja	495.159	510.338	535.286	559.938	26.665	28.219	30.101	31.800
16	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI ODLIVI					999.223	966.460	930.563	865.112
Likvidnostni prilivi									
18	Prilivi iz izpostavljenosti, ki so v celoti izvršljive	384.343	359.802	348.054	348.960	274.872	260.122	255.033	260.557
19	Drugi likvidnostni prilivi	23.937	25.638	26.508	24.986	23.937	25.638	26.508	24.986
EU-19b	(Presežek prilivov od povezane specializirane kreditne institucije)	-	-	-	-	-	-	-	-
20	SKUPAJ LIKVIDNOSTNI PRILIVI	408.281	385.440	374.563	373.946	298.810	285.759	281.542	285.544
EU-20c	Prilivi, za katere se uporablja višja zgornja meja v višini 75 %	408.281	385.440	374.563	373.946	298.810	285.759	281.542	285.544
						SKUPAJ PRILAGOJENA VREDNOST			
21	LIKVIDNOSTNI BLAŽILNIK	-	-	-	-	2.169.728	2.171.685	2.231.134	2.192.072
22	SKUPAJ NETO LIKVIDNOSTNI ODLIVI	-	-	-	-	700.414	680.701	649.022	579.569
23	KOLIČNIK LIKVIDNOSTNEGA KRITJA (v %)	-	-	-	-	314%	324%	355%	383%

13. Količnik finančnega vzvoda

(člen 451 CRR)

Količnik finančnega vzvoda se izračunava od 1. januarja 2014 skladno z uveljavitvijo določil CRR in CRD oziroma od januarja 2015 skladno z dopolnitvami glede izračuna, objavljenimi v Delegirani uredbi Komisije (EU) 2015/62. Od 1. januarja 2015 je uveljavljena še zahteva po razkrivanju informacij o finančnem vzvodu. V februarju 2016 je bila sprejeta Izvedbena uredba (EU) 2016/200, ki predpisuje tehnična navodila glede razkritij finančnega vzvoda, v marcu 2016 pa Izvedbena uredba Komisije (EU) 2016/428, ki določa navodila za izračun za namene nadzorniškega poročanja finančnega vzvoda.

Količnik finančnega vzvoda je bil uveden v okviru Basla III kot preprost, pregleden, dopolnilni ukrep, ki ne temelji na tveganju glede na kapitalske zahteve, ki temeljijo na tveganju. Namen količnika finančnega vzvoda je omejitev velikosti bančnih bilanc s posebnim poudarkom na izpostavljenostih, ki niso tehtane v okviru obstoječih izračunov kapitalskih zahtev. V izračunu finančnega vzvoda se tako v števcu uporablja temeljni kapital, v imenovalcu pa skupna izpostavljenost vseh aktivnih bilančnih in zunajbilančnih postavk po opravljenih prilagoditvah, v okviru katerih so posebej poudarjene izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov, izpostavljenosti iz poslov financiranja vrednostnih papirjev ter preostale zunajbilančne postavke. Skladno z diskrecijsko pravico Banke Slovenije in spremembami v izračunu, ki jih je prinesla Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/62, se razmerje finančnega vzvoda v prehodnem obdobju izračuna četrtno, in ne na podlagi enostavne aritmetične sredine mesečnih količnikov finančnega vzvoda za četrtnetje.

Količnik finančnega vzvoda NLB Skupine je znašal 9,70 % (ob upoštevanju prehodnih določb) oziroma 9,90 % (polna uveljavitev – brez upoštevanja prehodnih določb) in je nad pragom 3 %, ki ga je določil Baselski odbor za bančni nadzor. V tako imenovanem prehodnem obdobju od 1. januarja 2014 do konca leta 2017 poteka na ravni BCBS spremljanje razmerja finančnega vzvoda, njegovih sestavnih delov in njegove interakcije. S 1. januarjem 2018 količnik postaja ena od zavezujočih minimalnih kapitalskih zahtev.

Glede na visoko preseganje minimalnega praga tveganje prevelikega finančnega vzvoda ni materialno. Tveganje prevelikega finančnega vzvoda se redno četrtno ocenjuje ter spremlja v okviru procesa ICAAP in v okviru sistema zgodnjega obveščanja kazalnikov tveganja. Količnik finančnega vzvoda ima v sistemu spremljanja določene meje oziroma v primeru morebitnih preseganj opredeljene sprožilce in opredeljen sistem obveščanja. Količnik se redno četrtno poroča Odboru za upravljanje z bilanco, upravi in nadzornemu svetu NLB d.d. v okviru poročil o tveganjih. Spremljanje prevelikega finančnega vzvoda je upoštevano tudi v stresnih testih in sanacijskih ukrepih, če in kadar bi bilo potrebno, da se ohrani ustrezna raven kapitala. Testiranje za primer izjemnih okoliščin je še posebej pomembno, saj je usmerjeno v prihodnost: če razmerje finančnega vzvoda ostaja stabilno tudi v izjemnih, stresnih pogojih, je tveganje za prisilno zmanjšanje sredstev banke majhno.

Količnik finančnega vzvoda, izračunan po prehodni ureditvi, je 31. decembra 2017 znašal 9,70 % in se je glede na predhodno leto malenkostno povečal za 0,02 odstotne točke. Povišanje je predvsem posledica višje vrednosti mere skupne izpostavljenosti v znesku 240 milijonov EUR, izračunane skladno z določbo člena 111 CRR. Na zvišanje skupne mere izpostavljenosti je predvsem vplivala višja izpostavljenost iz naslova bilančnih postavk predvsem postavk bančne knjige, med katerimi so se zvišale izpostavljenosti do prebivalstva, izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine ter izpostavljenosti do centralnih ravni države, medtem ko so se izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov in zunajbilančne izpostavljenosti znižale v primerjavi z letom poprej. Učinek znižanja kapitala na finančni vzvod je bil relativno nizek (26 milijonov EUR).

Mero skupne izpostavljenosti so 31. decembra 2017 predstavljale bilančne izpostavljenosti v 96,5 %, ostale zunajbilančne izpostavljenosti (3,4 %), preostanek pa so bile izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov, ki pa niso materialne. Med bilančnimi postavkami so najpomembnejše izpostavljenosti do prebivalstva (25 %), izpostavljenosti do centralnih ravni države (23 %) ter izpostavljenosti do podjetij (17 %) in ostale izpostavljenosti (16 %).

Tabela 44 – Količnik finančnega vzvoda NLB Skupine

	31.12.2017		31.12.2016	
	S prehodnimi ureditvami	Brez prehodnih ureditev	S prehodnimi ureditvami	Brez prehodnih ureditev
Temeljni kapital (T1)	1.362.140	1.390.579	1.336.241	1.360.388
Mera skupne izpostavljenosti	14.044.985	14.044.985	13.804.603	13.802.595
Količnik finančnega vzvoda	9,70%	9,90%	9,68%	9,86%

Tabela 45 – LRCom – Usklajeno razkritje finančnega vzvoda

	31.12.2017		31.12.2016	
	Mera skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda po CRR	Mera skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda po CRR	Mera skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda po CRR	Mera skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda po CRR
Bilančne izpostavljenosti (razen izvedenih finančnih instrumentov, poslov financiranja vrednostnih papirjev)				
1 Bilančne postavke (razen izvedenih finančnih instrumentov, poslov financiranja vrednostnih papirjev in fiduciarnih sredstev, vendar vključno z zavarovanj s premoženjem)	13.584.533	13.584.533	13.284.338	13.284.338
2 (Zneski sredstev, ki se odbijejo pri določanju temeljnega kapitala)	(37.363)	(37.363)	(39.152)	(41.160)
3 Skupni znesek bilančnih izpostavljenosti (razen izvedenih finančnih instrumentov, poslov financiranja vred. papirjev in fiduciarnih sredstev)	13.547.170	13.547.170	13.245.186	13.243.178
Izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov				
4 Nadomestitveni stroški, povezani z <i>vsemi</i> posli z izvedenimi finančnimi instrumenti (tj. brez gibljivega kritja v obliki denarnih sredstev)	14.212	14.212	19.153	19.153
5 Pribitki za potencialno prihodnjo izpostavljenost, povezani z <i>vsemi</i> posli z izvedenimi finančnimi instrumenti (metoda tekoče izpostavljenosti)	22.719	22.719	11.755	11.755
7 (Odbitki terjatev za giblivo kritje v obliki denarnih sredstev, ki je zagotovljeno v poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti)	(2.229)	(2.229)	-	-
8 (Izključen del trgovanih izpostavljenosti, za katere je izveden kliring prek CNS)	(11.831)	(11.831)	-	-
11 Skupni znesek izpostavljenosti iz izvedenih finančnih instrumentov	22.871	22.871	27.985	27.985
Izpostavljenosti iz poslov financiranja vrednostnih papirjev				
16 Skupni znesek izpostavljenosti iz poslov financiranja vredn. papirjev	-	-	-	-
Druge zunajbilančne izpostavljenosti				
17 Zunajbilančne izpostavljenosti pri bruto hipotetičnem znesku	1.890.516	1.890.516	1.851.195	1.851.195
18 (Prilagoditev za konverzijo v kreditne nadomestitvene vrednosti)	(1.415.572)	(1.415.572)	(1.319.763)	(1.319.763)
19 Druge izpostavljenosti za zunajbilančne postavke	474.944	474.944	531.432	531.432
(Izpostavljenosti, izvezete v skladu s členom 429(7) in (14) Uredbe (EU) št. 575/2013 (bilančne in zunajbilančne izpostavljenosti))				
Kapital in mera skupne izpostavljenosti				
20 Temeljni kapital	1.362.140	1.390.579	1.336.241	1.360.388
21 Mera skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda	14.044.985	14.044.985	13.804.603	13.802.595
Količnik finančnega vzvoda				
22 Količnik finančnega vzvoda	9,70%	9,90%	9,68%	9,86%
Izbira prehodnih ureditev in znesek fiduciarnih postavk, za katere je bilo odpravljen pripoznanje				
EU-23	s prehodnimi ureditvami	brez prehodne ureditve	s prehodnimi ureditvami	brez prehodne ureditve
Izbira prehodne ureditve za opredelitev mere kapitala				

Tabela 46 – LRSum – Povzetek uskladitve sredstev po računovodskem okviru in mere skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda

LRSum: Povzetek uskladitve računovodskih sredstev in mere skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda		31.12.2017	31.12.2016
1	Vsa sredstva glede na objavljene računovodske izkaze	12.237.745	12.005.712
2	Prilagoditev za subjekte, ki so konsolidirani za računovodske namene, vendar niso vključeni v obseg regulativne konsolidacije	(36.806)	(33.299)
4	Prilagoditev za izvedene finančne instrumente	8.659	8.832
6	Prilagoditev za zunajbilančne postavke (tj. konverzija v kreditne nadomestitvene vrednosti zunajbilančnih izpostavljenosti)	474.944	531.432
7	Druge prilagoditve	1.360.443	1.291.926
8	Mera skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda	14.044.985	13.804.603

Tabela 47 – LRSpl – Podrobna razdelitev bilančnih izpostavljenosti

		31.12.2017	31.12.2016
		Mera skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda po CRR	Mera skupne izpostavljenosti za izračun količnika finančnega vzvoda po CRR
EU-1	Skupni znesek bilančnih izpostavljenosti (razen izvedenih finančnih instrumentov, poslov financiranja vrednostnih papirjev in izvzetih izpostavljenosti, od katerih:	13.584.533	13.284.338
EU-2	Izpostavljenosti v trgovalni knjigi	59.164	68.756
EU-3	Izpostavljenosti v netrgovalni knjigi, od katerih:	13.525.369	13.215.582
EU-4	Krite obveznice	89.191	50.418
EU-5	Izpostavljenosti, ki se obravnavajo kot izpostavljenosti do enot centralne ravni države	3.060.144	2.906.237
EU-6	Izpostavljenosti do enot regionalne ravni držav, multilateralnih razvojnih bank, mednarodnih organizacij in subjektov javnega sektorja, ki se ne obravnavajo kot enote centralne ravni države	253.401	276.523
EU-7	Institucije	1.265.587	1.299.266
EU-8	Izpostavljenosti, zavarovane s hipotekami na nepremičnine	697.134	579.765
EU-9	Izpostavljenosti na drobno	3.410.857	3.121.571
EU-10	Izpostavljenosti do podjetij	2.240.627	2.419.208
EU-11	Neplačane izpostavljenosti	297.000	450.108
EU-12	Druge izpostavljenosti (npr. lastniški kapital, listinjenje in druga sredstva iz naslova nekretnih obveznosti)	2.211.428	2.112.486

14. Operativno tveganje

(člen 446 CRR)

14.1. Pristop za izračun kapitalskih zahtev za operativno tveganje

Kapitalsko zahtevo za operativno tveganje na ravni NLB Skupine se izračuna z uporabo enostavnega pristopa, na ravni NLB pa z uporabo standardiziranega pristopa.

14.2. Opis drugih notranjih pristopov in metodologij na področju operativnega tveganja

Ob prevzemanju operativnih tveganj NLB Skupina sledi načelu, da takšna tveganja ne smejo bistveno vplivati na njeno poslovanje, zato je pripravljenost za prevzemanje operativnih tveganj nizka do zmerna. Trenutno je zapletenost poslovanja NLB Skupine zmerna in se stalno zmanjšuje z odprodajo nestrateških dejavnosti. V Skupini je za zagotavljanje kakovostnega upravljanja operativnih tveganj vzpostavljen sistem poročanja škodnih dogodkov ter identifikacije, ocenjevanja in obvladovanja operativnih tveganj.

Vse strateške članice NLB Skupine spremljajo zgornjo mejo tolerance do operativnega tveganja, opredeljeno kot mejna vrednost neto škode, ki jo posamezna članica še dopušča v svojem poslovanju. Če vsota neto izgube preseže tolerančno mejo, je potrebna posebna obravnava največjih škodnih dogodkov in po potrebi izvajanje dodatnih ukrepov za preprečitev enakega ali podobnih škodnih dogodkov. Opredeljena je tudi kritična meja škodnih dogodkov, ki predstavlja mejo, nad katero članica presodi o morebitnem povišanju kapitalske zahteve za operativno tveganje v okviru ICAAP in morebitnih drugih možnih ukrepov za upravljanje tveganja. Ključni kazalniki tveganj se redno spremljajo (najmanj četrtletno) v okviru profila tveganosti NLB Skupine. Poleg tega je banka razvila posebno metodologijo za spremljanje ključnih kazalnikov tveganj, ki bi lahko nakazovali povečanje operativnega tveganja. Kazalniki so opredeljeni na ravni banke.

Kot najvišji organ na področju upravljanja operativnega tveganja je v NLB imenovan Odbor za operativna tveganja. Ustrezni odbori za operativna tveganja so imenovani tudi v drugih bančnih članicah NLB Skupine. V ostalih odvisnih družbah v tej vlogi deluje uprava družbe. Glavna naloga navedenih organov je obravnava najpomembnejših operativnih tveganj in škodnih dogodkov ter spremljanje in podpora učinkovitega upravljanja operativnega tveganja v posamezni članici. Vse članice NLB Skupine, vključene v konsolidacijo, so sprejele ustrezne akte, ki so v skladu s standardi upravljanja tveganj v NLB Skupini. V strateških članicah so ti akti usklajeni z razvojem upravljanja operativnega tveganja in se redno posodablja. Celotna NLB Skupina uporablja enotno programsko opremo, ki se redno posodablja.

Nastala in poročana neto izguba iz naslova škodnih dogodkov v letu 2017 je bila v NLB Skupini nižja kot leto prej in predstavlja razmeroma majhen delež kapitalske zahteve za operativno tveganje. Na splošno se znatna pozornost namenja poročanju škodnih dogodkov in opredelitvi operativnih tveganj na vseh segmentih. Z namenom ustrezne in čimprejšnje obravnave najpomembnejših ter največjih škodnih dogodkov ima banka vpeljana lestvico eskalacije poročanja škodnih dogodkov najvišjim ravнем odločanja

v NLB ter nadzornem svetu NLB. Dodatna pozornost se namenja tudi poročanju potencialnih škodnih dogodkov, in sicer s ciljem izboljševanja notranjih kontrol ter s tem minimiziranja takih in podobnih dogodkov.

S celostnim identificiranjem operativnih tveganj se prepoznajo, ocenijo in ustrezno upravljajo morebitne prihodnje izgube. Najpomembnejša operativna tveganja se aktivno obvladujejo z ukrepi za njihovo zmanjševanje. Profil operativnega tveganja se pripravlja enkrat na leto na podlagi opredelitve operativnega tveganja. Posebna pozornost je namenjena najaktualnejšim tveganjem, med njimi pa zlasti tistim z nizko verjetnostjo realizacije in zelo velikim potencialnim finančnim vplivom. Banka je za ta namen razvila metodologijo stresnega testiranja operativnih tveganj. Metodologija združuje modeliranje podatkov o škodnih dogodkih in analizo scenarija za izjemne, vendar verjetne dogodke. Analiza scenarija se izvede na podlagi izkušenj in znanja strokovnjakov z raznih kritičnih področij.

15. Politika prejemkov

15.1. Informacije o procesu odločanja, ki se uporablja pri določanju politike prejemkov, številu sestankov, ki jih je v poslovnem letu opravil glavni organ za nadzor prejemkov, vključno z, če je to primerno, informacijami o sestavi in pooblastilih komisije za prejemke, zunanjem svetovalcu, katerega storitve so se uporabljale pri določanju politike prejemkov, in vlogo relevantnih zainteresiranih strani
(člen 450 (1)(a) CRR)

Banka je skladno z ZBan-2, Sklepom o ureditvi notranjega upravljanja, upravljalnem organu in procesu ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala za banke in hranilnice in Sklepom Banke Slovenije o uporabi Smernic o preudarnih politikah prejemkov v skladu s členoma 74(3) in 75(2) Direktive 2013/36/EU ter razkritjih v skladu s členom 450 CRR dolžna vzpostaviti Politiko prejemkov za zaposlene s posebno naravo dela na ravni NLB in NLB Skupine. Politika prejemkov za zaposlene s posebno naravo dela (v nadaljevanju: Politika prejemkov) je bila uveljavljena 1. januarja 2012. Politika se letno pregleduje in usklajuje, sledeč zahtevam navedenih predpisov, smernic ter Slovenskega kodeksa javnih delniških družb ter Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države. V letu 2017 je bila Politika prejemkov delno prenovljena z vidika prilagoditev smernicam EBA in do konca prvega četrtertja 2018 sprejeta s strani pristojnih organov banke.

Politika prejemkov ureja prejemke zaposlenih s posebno naravo dela, tj. tistih zaposlenih, ki lahko v okviru svojih delovnih nalog in aktivnosti pomembno vplivajo na profil tveganosti banke. Preko sistema upravljanja in nadzora NLB Skupine se politika prejemkov, kot je opisana v nadaljevanju, ob upoštevanju lokalne zakonodaje in drugih predpisov (tj. omejitev, ki izhajajo za NLB iz ZPPOGD, izvaja tudi na ravni vseh članic NLB Skupine.

V proces odločanja o oblikovanju, spremembah in dopolnitvah Politike prejemkov so vključene strokovne službe banke, uprava, Komisija za prejemke nadzornega sveta ter nadzorni svet NLB, ki Politiko prejemkov tudi potrdi. Pri oblikovanju, pripravi ali izvajanju Politike prejemkov ni sodeloval zunanji izvajalec.

Komisija za prejemke nadzornega sveta NLB se je v letu 2017 sestala štirikrat. Člani Komisije za prejemke so se v letu 2017 menjavali, in sicer:

- do 7. aprila 2017
 - Uroš Ivanc, predsednik
 - Matjaž Titan, namestnik predsednika
 - David Kastelic, član
 - David E. Simon, član
- od 7. aprila 2017 do 11. maja 2017
 - Matjaž Titan, namestnik predsednika (do 21. aprila 2017)
 - David Kastelic, član
 - David E. Simon, član
- od 11. maja 2017 do 6. oktobra 2017
 - Primož Karpe, predsednik
 - David Kastelic, namestnik predsednika (do 8. septembra 2017)
 - Andreas Klingen, član
 - David E. Simon, član

- od 6. oktobra 2017 dalje
 - Vida Šeme Hočevar, predsednica
 - Simona Kozjek, namestnica predsednice
 - Primož Karpe, član
 - László Urbán, član

Komisija za prejemke ima skladno z 52. členom ZBan-2 naslednje naloge:

- pripravljanje predlogov splošnih načel politik prejemkov, vključno z oblikovanjem stališč glede posameznih vidikov politik prejemkov,
- ocenjevanje ustreznosti vzpostavljenih metodologij, na podlagi katerih sistem prejemkov spodbuja ustrezno upravljanje tveganj, kapitala in likvidnosti,
- pripravo poročil za nadzorni svet glede izvajanja politik prejemkov,
- pripravo predlogov odločitev glede prejemkov zaposlenih, vključno s tistimi, ki vplivajo na tveganja in upravljanje tveganj banke,
- pregled ustreznosti zunanjega svetovalca, katerega storitve je nadzorni svet uporabil pri določanju politik prejemkov banke.
- pregledovanje ustreznosti splošnih načel politik prejemkov in njihovega izvajanja,
- preverjanje skladnosti politik prejemkov s poslovno politiko banke v dolgoročnem časovnem obdobju,
- izvajanje neposrednega nadzora nad prejemki tistih kategorij zaposlenih s posebno naravo dela, ki delujejo v okviru funkcij sistema notranjih kontrol in drugih kontrolnih funkcij.

15.2. Informacije o povezavi med plačilom in uspešnostjo (člen 450(1) (b) CRR)

S Politiko prejemkov so določene jasne usmeritve za preudarno nagrajevanje zaposlenih s posebno naravo dela v skladu z zgoraj navedenimi predpisi ter z namenom preudarnega in učinkovitega upravljanja tveganj.

Politika prejemkov podpira poslovno strategijo banke, cilje, organizacijsko kulturo in dolgoročne interese banke. Politika prejemkov je zasnovana tako, da ne spodbuja zaposlenih s posebno naravo dela k prevzemanju nesorazmerno velikih tveganj oz. tveganj, ki presegajo sposobnost banke za prevzemanje tveganj. Banka zagotavlja zasledovanje tega cilja z ustrezno strukturo, višino in načinom izplačevanja prejemkov.

Politika prejemkov pri izplačilih variabilnega dela plače upošteva izpolnjevanje obveznosti ali ciljev na področju kapitala ali likvidnosti. Variabilni prejemki zaposlenih s posebno naravo dela v banki so dodatno omejeni tudi na podlagi zavez NLB za obdobje prestrukturiranja od 2013 do 31. decembra 2017.¹

Politika prejemkov velja za upravo banke², višje vodstvo ter ostale zaposlene s posebno naravo dela v banki, ki imajo sklenjeno individualno pogodbo o zaposlitvi oz. sklepajo posle, ki vplivajo na profil tveganosti banke.

Za ugotavljanje uspešnosti zaposlenih s posebno naravo dela se vsako leto opredelijo finančna in nefinančna merila uspešnosti. Finančna merila sestavljajo cilji NLB, ki jih vsako leto potrdi nadzorni svet in veljajo za vse zaposlene s posebno naravo dela. Merila uspešnosti za zaposlene s posebno naravo dela, ki so vključeni v nadzorno funkcijo se oblikujejo na podlagi ciljev nadzorne funkcije in so neodvisni od uspešnosti organizacijskega dela, ki ga nadzorujejo.

V tabeli 48 so prikazane različice izplačil variabilnega dela, ki so odvisne od doseganja zastavljenih ciljev zaposlenih s posebno naravo dela, in kakšna višina variabilnega dela pripada zaposlenim s posebno naravo dela v primeru, da so doseženi:

- cilji NLB,
- cilji organizacijske enote ali
- osebni cilji zaposlenega s posebno naravo dela.

¹ Sklep Komisije z dne 18. decembra 2013 o državni pomoči SA.33229 (2012/C) (ex 2011/N) – Prestrukturiranje NLB.

² V času veljavnosti Zakona o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnosti (ZPPOGD) so prejemki predsednika in članov uprave NLB urejeni skladno s tem zakonom.

Tabela 48 – Prikaz možnih različic izplačil variabilnega dela

Merilo uspešnosti	Doseganje oziroma preseganje ciljev	Doseganje oziroma preseganje ciljev	Doseganje oziroma preseganje ciljev	Doseganje oziroma preseganje ciljev	Doseganje oziroma preseganje ciljev
1. Cilji NLB Skupine (za Upravo) oziroma cilji NLB	da	ne	da	ne	da/ne
2. Cilji OE	da	da	ne	ne	da/ne
3. Osební cilji	da	da	da	da	ne
Upravičenost do izplačila variabilnega dela	da	da	da	da	ne
Višina variabilnega dela iz naslova: - cilji NLB Skupine/NLB d.d.	Za Upravo in poslovni del: do 2 plači +	Za Upravo in poslovni del: do 2 plači +	Za Upravo in poslovni del: do 2 plači +	Za Upravo in poslovni del: do 2 plači +	Ni izplačil variabilnega dela
- cilji OE	do 2 plači +	do 2 plači +	do 1 plača	do 1 plača	
- osebni cilji	do 1 plača = skupaj do 5 plač	do 1 plača = skupaj do 3 plače	do 1 plača = skupaj do 3 plače	do 1 plača = skupaj do 1 plača	
Višina variabilnega dela iz naslova: - cilji NLB Skupine/NLB d.d.	Za druge zaposlene: do 1 plača +	Za druge zaposlene: do 1 plača +	Za druge zaposlene: do 1 plača +	Za druge zaposlene: do 1 plača +	Ni izplačil variabilnega dela
- cilji OE	do 1 plača +	do 1 plača +	do 1 plača	do 1 plača	
- osebni cilji	do 1 plača + = skupaj do 3 plače	do 1 plača = skupaj do 2 plači	do 1 plača = skupaj do 2 plači	do 1 plača = skupaj do 1 plača	

V tabeli 49 so opredeljene tudi maksimalne možne višine nagrade zaposlenega glede na doseženo oceno po posameznem cilju.

Tabela 49 – Opredelitev višine nagrade

Ocena delovne uspešnosti	Poslovni del	Neposlovni del	Poslovni del in neposlovni del
	Cilji NLB in cilji OE	Cilji NLB in cilji OE	Osební cilji
5 – vsi cilji so preseženi	do 2 plači	do 1 plača	do 1 plača
4 – cilji so v večini preseženi	do 1,5 plače	do 0,75 plače	do 0,75 plače
3 – cilji so doseženi	do 1 plača	do 0,5 plače	do 0,5 plače
2 – cilji delno niso doseženi	-	-	-
1 – cilji niso doseženi	-	-	-

V politiki prejemkov je opredeljeno, da odločitev, ali so bili kriteriji uspešnosti doseženi, in odločitev o izplačilu letnega variabilnega dela za upravo sprejme nadzorni svet, za ostale zaposlene s posebno naravo dela pa uprava banke. Zaposleni, ki ne doseže osebnih ciljev, pa ni upravičen do letnega variabilnega dela plače, ne glede na to, ali so doseženi cilji banke in cilji organizacijske enote.

Nadzorni svet lahko pri ocenjevanju delovne uspešnosti uprave in pri določanju ocen upošteva tudi medletne razmere na bančno-gospodarskem trgu in doseganje ciljev uprave oceni ob upoštevanju njene aktivnosti zasledovanja najboljšega interesa banke.

Za leto 2017 je bil zaposlenim s posebno naravo dela izplačan letni variabilni del plače, katerega višina je bila odvisna od ocene doseganja finančnih in nefinančnih meril uspešnosti in v odvisnosti od trajanja mandata posameznega zaposlenega s posebno naravo dela.

15.3. Najpomembnejše značilnosti zasnove Politike prejemkov za zaposlene, ki opravljajo posebna dela (člen 450 (1)(c) CRR)

Politika prejemkov spodbuja preudarno in učinkovito upravljanje tveganj.

Za zaposlene s posebno naravo dela je plača sestavljena iz:

- fiksne plače in
- variabilnega dela plače, ki je sestavljen iz:
 - uspešnosti poslovanja NLB Skupine (za upravo) in NLB (za ostale zaposlene s posebno naravo dela),
 - uspešnosti organizacijske enote zaposlenega s posebno naravo dela,
 - individualne uspešnosti zaposlenega s posebno naravo dela.

Za merjenje uspešnosti zaposlenih s posebno naravo dela se upoštevajo finančna (kvantitativna) in nefinančna (kvalitativna) merila uspešnosti, ki morajo biti vključena vsaj v eno od zgoraj naštetih skupin ciljev.

Z zaposlenimi s posebno naravo dela se vsako leto opravijo letni razgovori, kjer se določijo pričakovani rezultati oz. cilji, ki se opredelijo za vsakega posameznega zaposlenega, izhajajoč iz strategije NLB, ciljev NLB ter razvojnih in projektnih ciljev banke.

Cilji NLB oziroma NLB Skupine

Cilje NLB in NLB Skupine za vsako poslovno leto določi uprava banke, potrdi pa jih nadzorni svet. Za upravo se upoštevajo cilji, kot so določeni za NLB Skupino. Za ostale zaposlene s posebno naravo dela pa se upoštevajo cilji, določeni za NLB.

Maksimalna možna višina variabilnega dela plače ob doseganju ciljev NLB oziroma NLB Skupine sta dve plači za upravo in zaposlene s posebno naravo dela, ki so vključeni v poslovno funkcijo, in ena plača za ostale zaposlene s posebno naravo dela.

Pri opredelitvi ciljev NLB Skupine se določijo finančni in nefinančni kazalci uspešnosti. Za leto 2017 so bili ti kazalci:

- Finančni kazalci uspešnosti (doseganje planskih vrednosti):
 - neto dobiček po davkih
 - donos na kapital (ROE) po davkih
 - celotni prihodki
 - celotni stroški
 - razmerje med stroški in prihodki (CIR)
 - neto strošek tveganja³
- Nefinančni kazalci:
 - doseganje planske vrednosti deleža nedonosnih izpostavljenosti (količnik NPE po definiciji EBA)
 - zniževanje obsega nedonosnih izpostavljenosti
 - izpolnjevanje zavez Evropski Komisiji
 - izpolnjevanje zastavljenih ciljev na področju družbene odgovornosti
 - izvedba aktivnosti v zvezi s privatizacijo (glede na plan)

Cilji organizacijske enote zaposlenega s posebno naravo dela

Iz ciljev NLB Skupine oz. NLB izhajajo cilji organizacijskih enot, ki jih za zaposlene s posebno naravo določi nadrejeni član uprave in predstavljajo tako finančna kot nefinančna merila (predvsem v neposlovnih OE). Pri določanju ciljev organizacijske enote se upoštevajo povezani cilji med različnimi organizacijskimi enotami ('cross-functional goals'), cilji, ki se nanašajo na cilje NLB Skupine po t.i. Business line-u posameznih področij, vključenost v projekte ipd.

Maksimalna možna višina variabilnega dela plače ob doseganju ciljev organizacijske enote sta dve plači za upravo in zaposlene s posebno naravo dela, ki so vključeni v poslovno funkcijo, ter ena plača za ostale zaposlene s posebno naravo dela.

Osební cilj zaposlenega s posebno naravo dela (razvojni, projektni in drugi cilji)

Razvojni oz. osebni cilji predstavljajo nefinančna merila uspešnosti zaposlenega s posebno naravo dela in vključujejo osebni razvoj zaposlenega, ki se ga lahko meri z rezultati organizacijske klime in izboljšanjem kompetenc, kar lahko merimo z ocenjevalnim orodjem 360°.

Maksimalna možna višina variabilnega dela plače je ena plača zaposlenega s posebno naravo dela.

Odlog izplačila variabilnega dela

V skladu z odločbo Evropske komisije v povezavi s postopkom državne pomoči se za obdobje prestrukturiranja banke do konca decembra 2017 variabilni del plače zaposlenim s posebno naravo dela izplačuje po naslednjem modelu:

- 50 % se izplača po potrditvi rezultatov poslovanja na skupščini banke,
- 50 % se izplača po preteku treh let.

Odloženi del variabilnega dela plače se v obdobju odložitve usklajuje z rastjo indeksa cen življenjskih potrebščin.

³ Neto strošek tveganja = neto oblikovane kreditne slabitve in rezervacije v obdobju / povprečni neto krediti nebančnemu sektorju

Po obdobju odložitve se izplačilo izvede najkasneje v treh mesecih po potrditvi rezultatov poslovanja na skupščini banke.

NLB pred izplačilom odloženega variabilnega dela plače preveri, ali so izpolnjeni vsi pogoji za izplačilo. Uprava banke lahko sprejme enostransko odločitev o višini izplačila odloženega dela variabilnega dela plače, in sicer

- zaposlenemu s posebno naravo dela se izplača 100-odstotni del odloženega dela variabilnega dela plače v primeru, ko poslovanje banke v obdobju odložitve izplačila ne izkazuje negativnih trendov, ki bi bili posledica sprejetih odločitev zaposlenega s posebno naravo dela, in pri delu zaposlenega s posebno naravo dela ni prišlo do hujše kršitve predpisov in notranjih aktov banke, zlorabe, negospodarnega ravnanja. NLB bo pri presoji teh ravnanj upoštevala načelo ničelne tolerance, kot hujše kršitve predpisov pa na primer štela ravnanja, ki bi imela znake kaznivih dejanj, prekrškov, kršitve obveznosti iz delovnega razmerja, oziroma dejanja, ki bi pomenila nasprotje interesov s poslovnimi interesi banke, ter koruptivna ravnanja, ki bi predstavljala in okrepila netransparentnost pri sprejemanju poslovnih odločitev pri opravljanju funkcij v banki. Kot negospodarna ravnanja se bodo presojala vsa ravnanja, ki bi bila storjena naklepno ali iz hude malomarnosti, banki pa povzročila škodo;
- zaposlenemu s posebno naravo dela se ne izplača del odloženega dela variabilnega dela plače v primeru, ko poslovanje banke v obdobju odložitve izplačila izkazuje materialne negativne trende, ki so posledica sprejetih odločitev zaposlenega s posebno naravo dela.

Izplačilo variabilnega dela plače za leto 2016

Skladno s 7. točko 170. člena ZBan-2 je Politika prejemkov oblikovana tako, da je lahko najmanj 50% variabilnega prejemka zaposlenega s posebno naravo dela sestavljenega iz navadnih oziroma prednostnih delnic banke ali z delnicami povezanih instrumentov oziroma enakovrednih nadenarnih instrumentov, kadar delnice banke niso uvrščene na organiziran trg, pri čemer lahko pridobitelj te delnice oziroma instrumente prenese le z dovoljenjem banke, ki se lahko izda šele po poteku najmanj dveh let od pridobitve. Pri tem mora banka v skladu z drugim odstavkom navedenega člena upoštevati navedeno načelo (kakor tudi ostala načela politik prejemkov) na način in v obsegu, ki ustreza njeni velikosti, notranji organiziranosti ter naravi, obsegu in zapletenosti dejavnosti, ki jih opravlja. Ker delnice banke ne kotirajo na borzi, bi bilo treba del variabilnega prejemka izplačati v navedenih finančnih instrumentih, vendar se na podlagi usmeritev Banke Slovenije to pravilo ne uporablja, kadar variabilni del znaša manj kot 50.000 EUR bruto.

Nadzorni svet je sprejel sklep za izplačilo nagrade članom uprave 7. aprila 2017. Uprava banke je tako dne 18. aprila 2017 potrdila sklep, da se zaposlenim s posebno naravo dela izplača pripadajoči variabilni del na podlagi dejanskih ocen upravičencev do variabilnega dela tako, da se 50% izplača takoj, 50% variabilnega dela pa se odloži in se izplača po preteku treh let. Izplačilo je bilo izvedeno 21. aprila 2017.

Opredelitev ciljev za zaposlene s posebno naravo dela v letu 2017

Načrtovanje in ocenjevanje za zaposlene s posebno naravo dela se izvaja enkrat letno; načrtovanje ciljev praviloma do konca januarja, ocenjevanje delovne uspešnosti pa do konca marca, oziroma ko so znani rezultati poslovanja.

V letu 2017 je cilje NLB potrdil nadzorni svet in so bili za vse zaposlene s posebno naravo dela vključeni v obrazce za spremljanje delovne uspešnosti. *Cilji za posamezne organizacijske enote* so bili postavljeni z vrha navzdol, kar pomeni, da je vsak član uprave opredelil cilje za svoje neposredno podrejene zaposlene s posebno naravo dela, ti pa nato po liniji vodenja navzdol. Cilji organizacijske enote so lahko finančni ali nefinančni, morajo pa biti opredeljeni po metodi "SMART", kar pomeni, da morajo biti jasni (specifični), merljivi (ali preverljivi), realni, časovno opredeljeni in morajo biti vredni truda (sprejemljivi).

Osební cilji za vse zaposlene s posebno naravo dela so bili določeni individualno za vsakega posameznega zaposlenega, odvisno od ocene nadrejenega direktorja oziroma člana uprave za področje, na katerem je potreben razvoj zaposlenega s posebno naravo dela, in od ocene na podlagi testiranja DNLA, rezultatov organizacijske klime in osebnih razvojnih usmeritev.

15.4. Razmerje med fiksnimi in variabilnimi prejemki (člen 450 (1)(d) CRR)

Razmerje med fiksnim in variabilnim delom plače se razlikuje glede na funkcijo, ki jo posameznik opravlja, in sicer:

- za zaposlene s posebno naravo dela, ki so vključeni v poslovno funkcijo, lahko razmerje med fiksnim in variabilnim delom plače znaša največ 60 % : 40 %;
- za zaposlene s posebno naravo dela, ki so vključeni v skupno (ostale strokovne službe) in nadzorno funkcijo, lahko razmerje med fiksnim in variabilnim delom plače znaša največ 80 % : 20 %.

V pogodbi o zaposlitvi se lahko določi fiksni variabilni del zaposlenega s posebno naravo dela le za prvo leto zaposlitve.

Nadzorni svet lahko od člana uprave oziroma uprava banke od ostalih zaposlenih s posebno naravo dela zahteva vrnitev že izplačanega variabilnega dela ali njegovega sorazmernega dela (tretji odstavek 270. člena ZGD-1):

- če se pravnomočno ugotovi ničnost letnega poročila in se ničnostni razlogi nanašajo na postavke ali dejstva, ki so bili podlaga za določanje dodatka za uspešnost, ali
- na podlagi posebnega revizorjevega poročila, s katerim se ugotovi, da so bili napačno uporabljeni kriteriji za določitev nagrade ali da pri tem odločilni računovodski, finančni in drugi podatki ter kazalniki niso bili pravilno ugotovljeni ali upoštevani.

Za letno delitev variabilnega dela plače se določi maksimalna višina variabilnega dela plače, in sicer:

- za zaposlene s posebno naravo dela, ki so vključeni v poslovno funkcijo, se lahko izplača variabilni del plače največ v višini pet plač zaposlenega s posebno naravo dela;
- za ostale zaposlene s posebno naravo dela se lahko izplača variabilni del plače največ v višini treh plač zaposlenega s posebno naravo dela.

	Cilji NLB (oz. NLB Skupine za enoto za Upravljanje NLB Skupine)	Cilji organizacijske enote	Razvojni (osebni) cilji zaposlenega s posebno naravo dela	Maksimalna možna višina izplačanega variabilnega dela
Poslovni del	do 2 plači	do 2 plači	do 1 plača	do 5 plač
Drugo razen poslovnega dela	do 1 plača	do 1 plača	do 1 plača	do 3 plače

V času, ko NLB za premostitev izrednih finančnih razmer uporablja vračljiva sredstva izredne pomoči Republike Slovenije, se maksimalna višina variabilnega dela plače lahko omeji na znesek, ki je manjši od določenega v politiki prejemkov (to je 5 plač za poslovni del in 3 plače za neposlovni del), v skladu s pravili, kot jih določa Banka Slovenije v podzakonskih predpisih.

V skladu z odločbo Evropske komisije v povezavi s postopkom državne pomoči⁴ se za obdobje prestrukturiranja banke do konca decembra 2017 maksimalna možna višina celotnega prejemka zaposlenega s posebno naravo dela omeji na 15-kratnik povprečne bruto plače zaposlenih v Republiki Sloveniji oziroma 10-kratnik povprečne bruto plače zaposlenih v NLB. Maksimalna višina prejemkov je omejena na večjega od omenjenih dveh zneskov.

Za izračun maksimalnega zneska izplačila se upoštevajo zadnji znani podatki Statističnega urada RS v mesecu izplačila variabilnega dela plače zaposlenega s posebno naravo dela.

Za izračun maksimalnega zneska variabilnega dela v letu 2017 smo upoštevali naslednje podatke:

Maks. 15 povprečnih bruto plač⁵ v RS: 1.626,95 EUR x 12 mesecev x 15 = **292.851,00 EUR**
Maks. 10 povprečnih bruto plač⁶ v NLB: 2.374,54 EUR x 12 mesecev x 10 = **284.944,80 EUR**

⁴ Sklep Komisije z dne 18. decembra 2013 o državni pomoči SA.33229(2012/C) (ex 2011/N) – Prestrukturiranje NLB.

⁵ Podatek za obdobje januar - december 2017 – povprečna mesečna bruto plača 1.626,95 EUR

⁶ Podatek za obdobje januar - december 2017 – povprečna mesečna bruto plača 2.374,54 EUR

15.5. Informacije o merilih uspešnosti, na katerih temelji pravica do delnic, opcij ali variabilnih sestavin prejemkov
(člen 450 (1) (e) CRR)

Skladno z novimi Usmeritvami Banke Slovenije v zvezi z uporabo načela sorazmernosti pri izvajanju politik prejemkov z dne 22. novembra 2016 je določen znesek v višini 50.000 EUR bruto kot spodnji znesek variabilnega prejema, ki se ga ne uporabi za namen 7. točke 1 odstavka 170. člena ZBan-2.

Enak znesek se, upoštevajoč načelo sorazmernosti, določi tudi na ravni NLB Skupine. Skladno s tem v letu 2017 variabilni prejemki niso bili izplačani v navadnih oziroma prednostnih delnicah banke ali z delnicami povezanih instrumentih oziroma enakovrednih nadenarnih instrumentih.

15.6. Glavni parametri in utemeljitev za vsako shemo variabilnih sestavin ter druge nadenarne ugodnosti
(člen 450 (1) (f) CRR)

Glavni parametri variabilnih sestavin so v pogodbi o zaposlitvi določeni skladno z Zakonom o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnostih (ZPPOGD) in ZBan-2.

Variabilni del plače je omejen skladno z ZPPOGD. Skladno s politiko prejemkov banke pa je višina variabilnega dela omejena na pet plač za upravo in poslovni del banke oziroma na tri plače za neposlovni del banke.

Druge pravice članov uprave so določene s Pravilnikom o določanju drugih pravic iz pogodb o zaposlitvi poslovnih oseb oziroma z drugimi akti banke.

Pravilnik ureja nabor in omejitve morebitnih drugih pravic poslovnih oseb, ki se lahko določijo v pogodbi o zaposlitvi, v skladu z določili ZPPOGD pa so tovrstne pravice urejene s posebnim aktom oziroma pravili nadzornega sveta banke. Nabor drugih pravic zajema:

- službeni avtomobil v službene in zasebne namene,
- službeni avtomobil z voznikom,
- službeni mobilni telefon,
- letalski prevoz,
- namestitve v Ljubljani,
- nadomestilo za ločeno življenje,
- kadrovske stanovanjske kredit,
- poslovna kartica Eurocard NLB,
- poslovna reprezentanca,
- nezgodno zavarovanje,
- zdravstvena zavarovanja,
- prostovoljno kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje,
- managerski zdravstveni pregled,
- izobraževanje,
- članarine,
- parkirni prostor,
- nastanitev na službeni poti,
- zavarovanje odgovornosti do tretjih oseb,
- regres in
- plačilo stroškov izobraževanja mladoletnih otrok članov uprave.

15.7. Kvantitativne informacije glede prejemkov (člena 450 (1) (g) in (h) CRR)

Tabela 50 – Obračunani prejemki za leto 2017, združeni po segmentih poslovanja

	Nadzorni svet	Uprava	Investicijsko bančništvo	Poslovanje s prebivalstvom	Upravljanje premoženja	Korporativne funkcije	Funkcije neodvisne kontrole	Vse ostalo
Člani (število zaposlenih)	34	48	-	-	-	-	-	-
Število identificiranih zaposlenih v FTE	-	-	3	38	8	9	22	91
Število identificiranih zaposlenih na višjih vodstvenih položajih	-	-	3	39	8	10	23	92
Skupni fiksni del prejemkov (v EUR)	330.876	4.441.184	195.445	3.135.419	428.966	483.990	1.136.671	5.221.280
Od tega: fiksni del prejemkov izplačan v gotovini	330.876	4.441.184	195.445	3.135.419	428.966	483.990	1.136.671	5.221.280
Skupni variabilni del prejemkov (v EUR)	-	852.932	55.226	782.747	86.769	117.292	179.498	866.487
Od tega: variabilni del prejemkov	-	852.932	55.226	782.747	86.769	117.292	179.498	866.487
Skupni znesek zadržanega variabilnega dela prejemkov, dodeljenega v letu (v EUR)	-	392.540	26.026	378.345	40.707	52.840	81.336	406.896
Od tega: zadržana variabilna v gotovini v letu	-	392.540	26.026	378.345	40.707	52.840	81.336	406.896
Dodatne informacije o višini skupnih variabilnih prejemkih								
Čl. 450 h(iii)CRR; skupni znesek neizplačanega zadržanega variabilnega dela prejemkov, dodeljenega v prejšnjih obdobjih in ne v letu (v EUR)	-	602.867	26.933	558.737	73.809	49.993	112.507	551.066

Funkcija nadzornega sveta vključuje tako člane nadzornega sveta NLB kot tudi člane nadzornih svetov članic NLB Skupine, kjer to vlogo opravljajo tudi zaposleni NLB s posebno naravo dela. Ti zaposleni ne prejemajo nadomestila za opravljanje funkcije nadzora. Plačila posameznih članov uprave, drugega ključnega posloводства in članov nadzornega sveta NLB kot matične banke so razkrita v Letnem poročilu NLB Skupine 2017 v poglavju 8 – Razkritja glede povezanih oseb (stran 157).

15.8. Posamezniki s prejemki v znesku 1 milijon EUR ali več (člena 450 (1) (i) in (j) CRR)

Nobenemu zaposlenemu s posebno naravo dela ni bilo v letu 2017 izplačanih 1 milijon EUR ali več prejemkov. Izplačila članom uprave so razkrita v Letnem poročilu NLB Skupine 2017 v poglavju 8 – Razkritja glede povezanih oseb (stran 157).

16. Priloge

16.1. Priloga 1 Informacija, ali je institucija ustanovila ločen odbor za tveganja ali ne ter kolikokrat se je odbor za tveganja sestel (Člen 435 (2) (d) CRR)

NLB ima vzpostavljeno Komisijo za tveganja kot svetovalni organ nadzornega sveta. Leta 2017 se je komisija sestala petkrat.

16.2. Priloga 2 Izjava uprave o ustreznosti ureditev upravljanja likvidnostnega tveganja

Uprava NLB ima trdno stališče, da ima Skupina:

- zagotovljeno skladnost glede ureditve upravljanja likvidnosti v smislu pripravljenosti za prevzemanje tveganj v Skupini in
- vzpostavljene ustrezne sisteme za upravljanje likvidnostnega tveganja v smislu pripravljenosti za prevzemanje tveganj in strategije s področja tveganj.

Uprava NLB

16.3. Priloga 3 Izjava o likvidnostnem tveganju, ki jo je odobrila uprava v povezavi s poslovno strategijo

Uprava NLB Skupine je mnenja, da ima Skupina močno likvidnostno pozicijo in vzpostavljeno trdno upravljanje likvidnostnega tveganja. V skladu s pripravljenostjo za prevzemanje tveganj je toleranca do likvidnostnega tveganja nizka, zato Skupina ves čas vzdržuje zadostno raven likvidnostnih rezerv in razpršene vire financiranja. Likvidnostne rezerve so visoko kakovostna finančna sredstva, ki se lahko pretvorijo v denar ali zastavijo za zavarovanje financiranja v običajnih okoliščinah in v stresnih razmerah.

Upravljanje je vzpostavljeno na način, ki omogoča zanesljiv proces za kratkoročno in dolgoročno prepoznavanje, merjenje, spremljanje in nadzorovanje likvidnostnega tveganja. Likvidnostna pozicija in gibanja se stalno preverjajo. Skupina je uvedla različna orodja za merjenje likvidnostnega tveganja v obliki ročnostnih struktur, stresnih testov, likvidnostnih projekcij prihodnjega denarnega toka, točkvalnih modelov itn.

Vse strateške članice NLB Skupine (bančne članice) se financirajo same. Financiranje znotraj Skupine se zagotavlja samo nestrateškim članicam, ki so v postopku dezinvestiranja (likvidacije).

Sistem limitov je usklajen s pripravljenostjo za prevzemanje tveganj in odraža toleranco Skupine do tveganj. Postavljeni limiti omogočajo pravočasno prepoznavanje in zmanjševanje tveganj.

Strukturni kazalniki likvidnosti so ustrezni in znotraj predpisanih vrednosti. Glavna funkcija teh limitov/ciljev tveganj je ugotoviti in potrditi, ali določene aktivnosti vodijo pripravljenost za prevzemanje tveganj v Skupini v smeri skupnih strateških ciljev. Vse bančne članice so zelo likvidne. Skupina ima trdno likvidnost. V takem okolju banka posveča veliko pozornost strukturi in koncentraciji likvidnostnih rezerv.

Likvidnost	NLB Skupina		NLB	
	31. 12. 2017	31. 12. 2016	31. 12. 2017	31. 12. 2016
LCR	276%	332%	300%	350%
NSFR	149%	147%	144%	140%
LTD neto	70,8%	74,2%	67,4%	74,5%
Obremenjene likvidnostne rezerve	68.140	108.939	62.625	99.700
Neobremenjene likvidnostne rezerve	5.028.186	4.794.191	4.079.316	3.984.322
Neobremenjene likvidnostne rezerve v skupnih sredstvih	41%	40%	47%	45%
Delež depozitov nebančnega sektorja	81%	78%	78%	75%

*Likvidnostne rezerve ne vključujejo obveznih rezerv pri centralnih bankah.

16.4. Priloga 4

Izjava Uprave o upravljanju sistemov tveganj v NLB Skupini

Uprava NLB d.d. je na ravni NLB Skupine in njenih članic vzpostavila konzervativni okvir upravljanja tveganj. Ključne strateške smernice glede prevzemanja in obvladovanja tveganj v Skupini so opredeljene v Opredelitvi pripravljenosti za prevzemanje tveganj ('Risk appetite') in Strategiji prevzemanja in upravljanja tveganj ('Risk strategy'), kjer se upošteva poslovni model NLB Skupine, bodoče pričakovane trende in poslovne usmeritve. Te usmeritve so predmet redne revizije in nadgradnje. Poleg tega so glavne strateške smernice glede prevzemanja in upravljanja tveganj vključene v pregled letnega poslovnega plana in proces finančnega načrtovanja. Vzpostavljen okvir upravljanja tveganj na ravni Skupine podpira poslovno odločanje na strateški in operativni ravni, celovito vodenje in proaktivno upravljanje tveganj.

Uprava si prizadeva za proaktivno upravljanje, ocenjevanje in spremljanje tveganj v Skupini, na konsolidirani ravni in na ravni posamezne članice Skupine. Poudarek je na zgodnjem zaznavanju potencialnih tveganj, s poudarkom na učinkovitem upravljanju tveganj in njihovem blaženju, s ciljem zagotoviti preudarno in gospodarno porabo kapitala. Uprava je seznanjena s pomembnimi tveganji, ki so identificirana v okviru ICAAP procesa, medtem ko drugih tovrstnih tveganj ni bilo zaznanih.

Koncept "treh obrambnih linij" predstavlja pomemben element v sklopu opredelitve funkcije upravljanja tveganj in njegove organizacije v NLV Skupini. Znotraj tega okvira poslovni del in področje tveganj prevzemata polno odgovornost glede prevzetih tveganj. Notranja revizija dodatno preverja ključna tveganja v poslovanju ter zagotavlja neodvisen in celovit nadzor sistema notranjih kontrol. Poleg spremljanja izpolnjevanja zakonskih predpisov in regulativnih zahtev funkcija skladnosti poslovanja skrbi tudi za zagotavljanje ustreznih etičnih načel in integritete znotraj celotne Skupine. Funkcija upravljanja tveganj, ki je specializirana v okviru Tveganj, pokriva vidik celostnega upravljanja tveganj. Njena naloga je zagotavljati posebno pozornost celovitemu upravljanju tveganj in pregledu nad vsemi tveganji s ciljem dodatne nadgradnje upravljanja in blaženja tveganj celotni Skupini.

16.5. Priloga 5

EU LI3 – Pregled razlik v obsegih konsolidacije (po posameznih subjektih) NLB Skupine

Ime subjekta	Metoda konsolidacije za računovodske namene	Metoda konsolidacije za regulativne namene					Opis subjekta
		Polna konsolidacija	Kapitalska metoda	Sorazmerna konsolidacija	Niti konsolidirane niti odbit	Odbit	
NLB Banka a.d., Skopje	Polna konsolidacija	X					Bančništvo
NLB Banka a.d., Podgorica	Polna konsolidacija	X					Bančništvo
NLB Banka a.d., Banja Luka	Polna konsolidacija	X					Bančništvo
NLB Banka sh.a., Priština	Polna konsolidacija	X					Bančništvo
NLB Banka d.d., Sarajevo	Polna konsolidacija	X					Bančništvo
NLB banka a.d., Beograd	Polna konsolidacija	X					Bančništvo
NLB Srbija d.o.o., Beograd	Polna konsolidacija	X					Nepremičnine
NLB Skladi d.o.o., Ljubljana	Polna konsolidacija	X					Upravljanje s sredstvi
NLB Nov penziski fond a.d., Skopje	Polna konsolidacija				X		Zavarovalništvo
NLB Crna gora d.o.o., Podgorica	Polna konsolidacija	X					Nepremičnine
NLB Leasing d.o.o. - v likvidaciji, Ljubljana	Polna konsolidacija	X					Finance
Optima Leasing d.o.o., Zagreb "u likvidaciji"	Polna konsolidacija	X					Finance
NLB Leasing Podgorica d.o.o. "u likvidaciji"	Polna konsolidacija	X					Finance
NLB Leasing d.o.o., Beograd "u likvidaciji"	Polna konsolidacija	X					Finance
NLB Leasing d.o.o., Sarajevo	Polna konsolidacija	X					Finance
NLB Lizing d.o.o.e.l., Skopje "vo likvidacija"	Polna konsolidacija	X					Finance
TARA HOTEL d.o.o., Budva	Polna konsolidacija	X					Nepremičnine
PRO-REM d.o.o., Ljubljana "v likvidaciji"	Polna konsolidacija	X					Nepremičnine
OL Nekretnine d.o.o., Zagreb "u likvidaciji"	Polna konsolidacija	X					Nepremičnine
BH-RE d.o.o., Sarajevo	Polna konsolidacija	X					Nepremičnine
REAM d.o.o., Beograd	Polna konsolidacija	X					Nepremičnine
REAM d.o.o., Podgorica	Polna konsolidacija	X					Nepremičnine
REAM d.o.o., Zagreb	Polna konsolidacija	X					Nepremičnine
SR-RE d.o.o., Beograd	Polna konsolidacija	X					Nepremičnine
SPV 2 d.o.o., Beograd	Polna konsolidacija	X					Nepremičnine
NLB Propria d.o.o., Ljubljana "v likvidaciji"	Polna konsolidacija	X					Nepremičnine
CBS Invest d.o.o., Sarajevo	Polna konsolidacija	X					Nepremičnine
NLB InterFinanz AG, Zurich "in likvidation"	Polna konsolidacija	X					Finance
NLB InterFinanz Praha	Polna konsolidacija	X					Finance
NLB InterFinanz Beograd	Polna konsolidacija	X					Finance
Prospera Plus d.o.o.	Polna konsolidacija	X					Turizem in gostinstvo
LHB AG, Frankfurt	Polna konsolidacija	X					Finance
Prvi Faktor, Beograd "v likvidaciji"	Kapitalska metoda				X		Finance
Prvi Faktor, Ljubljana "v likvidaciji"	Kapitalska metoda				X		Finance
Prvi Faktor, Sarajevo "v likvidaciji"	Kapitalska metoda				X		Finance
Prvi Faktor, Zagreb "v likvidaciji"	Kapitalska metoda				X		Finance
NLB Vita d.d., Ljubljana	Kapitalska metoda				X		Zavarovalništvo
Arg Nepremicnine d.o.o.	Kapitalska metoda		X				Nepremičnine
Bankart d.o.o., Ljubljana	Kapitalska metoda		X				Kartično poslovanje
SPD d.d., Ljubljana	Kapitalska metoda				X		Zavarovalništvo

Družbe, ki niso niti konsolidirane niti odbite, niso konsolidirane:

- v skladu s členom 19 CRR (to se nanaša na članice Skupine Prvi Faktor),
- zavarovalnice (NLB Vita, SPD d.o.o. in NLB Nov Penziski fond).

16.6. Priloga 6

Pomembne praktične ali pravne ovire za takojšnji prenos kapitala ali poravnavo obveznosti med nadrejeno družbo in podrejenimi družbami (člen 436 (c) in (d) CRR)

V NLB Skupini ni pomembnejših praktičnih ali pravnih ovir za takojšnji prenos kapitala ali poravnavo obveznosti med nadrejeno družbo in podrejenimi družbami. Pri morebitnem prenosu kapitala je treba upoštevati določbe glede zagotavljanja minimalnega kapitala v skladu s CRR in ZBan-2. Pri podrejenih bankah moramo upoštevati tudi določbe glede likvidnosti, kapitalske ustreznosti in obsega kapitala za pokrivanje vseh tveganj, vse v skladu z zakonskimi predpisi posameznih članic.

Pri družbi za upravljanje sredstev (NLB Skladi) izhajajo določbe glede kapitalske ustreznosti in obsega kapitala za pokrivanje tveganj iz Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje.

Za več nestrateskih leasing družb, ki so v postopku likvidacije, obstaja omejitev, izhajajoča iz lokalnih zakonov o gospodarskih družbah, ki določa, da v postopku likvidacije ne smejo izplačevati dividend ali vračati sredstev delničarjem, dokler ne poplačajo vseh obveznosti. Postopek likvidacije je lahko končan po zaključku vseh sodnih postopkov, pri čemer se sredstva, namenjena vrnitvi delničarjem, ki presegajo delniški kapital, upoštevajo kot dividenda.

Obstajajo tudi pogodbene omejitve, ki jih moramo upoštevati in izhajajo iz podrejenih posojil, ki jih je NLB odobrila podrejeni banki, in sicer NLB Banki Skopje in podrejenemu podjetju NLB InterFinanz Zürich AG in

Liquidation. Skladno z lastnostmi podrejenih posojil, taka posojila ne smejo biti poplačana ob zapadlosti, temveč šele po poravnavi vseh nepodrejenih obveznosti in le v obsegu preostalih bančnih sredstev v postopku stečaja ali likvidacije.

Podrejeni banki v Bosni in Hercegovini se soočata s pravnimi omejitvami izplačila dividend kakor tudi z omejitvami, izhajajočimi iz kreditnih aranžmajev, sklenjenih z NLB.

Vse podrejene družbe NLB Skupine, ki niso vključene v bonitetno konsolidacijo, so na dan 31. decembra 2017 izpolnjevale zahtevani minimum kapitala.

16.7. Priloga 7**Seznam vseh zahtevanih razkritij, kot jih predpisuje del 8 CRR**

Člen	Zahteva	Poglavje	Stran
435	Politika in cilji upravljanja s tveganji		
1.	Cilji in politike tveganj		
	(a) strategije in procesi za upravljanje tveganj	4.1, 7.1, 9.1	24-33, 54-55, 61-63
	(b) struktura in organizacija ustrezne funkcije za upravljanje tveganj, vključno z informacijami o njeni hierarhiji in statusu, ali druge ustrezne ureditve	4.1, 7.1, 9.1	24-33, 54-55, 61-63
	(c) obseg in narava poročanja o tveganjih in sistemih merjenja	4.1, 7.1, 9.1	24-33, 54-55, 61-63
	(d) politike za varovanje pred tveganjem in njegovo zmanjševanje ter strategije in procesi za spremljanje stalne učinkovitosti varovanj pred tveganji in zmanjševanj tveganj	4.1, 7.1, 9.1	24-33, 54-55, 61-63
	(e) izjava upravljalnega organa o ustreznosti ureditev upravljanja tveganj institucije, ki zagotavlja, da vzpostavljeni sistemi za upravljanje tveganj ustrezajo profilu in strategiji institucije	4.1	24-33
	(f) strnjena izjava upravljalnega organa o tveganju, v kateri je kratko in jedrnatopisan celoten profil tveganosti institucije, povezan s poslovno strategijo; ta izjava vključuje ključne kazalnike in podatke, ki zunanjim zainteresiranim stranem zagotavljajo celosten vpogled v način, kako institucija upravlja tveganja, razkrivajo pa tudi, kako je profil tveganosti institucije povezan z ravno sprejemljivega tveganja, ki jo določi upravljalni organ	4.1	24-33
2.	Informacije, vključno z rednimi, vsaj letnimi posodobitvami, glede ureditve upravljanja		
	(a) število direktorskih mest, ki jih zasedajo člani upravljalnega organa	4.2	34
	(b) politika zaposlovanja za izbor članov upravljalnega organa ter njihovo dejansko znanje, veščine in izkušnje	4.3	34
	(c) politika glede raznolikosti pri izboru članov upravljalnega organa, splošni in konkretni cilji te politike ter v kolikšni meri so bili doseženi	4.4	35
	(d) ali je institucija ustanovila ločen odbor za tveganja ali ne ter kolikokrat se je odbor za tveganja sestel	16.1	83
	(e) opis toka informacij glede tveganj do upravljalnega organa	4.1	24-33
436	Področje uporabe		
	(a) ime institucije, za katero veljajo zahteve te uredbe	1	8
	(b) pregled razlik v podlagi konsolidacije za računovodske in bonitetne namene, s kratkim opisom zadevnih subjektov in obrazložitvijo, ali so: polno konsolidirane, sorazmerno konsolidirane, odbite od kapitala, niti konsolidirane niti odbite	2, 16.5	10-11, 85
	(c) vse trenutne ali predvidene pomembne praktične ali pravne ovire za takojšnji prenos kapitala ali poravnavo obveznosti med nadrejeno osebo in podrejenimi družbami	2, 16.6	85-86
	(d) zbirni znesek, za katerega je dejanski kapital nižji od zahtevanega v vseh podrejenih družbah, ki niso vključene v konsolidacijo, in ime ali imena teh podrejenih družb	2, 16.6	86
	(e) po potrebi okoliščine za uporabo določb členov 7 in 9	/	/
437	Kapital		
	(a) celovita uskladitev postavk navadnega lastniškega temeljnega kapitala, postavk dodatnega temeljnega kapitala, postavk dodatnega kapitala ter filtrov in odbitkov v skladu s členi 32 do 35, 36, 56, 66 ter 79, ki se nanašajo na kapital institucije, z bilanco stanja v revidiranih finančnih izkazih institucije	3.7	21-23
	(b) opis glavnih značilnosti instrumentov navadnega lastniškega temeljnega kapitala in instrumentov dodatnega temeljnega kapitala ter	3.4	16-17

instrumentov dodatnega kapitala, ki jih izda institucija		
(c) vsa določila in pogoji za vse instrumente navadnega lastniškega temeljnega kapitala, instrumente dodatnega temeljnega kapitala ter instrumente dodatnega kapitala	3.4	16-17
(d) ločeno razkritje narave in zneskov:		
(i) vsakega bonitetnega filtra, ki se uporablja v skladu s členi 32 do 35	3.6	19-21
(ii) vsakega odbitka v skladu s členi 36, 56 in 66		
(iii) postavk, ki niso odbite v skladu s členi 47, 48, 56, 66 in 79		
(e) opis vseh omejitev, ki se uporabljajo za izračun kapitala v skladu s to uredbo, ter instrumentov, bonitetnih filtrov in odbitkov, za katere veljajo te omejitve	3.6	19-21
(f) kadar institucije razkrijejo kapitalske količnike, izračunane z uporabo sestavin kapitala, določenih na drugačni osnovi kot v tej uredbi, celovita obrazložitev osnove, na kateri so izračunani ti kapitalski količniki	/	/
438 Kapitalske zahteve		
(a) povzetek pristopa institucije k ocenjevanju ustreznosti njenega notranjega kapitala za podporo obstoječih in prihodnjih dejavnosti	3.3	15-16
(b) na zahtevo zadevnega pristojnega organa rezultat procesa ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala institucije, vključno s sestavo pribitkov iz zahtev po dodatnem kapitalu, na podlagi procesa nadzorniškega pregledovanja iz točke (a) člena 104(1) Direktive 2013/36/EU	/	/
(c) (SA pristop) za institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s poglavjem 2 naslova II dela 3, 8 % zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za vsako kategorijo izpostavljenosti iz člena 112 (= po SA kategorijah)	3.2	14-15
(d) (IRB pristop) za institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s poglavjem 3 naslova II dela 3, 8 % zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti za vsako kategorijo izpostavljenosti, določeno v členu 147; institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členom 153(5) ali 155(2), razkrijejo izpostavljenosti, razvrščene v vsako kategorijo iz razpredelnice 1 v členu 153(5), ali dodeljene vsaki uteži tveganja iz člena 155(2)	/	/
(e) kapitalske zahteve, izračunane v skladu s točkama (b) in (c) člena 92(3);		
(1) pozicijsko tveganje; (2) velike izpostavljenosti, ki presegajo omejitve iz členov 395 do 401, če je instituciji dovoljeno preseganje teh omejitev; (3) valutno tveganje; (4) tveganje poravnave; (5) tveganje spremembe cen blaga	3.2	14-15
(f) kapitalske zahteve, izračunane v skladu s poglavji 2, 3 in 4 naslova III dela 3 in ločeno razkrite (= operativna tveganja)	3.2	14-15
439 Izpostavljenost kreditnemu tveganju nasprotne stranke		
(a) obrazložitev uporabljene metodologije za določanje notranjega kapitala in kreditnih limitov za kreditne izpostavljenosti do nasprotne stranke	7.3	55
(b) obrazložitev politik za zagotavljanje zavarovanja s premoženjem in ustvarjanja kreditnih rezerv	7.4	55
(c) obrazložitev politik v zvezi z izpostavljenostmi tveganju neugodnih gibanj	7.5	56
(d) obrazložitev glede vpliva obsega zavarovanja s premoženjem, ki bi ga morala institucija zagotoviti v primeru znižanja bonitetne ocene	7.6	56-58
(e) bruto pozitivna poštena vrednost pogodb, učinki pobota, pobotane tekoče kreditne izpostavljenosti, prejeta zavarovanja s premoženjem in neto kreditna izpostavljenost iz naslova izvedenih finančnih instrumentov; neto kreditna izpostavljenost iz naslova izvedenih finančnih instrumentov je kreditna izpostavljenost pri poslih z izvedenimi finančnimi instrumenti po upoštevanju učinkov iz pravno izvršljivih pogodb o pobotu in dogovorov o zavarovanju s premoženjem	7.6	56-58
(f) mere vrednosti izpostavljenosti po metodah, določenih v oddelkih 3 do 6 poglavja 6 naslova II dela 3, odvisno od metode, ki je uporabljena	7.6	56-58
(g) hipotetična vrednost varovanj v obliki kreditnih izvedenih finančnih instrumentov in porazdelitev tekoče kreditne izpostavljenosti po vrstah kreditne izpostavljenosti	/	/
(h) hipotetični zneski poslov s kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti, ločeni glede na uporabo za lastni kreditni portfelj institucije in za njene posredniške dejavnosti, vključno s porazdelitvijo uporabljenih produktov kreditnih izvedenih finančnih instrumentov, dodatno razčlenjenih glede na kupljeno in prodano zavarovanje znotraj posamezne skupine produktov	/	/
(i) ocena vrednosti α , če je institucija dobila dovoljenje pristojnih organov za oceno vrednosti α	/	/
Kapitalski blažilniki		
440 1. Proticiklični blažilniki:	3.5	17-19

(a) geografska porazdelitev njenih kreditnih izpostavljenosti, ustreznih za izračun proticikličnih kapitalskih blažilnikov		
(b) znesek posamezni instituciji lastnega proticikličnega kapitalskega blažilnika	3.5	17-19
2. Blažilniki za GSPI:		
441 1. Institucije, opredeljene kot GSPI v skladu s členom 131 Direktive 2013/36/EU, na letni ravni razkrivajo vrednosti kazalnikov, uporabljenih za določanje rezultatov institucij v skladu z določitveno metodologijo iz navedenega člena.	/	/
442 Popravki zaradi kreditnega tveganja		
(a) opredelitev "zapadlosti" in "oslabiljenosti" za računovodske namene	5.7	45-47
(b) opis pristopov in metod, sprejetih za določanje posebnih in splošnih popravkov zaradi kreditnega tveganja	5.7	45-47
(c) skupni znesek izpostavljenosti po računovodskih pobotih in brez upoštevanja učinkov iz naslova zmanjšanja kreditnega tveganja ter povprečni znesek izpostavljenosti skozi obdobje, razčlenjen na različne vrste kategorij izpostavljenosti	5.2	39
(d) geografska porazdelitev izpostavljenosti, razčlenjenih v pomembna območja po pomembnih kategorijah izpostavljenosti, in po potrebi tudi dodatne podrobnosti	5.3	40
(e) porazdelitev izpostavljenosti glede na gospodarsko panogo ali vrsto nasprotne stranke, razčlenjenih po kategorijah izpostavljenosti, vključno s prikazom izpostavljenosti do MSP, ter po potrebi dodatne podrobnosti	5.4	41
(f) razčlenitev vseh izpostavljenosti po preostali zapadlosti, razčlenjenih glede na kategorije izpostavljenosti, ter po potrebi dodatne podrobnosti	5.5	42
(g) glede na pomembno gospodarsko panogo ali vrsto nasprotne stranke, znesek: – oslabiljenih izpostavljenosti in zapadlih izpostavljenosti, navedenih ločeno – posebnih in splošnih popravkov zaradi kreditnega tveganja – oblikovanih posebnih in splošnih popravkov zaradi kreditnega tveganja v obdobju poročanja	5.6	43-45
(h) znesek oslabiljenih izpostavljenosti in zapadlih izpostavljenosti, navedenih ločeno in razčlenjenih glede na pomembna geografska območja, če je to praktično izvedljivo, vključno z zneski posebnih in splošnih popravkov zaradi kreditnega tveganja v zvezi z vsakim geografskim območjem	5.6	43-45
(i) prikaz sprememb posebnih in splošnih popravkov zaradi kreditnega tveganja za oslabiljene izpostavljenosti, navedenih ločeno; inf. obsegajo: – opis vrste posebnih in splošnih popravkov zaradi kreditnega tveganja – začetna stanja – zneske popravkov zaradi kreditnega tveganja v obdobju poročanja – zneske ocenjenih bodočih izgub od izpostavljenosti v obdobju poročanja, morebitne druge popravke, vključno s popravki iz naslova sprememb v menjalnih tečajih, poslovnih združitvah, nakupov in prodaj podrejenih družb, in prenose med popravki zaradi kreditnega tveganja – končna stanja	5.7	45-47
Posebni popravki zaradi kreditnega tveganja in poplačila, evidentirana neposredno v izkazu poslovnega izida, se razkrijejo ločeno.	5.6	43-45
443 Neobremenjena sredstva		
EBA je pripravila regulativne tehnične standarde za razkritje obremenjenih in neobremenjenih sredstev – Uredba (EU) 2017/2295	8	58-60
444 Uporaba ECAI		
(a) firme imenovanih ECAI in ECA ter razlogi za morebitne spremembe	6	51-53
(b) kategorije izpostavljenosti, za katere se uporablja posamezna ECAI ali ECA	6	51-53
(c) opis procesa določanja uteži tveganja za izpostavljenosti, ki niso vključene v trgovalno knjigo, na podlagi bonitet. ocen izdajatelja in izdaje	6	51-53
(d) vzporeditev zunanje bonitetne ocene vsake imenovane ECAI ali ECA s stopnjami kreditne kakovosti, predpisanimi v poglavju 2 naslova II dela 3, ob upoštevanju, da te informacije ni treba razkriti, če je institucija usklajena s standardno shemo vzporeditve, ki jo objavi EBA	6	51-53
(e) vrednosti izpostavljenosti in vrednosti izpostavljenosti po upoštevanju učinkov zmanjšanja kreditnega tveganja, povezanih z vsako stopnjo kreditne kakovosti, predpisane v poglavju 2 naslova II dela 3, kakor tudi vrednosti odbitkov od kapitala	6, 5.2	51-53, 39
445 Izpostavljenost tržnemu tveganju		

ločeno za vsako tveganje + ločeno kapitalska zahteva za obrestno tveganje pozicij v listinjenju	9	61-65
446 Operativno tveganje		
Institucije razkrijejo pristope za izračun kapitalskih zahtev za operativno tveganje, za katere institucija izpolnjuje pogoje; opis metodologije iz člena 312(2), če jo institucija uporablja, vključno z obrazložitvijo ustreznih notranjih in zunanjih dejavnikov, ki jih institucija upošteva v pristopu merjenja, ter v primeru delne uporabe področje in obseg uporabe različnih uporabljenih metodologij.	14	75-76
447 Izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov, ki niso vključeni v trgovalno knjigo		
(a) razlikovanje med izpostavljenostmi glede na njihove namene, vključno z razlogi v zvezi s kapitalskimi dobički in strateškimi razlogi, ter pregled uporabljenih računovodskih tehnik in metodologij vrednotenja, vključno s ključnimi predpostavkami in praksami, ki vplivajo na vrednotenje, ter kakršnimkoli pomembnimi spremembami teh praks	11	66
(b) vrednost v bilanci stanja, poštena vrednost in za tiste, s katerimi se trguje na borzi, primerjava s tržno ceno, če se ta pomembno razlikuje od poštene vrednosti	11	66
(c) vrste, narava in zneski izpostavljenosti, s katerimi se trguje na borzi, izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov nejavnih družb v dovolj razpršenih portfeljih in druge izpostavljenosti	11	66
(d) kumulativno realizirani dobički ali izgube, ki izhajajo iz prodaj in likvidacij v zadevnem obdobju	11	66
(e) skupni znesek nerealiziranih dobičkov ali izgub, skupni znesek latentnih dobičkov ali izgub iz prevrednotenja in kateregakoli od teh zneskov, ki je vključen v temeljni ali dodatni kapital	11	66
448 Izpostavljenost obrestnemu tveganju pri postavkah, ki niso vključene v trgovalno knjigo		
(a) narava tveganja obrestne mere in ključne predpostavke (vključno s predpostavkami o predčasnih odplačilih kreditov in gibanju nezapadlih vlog) ter pogostost merjenja obrestnega tveganja	10.1	65
(b) spremembe v donosih, ekonomska vrednost ali drugo ustrezno merilo, ki ga uporablja vodstvo v primeru naglega zvišanja ali znižanja obrestne mere v skladu z metodo vodstva za merjenje obrestnega tveganja, razčlenjeno glede na valuto	10.2	65-66
449 Listinjenje	/	/
450 Politika prejemkov		
Za kategorije zaposlenih, katerih dejavnosti imajo pomemben vpliv na profil tveganja:		
(a) informacije o procesu odločanja, ki se uporablja pri določanju politike prejemkov, in število sestankov, ki jih je v posl. letu opravil glavni organ za nadzor prejemkov, vključno z, če je to primerno, informacijami o sestavi in pooblastilih komisije za prejemke, zunanjem svetovalcu, katerega storitve so se uporabljale pri določanju politike prejemkov, in vlogo relevantnih zainteresiranih strani	15.1	76-77
(b) informacije o povezavi med plačilom in uspešnostjo	15.2	77-78
(c) najpomembnejše značilnosti zasnove sistema prejemkov, vključno z informacijami o merilih, uporabljenih za merjenje uspešnosti in prilagoditev zaradi tveganja, politiki odloga in merilih za dodelitev pravice do izplačila	15.3	78-80
(d) razmerje med fiksnimi in variabilnimi prejemki, določeno v skladu s členom 94(1)(g) Direktive 36/2013	15.4	81
(e) informacije o merilih uspešnosti, na katerih temelji pravica do delnic, opcij ali variabilnih sestavin prejemkov	15.5	82
(f) glavni parametri in utemeljitev za vsako shemo variabilnih sestavin in druge nedenarne ugodnosti	15.6	82
(g) združene kvantitativne informacije o prejemkih, razčlenjene po področju poslovanja	15.7	83
(h) združene kvantitativne informacije o prejemkih, razčlenjene glede na višje vodstvo in zaposlene, katerih dejavnosti imajo pomemben vpliv na profil tveganosti institucije, pri čemer je navedeno naslednje:		
(i) zneski prejemkov za finančno leto, razdeljeni na fiksne in variabilne prejemke, in število upravičencev	15.7	83
(ii) zneski in oblika variabilnih prejemkov, ločeno na gotovino, delnice, z delnicami povezane instrumente ter druge vrste teh prejemkov		
(iii) zneski neporavnanih odloženih prejemkov, ločeno na del z dodeljeno pravico in brez nje;		
(iv) zneski odloženih prejemkov, dodeljeni v finančnem letu, izplačani in zmanjšani s prilagoditvijo glede na uspešnost		

(v) novi pogodbeno vnaprej dogovorjeni variabilni prejemki in odpravnine v finančnem letu ter število upravičencev do teh plačil;		
(vi) zneski odpravnin, dodeljenih med finančnim letom, število upravičencev in najvišja takšna dodelitev posamezni osebi		
(i) število posameznikov, ki se jim izplača 1 milijon EUR ali več na finančno leto, za izplačilo med 1 milijonom in 5 milijoni EUR, razdeljeno na obroke po 500.000 EUR, in za izplačilo 5 milijonov EUR ali več, razdeljeno na obroke po 1 milijon EUR	15.8	83
(j) na zahtevo države članice ali pristojnega organa celotni prejemek vsakega člana upravljalnega organa ali višjega vodstva	15.8	83
451 Finančni vzvod		
(a) količnik finančnega vzvoda in kako institucija uporablja člen 499(2) in (3)	13	73-75
(b) razčlenitev mere skupne izpostavljenosti in usklajenost te mere z zadevnimi informacijami, razkritimi v objavljenih računovodskih izkazih	13	73-75
(c) kadar je to ustrezno, znesek fiduciarnih postavk, za katere je bilo odpravljen pripoznanje, v skladu s členom 429(11)	/	/
(d) opis procesov, ki se uporabljajo za upravljanje tveganj prekomernega finančnega vzvoda	13	73-75
(e) opis dejavnikov, ki so vplivali na količnik finančnega vzvoda v obdobju, na katerega se nanaša razkriti količnik finančnega vzvoda	13	73-75
452 Uporaba pristopa IRB pri kreditnih tveganjih	/	/
453 Uporaba tehnik za zmanjševanje kreditnih tveganj		
(a) politike in procesi za bilančni in zunajbilančni pobot ter navedba obsega, v katerem ga uporabljajo	/	/
(b) politike in procesi za vrednotenje in upravljanje zavarovanja s premoženjem	5.8	47-51
(c) opis glavnih vrst zavarovanja s premoženjem, ki jih sprejema institucija	5.8	47-51
(d) glavne vrste izdajateljev jamstva in nasprotnih strank pri izvedenih finančnih instrumentih ter njihova kreditna kakovost	/	/
(e) informacije o koncentracijah tržnega ali kreditnega tveganja v okviru prevzetega zmanjševanja kreditnega tveganja	5.8	47-51
(f) za institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s standardiziranim pristopom ali pristopom IRB, ne zagotavljajo pa lastnih ocen LGD ali konverzijskih faktorjev glede na kategorijo izpostavljenosti, ločeno za vsako kategorijo izpostavljenosti, skupna vrednost izpostavljenosti (po bilančnem ali zunajbilančnem pobotu, če se uporabljata), ki jo krije – po uporabi prilagoditev za nestanovitnost – primerno zavarovanje s finančnim premoženjem in druga primerna zavarovanja s premoženjem	5.2, 5.8	39, 47-51
(g) za institucije, ki izračunavajo zneske tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s standardiziranim pristopom ali pristopom IRB, ločeno za vsako kategorijo izpostavljenosti, skupna izpostavljenost (po bilančnem ali zunajbilančnem pobotu, če se uporabljata), ki je krita z jamstvi ali kreditnimi IFI; za kategorijo izpostavljenosti iz naslova lastniških instrumentov ta zahteva velja za vse pristope iz člena 155	5.2, 5.8	39, 47-51
454 Uporaba naprednih pristopov za merjenje operativnega tveganja	/	/
455 Uporaba notranjih modelov za tržna tveganja	/	/
492 Prehodne določbe za razkritja o kapitalu		
3 V obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2017 institucije razkrijejo dodatne informacije o svojem kapitalu:		
(a) naravo in učinek posameznih filtrov in odbitkov, ki se uporabljajo v skladu s členi 467 do 470, 474, 476 in 479, na navadni lastniški temeljni kapital, dodatni temeljni kapital, dodatni kapital in kapital;		
(b) zneske manjšinskih deležev in instrumentov dodatnega temeljnega kapitala in dodatnega kapitala ter z njimi povezane zadržane dobičke in vplačane presežke kapitala, izdanih s strani podrejenih družb, ki so zajeti v konsolidiranem navadnem lastniškem temeljnem kapitalu, dodatnem temeljnem kapitalu, dodatnem kapitalu in kapitalu v skladu z oddelkom 4 poglavja 1;		
(c) učinek posameznih filtrov in odbitkov, ki se uporabljajo v skladu s členom 481, na postavke kapitala;		
(d) naravo in znesek postavk, ki se štejejo za postavke navadnega lastniškega temeljnega kapitala, postavke temeljnega kapitala in postavke dodatnega kapitala, z uporabo odstopanj, določenih v oddelku 2 poglavja 2.		
4 V obdobju od 1. januarja 2014 do 31. decembra 2021 institucije razkrijejo znesek instrumentov, ki se štejejo za instrumente navadnega lastniškega temeljnega kapitala, dodatnega temeljnega kapitala in dodatnega kapitala z uporabo člena 484 (kapitalski instrumenti, ki po novi zakonodaji več ne izpolnjujejo zahtev za vključitev v kapital, njihova izločitev pa je lahko postopna).	/	/